

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
ORTAÇAĞ TARİHİ PROGRAMI

FEZÂYİLÜ'L-MEKKE VE'L-MEDİNE
VE'L KUDÜS

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Derya (KAYA) YILDIRIM

DANIŞMAN
PROF. DR. NADİR ÖZKUYUMCU

MANİSA – 2010

ÖZET

Çalışmamıza konu olan Muhammed el-Yemenî'nin "*Fezâyilü'l-Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudüs*" adlı eseri şehir tarihi ve dönemin inanç retoriğini yansıtmaya bakımından dinler tarihi açısından önemli bir eserdir.

Eserin müellifi Muhammed el-Yemenî'nin 989/1581 yılında sağ olduğu, şiirle meşgul olup, ilmiye sınıfına mensup olduğu dışında hayatı hakkında, kaynaklarda bilgi bulunmamaktadır.

Karşılaştırmalı Metni, Manisa İl Halk Kütüphanesi, Afyon Gedikpaşa İl Halk Kütüphanesi ve Amasya Bâyezid İl Halk Kütüphanesinde bulunan nüshalarıyla kurduk. Esas aldığımız Manisa Nüshası'nı, diğer kütüphanelerde bulunan nüshalarla karşılaştırdık. Afyon ve Amasya nüshalarındaki farklar dipnotlarda müteselsil numaralarla belirtilmiştir. Metinde geçen ayet ve hadislerin, ayrıca Arapça şiirlerin tercümeleleri dipnotta (*) işaretiyle gösterilmiştir.

Bu çalışma giriş, iki bölüm, sözlük ve eserin tıpkı basımının olduğu iki ekten oluşmaktadır.

Girişte Mekke, Medine ve Kudüs şehirleri hakkında yazılan bazı önemli eserler ve üzerinde çalıştığımız eserin diğer nüshaları ile İslam Dünyasında Mekke, Medine ve Kudüs'ün faziletleri ile ilgili olarak yazılan eserler kısaca tanıtılmıştır. Eserin, Türkiye Kütüphanelerindeki bilinen üç nüshasının tavsifi yapılmıştır.

Çalışmamızın birinci bölümünü eserin genel değerlendirmesi teşkil etmektedir. İkinci bölümünü ise eserin günümüz Türkçesine aktarımı oluşturmaktadır. Eserin sonuna ek olarak sözlük ve eserin tıpkı basımı ilave edilmiştir.

Sonuç olarak; XIV. veya XV. yüzyılda yazılan bu eser, o güne kadar konu ile ilgili bilgilerin çoğunu sistematik bir şekilde bir araya getirmiştir.

ANAHTAR KELİMELEER: Mekke, Medine, Kudüs, tarih, dil

ABSTRACT

About our work that Muhammad al-Yemenî'nin "*Fezâyilü'l-Mecca wa'l-Medina wa'l-Quds* " on his work in rhetoric and beliefs of the period reflects the history of religions in terms of respect is an important work.

Muhammad al-writer of the work is right in Yemenî'nin 989/1581, poetry is busy, the Ulema belonging to the old life on the outside, the source is not available in the information.

Comparative Text, Manisa Provincial Public Library, Afyon Gedikpaşa Provincial Public Library and the Provincial Public Library in Amasya Beyazit, we have established with the copies. Based on the Issues of Manisa, compared with other libraries in the copy. Footnote and the differences in Afyon Amasya copy numbers indicated. Text of the last verses and hadiths, as well as translations of Arabic poetry in footnote (*) beside them are shown.

This study entry, two sections, dictionaries, and the two additional piece consists of just printing.

Sign in Mecca, Medina and Jerusalem, about the city and we're working on important works by some of the other copies of works in the World of Islam with Mecca, Medina and Jerusalem, as related by virtue of the works are briefly introduced. Of the work, describe the three copies known in Turkey Library was conducted.

The first part of our study's overall assessment of the work represents. The second part of the work before today's transfer constituted TurkeyIn addition to the dictionary and the end of the work piece is just extra edition.

As a result, XIV. or XV. century by the work, until that day most of the relevant information brought together in a systematic manner.

KEYWORDS: Mecca, Medina, Quds, history, language

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “*Fezâvilü'l-Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudüs*” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

09/03/2010
Derya (KAYA) YILDIRIM

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 03.02.2010 tarih ve 3/11 sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Lisans Üstü öğretim Yönetmeliği'nin 24. Maddesi gereğince Enstitümüz Tarih Anabilim Dalı Ortaçağ Tarihi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Derya YILDIRIM'ın "Fezayilü'l-Mekke Ve'l-Medine Ve'l-Kudüs (İnceleme ve Değerlendirme)" Konulu tezi incelenmiş ve aday 11.02.2010 tarihinde saat 15.00'de jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra..... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI olduğuna OY BİRLİĞİ
DÜZELTME yapılmasına * OY ÇOKLUĞU
RED edilmesine ** ile karar verilmiştir.

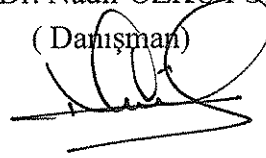
* Bu halde adaya 3 ay süre verilir.

** Bu halde adayın kaydı silinir.

BAŞKAN

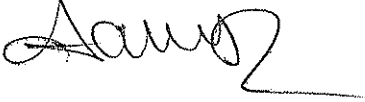
Prof.Dr. Nadir ÖZKUYUMCU

(Danışman)

ÜYE

Prof.Dr. Ali ÖNGÜL

ÜYE

Yrd.Doc.Dr. Celal METİN

Evet   Hayır
*** Tez, burs, ödül veya Teşvik prog. (Tüba, Fullbright vb.) aday olabilir

Tez, mutlaka basılmalıdır

Tez, mevcut haliyle basılmalıdır

Tez, gözden geçirildikten sonra basılmalıdır.

Tez, basımı gereksizdir.

ÖNSÖZ

Tarih araştırmaları içerisinde Şehir tarihlerinin özel bir yeri vardır. Çünkü Őehirler insanoğlunun medenileŐme unsurlarından biridir. Şehir tarihleri bir Őehrin sadece tarihini değil, kültürünü, sosyal yapısını ekonomik geliŐmiŐliđini, tarımını, ovalarını, dağlarını, nehirlerini, inşa yapısını vs... ele alan kitaplardır. Aynı zamanda bu tür kitapların yayını günümüzde artmakla birlikte, birçok Şehir tarihi kitabı da hl araştırmacıların ilgisini beklemektedir.

Çalışmamıza konu olan Muhammed el-Yemeni'nin Türkçe olarak muhtemelen XV. yüzyılda telif ettiği "*Fezâyilü'l-Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudüs*"adlı eseri de bu güne kadar araştırmacıların gözünden kaçan, kanaatimizce çok önemli bir eserdir.

Müslümanlarca kutsal addedilen Mekke, Medine ve Kudüs Şehirlerinin erdemlerini, tarihleri bağlamında ele alan kitap, bu yntyle seyahat-nme kitabı hüviyeti de taŐıtmaktadır. Bu sebeple biz de Müslümanlarca kutsal kabul edilen bu üç Őehrin tarihi ile ilgili eseri, bilim dünyasına kazandırmayı amaç edinerek, çalışma konusu olarak belirledik.

Bu alıŐma giriş, iki bölüm, sözlük ve eserin tıpkı basımının olduğu iki ekten oluşmaktadır.

Girişte Mekke, Medine ve Kudüs Şehirleri hakkında yazılan ve konu ile ilgili araştırmalarda kaynak olarak kullanılan bazı önemli eserler ve üzerinde çalıştığımız eserin diğer nüshaları ile İslam Dünyasında Mekke, Medine ve Kudüs'n faziletleri ile ilgili olarak yazılan eserler kısaca tanıtılmıştır. Eserin, Türkiye Kütüphanelerindeki bilinen üç nüshasının tavsifi yapılmıştır.

Çalışmamızın birinci bölümünü eserin genel değerlendirmesi teşkil etmektedir. İkinici bölümünü ise eserin günümüz Türkçesine aktarımını oluŐurmaktadır.

Metin, üç ana bölüme ayrılır. Birinci bölümde, Mekke'nin faziletleri (10 fasıl), ikinci bölümde Medîne'nin faziletleri (10 fasıl), üçüncü bölümde, Kudüs'ün faziletleri (10 fasıl) anlatılır. Metne geçmeden önce eserin ayrıntılı fihristi yer almıştır.

Karşılaştırmalı Metni, “*Fezâyilü'l-Mekke ve'l-Medîne ve'l-Kudüs*”ün Manisa İl Halk Kütüphanesi, Afyon Gedikpaşa İl Halk Kütüphanesi ve Amasya Bâyezid İl Halk Kütüphanesinde bulunan nüshalarını okunabilirlik sebebiyle ve kronolojiyi esas alarak kurduk. Esas aldığımız Manisa Nüshası'nı, diğer kütüphanelerde bulunan nüshalarla karşılaştırarak, günümüz Türkçesine “Çevriyazı” başlığı altında aktardık. İstinsah tarihi kayıtlı olmamakla birlikte, diğer nüshalara göre metnin tam, sağlam ve harekeli oluşu sebebiyle Manisa nüshası esas alınmıştır. Varak numaraları, esas aldığımız Manisa nüshasına aittir. Bu kütüphaneye ait varak numaraları sayfa içerisinde koyu siyah renkte belirtilmiştir. Afyon ve Amasya nüshalarındaki farklar dipnotlarda müteselsil numaralarla belirtilmiştir. Metinde geçen ayet ve hadislerin, ayrıca Arapça şiirlerin tercümeleleri dipnotta (*) işaretiyle gösterilmiştir.

Eserde geçen âyetlerin yerleri gösterilmiş, atıf yapılan hadislerin tahrici yapılmıştır. Hadis otoritelerinin ve İslam tarihçilerinin güvenilir bulmadıkları Ka'bu'l-Ahbâr, Vehb b. Münebbih vb. zâtların rivâyetleri bu eserde oldukça fazladır. Bu yüzden sahîh hadis kaynaklarında bu rivâyetler yer almadığından, yerleri gösterilememiştir.

Bu eser, XV. yüzyılın arı, duru ve oldukça sâde Anadolu Türkçesiyle yazıldığı için Türk Dili açısından da önemlidir. Metnin transkripsiyonunu yaparken, özellikle Türk dili sahasında o dönem eserlerinde kullanılan yazım kurallarını aynen koruduk. Eserin sonuna bir sözlük ilâve ettik. Bu sözlükte de görüleceği üzere, pek çok Arapça dini terimin Türkçe karşılıkları kullanılmıştır.

Bu çalışmalarım esnasında, kıymetli yardımlarını lütfeden ve her defasında hazırlıklarımınla yakından ilgilenerken tenkit ve tavsiyeleriyle tezimi yöneten danışman hocam Prof. Dr. Nadir Özkuyumcu'ya teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Derya (KAYA) YILDIRIM

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	II
ÖNSÖZ.....	III
KISALTMALAR.....	VIII
GİRİŞ.....	IX
A. İslam Dünyasında Mekke, Medine ve Kudüs'ün Faziletleri İle İlgili Olarak Yazılan Eserler.....	IX
B.Çalışmamıza Esas Aldığımız Fezâyilü'l-Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudüs'ün Nüshaları.....	XXI
1. Manisa İl Halk Kütüphanesi.....	XXI
2. Afyon Gedik Ahmet Paşa İl Halk Kütüphanesi.....	XXI
3. Amasya Bâyezid İl Halk Kütüphanesi.....	XXII
4. Muhammed Yemenî'nin Diğer Nüshaları.....	XXIII
I. BÖLÜM: ESERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ.....	1
II. BÖLÜM: METNİN ÇEVİRİYAZISI.....	5
A. Eserin Fihristi.....	5
B. Çevriyazı.....	8
KAYNAKÇA.....	69
EK 1: SÖZLÜK.....	71
EK 2: ESERİN TIPKI BASIMI.....	80

KISALTMALAR

A	: Afyon Gedik Paşa İl Halk Kütüphanesi
B	: Amasya Bâyezid İl Halk Kütüphanesi
GAL	: Geschichte der Arabischen Litteratur Leyden Brill
İ.A.	: İslâm Ansiklopedisi
nşr	: Neşreden
tsz	: Tarihsiz
TÜYATOK	: Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu

GİRİŞ

Her medeniyetin ortaya çıkışında ve gelişmesinde doğduğu şehirlerin rolü şüphesiz çok önemlidir. Tarih boyunca Allah'ın mübarek peygamberlerinin yaşadığı, üç semavi dinin de doğuşuna tanıklık etmiş ve her dinin kutsal mekanlarının inşa edildiği Mekke, Medine ve Kudüs şehirleri İslam kültür ve medeniyetinin meydana çıkışında apayrı bir yere sahiptir.

İslam medeniyetinde önemli bir yere sahip bu şehirlerin en önemli özelliği, diğer niteliklerin yanında sahip oldukları camiler olduğu söylenebilir Allah'ın evi olarak bilinen ve Müslümanların günde beş kez yöneldikleri Kâbe sebebiyle Mekke, İslâm Peygamberi Hz. Muhammed'in (as) mübarek türbesini barındırması sebebiyle Medine, son üç ilâhî din için kutsal sayılan ve Peygamberimizin miracını gerçekleştirdiği Mescid-i Aksâ'nın yer aldığı Kudüs.

İslam dünyasının kalbi sayılan bu şehirlerin üzerine bugüne değin birçok eser kaleme alınmıştır. Ancak bu eserlerin geniş bir kısmı verdikleri bilgiler açısından birbirlerini tekrarlamaktan öteye gidememiştir.

A. İslam Dünyasında Mekke, Medine ve Kudüs'ün Faziletleri İle İlgili Olarak Yazılan Eserler

Müslümanlarca kutsal kabul edilen Mekke, Medine ve Kudüs tarihi hakkında yüzyıllardır pek çok kitap yazılmıştır. Biz, bu eserlerin bir kısmını, bir bütünlük içinde, tez konumuz ile ilgili olmaları sebebiyle, özet bilgiler vererek tanıtmaya çalışacağız.

1. Takiyyüddin el-Fâsî, Muhammed b. Ahmed (ö.832/1429), Şifâu'l-Garâm bi-Ahbâri'l-Beledi'l-Harâm

Müellif, bu eseriyle Mekke tarihçiliğinin öncülerinden sayılır. Eser, Beyrut'ta (1956) ve Kâhire'de (1985) yayınlanmıştır. Aynı müellifin yine aynı konuda yazdığı ikinci önemli eseri “*el-'İkdü's-Semîn fi Târihi Beledi'l-Emîn*” adını taşır. Eserde Mekke tarihi, topoğrafisi, bu şehirde yetişen ve yaşayan önemli kişilerin biyografileri bulunmaktadır. Hicrî 1289-1290 yıllarında Kahire'de ve hicrî 1314 yılında Mekke'de

basılmıştır. Ayrıca Fuad Seyyid tarafından 1962-1966-1969 yıllarında Kâhire'de tahkikli neşri yapılmıştır.¹

2. Ebû'l -Velîd Muhammed el-Ezrakî, (s. 223/838), Ahbâru Mekke

Bu eser, ilk baskısı Wüstenfeld tarafından 1859 yılında Leipzig'de, 1385 hicri yılında Beyrut'ta olmak üzere defalarca basılmıştır. Yunus Vehbi Yavuz tarafından da Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Bize kadar ulaşan en eski şehir tarihidir²

Yazdığı Mekke tarihi sebebiyle daha önce adını zikrettiğimiz Takıyüddin el-Fâsî, “*Er-Rızâ ve'l-Kabûl fi Fadâ'i'l-Medine ve Ziyârettir-Resûl*” adıyla Medine tarihi de yazmıştır. Bu eserde, Medine şehrinin faziletleri ve Hz. Peygamberi ziyaret konu edilir. Aynı müellifin “*el-İkdu's-Semîn*” adlı eserinin 1314 hicri tarihli Mekke baskısının hâmişinde basılmıştır.³

3. Kutbuddin en-Nehrevâli, Muhammed b. Ahmed el-Fâsî (ö.990/1582), el-i'lâm bi-A'lâmi Beledullâhi'l-Harâm

Mekke tarihidir. Mekke topoğrafyasından, tarihinden, 990/1582 yıllarına kadar Mekke'ye hâkim olan devletlerden bahseder. Bir mukaddime, on bâb üzere tertip edilmiştir. Kitap ilk defa Wüstenfeld tarafından Chroniken Von Mekka'nın birinci cildinde yayınlanmıştır. Daha sonra hicrî 1303 yılında Kahire'de sonra Ahmet b. Zeynî ed-Dehlan'ın Hülâsatü'l-Kelâm'ının hâmişinde baskıları yapılmıştır. Şâir Bâkî tarafından yapılan Türkçe tercümesi Kazan'da hicrî 1286 ve hicrî 1314 yıllarında iki defa basılmıştır. Avrupa dillerinde kısmi tercümelere vardır.⁴

-----
¹ Carl, Brockelmann, G, *Geschichte der Arabischen Litteratur* Leyden Brill 1937-1949, II, 172; Şâkir Mustafa, *Târihü'l-Arabî Ve'l-Müehhirîn*, Beyrut, 1983, IV. s.405-407; Hayruddin ez- Ziriklî, *el-A'lâm Kâmûsu Terâcim li-Eşhur'ir-Ricâl ve'n Nisâ min'el-Arab ve'l-Musta'rabîn ve'l-Müsteşrikîn*, Beyrut 1969³ V, s.331; Ramazan Şeşen, *Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı*, İstanbul, 1988. s.274

² Ramazan Şeşen, a.g.e, s.40. Tercümesi: Ebû'l-Velîd Muhammed el-Ezrakî, *Kâbe ve Mekke Târîhi*, (Terc: Y. Vehbi Yavuz), İstanbul, 1980

³ Şeşen, a.g.e., s.274

⁴ Brockelmann, II, 381-382; Şâkir Mustafa, a.g.e., IV, 414-415; Zirikli, a.g.e., VI., 6-7. F. Babinger, *Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri*, (Çev: Coşkun Üçok), Ankara, 1982 s. 99-101

4. İbnü'n-Neccâr Muhammed b. Mahmûd (ö.578/1183), ed-Dürretü's-Semîne fi Ahbâri'l - Medine

Medine şehri konusunda kendi dönemine kadar olan rivâyetler, Medine'nin faziletleri vb. işlenir.⁵

5. es-Sahâvî, Şemsüddin Ebû'l-Hayr Muhammed b. Abdürrahmân (ö.902/1497), et-Tuhfetü'l-Latîfe fi Târihi'l-Medineti'ş-Şerîfe

Başlangıçtan müellifin zamanına kadar gelen bir Medine tarihidir. İçinde Medine'de yaşamış 1300 kişinin hal tercümesi vardır. Hâmid el-Fakî tarafından üç cilt halinde 1957-1958 yıllarında Kâhire'de yayınlanmıştır.⁶

6. Ömer b. Şebbe (ö. 262/876)

Medine Tarihi'nin Hz. Peygamber, Hz. Ömer ve Hz. Osman'la ilgili kısımları zamanımıza ulaşmış, Fehim M. Şeltut tarafından 1979 yılında Cidde'de yayınlanmıştır. Ömer b. Şebbe, meşhur şehirlerin tarihlerine ait başka monografiler de yazmıştır.⁷

7. es-Senmhûdî, Nûreddin Ali b. Abdullâh (ö. 911/1506), el-İktifâ bi-Ahbâri Dâru'l-Mustafâ

Bu eser, 886/1481 yılındaki Mescid-i Nebevi yangınında yanmıştır. Bu eserini, "Vefaü'l-Vefâ bi-Ahbâri Dâri'l-Mustafâ" adıyla hulâsa etmiştir. Kitap sekiz bölüm halinde hazırlanmıştır.

Medine'nin adları, faziletleri, Medine'de yaşayanların biyografileri, Hz. Peygamber'in mescidi, Medine'deki kuyular ve vadiler konu edilir. Muhyiddin Abdülhamid 1955 yılında Kâhire'de tenkitli neşrini yayınlamıştır.

⁵ Brockelmann, I, 36; Ş. Mustafa, a.g.e., C.II. s. 117-118; Zirikli, a.g.e., VII, 86.

⁶ R Şeşen, a.g.e, s. 2

⁷ İbnü'n-Nedim, *el-Fihrist*, (nşr. Flugel), Leipzig 1871, s. 169-170; Mustafa Fayda, "İslâm Dünyasında İlk ŞehirTarihleri", İbn-iŞebbe, "Tarih-i Medineti'l-Münevvere", Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi;28, ss.167-180

Semhûdî, aynı konuda “Hulâsatû'l-Vefâ bi-Ahbâri Dâri'l-Mustafa” adıyla yukarıdaki eserin yeni bir redaksiyonunu yapmıştır. Kitabın farsça iki tercümesi vardır. Bir bölümü Wüstenfeld tarafından yayınlanmıştır. Bu iki eser, Medine tarihi ve topografisi hakkında başlıca kaynaklardan kabul edilmektedir. Önemli binalar, türbeler, mezarlar ve dini merâsimler hakkında da ayrıntılı bilgiler ihtiva ederler.⁸

8. el-Makdisî", Abdurrahmân b. Muhammed el-Uleymî (ö.860/1456),el-Ünsü'l-Celîl bi-Târihi'l-Kudüs veş'-Şâm

Kudüs doğumlu olan Makdisî'nin bu eseri, Kudüs'ün kurulduğu tarihte eserin telif edildiği tarihe kadar olan olaylar anlatılır. Birinci cilt, Selâhaddin-i Eyyûbi'nin Kudüs ve Filistin'i fethine kadar gelir. Sonra Eyyûbiler devrinden, Kudüs şehrinin topoğrafisinden, medreselerinden, zaviyelerinden, ribatlarından, evliyalarından, Memlûk sultanlarından, Kudüs'te yaşayan önemli âlimlerden bahseder. Müellif, daha sonra eserine bir de zeyl yazmıştır. Kitabın ve zeylinin yakmaları zamanımıza gelmiştir. 1866'da Mısır'da, 1973'te Amman'da, 1988'de Beyrut'ta basılmıştır. H. Souvair tarafından yapılan Fransızca tercümesi 1876 yılında Paris'te yayınlanmıştır.⁹

9. Bulunduğu Kütüphane:İstanbul, Fa 998

Yazar adı:es-Süyuti, Ebu Abdullah Şemseddin Muhammed b. Ahmed, Ebu Abdullah, 880/1475

Eser adı: İthafü'l-Ahsa bi-Fezaili'l-Mescidi'l-Aksa

İstinsah tarihi:875 hicrî

Müstensihi: Ahmed b. İbrahim

Varak Sayısı: 1-139

8 M. Şemseddin Günaltay, *İslâmda Tarih ve Müverrihler*, İstanbul 1342/1924, s. 417-41

9 C. Brockelman, “*Uleymî*” *İA.*, XIII, s.22-23, Brockelmann, II, s.43; Mustafa, a.g.e., IV, s. 127- 128; Şeşen, s. 230

10. Bulunduğu Kütüphane: Fransa, Gaulmin/Regius, 1323.

Yazar adı: Latîfi Lutf-Allâh b. Abd-Allâh Kastamônî (897-990/1491-1582)

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: 920 hicrî (1514 miladî)

Müstensihi: Mehmed b. Ali

Varak Sayısı: 1-69

11. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz B 575/1

Yazar adı: Bâkî Abd el-Bâki Mahmud b. Mehmed

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke

İstinsah Tarihi: 987 hicrî (1579 miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1b-77b

12. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, 34 Fe1371

Yazar adı: es-Süyûtî, Şemsüddin Muhammed b. Ahmed b. Ali, 810, 813-880 H.

Eser adı: İthâfû'l-Ahıssa bi Fezâ'il-Mescidi'l-Aksâ

İstinsah Tarihi: 991 hicrî

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-117

13. Bulunduğu Kütüphane: İzmir, Efes Müzesi, 1982/1

Yazar adı: Mehmed en-Nakşbendî

Eser adı: Risâle fi Fezâ'ili'l-Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: 1105 hicrî (1692 miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1a-33b

14. Bulunduğu Kütüphane: Kayseri, Râşid Efendi Eki 439/1

Yazar adı: İbn Ebî Şerîf Kemâl ed-dîn Muhammed b. Muhammed eş-Şâfî el-Mısrî (öl. 906/1500)

Eser adı: İthâfû'l-Ehissâ bi Fezâ'ili Mescidi'l-Aksâ

İstinsah Tarihi: 1131 hicrî (1719 miladî)

Müstensihi: Muhâmmmed Sürûfî

Varak Sayısı: 1b-180a

15. Bulunduğu Kütüphane: İzmir, Efes Müzesi,1982/12

Yazar adı: Mehmed en-Nakşbendî

Eser adı: Risâle fî Fezâ'ili'l-Medine

İstinsah Tarihi: 1170 hicrî (1755 miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 37b-51b

16. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 7119/3

Yazar adı: yok

Eser adı: Tahmîsu Kasîdetin fî Fezâ'ili'l-Medîne

İstinsah Tarihi: 1171 hicrî (1758 miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 13a-18b

17. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 8133/1

Yazar adı: yok

Eser adı: Fezâ'il-ü Mekke Medîne

İstinsah Tarihi: 1191 hicrî (1777 miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1b-14a

18. Bulunduğu Kütüphane: Kastamonu İl Halk Kütüphanesi,1415/1

Yazar adı: Cecelî İbrâhîm Efendî

Eser adı: Risâle fî Fezâ'ili'l-Mekke

İstinsah Tarihi: 1211 hicrî (1795 miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1b-5a

19. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 384

Yazar adı: yok

Eser adı: Fezâ'ilu'l-Mekke

İstinsah Tarihi: 1270 hicrî (1853miladî)

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-7

20. Bulunduğu Kütüphane: Amasya, Beyazıt İl Halk Kütüphanesi,776

Yazar adı: Mehmed Ebûl-Fazl Sancârî

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke

İstinsah Tarihi:yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı:1-34

21. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 1105

Yazar adı: Kemâleddîn Muhammed b. Muhammed eş-Şâfiî el-Misrî

Eser adı: Ethâfû'l-Ehissâ bi-Fezâ'ili'l-Mescidi'l-Aksâ

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-165

22. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 9760

Yazar adı: yok

Eser adı: Fezâ'ilu Mekke

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı:1-10

23. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 4468/10

Yazar adı: el-Hasan el-Basrî Ebû Saîd Tabî

Eser adı: Risâle fi Şemâ'ili Mekke ve Fezâ'ilihî

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: Süleyman b. Mahmud Artvini

Varak Sayısı: 76-84a

24. Bulunduğu Kütüphane: Ankara, 06 Mil Yz A 4217

Yazar adı: yok

Eser adı: Tarih-i Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudüs

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı:75

25. Bulunduğu Kütüphane: Avusturya, N.F. 227

Yazar adı: yok

Eser adı: Kitâb-ı Fezâ'il-i Mekketi'l-Muazzama

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-35

26. Bulunduğu Kütüphane: Avusturya, pt. 215/Seetzen: Haleb 494

Yazar adı: yok

Eser adı: Tarih-i Kudüs-i Şerif

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-80

27. Bulunduğu Kütüphane: Avusturya, pt. 63/Seetzen Nr. 87

Yazar adı: yok

Eser adı: Menâkıb-ı Kudüs-i Şerif

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-73

28. Bulunduğu Kütüphane: Bosna-Hersek, 3341

Yazar adı: yok

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudus ve'l-Hâil

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-129

29. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, 34 Atf 1799

Yazar adı: Muhammed b. Muhammed eş-Şafii, 906

Eser adı: İthafü'l-ehissa fi Fezail Mescidi'l-Aksa

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-206

30. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, 34 Atf 2854

Yazar adı: yok

Eser adı: Kitabu fezaili Beyti'l-Makdis

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-86

31. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, 34 Nk 3430/3

Yazar adı: yok

Eser adı: Risale fi Fezaili'l-Mekketi'l-Mükerreme

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 147b-164a

32. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, 34 Nk 3430/3

Yazar adı: yok

Eser adı: Risale fi Fezaili'l-Mekketi'l-Mükerreme

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 147b-164a

33. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, S.H.M.H.K.Yaz. 513

Yazar adı: yok

Eser adı: Kudüsü Şerif

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 6

34. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, 34 Nk 671

Yazar adı: yok

Eser adı: Risaletü Fi Fezaili Beyti'llahi'l-Haram

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-61

35. Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, S.H.M.H.K.Yaz. 207

Yazar adı: Hifzî Efendî (1051/1641de sağ)

Eser adı: Fezâ'il-i Kuds-i Şerif

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-64

36. Bulunduğu Kütüphane: Kastamonu İl Halk Kütüphanesi,

Yazar adı: yok

Eser adı: Fezâ'ilü Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-159

37. Bulunduğu Kütüphane: Konya, 3672/2

Yazar adı: yok

Eser adı: Tercüme-i Beyan-ı Fezail-i Mekke

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok
Varak Sayısı: yok

38. Bulunduğu Kütüphane: Konya, 42 Yu 260

Yazar adı: Kara Çelebi zade Abdul-Aziz
Eser adı: Nefhat el-Üns fi Şerh-i Ravzat el-Kudüs
İstinsah Tarihi: yok
Müstensihi: Hattat Abdulgani b. Ali
Varak Sayısı: yok

39. Bulunduğu Kütüphane: Kütahya, 43 Va 2612

Yazar adı: Mecir al din Ebi al Yümün Abdürrahman al Alimi
Eser adı: al İns ül Celil li Tarih al Kudüs Vel Halil
İstinsah Tarihi: yok
Müstensihi: yok
Varak Sayısı: 1-184

40. Bulunduğu Kütüphane: Mısır, Kahire, 4625

Yazar adı: Hıfzî Efendî
Eser adı: Târîh ve Fezâ'il-i Kuds-i Şerîf
İstinsah Tarihi: yok
Müstensihi: yok
Varak Sayısı: 102

41. Bulunduğu Kütüphane: Vatikan, Vat. Turco 307/1

Yazar adı: Hıfzî Efendî (1051/1641de sağ)
Eser adı: Fezâ'il-i Beytü'l-Mukaddes
İstinsah Tarihi: yok
Müstensihi: yok
Varak Sayısı: 1b-119

42. Bulunduğu Kütüphane: Vatikan, Borg.Turco 22

Yazar adı: yok

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudus ve'l-Hâil

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-70

B. Çalışmamıza Esas Aldığımız Fezâyilü'l-Mekke Ve'l-Medîne Ve'l-Kudüs'ün Nüshaları

1. Manisa İl Halk Kütüphanesi

Manisa İl Halk Kütüphanesi Eski Eserler Bölümü 5055 numarada kayıtlı nüshanın müstensihisi ve istinsâh tarihi kayıtlı değildir. Ancak, eserin dil özelliği, kağıt ve yazı durumunu incelediğimizde muhtemelen XV. yy.'da istinsâh edildiği söylenebilir. 240x170 (183x121) mm. ebadında, 144 varak, 9 satır halinde, âharlı kağıda, nesih hat ile harekeli, siyah mürekkeple yazılmış olup, konu başlıkları, eserde geçen yazar ve kitap isimleri, âyet ve hadislerin yazılışında kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Kitabın sonunda el-Hâc Eyyûb'a ait vakıf mührü basılıdır. Gayet okunaklı ve tam bir nüshadır.

Başı : Elhamdü lillâhillezi cealenâ ümmeten li-habîbihî Muhammed'in aleyhissalâtü ve's-selâm (1b)

Sonu : Ve Sallallâhû alâ Seyyidinâ Muhammed'in ve âlihî ve sahbihî ecma'in.(144b)¹

2. Afyon Gedik Ahmed Paşa İl Halk Kütüphanesi:

18008 numarada kayıtlı bulunan bu nüsha 988/1580 tarihinde istinsah edilmiştir. Müstensihisi kayıtlı değildir. 214x145 (150x73) mm. eb'adında, 68 varak, 19 satır halinde aharlı kağıda, harekeli rik'a ve siyah mürekkeple yazılmıştır. Eser, ciltli olup miklepli ve şemselidir.

Zahriyede, "*Vakafehû es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi İbn-i Receb Efendi*" ibaresi kayıtlıdır. Bu cümlemin hemen altında, yine aynı kişiye ait vakıf mührü basılıdır.

Bu eser, Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu'nda 109 varak olarak kayıtlıdır.² Ancak, eser üzerinde yaptığımız araştırmada bu kitabın cildi içinde, iki ayrı eser olduğunu tespit ettik. Birinci eser; "*Fezâyilü'l-Mekke ve'l-Medîne ve'l-Kudüs*" (1b-68a). İkinci eser (69b-109a) Arapça kaleme alınan "*Kitâbu'l-Hac*"dır.

¹Güler Gönültaş, Manisa İl Halk Kütüphanesi, *Türkçe El Yazmaları Kataloğu*, Manisa, 1986, s.15

² *Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu* (03), Ankara 1996, s. 362.

Başı: el-Hamdü lillâhillezî cealenâ ümmeten lihabîbihî (1b)

Sonu: Duâlar ve senâlar ile musannifin şâd u hisem kıla. Temmet bi-avnilâhi(68a)

3. Amasya Bâyezid İl Halk Kütüphanesi:

Amasya Bâyezid İl Halk Kütüphanesi 776 numarada kayıtlı olan bu nüsha, 855/1451 Receb'de, Yûsuf b. Abdullah Erzincânî'nin harekeli sülüs hattıyla istinsah edilmiş olup, 265x171 (185x123) mm. ölçüsünde, 11 satırlı, 50 yaprakta, âbâdî kağıda yazılmıştır. Kağıt kaplı mukavva bir cildi vardır. Sözbaşları kırmızı ve mavi mürekkeple, hadisler yıldızlarla belirlenmiştir. Zahriyede; Abdüllatif'in eseri Kütüphâne-i Cedîd'e 1158/1745 yılında vakfettiğine ilişkin kayıt ve vakıf mührü basılıdır.

Başı : Elhamdü lillâhillezî cealenâ ümmeten lihabîbihî Muhammed(1b)

Sonu: fehiye lehûm ve ehakku bihim necez et fezâili'l - emâkiniş-şeriife(129a)³

³ *Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu* (05) İstanbul 1995, IV, s.310

4. Muhammed Yemenî'nin Diğer Nüshaları

Bulunduğu Kütüphane: Fransa, Coisilin Saint-Germain-des-Pres-355

Yazar adı: Muhammed Yemenî (989/1581de sağ)

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudus ve'l-Hâilil

İstinsah Tarihi: 854hicrî (1450miladî)

Müstensihi: Mehmed b. Ahmed

Varak Sayısı: 1-139

Bulunduğu Kütüphane: Almanya, Ms.or.fol.4072 Staatsbibliothek, Berlin

Yazar adı: Muhammed Yemenî

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: 855 hicrî (1450 miladî)

Müstensihi: Yusuf b. Abdullah Erzincanî

Varak Sayısı: 1-50

Bulunduğu Kütüphane: Fransa, Abraham Eccbellensis/Renaudot

Yazar adı: Muhammed Yemenî (989/1581de sağ)

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve'l-Medine ve'l-Kudus ve'l-Hâilil

İstinsah Tarihi: 955 hicrî (1548 miladî)

Müstensihi: Halilî

Varak Sayısı: 1-118

Bulunduğu Kütüphane: İran, Kum,2040/2

Yazar adı: Muhammed Yemenî

Eser adı: Fezâ'il-i Beytü'l-Mukaddes

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 19b-54a

Bulunduğu Kütüphane:İstanbul, K 885

Yazar adı: Muhammed Yemenî

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-233

Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, E.H. 1424

Yazar adı: Muhammed Yemenî

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-36

Bulunduğu Kütüphane: İstanbul, R 1477

Yazar adı: Muhammed Yemenî

Eser adı: Fezâ'il-i Mekke ve Medine

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-59

Bulunduğu Kütüphane: Mısır, Kahire, Tarihi Türkî 282

Yazar adı: Mehmed Yemenî

Eser adı: Fezâ'ilü Mekke-i Mükerrerme ve Medine-i Münevvere ve Kudüsü Şerîf

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 1-115

Bulunduğu Kütüphane: Mısır, Kahire, Coğrafya Türkî Talat 9

Yazar adı: Mehmed Yemenî

Eser adı: Fezâ'ilü Mekke-i Mükerrerme ve Medine-i Münevvere ve Kudüsü Şerîf

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: 2-62

Bulunduğu Kütüphane: Mısır, Kahire, 17568/1

Yazar adı: Yümnî Mehmed Efendî

Eser adı: Risâle fî Beyânı Evsâfî ve Fezâ'ili Mekketi'l-Mükkereme

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: yok

Bulunduğu Kütüphane: Mısır, Kahire, 17568/2

Yazar adı: Yümnî Mehmed Efendî

Eser adı: Risâle fî Beyânı Evsâfî ve Fezâ'ili Medineti'l-Münevvere

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: yok

Bulunduğu Kütüphane: Mısır, Kahire, 17568/3

Yazar adı: Yümnî Mehmed Efendî

Eser adı: Risâle fî Beyânı Evsâfî ve Fezâ'ili Kudüsi's-Şerif

İstinsah Tarihi: yok

Müstensihi: yok

Varak Sayısı: yok

I. BÖLÜM

ESERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Eserin müellifi Muhammed el-Yemenî'nin 989/1581 yılında sağ olduğu, şiirle meşgul olup, ilmiye sınıfına mensup olduğu dışında hayatı hakkında, kaynaklarda bilgi bulunmamaktadır. Müellif, kendi künyesini kitabın giriş bölümünde (3a) zikrederek, bu eserini Kudüs'de Mescid-i Aksâ'da (Kubbe-i Sahrâ'da) istihâreye çekildikten sonra, yazmaya karar verdiğini kaydeder.

Kitabın başlığı (1b) çerçeve içinde sülüs istifiyle "Kitâbu Fazâyil-i Mekke Ve'l-Medîne Ve'l Kuds" olarak kayıtlıdır. Bu kaydın bulunduğu nüsha, Manisa İl Halk Kütüphanesi Eski Eserler bölümü 5055 numaradadır. Eser 144 varaktır. (1b-144b). Harekeli nesihle yazılmıştır. Her sayfada dokuz satır vardır. Kitabın istinsah tarihi ve müstensihi belli değildir. Eserin sonunda (144b) "Hâza'l-Kitâbü'ş-Şerif an vakafi el-Hâc Eyyûb" mührü bulunur. Bu mühürden, eserin vâkıfının el-Hâc Eyyûb olduğu anlaşılmaktadır. Kitabın dili oldukça sadedir. XIV-XV. yüzyıl Anadolu Türkçesi metinlerindeki özellikleri yansıtır. Eserde, bugün kullanmadığımız bazı arkaik Türkçe kelimeler kullanılmıştır. Eserin dilinin sade olması onun rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır.

Müellif, eserin kaynaklarını ise şöyle belirtir: "Bilgil ki iy aziz, bu mübârek makamların şerefi hakkında Kur'ân-ı Azîm'de âyât-ı mütevâtire ve sünen-i şerîfeden ahâdîs-i merviyeye ve kütüb-i mâziyeden hikâyet-i garibe ve tevârih-i sâbıkadan ahbâr-ı latîffe çokdur" (4b) Buna göre demek oluyor ki, eserin kaynaklarını âyet, hadîs, kadîm eserlerden alınmış garib hikâyeler ve geçmiş tarihlerden latif ve hoş haberler ihtivâ eder. Buradaki kadîm eserlerden maksat, muharref Tevrat ve İncil, özellikle de İsrailiyat olmalıdır.

Eser, üç ana bölüme ayrılır.

İlk bölüm Mekke'nin faziletine dâirdir.

Ka'be'nin inşâsı, Meleklerin Kâbe'nin inşâsındaki rolü, Hz. Âdem'in gökden yere inip Kâbe'yi yaptığı, hac edip tavaf ettiği değişik rivâyetlerle anlatılır. Daha sonra Hz. İbrâhim ve oğlu Hz. İsmail'in Kâbe'yi tekrâr inşâ etmesi kıssalarla süslenerek zikredilir. Mescid-i Haram (Kâbe)'in önemi ve ilgili rivâyetler ile, üzerine hac farz olan müslümanların haccı tehir etmemeleri ve Mekke'de namaz kılmanın fazîleti âyet ve hadislerle zenginleştirilir.

Mekke'de duâların kabûl olunacağı ve ziyaret edilmesi gerekli kutsal mekânların isimleri sayılır. İslâm Tarihi kaynaklarının bir kısmında, hepsini birarada göremediğimiz bu mekânların adları şöyledir:

Hacerû'l-Esved, Mültezime, Mîzab-ı Rahmet, İbrâhim Makâmı, Zemzem kuyusu, Arafat Dağı, Cemre, Mescid-i Hayf, Ten'im (Âişe Mescidi), Bâb-ı Mel'â, Mescid-i Tekye (Ciyad Dağında), Mescid-i Bey'a, Mescid-i Cin ve Mescid-i Râye (37a-39b)

Zemzem kuyusunun, Safâ ile Merve arasında sa'y etmenin faziletleri de hadislerle desteklenerek konu edilir. Zemzemin çok bilinmeyen diğer isimleri bir bir sayılır. Burada şu isimler yer alır: Huzme, Da'r-ı Harbil, Sukyâullâh, İsmâil, Bereke, Setîde, Nâfia, Mazmûne, Avne, Büşrâ, Sâfiye, Berre, İsme, Sâlime ve Meymûne (39a-40a)

İkinci bölüm, Medine'nin faziletlerine ayrılmıştır.

Mescid-i Nebevî'nin ve Ravza-i Mutahhara'nın Medine'de bulunmasından dolayı önemi, Medine şehri konusundaki rivâyetler, Hz. Peygamber'in nesebi, râşid halifelerin nesepleri ve Medine'nin adları sırasıyla sayılır. Bunlar: Tâbe, Tayyibe, Matibe, Meskene, Habîra, Mahbûra, Merhûme, Muhibbe, Ceyte, Mücîte, Kâsıma, Hezrâu ve Dâr'dır. Medine'ye komşu olmanın ve orada ikâmet etmenin ve Mescid-i Nebeviyi ziyaret etmenin önemi vurgulanır. (63a-64a) Tevrat'ta Medine'nin kırk adet isminin zikredildiği ve Medine şehrinin fazîletlerine ilişkin rivâyetler yer alır. Medîne'ye komşu olmak, Hz. Peygamberin Mescidini ziyâret etmenin önemi konusunda oldukça fazla nakiller vardır. Hz. Peygamber'in kabrini (Ravza-i Mutahhara) ziyâret etmenin fazîletleri hakkındaki rivâyetler zikredilir. (68a-70b)

Hız. Peygamberin kabri şerifini ziyaret edecek müslümanların bu ziyaret esnasında uyması gerekli kurallar ve mescidde edeple ilgili rivâyetler, Bakî mezarlığı ve Uhud dağında yatan şehitleri ziyaret, Mescid-i Kubâ'yı ziyaret etmenin ve orada namaz kılmanın fazileti yer alır. Mescid-i Kubâ çevresindeki mescidlerin adları ve buldukları yerler de kaydedilir. Bu mescidler şunlardır:

Mescid-i Şems (Mescid-i Kubâ'nın doğusunda), Mescid-i Benî Kurayzâ (Daha doğuda), Mescid-i Bağla (Doğu cephesi), Mescid-i İcâbe (Bakî'nin solunda), Mescid-i Feth, Hz. Ali'nin yaptığı mescid (Cebel-i Sel'ada), Mescid-i Kibleteyn (Kiblenin değıştiğı Mescid), Mescidi'l-Ğayb (İlk cuma namazı kılınan mescid), Mescid-i Beni'l-Eshel, Mescid-i İbn-i Useybe, Mescid-i Benî Hârise, Mescid-i Beni Vâyil, Mescid-i Acûn, Mescid-i Benî Ümeyye b. Zeyd, Mescid-i Benî Binâda, Mescid-i Benî Vâkıf. (83a-85b)

Medine ve çevresinde Hz. Peygamber'in su içtiğı, abdest aldığı ve yıkandığı kuyuların isimleri, bu kuyulardan su içmenin şifâ olacağı vb. rivâyetler zikredilir. Bu kuyuların isimleri şöyledir:

Bi'r-i Arîs, Bi'r-i Ğurs, (Mescid-i Kubâ Yakınında), Bi'r-i Bassa, Bi'r-i Hâ, Bi'r-i Rûme ve Bi'r-i Muhavvat (86a-89b) Bu bölümde ayrıca hacıların hac vazifesini ifâ ettikten sonra, evlerine dönünce uymaları gerekli kurallar hatırlatılır.

Üçüncü bölüm; Kudüs'ün faziletlerine ayrılmıştır.

Mescid-i Aksâ'nın kimin tarafından ve ne zaman inşâ edildiğı konusu, İslâm kaynaklı İsrâiliyyât rivâyetleriyle zenginleştirilerek verilir. Beytü'l-Makdis'i ziyaret etmenin fazileti, Hz. Heygamberin Mi'râca urûc ederken uğradığı ve Mescid-i Aksâ'da yaşadığı olaylar, Mi'râcın safhaları tafsilâtli anlatılır. (104a-108a)

Mescid-i Aksâ'da namaz kılmanın, ezan okumanın, ihrâm giymenin fazileti, Beytü'l-Makdis'in önemi ve fazileti, Kubbe-i Nebîn, Bâb-ı Rahme, Zekeriya Mîhrâbı, Bâb-ı Hıtta, Bâb-ı Tevbeyi ziyâret etmenin fazileti yer alır. (124b-126b) Beytü'l-

Makdis'in suları: Ayn-ı Selvâ, Varaka Suyunun özellikleri, Sahre'nin¹ fazileti konu edilir.

Bu bölümde, Kudüs şehrinin fazileti İsrâiliyyât kaynaklarından İslâm kültürüne giren nakillerle de süslenerek oldukça geniş yorumlara yer verilir. Ayrıca Hz. İbrâhim ve oğullarının Kudüs'deki kabirlerinden ve makâmlarından da söz edilir (135b-138b)

Sonuç olarak; Mekke, Medine ve Kudüs Şehirlerinin faziletleri konusunda Türkçe olarak muhtemelen XIV. veya XV. yüzyılda yazılan bu eser, o güne kadar konu ile ilgili bilgilerin çoğunu sistematik bir şekilde bir araya getirmiştir. Müstakil bir şehir tarihi kitabı olmamakla birlikte, bu eserdeki bilgilerin çoğu, mukayeseli şehir tarihi araştırması yapan tarihçilere önemli malzeme sağlamaktadır. Türk dili açısından bakıldığında, o dönemde Türkçe'nin ne kadar sâde, arı ve duru kullanıldığı görülür.

---

¹Sahre veya Sâhire: İnsanların haşır olacakları yer olarak zikredilir. Hadis âlimleri Sahre ile ilgili rivâyetlerin çoğunlukla mevzû veya münker olduğunu kabûl ederler.

II. BÖLÜM

METNİN ÇEVRIYAZISI

A. ESERİN FİHRİSTİ

(Fezâyilü'l-Mekke ve'l-Medine ve'l Kudüs)

I. Kitâb

Fezâil-i Mekke(1b)

Mukaddime

1. **Bâb** : Ferişteler Ka'bei Adem yaratılmazdan öndin nice dılar ve nice tavâf itdiler ve nice-y-idi ve nice ziyâret itdiler.(8a)
2. **Bâb** : Âdem Peygamberüñ gökden yire düşüp ka'bei yapığımı hac idüp tavaf itdiginı beyân ider. (9b)
3. **Bâb** : İbrahim Peygamberin Mekke'nin birin ihtiyâr idüp oğlu İsmâil ile yapığımı ve halka çağırđığımı beyân ider. (13b)
4. **Bâb** : Mekke-i Mükerreremenin fezâyilin beyân ider. (22a)
5. **Bâb** : Haccı te'hir itmeyip tiz itmeklik müstehab idügin ve Mekke'de namaz kılmağın fezâyillerin beyân ider. (25a)
6. **Bâb** : Oturup Mekke'ye nazar itmekligin, gün doğarken ve dolunurken vakti ıssılarda ve yağmurlar yağarken tavâf itmekligin fezâyilin beyân ider. (29a)
7. **Bâb** : Mekke'de duâlar kabûl olduğı yirleri ve mekânları ziyâret itmekligi beyân ider. (37a)
8. **Bâb** : Zemzem fezâyilin ve dahî safâ-y-ıla Merve ortasında sa'y itmegi beyân ider. (39b)
9. **Bâb** : Hacılar evinden çıkıp yine varınca ne iş işlese anuñ fezâyilin beyân ider. (43b)
10. **Bâb**: Beyân ider fezâyilin şol kimsenüñ Mekke'de hasta olur veyâhûd ölür hac idüp veya umre idüp veyahûd hacdan sonra ölür. Anın fezâyilin beyân ider. (48b)

II. Kitab

Fezâil-i Medîne(51b)

1. **Bâb** : Medine fezâyilin beyân ider ve dahî şol nesneyi ki Hak Teâlâ mahsûs kıldı Mekke'ye ve Medîne'ye. (53b)
2. **Bâb** : Peygamber Hazretlerinin nesebi, Hulefâ-i Râşidin'in ensâbı ve Medîne'nin adları(60a)
3. **Bâb** : Medîne'de mücâvir olmanın ve anda durmağın ve Mescid-i Nebeviyi ziyâret itmenin fazîletin beyân ider. (65b)
4. **Bâb** : Mübârek ravzanuñ ve minberün ve kabr-i mukaddisin ziyâretin ve dahî Medîne'de ölmenin fezâyilin beyân ider. (68a)
5. **Bâb** : Peygamber Mescidinüñ direklerinin fezâyili ve tevbe direğinin fezâyilin beyân ider. (70a)
6. **Bâb** : Şol keleciler beyânındadır ki anları riâyet iderler. Peygamber Hazretinin kabrini ziyaret idenler ve dahî nice ziyaret itmek gerek, onuñ edebin beyân ider. (72b)
7. **Bâb** : Bakiî ziyaret itmegi ve dahi Uhud dağında yatan şehidler ziyâret itmenin fezâyilini beyân ider. (78a)
8. **Bâb** : Mescid-i Kubâyı ziyâret itmegi ve dahi anda namaz kılmağı ve geri kalan mescidlerde namaz kılmanın fezâyilini beyan ider. (81b)
9. **Bâb** : Şol kuyular beyânındadır ki Hazret-i Peygamber onlardan içdi yundu ve abdest aldı onların fezâyilin beyân ider. (85b)
10. **Bâb**: Hacılar yine evlerine ve iklimlerine gider olıcak nice itmek gerek anı beyân ider. (89a)

III. Kitâb

Fezâyil-i Beytü'l-Mukaddes(93b):

1. **Bâb** : Kuds-i Mübârek ve Mescid-i Evvel nice yapıldı ve kim yaptı anı beyân ider. (95b)
2. **Bâb** : Beytü'l-Mukaddis'e yükler tutulup gelmekliğin fezâyilin beyân ider. Ve çırak yakmaklığı ve ne yirden girmek gerek anı bildürür. (100a)
3. **Bâb** : Bir yıl içinde hac idüp Medîne Mescidinde namaz kılmak ve Mescid-i Aksâ'da namaz kılmağın faziletin beyân ider. (108a)
4. **Bâb** : Beytü'l-Mukaddis'den ihrâm giymenin, orada ezan okumanın ve sadaka vermenin fezâyilini beyan ider. (114b)
5. **Bâb** : Mübârek Sahrânuñ faziletin ve dahi uçmakdanı ve kamme-i sahrâda uçmak kapısınıñ içinde kara döşenmiş taşın fezâyilini beyân ider. Ve Beytü'l-Makdis'e gelicek ne yirden girür, anı bildürür. (116b)
6. **Bâb** : Kubbe-i Nebinüñ, bâb-ı rahmenüñ, Zekeriyya mihrâbınuñ, bâb-ı tevbenin, Mihrâb-ı Ömer'in ve sâyir mihrapların, kubbe-i silsilenin ve Tûr-i Zeytânıñ fezâyilini beyân ider. (124a)
7. **Bâb** : Beytü'l-Mukaddis'in sularının ve ayn-ı selvâ'nuñ, varaka suyunun fezâyilini beyân ider. (127a)
8. **Bâb** : Sâhire ve Beytü'l-Mukaddis'de olanın fezâyilini beyân ider. (129a)
9. **Bâb** : Cemî-i fezâyil-i Kuds'i beyân ider. (130a)
10. **Bâb** : İbrâhim Halilullâh'ın kabrini ve oğlanları kabrini ve ol makâmuñ fezâyilini beyân ider. (135b)

B. ÇEVRIYAZI

/1b/ Bismillâhirrahmânirrahîm

Elhamdü lillâhillezî cealenâ ümmeten lî-habîbihî Muhammed'in aleyhi's- salâtü ve's-selâm. Veakbelenâ li-sıhhati 'ubûdiyyetinâ mine's-salâti ve't-tavâfıbeytehu'l-harâm ellezi imtenne bihi aleyhi "felenüvelliyenneke kıbleten terdâha".* Ve emernâ bi't-teveccühi ileyhi ve "haysü /2a/ mâ küntüm fevellü vücûheküm şatrahû"*** kad semmâhâ ve ziyâretehu sebeben fi'l-ardı li-inhitâti't-zünûbi ve'l-esvâ. Kemâ ceale'l-melâiketi'l-beyte'l-ma'mûra fi'r-râbii's-semâ. Eşhedüen lâilâhe illallâhü'l-vâhidü'l-a'lâ. Ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resûlühü'l-müctebâ ellezî dâru hicretihî vemerkadühü'l Medînetü âkiletü'l-kurâ ve mi'râcuhü ve mahşerahü fi'd-dünyâ Ve'l-âhireti'l-Mescidi'l-Aksâ. Kemâ kâlellâhü / 2b/ Tebâreke ve Te'âlâ. "Sübhanellezî esrâ bi-'abdihî leylen mine'l-Mescidi'l-Harâmî ile'l-Mescidi'l-Aksâ." *** Sallallâhü aleyhi ve 'alâ âlihî ve¹ sahibihî lücûmi'l-hüdâ. Mâ dâme'l-midrâru sâkibün mine's semâi ve nehâru'l ardı² irtefa'a ileyhâ.³ Emmâ ba'dü.⁴ Ya'ni Allâhü Te'âlâ Hazretine sağışsuz şükürlerden sonra ve iki cihân fahri Muhammed-i Mustafâ'ya ve âline ve ashâbına salavâtlardan sonra bu za'if, nahif, kalilül /3a/ 'amel, tavîlü'l-emel, karîbü'l-ecel Muhammed Yemenî âfallâhü anhü ve 'ammenselefehü'. Allâhü Teâlâ hazretinden Celle ve alâ, Kuds-i Mübârekde Kubbe-i Sahrâ'da VeMescid-i Aksâ'da, 'Ubûdiyyet yüzün yire Vurub istihâre idüb⁵ ol yüce Hazretten⁶. Mekke-i Muazzamanın ve Medine-i müşerrefenüñ Ve Kuds-i Mübârekün ve bunları ziyâret idenlerün ve mücâvir olanlarun⁷ sevâblarından ve hasenâtlarından güneşden zerresin ve deñizden /3b/ katresin ve yüzbiñlerde birisin⁸ beyân ider. Tâ rûzigârlarıyla bu za'ifden iltimâs idenlerün hâtırlarına kesr⁹ ve sözlerine muhâlefet olunmaya Ve ihlâs-ıla okuyanlarun gözlerine nûr ve göñüllerine sürûr ola.

1 A. 1b¹³ ashâbi nücümi'l-hedye

2 A. 1b¹⁴ ve buhârî'l-ardı

3 A. 1b¹⁴ ileynâ ve senâ

4 A. 1b¹⁵ ve ba'dü

5 A. 2a 4istihâreler kılup

6 A. 2a 4mededler dileyüb

7 A. 2a⁸ ve bu makâmlardan hayır ve hasenat

ve sadaka idenlerin ecirlerinden

8 A. 2a¹⁰ Türkî dili üzerine

9 A. 2a¹² dileklerine

*Bakara; 2/144

**Bakara;2/150

***İsra; 1/71

Ve bu za'îfî 'afv-ile ve rahmet-ile yâd ideler. Niteki biz anları yâd iderüz.¹⁰ Eydürüz ki. Allâhümme yâ âlime's-sırrı ve'n-necvâ veyâ kâşife'd-durri ve'l-belvâ veyâ mücîbe'l-mudtarrin veyâ râhime'l-mesâkîn /4a/ İc'al limen kırâatü ve tâla'a fihî fercen ve mahrecen ve'r-zukhu min haysü lâ yahtasibü ve yessir umû-rahûd-dünyâ ve'l-âhireti ve'ncah makâsıdihı min hayri'd-dâreyni ve atvi bu'dehû li-ziyâreti hâzihi'l-mesâcidi's şerîfeti elletî kâle fi hakkihâ sallallâhü aleyhi ve selleme lâ teşüddü'r-rihâlû illâ ilâ selâseti mesâcide mescidi'l-Harâmi ve Mescidi İlyâ. Ya'ni mescid-i Beyti'l-mukaddesi şerrefehallâhü Te'âlâ ve 'azzamahâ âmin Yâ Rabbe'l-Alemin Bilgil ki İy azîz bu/4b/ Mübârek makamlaruñ şerefi hakkında Kur'ân-ı Azîmde âyât-i mütevâtire ve sünen-i şerîfeden ahâdis-i merviyeye ve kütüb-i mâziyeden hikâyet-i garîbe ve tevârih-i sâbıkadan ahbâr-ı latîfe iken çokdur. zûbân-ı beyân ve kalem-i benân şerh idüb takrîr idemez ve yazamaz. Ammâ bu za'îf keffün min sebîr ve reşfün min bahrin zahir. Her mescîdüñ fezâyillerini başlu başına onar bâbda ihtisâr kıldı. Tâ okuyub mütâ'laa idenlere âsân ola ve dahî /5a/ Her gün bir bâb ve bir ayda bir kez evvelinden âhirine hatm idenlerüñ sevâbları ve ecirleri cezîl ola. Tâ yıl on iki ay nefsi mutma'inne fezâil bahçesinde¹¹ celve itdürüb envâr otladalar ve nefsi mülhimeî büstân-ı ünsde esrâr-ı maârif-ile toylayalar. Ve nefsi levvâmeî ma'siyet tîhinde "lâ taknetü min rahmetillâhi"* zülâliyle suvaralar. Ve nefsi emmârei muhâlefet ıraklığından ve bu mezâr-ı şerîfeye şavk zencirleriyle diler dilemez¹² çekeler ömür sermâyesi /5b/ elden gitmedin sa'y-i cemîl göstereler. Fursat tobi recâ meydânında-y-iken zafer çevgâniyle vuralar. Sa'âdet atını vesâriü ilâ mağfiretin min rabbikûm ve cennetin arzuha's-semâvâtü ve'l-ardu 'uiddet li'l-müttakîn** öñdül için seğırtireler ve en leyse li'l-insânî illâ mâ se'a*** âyetine îmân getürüb ihlâs-ile amel-i sâlihaya¹ meşgûl olalar. Husûsâ şol ameller ki olmaz illâ sarf-ımâl-ile ve bezl-i beden-ile Ka'betullâhı hac /6a/ ve umre itmek gibi ve Medîne'i ve Kuds-i mübâreki ziyâret itmek gibi. İlâhâ samedâ ma'bûdâ bu mübârek makamlaruñ seferine kasd idenlerüñ mallarını telefden ve tenlerini hastalıktan ve sa'yilerini kusûrdan¹³ sen saklayu vîr âmin yâ Rabbe'l-âlemin.

*Zümer; 39/53

10 A. 2a¹⁶Yâd idüb

**Âl-i İmrân ; 3 / 133

11 A. 2b¹⁹ bahçesinde

*** Necm ; 35 / 39

12 A. 3a⁴dilemek

13 A. 3a¹³fazluñ ve keremin birle

1B. 5a⁸sâliha

el - Bâbu'l - Evvelü:

fi Binâi'l-Melâiketi'l-Ka'beti'l-Muazzamatı kablehalki Âdeme aleyhi's-Selâm ve mübtedâi't-tavâfi ve keyfe kâne. Vallahû a'lemü bi's-savâb

/6b/ el - Bâbü's - Sâni:

fi zikri hübüti Âdem'e aleyhi's-selâmü ile'l-ardı ve binâihî'l Ka'beti ve haccihî ve tavâfihî'l-beyte'l-Harâme.

el - Bâbü's - Sâlisü:

fi ihtiyâri İbrâhime aleyhi's-selâmü mevzi'l-beyti ve binâihî

el - Bâbu'r - râbi'u:

fi fedâili Mekketi vemâ yeteallaku bihâ şerrefellâhü¹⁴

el - Bâbu'l - Hâmîsu:

fi zikri istihbâbi ta'cili'l-hacci ve zemmi't-te'hiri

/7a/ el - Bâbü's - Sâdisü: fi zikri'l-cülûsi ve'n nazarı ile'l mekketi ve't-tavâfi bihâ'inde'l-matarı ve tulû's-şemsi ve gurubihâ ve şiddeti'l-harri

el - Bâbus - Sâbiu:

fi zikri'l-mevâzi'ı elletî fi hâ tüstecâbü'd-deavâti ve ziyâreti'l-e mâkini's-şerîfeti bi-Mekketin ve havâlihâ

el - Bâbü's - Sâminü:

fi zikri fedâili zemzeme ve sa'yi beyne's-Safâ ve'l-Mervete

/7b/ el - Bâbü't - Tâsi'u:

fi zikri sevâbi külli amelin yef'alühü'l-hâccu min hîne hurûcihi min menzilihi ilâ âhiri nüsûkihi ve rucû'ihî ilâ beytihi

el - Bâbu'l - âşirü:

fi zikri men marıza bi-Mekke'te ev mâte hâccen ev mu'temiran ev mâte 'akîbü'l-hâccî fi tilke's-seneti

el - Bâbu'l - evvelü:

/8a/ Evvelki bâbı beyân ider. Ferişteler Ka'bei Âdem yaradılmazdan öñdin nice yaptılar ve nice tavâf itdiler ve niceyidi ve nice ziyâret itdiler. Mücâhid rivâyet ider: Zeynelâbidin' den radiyallâhü anhümâ Zeynelâbidin eydür, ben atam Âdem Hüseyin b. Ali-y-ile radiyallâhü anhümâ Mekke'de tavâf iderdük. Kuds-i mübârekden bir muhteşim

14 A. 4b ⁸Teâlâ

kişi geldi, atama selâm virdi eyitdi ki: İy Resûlûllâhuñ kızı oğlı baña haber virgil /8b/ ki evvel bu eve¹⁵ tavâf itmek neden oldu ve niçün oldu ve kande-y-idi ve bu nice-y-idi atam bu kişiye eyitdi iki kitâbı okuduñ mı ya'ni Tevrat'ı ve İncil'i. Ol kişi eyitdi ne'am atam eydür. Allâhû Te'âlâ Kur'an'da buyurdu. "İnnî câ'ilün fi'l ardi halifeten"* el-âye Ferişteler didiler ki¹⁶ nidersin biz saña¹⁷ yiterüz saña tesbîh ü takdîs idertüz bizden gayri halife olsa Yir yüzünde fesâd ideler kanlar dökeler. Allâhû Te'âlâ /9a/ ide iter. Niteki hacılar ihrâm giyûb itdûgi gibi gelür, Beytullâhı ziyâret ider iki rek'at namaz kilur, sevâbın îman ehline bağışlar. Leys bin mu'âz radiyallâhü anhü eydür. Hazret-i Resûl Sallallâhü aleyhi ve selleme eyitdi ki işbu ev Allâhü Te'âlâ evlerinden on biş evden birisidür didi yidisi dünyâ göginden arşa degindür ve yedisi bu gögden yidi kat yir altına degindir gâyetde ulusu arş altında Beytül'-Ma'mûrdur her evüñ / 9b/ bu ev gibi haramı vardur eger ol evlerden birisi düşse-y-idi doğru bu evüñ üstüne düşeydi ve dahi her evüñ ehli vardur. Niteki bu evüñ ehli âdem oğlanlarıdır, anlaruñ dahi kendülere münâsib ehli vardur. Tâ kıyâmete degin imâret tutarlar. Allah rızâsın isterler.

El - Bâbu's - Sâni:

İkinci bâb; Âdem peygâmerüñ gögden yire düşüb Ka'bei yapduğın hac idüb tavâf itdûgini / 10a/ beyân ider İbn-i Abbâs radiyallâhü anh rivâyet ider: Eydür vâktî ki Allâhû Te'âlâ Âdem'i¹⁸ uçmakdan yire düşürdise mûbârek başı dünya göginde-y-idi, iki ayakları yir üstinde-y-idi. Kaçan söz söylese gökler gibi gürilderdi. Allâhû Te'âlâ¹⁹boyunu kısaltdı, altmış arşuna değın eyitdi. Yâ Rabbi, baña n'oldı ki feriştelere avazın işidimezin.

-----
* Bakara; 3/30

15 A. 4a ¹⁵ evvel

16 A. 4a ¹⁵ eyittiler ki

17 A. 4a ¹⁶tesbîhü takdîse yiterüz

18 A. 5b ¹²peygamberi

19 A. 5b ¹⁵Hak Teâlâ

Allâhü Te'âlâ eyitdi* ki; Günâhuñ sebebinden /10b/ var benüm-içün bir ev yap yir yüzinde anuñ çevresinde tavâf it beni añ baña yalvar niteki ferîşteler arşuma ve Beytül-ma'mûra itdiler. Allâh ü Te'âlâ Âdem peygambere Hindüstan'dan Mekke'ye deĝin yiri ayaĝı altında durdı her bir deñizi ve her bir yazıyı²⁰ ve daĝları bir Âdem iderdi her yire ki mübârek ayaĝın basdı ol yirleri Hak Te'âlâ 'imâret.şehir eyledi Cebrâil Hazreti yiri kanadı-y-ıla vurdı, yir²¹ dibinden /11a/ bünyâz açıldı, ferîşteler taşlar getürdiler, her bir taşı otuz kişi götürmez-idi. ÂdemMekke'i bîş daĝdan yaptı. Biri Cebel-i Lûbnan dur, birisi Tûr-i Zeytâ'dur, birisi Tûr-î sinâ'dur, birisi Cebel-i Cûdf'dur, birisi Mekke'de Cebel-i Hira dur, tâ Nûh tûfânına deĝin dururdu. Allâhü Te'âlâ tûfânda anı götürdi, yiri bir deve örküci gibi kaldı sel iki yanın yırtmış idi. gelürlerdi ol topraĝa yüzlerin sürerlerdi /11b/ her ne duâ itseler²² Allâh ü Te'âlâ kabûl iderdi Abbâs rivâyet ider "Eydür ki Allâhü Te'âlâ Hacer-i Esved'i uçmakdan yire indürdüĝi vakt sütden ağ-ıdı, nûrı dört yanına şule virürdi. Vakti ki Âdem Peygamber gördise aldı yüregine basdı anuñ-ıla üns tutdı. Beytullâh'uhn sağ kûşesinde kodı. Osmân bin Sâc eydür: Baña haber

20 A. 6a ⁴ırmakları,

21 A. 6a ⁸yirün

22 A. 6a ¹⁷duâ kılsalar

*B. 7b Celle ve alâ ferîştelere cevap virip buyurdu ki inni a'lemü mâlâ ta'lemün ferîşteler eyle sandı ki Hak Teâlâ kendülere kakıdı ve haşm itdi, vardılar arş altına sığındılar, barmakların götürüb ağlaşdılar. Üç saat arşı tavâf itdiler, tazarru' itdiler. Allah ü Teâlâ bunlara nazar itdi. Bunların üzerlerine rahmet indürdi, arş altında zebercedden dört direk üzerinde 8a bir ev yaptı beytül's-surrâh duyu aña ad virdi, ferîştelere buyurdu ki arşı koñ bu evi tavâf idüñ ki size geñezdür, bu benüm beytülma'mûrumdur, her gün yetmiş bin ferîşte anı ziyâret iderler, tâ kıyâmete deĝin evvel tavâf idene nevbet degmez. Tâ Allâhü Teâlâ ferîştelerün bu işinden râzı olup bunlara eyitti ki, inüñ yir yüzinde bu evüm gibi ve bunı beraberinde bir ev yapuñ tavâf idüñ tâ yir yüzinde yaradacaĝum kullar suçların bilip gelseler ol evümü tavâf itseler sizi yarlıĝaduĝum gibi onları dahi yarlıĝarın. Bu kişi eyitti ki, iy resûlullâh kızı oĝlu Teverit'te ve 8b İncil'de bu sen didüĝün gibi buldum, didi. Abdullah bin Abbâs'dan radiyallâhü anh rivâyet eder. Cebrâil aleyhisselâm bir gün peygamber hazretine geldi aleyhissalâtü vesselâm mübârek başını kızıl asâbeyile bağlamış, toza gark olmuş, peygamber Hazreti aleyhisselâm eyitdi ki, Yâ Rûhu'l-Emin bu ne tozdur ki, senüñ üstünde görünür, dedi. Cebrail aleyhisselâm eyitdi ki, Ka'betullahı ziyâret itdüm ferîşteler hacer-i esvedü üzerine müzdahim olup çokluĝ-ıla ziyâret itdiler. Bu toz anlaruñ tozudur, kanatlarından çıkar. 9/a. Ve dahi Osman bin Yesâr rivâyet ider. Eydür ki; baña haber şöyle yetişdi ki; kaçan Hak Teâlâ bir ferîşte yir yüzine yumışa gönderse ol ferîşte destür diler, eydür ki Yâ Rab baña destür vir, tâ yir yüzindeki evüñi ziyâret ideyin dir, gökden yire inerken telbiye ide ide iner.

verildi ki ol zaman Âdem Peygamber aleyhisselâm Mekke-i²³ /12a/ Fârîğ old-y-ısa eyitdi ki Yâ Rabbi her iş işleyenüñ girisi vardur, benüm dahi işimüñ girisi var mıdur, didi. Hak Te'âlâ eyitdi ki neam, vardur sen dahî amelüñüñ girisin dile. Âdem eyitdi ki Yâ Rabbi, dilerem ki beni çıkar duğuñ yire yine iltessin. Allâh ü Te'âlâ eyitdi ki; eyle olsun seni dahi ve senüñ zürriyetüñden her kişi ki bu benüm evüme gelür ziyâret ider²⁴sencileyin günâhına ikrâr ider ve saçın diler² /12b/ ben seni dahi ve anları dahi fazlımla ve keremümle cennetüme koyarın ve râzı olurun, didi. Âdem Peygamber aleyhi's-selâm Hindüstan'dan Mekke'ye yitmiş kez hac itdi Ferişteler kendüye eydürlerdi. Haccuñı bahşı³ eyle yâ Âdem, biz sen yaradılmazdan öñden iki biñ yıl öñdinden hac itdük. Âdem anlara eyitdi siz tavâf iderken ne dirdüñüz feriştelere eyitdiler ki; "Sübânellâhi ve'l-Hamdülillâhi velâ ilâhe illallâhü vallâhü ekber" dir, idük, didiler. Âdem bunlara eyitdi ki, /13a/ velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîmi ziyâde idiñ, didi Mücâhid rivâyet idüb eydür ki: "Nûh tûfânında Beytullâh götürüldi. Yir bir kızıl depecük gibi kaldı. Sil üstine çıkmazdı illâ halâyık bilürlerdi ki Beytullâh şol arada-y-ıdı. Mazlûmlar ve gussalu kişiler irak yirlerden gelürlerdi, ziyâret idib tavâf iderlerdi. Hak Te'âlâ²⁵ keremi-y-ile du'âların ve hâcetlerin kabûl iderdi, ferişte Mekke-i yapaldan tâ Âdem'e değın /13b/ ve Âdem'den Halilullâh'a değın tâ kıyâmet günine değın mu'azzam ve mükerremdür, eğerçi bir millet gidib bir millet dahî gelürse Ferişteler hûz Âdemden öñdin ziyâret iderlerdi. Bu mubârek ev-ile²⁶ müteberrik olup ziyâret iderlerdi. Sevâbın ehl-i îmâna bağışarlardı. Vallâhü a'lem.

el - Bâbu's - Sâlisü:

Üçüncü Bâb İbrâhim Peygâmberrüñ Mekke'nün²⁷ yirin ihtiyâr idüb oğlı İsmâil-ile yapduğunu / 14a/ Ve halka çağırduğunu beyân ider. Allâhü Te'âlâ izni-y-ile Osman bin Sâc rivâyet idüb eydür "Vâllâhu a'lem Halilürrahmân mi'râc olundu, göklerden yaña nazar itdi yiriñ meşrikına ve mağribine niteki Allâh ü Te'âlâ Kur'an'da buyurdi. "Ve kezâlike nürî İbrâhîme melekûtessemâvâti ve'l-ardı ve ve liyekûne mine'l-mûğınîn"* İbrâhim aleyhisselâm Mekke yirin ihtiyâr itdi yapmağıcün. Ferişteler eyitdiler Ya Halî-

23 A. 6b ⁶yapub

2 B. 11b ⁷suçın

24 A. 6b ¹³ tavaf kılur

3 B. 12a ¹yahşı

25 A. 7a ¹⁰Kemâl-i

* En'am ; 6 / 75

26 A. 7a ¹⁶teberrüklenürlerdi

27 A. 7a ¹⁸Mekke'de Beytullâh'ın

lullâh yir yüzinde Allah haremî ihtiyâr /14b/ itdün, didiler. Halîlüllâh Mekke-i yidi dağdan yaptı. Ferişteler ol dağlardan taşlardan götürürlerdi İsmâil boyun üzerine götürüb atasına sunı virdi. İbrahim Pey-ğamber Beytullâhı yapardı ammâ kıssa-ı evvel budur ki; Allâh ü Teâlâ İbrahim'e vahy itdi. Yâ İbrâhim oğluñ İsmâil'i ve ânesini ilet benüm evümde sâkin kıl, olok sâ'at hayât atı viribinildi hâzır oldı. İbrâhim peyğamber kendü bindi, öñine İsmâil'i aldı, henüz süd emerdi. /15a/ Anası Hâcer'i ardına bindürdi. Cebrâil²⁸ buyurdi. Mekke deresine vardı, o günler Ka'be-tullâh yiri kızıl tepecük gibi-y-idi. İbrâhim Cebrâil'e eyitdi. Ben işbu yerimi buyrunuldum Cebrail eyitdi ki ne'am. İbrâhim Hâcereye buyurdu ki bu yirde oğluyıla sâkin ola. Andan İbrahim eyitdi ki "Rabbenâ innî eskentü min zürriyeti bivâdin ğayri zî-zer'in 'inde beytike'l-muharrem* el-âye. Andan bu ikisin ızuzluk yirde kodı kendü yine Şam'a geldi Muhammed bin İshâk /15b/ eydür. Baña işbu haber yetişdi ki; bir ferişte Allah izniyle Hâcere'ye geldi eyitdi ki²⁹ melûl olma ki bu kızıl dipecik yirin İbrahim ve İsmâil³⁰ yaparlar Hak Te'âlâ' nuñ yir yüzinde evvel yapılan evi budur, didi. İbn Cüreyh eydür. Cebrâil ökçesi-y-ile ve yâ-hüd kanadı-y-ıla zezem çıkduğı yiri vurdu, Hâcere'ye gösterdi ol mübârek su³¹ çıkdı ki münâfiklar andan kana kana içmezler, ve dahı eyitdi ki İbrahim ve İsmail bu yirde Allâh ü Te'âlânuñ mu'azzam ve mükerrerem evin yapdılar, didi. /16a/ Andan sonra Hâcere Allah rahmetine gitdi. İsmâ'il Beytullâhın mizâbı rahmet altında hacerde göme kodı. Sa'id bin Cübeyr rivâyet ider İbn-i Abbâs'dan; eydür ki; İbrahim Şam'da eğlendi bir zaman andan Mekke'ye geldi. İsmâil'i bulmadı yine gitdi, üçüncü geldüğe buldı, oturmuş zezem katında davha altında okı demrenini yitildür. İbrahim İsmâ'il'e selâm virdi, görüşüb oturdılar. İbrâhim eyitdi. Yâ İsmâil Tañrım baña bir iş buyurdi /16b/ İsmâ'il eyitdi ki yâ ata. Tañrıña muti' ol saña ne buyurdi-y-ısa. İbrahim eyitdi ki Tañrı bir ev yap, didi, durıgeldiler ikisi bile Kabenüñ bünyâzın kazdılar eydürlerdi ki: "Rabbenâa takabbel minnâ inneke ente's-semîu'l-alîm"* İsmâ'il taş sunı-virdi İbrâhim yapardı. Vakti ki Ka'benüñ divarları yüceldi-y-ise İbrâhimüñ üzerine meşakkat oldı, yukarıda durub aşğadan taş almak İsmail atasınuñ ayağı altına bir taş kodı /17a/ feriş-teler cevâb virib buyurdi ki: "İnnî a'lemü mâ lâ ta'lemün"*** Ferişteler eyle sandı ki Hak

28 A. 7b ¹⁸aleyhisselâm

*İbrâhim ; 14 / 37

29 A. 8a ⁹Sen

* *Bakara ; 3 / 37

30 A. 8a ¹⁰Allâhü Teâlâ için ev

***Şu'arâ ; 26 / 188

31 A. 8a ¹³⁻¹⁴fi'l-hâl yir yüzüne

Te'âlâ kendülere kakıdı ve hışm itdi vardılar arş altına sığındılar barmakların götürüb ağlaştı. Üç sâ'at arşı tavâf itdiler tazarru' itdiler. Allâh ü Te'âlâ bunlara nazar itdi bunlaruñ üzerlerine rahmet indürdi, arş altında zebercedden dört direk üzerinde bir ev yerendi kızıl yâkut-ıla ânı bürüdi beytü's-surrâh diyû aña ad / 17b/ viridi. Feriştelere buyurdi ki arşı goñ bu evi tavâf idüñ ki size geñezdûr bu benüm Beytü'l-Ma'mûrumdur. Her gün yitmiş biñ ferişte ânı ziyâret ider tâ kıyâmete degin evvel tavâf idene nevbet degmez. Allâh Te'âlâ feriştelereñ bu işinden râzı olub bunlara eyitdi ki, iniñ yir yüzünde bu evüm gibi ve bunuñ berâberinde bir ev yapuñ, tavâf idüñ tâ yir yüzünde yaradacağım kullar suçların bilüb gelseler ol evümi tavâf /18a/ tavâf itseler sizi yarlıgaduğım gibi anları dahı yarlıgarın bu kişi eyitdi ki: İy Resûlullâhun kızı oğlı Tevrit'te ve İncil'de bu sen didüğüñ gibi buldum didi Vehb rivâyet ider Abdullâh bin Abbâs'dan radiyallâhü anhümâ. Hazret-i Cebrâil bir gün Peygamber hazretine geldi mübârek başını kızıl isâbey-ile bağlamış toza gark olmuş. Peygamber aña sordı eyitdi, Yâ Rûhu'l-Emîn bu ne tozdur ki senüñ üstüñde görerin, didi. Cebrâil eyitdi ki Ka'betullâhı ziyâret /18b/ itdüm. Ferişteler Hacer-i esved üzerine müzdahim olub ya'ni çokluğ-ıla ziyâret itdiler. Bu toz anlaruñ tozıdır ki kanadlarından çıkandır. Ve dahî Osmân bin Yesâr rivâyet ider: Eydür ki baña haber şöyle yitişdi ki, kaçan Hak Te'âlâ bir feriştei yir yüzine yumışa gönderse ol ferişte desturdılar, eydür ki Yâ Rabbî baña destûr vir tâ yir yüzindeki evüñi ziyâret ideyin, dir. Gökden yire inerken telbiye ide. /19a/ Şimdi aña makâm-ı İbrâhim dirler. Mekkeniñ kapısı ileyinde şâfiiler mihrâb ileyinde giçrek kubbe içinde olur, kara taşdur ziyâret iderler. Zirâ İbrahim Peygamberüñ iki mübârek ayakları hamîre batar gibi batmışdur. Her kankı yaña İbrahim meyl eylese aşğa yukaru bilesince inerdı, çıkardı Hâlid bin Ar'ara rivâyet ider. Aliyyi'bni Ebî Tâlib'den eydür. Tañrı Teâlânuñ iş bu kavli ki: "İnne evvele beytin vudıa linnâsi lillezî bi-bekkete mübâreken ve hûden li'l-âlemin fihi âyâtün /19b/ beyyinâtün makâmu İbrâhim ve men dahalahû kâne âminen"* Vakti ki Allâh ü Teâlâ İbrahim Peygambere buyurdısa ki var benüm-içün bir ev yap kullarıma çağır geleler ziyâret ideler ben anlaruñ yazukların bağışlayam ben anlaruñ tenlerini cehennem odına harâm kılam İbrahim âciz kaldı nice yapacağım bilmedi. Allâh ü Teâlâ bir yıl viribidi sekine adlu başı³² vardı. Geldi Ka'be nüñ yirine çökdi İbrahim Peygamber anuñ haddi üzerine yaptı. Tâ Hacer-i Esved durduğı yire degin oğlı İsmail'e

*Âl-i İmrân; 3/96-97

32 A. 9a 9başgözi

/20a/eyitdi ki var bir taş işte işbu yirde koyayın tâ halâ yıkılar bu taşta iktidâ ideler hidâyet bulalar. İsmail dağlarda gezib taş isterdi. Cebrâil aleyhisselâmu Hacer-i Esved'i getürdi İsmâil'e virdi eyitti ki yûri³³ bu taşta etege vir ol yire kosın didi İsmâ'il taşı alıb İbrahim'e getürdi. İbrahim eyitdi ki, saña bu taş kanden. İsmail eyitdi ki şol saña ve baña ev yap diyi haber getüren kişi virdi, didi ki, tut bu taşta ataña vir /20b/ ol yire kosın, didi. Bir rivâyet budur ki vakti ki: Nûh tûfâmı oldu. Hak Te'âlâ³⁴ Kubeys dağına hitâb itdi, ki bu taş senüñ kıyıñda emânet olsun. Her kaçan ki göresin benüm dostum İbrahim benüm evümi yapar eyit, gil ki Yâ İbrâhim bende emânet var, al dikil, didi. Kaçan ki İbrâhim oğlıyla her günde bir sâf yapardı ol vakti ki Hacerü'l-Esved'i yirine yitişdi, nâ-gâh Abâ Kubeys dağından İbrâhim'ün mübârek sem'ına bir avâz yitişdi ki; Yâ İbrâhim /21a/ gel bende emânetüñ var al. Bu dağa Abâ Kubeys dinildi. Anuñ-içün kim Hacer-i Esved andan iktibâs olundu. Bâzılar rivâyet itdiler ki, nice zamandan soñra İbrâhim Peygamber yapduğı yıkıldı. Amâlîka kavmi yine yaptılar. Ol dahi yıkıldı, mürûr-ı eyyâm ile Arabdan Cürhüm dirlerdi bir Kabîle yine yaptılar. Ol dahi yıkıldı, nice zamanlardan soñra andan Kureyş yapdı Hacerü'l Esved'i yirine koyacak vakt çekişdiler, eyitdiler ki; çünki nizâ îderüz evvel kim ki /21b/ işbu kapudan içeri girse ol haceri yirine kosın didiler. Nâgâh gördiler ki Muhammed-i Mustafâ girib geldi. Eyitdiler ki gel yâ Muhammed, Hacer-i Esved'i yirine ko, didiler. Muhammed-i Mustafâ Sallallâhü aleyhi ve sellem buyurdi. Bir kilim getürdiler, Hacer-i Esved'i ol kilimüñ üstüne kodı. Buyurdi ki mecmû'ı Kureyş bile tutalar. Ol vakt ki yukaru götürdiler. Muhammed-i Mustafâ, aldı Hacer-i Esved'i yirine ve hem Kureyşüñ hâtırı yirine geldi göñülleri hoş oldu. Hepisini bile götürmiş gibi oldılar.*

/22a/ el-Bâbu'r-Râbi'u:

Dürdünci bâb; Mekke-i Muazzamanuñ Fezâyilin beyân ider. Şerrefehallâhü ve azzamahâ.

-----
33 A. 9a ¹⁵var

34 A. 9b ²Ebû

* Kabe'nin Hz. İbrahim tarafından inşası ve çevresinde vukû bulan olaylar hk. bkz. Zeyneddin Ahmed ez-Zebîdî. Sahih-i Buhâri Muhtasarı Tecrid-i Sahih Tercümesi ve şerhi (mütr: Kâmil Mirâs) 4. Baskı Ankara 1976⁴ s.14-18.

Şiir: unzur bi-aynike behcete'l-hasnâi
mâ-ba'de hâzâ manzarun li'r-râr
fehiye elleti selebet fuâde muhibbihâ
Bi-cemâli behcetiâ ve nûrî bühâi
ca'ale'l-müheyminü külle âmin haccehâ
Farzan ve hâz sahha fi'l - enbâi

/22b/ büşrâke yâ aynü unzurî ve tezellelî ve telezzezi minhâ bi-likâi* Bil ki îy azîz Allâh ü Te'âlâ Kelâm-ı Kadîminde rahmet peygamberi Muhammed Mustafa'ya nice ayetler indürdi. Bu mübârek evüñ fazîleti hakkında sağışa gelmez. Pes delâlet itdi ki yir yüzinde Hak Teâlânüñ sevgülü eviymiş. Ve dahi yir yüzinde andan şerîf yir yağımış. Şek yokdur ki Allah ü Te'âlânüñ mahbûbu matlûbdur. Cemî'i yirlerden /23a/ efdal ve eşrefdür. Yahûdiler-ile Müsülmanlar çekişdiler Yahûdiler eyitdiler ki Kuds ü mübârek yigdür Mekke'den didiler. Zîrâ Cemî'i peygamberler namazı aña kıldılar. Andan yaña hicret itdi didiler müsülmanlar eyitdiler ki Mekke yigrekdür zîrâ evvel yir yüzinde Allah için yapılan ev budur ve dahî her kimesne ki buña girse âmin ola Ve dahî yaradılmazdan su üzerine iki bin yıl öñdinden köpük olan bu ev yiridür didiler ve iki bin /23b/ yıl soñradan. Allâh ü Te'âlâ Cemî'i yirler bunuñ altından yazdı ve yaratdı. Hak Teâlâ müsülmanları girçekleyib bu âyeti indürdi ki "İnne evvele beytin vuzia li'nnâsi ve men dahalehû kâne âminen. Ve lillâhi ale'n- nâsi hıccû'l-beyti men istetâe ileyhi sebîlen"*** ahirene degin. Ve dahî Allâh ü Te'âlâ bu evi müşerref ve mufaddal kılduğundan ötüri yaş ağacını ve yaş otunu ve cânavarlarını avlamağı ve kesilmeğı harâm kıldı. Altundan ve gümüşden ve kumaşdan nes /24a/ düşse götürmeyeler.

-----
* Güzelin (Mekke) güzelliğini gözünle gör. Bu güzelliği gördükten sonra, bakılacak (bakan kişi için) bir manzara yoktur.

Güzel yüzü ve nurlu bakışı ile sevenin gönlünü fethetti. Meheymin (Allah) herkese haccı farz kıldı ve peygamberler bunu doğruladı.

Ey göz, sana müjdeli haber: Bana bak, benim için ta'zimle eğil, benden bir tabibe kavuşmuş gibi hoşlan

** Âl-i İmrân ; 3 / 96 - 97

Şiir: Yâ zâyiri'l-beyti'l-Harâmı teheyyâû
                  niltüm münâküm ba'de tûli 'anâî
                  tûfû bihâze'l-beyti inde kudûmiküm
                  remlen ve meşyen mişyete'z-zu'afâi
                  Sümme'r-keû râcine rahmeten rabbikum
                  halefe'l - makâmi mahîfetin ve recâi
                  ravvuti'l-fuâdı bi-mâin zezeme ve'nzeû
                  nez'an ke-nez'i'l-abkariyyi bi-dilâi*

/24b/ ve dahî rivâyet olundu ki; Hızır ve İlyas aleyhima's- selâm her yıl Mescid-i Haram'da cem' olurlar³⁵ hiç bir gün dönmez⁴ illâ Mekke'de abdallardan birisi tavâf ider. Ve hiç bir gice yokdur ki evtâd-ı arzdan birisi ya'ni yirüñ mihlarından birisi tavâf itmeye Hasan-ı Basrî rivâyet ider: eydür ki ben bilmezim yir yüzinde bir yir ki bir hasenât yüz biñe geçer. İllâ Mekke ve dahî bilmezim yir yüzinde bir şehr ki anda bir rek'at namaz yüz biñe geçe /25a/ İllâ Mekke⁵ ve dahî bilmezim bir nesne ki aña yapışmak cemî'i günahlara keffâret olup yapraklar ağaçlardan dökülür gibi dökile illâ Mekke'dür, Hacer-i Esved'i ve rükn-i yemânî istilâm itmekdür. Bu mübârek evüñ fazâyili iken çokdur sağışa gelmez⁽⁶⁾

el - Bâbü'l - Hâmisû:

Bişinci bâb: Haccı te'hîr itmeyib tiz itmeklik mestehab idügin ve Mekke'de namaz kılmağüñ fazâyillerin beyân ider. Allâh ü Te'âlâ Kelâm-ı Kadîminde /25b/ buyurdu ki: "Ve sâriû ilâ mağfiratin min rabbikum"*** el-âye.. "Ve dahî Festebiku'l-hayrâti"*** ayeti buña delîldür. Ve dahî peygamber Hazreti buyurur. "Sallallâhü aleyhi ve selleme:

-----
*Ey Beytül - Harâmı (Kâbe) ziyaret edenler. Uzun bir tedirginlik ve endişeli bekleyişten sonra, isteklerinizi sunmaya hazırlanınız.

Kâbe'ye güçsüzlerin, zayıfların yürüyüşü gibi yürüyerek düşe kalka tavaf ediniz.

Sonra, korku ile ümid arasında, makâmın (Kâbe) arkasında, Rabbinizin rahmetini umarak rükû ediniz.

Gönül huzûru içinde çok enfes olan zezem suyunu çıkarınız.

35 A. 11a ¹⁶birbirine uğraşup doluşurlar

4 B. 19a ³doğmaz

5 B. 19a ⁹Mekke'de

6 B. 19b ³⁻⁴kalem anı yazabilmez

** Âl-i İmrân ; 3 / 133

*** Bakara; 2/148

Teaccelû'l-hacca Fe-inne ahadûktüm lâ yedrî mâ ya'ridu lehû sümme in ahharahû ve fa'-ale kable en yemûte fakad istedreke mâ fâtehû ve in mâte kable zâlike fealeyhi en yûsiye bi'l - kazâi min tereketihi ve ma'a hâzâ fe-emruhû şedîdün ve ismûhû ekîdün"*
 Ve dahî Peygamber Hazret-i aleyhisselâm buyurur: "Men lem yemneahû mine'l-haccî /26a/ hâcetün ev marazun hâbisün ev sultânün câbirün ve mâte felyemüt İn şâe yehûdiyyen ve in şâe nasrâniyyen sadaka Resûlullâh" bu Hadîs îşâretdür ki, her kimesne ki güci yitse mevâni' olmasa ol kişi Yahûdiye ve Nasrâniye beñzermiş olur hac seferine himmet itmeyûb hor ve geñez tutmaklıkda.** İbrahim Nahafî ve Mücâhîd ve Tâvur radiyallâhû anhüm ecma'ın ittifâk idûb eyitdiler ki; eger bir kişinüñ üzerine hac farz olsa, hac itmedin olsa, mevâni' olmasa namaz kılmazuz, ba'zı ulemânuñ /26b/ konşuluğında bir bay kişi var-ıdı. Öldi hac itmedi anuñ üstine namaz kılmadılar. Ve dahî İbn-i Abbâs'dan rivâyet olundu. Tañrı Teâlânuñ kelâmında işbu âyetüñ tefsîrinden su'âl itdiler ki "hattâ izâ câe ahadühümü'l-mevtü kâle rabbi'r - ci'ünî le-'alli a'melü sâlihan fîmâ terektü"*** el-âye. Eyitdi ol kimesne hakkındadır ki öldi hac itmedi, gördüğü serzeniş ve 'itâb çok ve hasret çok oldu, temennâ itdi ki îy çalabum beni giri dünyâyâ viribi varayın amel-i salih /27a/ işleyeyin. Ya'ni hac ideyin. Bu vebâli boynumdan sâkıt olsun dir **** Sa'îd bin Cübeyr'e sordılar ki, bir kişi hac itmedi bay kişi-y-idi. Öldi hâli nedür didi. Sa'id eyitdi ki cehennemidür, didi. Peygamber Hazreti aleyhisselâm buyurdu ki men sallâ fi'l-Mescidi'l-Harâmi bi'l-Cemâ'ati salâten vâhideten ketebe allâhü lehû elfe elfe salâtin ve hamse mietin elfe salâtin Her kimesne ki Kâbe de bir vakt âlih namâzı imâm-ıla ve cemâ'at-ıla kılsa Allâh ü Te'âlâ Kemâl-i Keremi-y-ile biñ biñ /27b/ dahî biş kez yüz biñ namaza yazar. Ebû Bekrin-Nakkâş' el-müfessir eydür. Ben hisâb itdüm bu rivâyet üzerine Mescid-i Haram'da bir namaz yigirmi biş yıl ve dahi altı ay ve yigirmi gice ömür mikdârı namaza geçer ve eğer bir gün ve bir gice namaz kılsa beş vakti iki yüz yıl ve dahi yitmiş yidi yıl dahî dokuz ay ve on iki gice namazına geçer. Ve dahi Peygamber Hazreti aleyhisselâm buyurdu kim kişinüñ evi içinde namazı bire³⁶ geçer ve mahalle mescidinde yigirmi bişe geçer ve Cum'a mescidinde

* Ahmed b. Hanbel 1/314

** Dârimî, Menâsik 2

***Mü'minûn ; 23 / 100

**** Nesâî, Menâsik 8, 11. ; Dârimî, Menâsik 2

36 A. 12b ¹⁸bir namaza

/28a/ biş yüze geçer ve Mescid-i Aksâ'da ya'ni Kuds-i Mübârek mescidinde biş biñ namaza geçer. Ve benûm mescidûmde yani Medine mescidinde ve Mescid-i Haram'da, ya'nî Ka'be'de yüz biñ namaza geçer girü kalan ten-ile ve mal-ı la olan ibâdetler dahi buncılayındur. adlu adı-y-ıla bir bir saymak muhtâç degüldür. Ve dahî her kişi ne niyyet idib gelse ziyâret itse. Allâh ü Teâlâ ol hâcetini ölmezden öñdin devâ ider niceler öñde ve soñda tecribe itdiler. Allâh ü Te'âlânüñ va'desine muhâlefet /28b/ bulmadılar, dünya dileklerinden, mâdem ki ihlâs-ıla dilemiş olalar. Ve isâbet-ile durmuş olalar. Biz dahî dilerüz ol kendünüñ sevgüli evi hurmeti- çün, kulluğumuzu istikâmet üzerine kılı vire, amellerümüzi ihlâs-ıla ve isâbet -ile kabûl idivir âmin yâ Rabbel-âlemîn. Hâzır ve gâyib irkek ve dişi kullaruñı maşrıktan mağribe degin îman-ıla ve Kur'an'ıla hatm idivir ve dahi âhiretde Muhammed-i Mustafâyı Şefâatçı³⁷ kılıvir, âmîn Yâ Rabbe'l-'âlemîn.

/29a/ el - Bâbü's - Sâdisü:

Altıncı bâb: oturub Mekke'ye nazar itmekligüñ gün doğarken ve dolunurken vakti ıssılarda ve yağmurlar yağarken tavâf itmekligüñ fazâyilin beyân ider. Hasan-ı Basrî rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhû aleyhi ve sellem Resûl hazreti buyurur: Men celese müstakbile'l Ka'beti sâ'aten vâhideten muhtesiben lillâhi Te'âlâ ve li-resûlihî ta'zîmen lil-beyti kâne lehû ke-ecril-hâcci ve'l-mu'temîri ve'l-murâbıtı'l-kâyimi. /29b/ Evvel Tañrı Te'âlâ yir yüzine nazar itse, Mekke'ye nazar ider ve Mekke ehline nazar ider. Her kişi ki namaz kılur görse yarlığar, urıdurur görse yarlığar secde ider görse yarlığar. Yûnus b. Hibbân³⁸ eydür: Ka'beye nazar itmek giru ve kalan yirlerde oruç dutub dâyim ayağın durub ibâdet itmekden yigrekdür. Hammâd bîn Seleme eydür: Mekkeye nazar itmek giru kalan şehirlerde ibâdete ve tâ'ate cüdd-i cehd itmek gibidür Mücâhid /30a/ eydür. Mekke'ye yapışmak ibâdetdür. İçine girmek hasenedür, andan özürsüz çıkmak ma'siyettendür. Atâ eydür: Ben işitdüm İbn-i Abbas'dan eydür ki Mekke'ye nazar itmek mahzâ imandur. İbnü'l- Müseyyeb eydür: Her kim ki Mekke'ye imân-ıla ve gerçekliğe yapışsa günâhından çıkar ânesinden doğmuş gibi olur. Ve ne kadar yazuğı vârisa dökilür ağaçlardan yapraklar dökilür gibi. Hazret-i Resûlden rivâyet olındı, eyitdi ki: Allâh ü Te'âlâ her gün işbu ev-içün /30b/ yüz yigirmi rahmet indürür, altmışı tavâf idenlerüñdür, kırkı namaz kılanlarındur yigirmisi nazar idenlerüñdür. Dâvûd İbn-i Aclân eydür "Ben tavâf iderdüm bir gün Ebî 'Ikâl ile yağmur

37 A. 13a ¹⁸ve şefâatı kabûl olunmuş

38 A. 13b ¹¹Hayyân

yağarken cemâat-ı ıla, vaktî ki tavâfdan fâriğ olduğ-ısa Makâm-ı İbrâhim'e geldük Ebî İkkâl durdı⁷ eydür ki ben size bir haber vireyin ki anuñ-ıla sevinesiz veyâ hüiz ta'accüb idesiz eyitdük ki ben tavâf iderdüm Enesi bin Mâlik-ile ve dahî nice sahâbe-y-ile yağmur güninde / **31a**/ Vakti ki tavâfdan fâriğ olub Makâm-ı İbrâhim'de iki rek'at namaz kıldığ-ısa Enes bin Mâlik yüzün bizden yaña döndürüb oturdı bize eyitdi ki amelüñüzi beşinden tutuñ Allâhü Te'âlâ sizi yarlığadı ne ki günâhuñuzdan geçmiş ise zîrâ Hazret-i Resûlden ben işbu niceleyin işitdüm iş bunuñ gibi yağmurlu günde tavâf itse her katre ki aña yitişür bir hasenedür ve bir günâhın mahv ider, didi. Sallallâhü aleyhi ve selleme ve dahî rivâyet /**31b**/ olındı peygamberden aleyhisselâm buyurdı ki Her kişi ki günde bir üsbü' yani yidi kez Mekkei dolansa her her döndükçe Hacer-i Esved'i istilâm itse, ya'ni elin degürüb yine elin öpse kimseyi incitmese dünya sözün söylemese İllâllâh zikrin dise her ayağın ki götürür ve basar yitmiş biñ hasene dîvânına yazılır ve dahî her kademine ki götürür³⁹ ve basar yetmiş biñ derecesi yücelür ve dahî yitmiş biñ günâhı mahv olunur^{*} Enes bin Mâlik dahi Sa'id bin el-Müseyyeb radiyallâhü anhümâ eyitdiler ki; Resûl Hazreti /**32a**/ buyurdı ki: iki tavâf vardır. Birisi erte namazından soñra güneş doğunca ve birisi asr⁴⁰ namazından soñra güneş dolununca ve bu iki vaktde her kişi bu evi tavâf itse yazuk-larından çıkar, anesinden doğmuş gibiolur, günâhı ne kadar ulu dahi olsa ** Abdullah bin Amru'bnû'l-Âs eyitdi; ben işitdüm ki rükni esved makâmı İbrâhim uçmakdan-dur. İbn-i Abbâs dahî eyitdi ki, yir yüzinde uçmakdan iki nesne vardır. Birisi Hacerü'l-Esved'dir. Birisi makâm-ı İbrâhim'dür. Bu ikisi uçmak cevâhirlerindendir, eğer /**32b** /kâfirler yapışb karartmasalardı her hasta kişi yapışsa şifâ bulaydı İbn-i Abbâs rivâyet ider: Hazret-i Resûlden aleyhisselâm eydür ki: Hak Te'âlâ Celle ve âlâ kıyâmet güninde Hacer-i Esved'i iki göz-ile yaradur anuñıla görür ve dil-ile yaradur anuñıla tanukluk virür. Her kişi ki haceri istilâm itdi ve öpdü. Ebî Sa'id-i Hudrî eydür: Emire'l - Mü'minin Ömer - ile Mekke'ye varduk Vakti ki tavâfa girdük - ise geldi Hacer-i Esved vaktında⁴¹, durdı, eyitdi ki: Vallâhi sen bir taşsın ne zarar idersin /**33a**/ ve ne menfaat, ekser ben seni görmeseydüm Resûl-allah öpdüğünü her giz öpmezdüm, didi. öpti dahi geçdi gitdi. Aliyyibni Ebî Tâlib eydür: Yâ emîre'l - müminîn niçün eyle dîrsin,

* Ahmed b. Hanbel; 95, 114

7 B. 24a ²iki ayağı üstüne

** Buhârî, Hac 73 ;Ebû Dâvûd, Menâsik - 52

39 A. 14b ⁵veyâhûd

40 A. 14b ¹¹ikindi

41 A. 15a ⁸kıyında

zarar dahî ider, menfaat dahî umar Eydûr: ne-y-ile dîrsin. Ali eyitdi ki Allah kitabıyla dirin, didi, Ömer eyitdi: Ol kangı âyetdür Ali eyitdi ki işbu âyetdür. Eûzü billâhi mineşşeytânirracîm "ve iz ahaza Rabbûke min benî Âdem'e min zuhûrihim zürriyyâtihim ve eşhedehüm 'alâ enfüsihim elestü bi-Rabbiküm kâlû belâ şehidnâ"* /33b/eyitdi, vakti ki Allâh ü Te'âlâ Âdem'i yaratdısa arkasın sığadı ne kadar ki kıyâmete degin gelecek zürriyet Âdem'üñ bilinden zerre gibi⁴² çıkdı. Hak Teâlâ bunlara ikrâr itdürdi ki, bunlar Tañrı Te'âlânuñ kullarıdır, andan bu ikrâr üzerine bir rakk üstine ahd⁴³ yazdı, bu hacere eyitdi ki aç ağzuñı açdı, ol ahdnâmei yutdı şimdi bu makâmda anun için kadı ki her kimesne kendüyi istilâm ider veyâhûz öper i'tikâd birle Allâh ü Te'âlâ Hazretinde yarın⁸ Hak /34a/ tanukluk virür Emîre'l-Mü'minine Ömer kaçan bu sûrei işitdise eyitdi ki; eûzü billâhi men, bir kavm içinde olmayasın yâ ebe'l-Hasen didi, insâf insâf itdi. Akrima eydür Hacer-i Esved yir yüzinde Hak Teâlânuñ kudret sağ eli gibidür her kimesne ki Muhammed Mustafa-y-ıla bey'at itmedise bey'ata bitişmedise gelsin Hacer-i Esved'e yapışb öpsün ki Hak Te'âlâ ile ve Muhammed-i Mustfâ-y-ıla bey'at itmiş gibidür. İbn-i Abbâs eydür: Hacer-i Esved-ile makâm-ı İbrâhim Âdem peygamberle /34b/ bir gicede bile cennetden yire düşdiler, vakti sabahladisa bunları bilib bağına basdı, bunları üns tutdı Âyişe anamız rivâyet ider: Resûl hazretinden sallallâhü aleyhi ve sellem eyitdi ki; işbu taşı çok çok istilâm idüñ ve öpün, yakın zamanda siz bunu bulmayasız**. Zîrâ bir zaman gele halâyıklar gice tavâf ideler tañla durub Hacer-i Esved'i yirinde bulmayalar. Zîrâ Allâh ü Te'âlâ ne kadar ki aslı ucmakdan nesne vâr-ısa kıyâmet kopmazdan öñdin yine cennete /35a/ iade ide İbn-i Abbâs eydür ki: Resûlullâh didi ki: eyüler namazlağusunda kılûñ eyüler şarâbından içüñ sordılar ki yâ Resûlullâh bu ne nesnedür eyitdi ki mîzâbı rahmet altında namaz kılmakdur ve zemzem suyun içmekdür. Mücâhid eydür. Peygâmbir Hazreti buyurdı ki "Her vakt ki ben rükn-i Yemânî ileyinden geçsem bir ferişte dururdu, baña eydür di ki istilâm it andan geç,***

-----
*A'râf; 7/172

42 A. 15b ³taşra

43 A. 15b ⁵ahidnâme

8 B. 26b ⁶kıyâmet gününde

**Müslim Hac 150, Cihâd 84, Dârimî, Menâsik 44, Tirmizi, Hac 33, Ahmed b. Hanbel 1 / 314 ,Nesâf, Menâsik 149

***Ahmed b. Hanbel 2/89, 115; Buhârî Hac, 59; Müslim Hac 247

dirdi. Resûl Hazreti Sallallâhû aleyhi ve selleme her bâr ki Rûkn-i Yemâniye /35b/ gelse istilâm iderdi mübârek yañağım üstine kor-ıdı. Peygâmbere hazretine eyitdiler ki Rûkn-i Yemânî çok idersin çok durursın didiler Peygâmbere hazreti eyitdi nice itmeyeyin ki dâyim Cebrâîli anda görerin tavâf ⁵idüb ânı istilâm idenler-içün istiğfâr ider duâ diler.* Mücâhid eydür. Baña haber şöyle yetişdi ki, Rûkn-i Yemânîle Hacer-i Esved ortasında yitmiş biñ ferişte var, Tañrı Teâlâ ol evi yaradaldan berû anda dururlar Mekke-i saklarlar birbirinden ayrılmazlar kıyâmet gününe /36a/ degin mültezem Hacer-i Esved ile kapu ortasıdur hâcetler kabûl olacak yirdür. Hazret-i Resûli anda görür ler-idi ki, mübârek göğsünü aña virüb duâ ider sahâbeden iken çok kişiler and içdiler ki; işbu makâmda biz ne duâ diledük-ise kabûl oldu, didiler. Süleyman İbn ü Büreyde atasından rivâyet ider. Büreyde eyitmiş ki, Resûlullâh eyitdi ki Âdem Mekkei yapub tavâf itdüğünde kapu ileyinde iki rek'at namaz kıldı, mültezeme geldi /36b/ turdı, eyitdi ki:**

Allâhümme inneketal'lemü serîretî ve âlâniyeti fe-akbil ma'zireti ve ta'lemü mâ fi nefsi fağfir lî zünübî ve ta'lem hâcetî fe-a'tinî sülî Allâhümme innî es'elüke îmânen yübâşir kalbî ve yakînen sâdikan hattâ a'lemü ennehû lâ yusîbeni illâ mâ ketebte lî ve'r-rızâ bimâ-kazayte aleyye. Hak Teâlâ Âdem'e eyitdi yâ Âdem baña sen duâlar itdüñ, ben senden kabûl itdüm, senüñ oğlanlaruñdan her kimesne ki bu duâ-y-ıla benden dilese ben anuñ ğussaların giderürin, andan / 37a/ zâyi' olmuş nesnei yine virürün ben anun iki gözi ortasında baylık kurın, dünya aña gelür hor oluben eger dilemezsede Vallâhû a'lemü bi's-savâb

el -Bâbu's - Sâbi'u:

Yidinci Bâb; Mekke'de duâlar kabûl olduğı yirleri ve⁴⁴ mekânları ziyâret itmekliğı beyân ider. Hasan-ı Basrî rivâyet ider; Hazret-i Resûl'den Sallallâhû aleyhi ve sellem eydür ki: Mekke'de on beş yirde duâ kabûl olur. Birisi tavâf içinde, birisi Hacerû'l-Esved katında, birisi Mültezemde^{***} /37b/ birisi mîzâb-ı rahmet altında, birisi Ka'be içinde, birisi İbrâhim makâmında, birisi zemzem kuyusu katında, birisi Safâ-y-ıla Merve otasında, birisi Arafât dağında, birisi Müzdelife'de, birisi Mina'da, birisi Cemre katında. Ammâ ol şerif yirler ki ziyaret İbn Abbâs eydür: Yitmiş nebî anda namaz kıldı, cümle-

*Nesâi, Menâsik 155, 157 Ahmed b. Hanbel 1/217Dârimî, Menâsik 27

** Dârimî, Menâsik 54; İbn-i Mâce, Menâsik 35

*** Ebî Dâvûd, Menâsik 54; İbn Mâce, Menâsik 35

44 A. 17a ¹¹şerif

sinden birisi Mûsa peygamber. Ebû Sa'îd eydür: Âdem peygamberüñ Meşhed-i Mescid-i Hayfd'a, Minâ kıyında peygamber Hazreti /38a/ namaz kıldığı yirdedir, dir. Ve dahî şol mağara ki Mescid-i Hayf'üñ üstün yanındadır. Anda Ve'l-Mürselât Sûresi inmişdür. Ve dahî birisi Mescidi Kebşdür İbrâhim'e İsmâil fidâsı için koç inen yirdür. Ve dahî şol mağara gibi yir ki Cebel-i Hıra'dadır. Muhammed-i Mustafâ'ya evvel İkra' Sûresi anda indi. Ve dahî şol mağaradır ki Cebel-i Sevirdedir. Peygâmbir Hazreti Ebû Bekir'le Mekke kâfirlerinden kaçıp anda girdiler, göğercin anuñ ağzında / 38b/ yumurtladı, örümcek yuva yaptı. Ve dahî birisi Mescid-i Râyedür Ya'ni⁴⁵ 'alem dikildüğü yirdür ve dahi birisi Mescid-i cindür ya'ni cinler îman getürüb peygamber Hazreti-y-ile bey'at itdüğü yirdür. Ve dahi birisi mescid-i Bey'a'dur, Mekke feth olduğu gün Peygâmbir hazreti anda müsülmanlar-ile bey'at itdi. Birisi Ciyad dağında Peygâmbir Hazreti söykendi aña Mescid-i Tekye dirler Ve dahî birisi Akabe üstünde peygâmbir Hazreti halka bey'at itdüğü mesciddür. Ve dahî birisi Akabe'den aşğa /39a/ Mekke'den yaña inerken zî-Tuvâ deresi dirler, anda peygâmbir hazreti indi, oldur. Ve dahî birisi Cı'râna mescididir. Peygâmbir anda umre için ihrâm bağlandı. Ve dahî birisi Ten'imdür, aña şimdiki vaktde Ayişe Mescidi dirler. Hacılar yolu üstindedür Ve dahî Ka'be'nüñ meşhedleri katında duâkabûldür. Birisi Mekke'den yukarı Bâb-ı Ma'lâ dirler, andan taşradur. Ve birisi Mekke'den Cidde'ye çıkar yirdedir. Bâb-ı Şübeyke ileyinde ve dahî nice yirler var ki /39b/ anları yaz⁴⁶, söz iken çok olur. Vallâhü a'lem. **el-Bâbu's-Sâminü:**

Sekizinci Bâb; Zemzem fezâyilin ve dahî safâ-y-ıla Merve ortasında sa'y itmeği beyân ider. İmâm-ı Fâihî rivâyet ider. Mekke şeyhlerinden zemzemdür, bir adı Hüzme-dür, bir adı Da'r-ı harbildir, bir adı zemzemüñ adları çokdur adı çoğ olduğu delâlet ider. Kendinüñ şerefine ve fazlına bir adı ukyâullâh'dur, bir adı İsmâil'dür, bir adı Bereke'dür, bir adı Setîde'dür, bir ad /40a/ Nâfia'dur, bir adı Mazmûne'dür, bir adı Avnedür, bir adı Büşrâ'dur, bir adı Sâfiye'dür, bir adı Berre'dür, bir adı 'Isme'dür, bir adı Sâlime'dür, bir adı Meymûnedür, acılığı men' ider, susuzluğu kandurur, her ne nesne için içse añrı Teâlâ kabûl ider. Peygâmbir Hazreti eyitdi ki ısıtma cehennem ıssından dur anı zemzem suy-ıla sovudun didi. Yine peygâmbirden rivâyetdür eyitdi ki biş nesne ibâdetdendür birisi mushaf yüzine bakmak ve dahî ata ve ana yüzine /40b/ bakmak dahî zemzeme

45 A. 17b ¹⁴İslâm

46 A. 18a ¹¹yazılrsa

bakmak.. Ve dahi evvel İsmâil peygambere içrünüldi, hastalara şifâdur, açlara yimekdür. İmâm-ı Ali radiyallâhü anh eyitdi ki: kuyılar hayırlısı Zemzem'dür, kuyılar şereflüsü Berhûzdur, Yemen ikliminde Hadar-mevt şehrinde bir eski kuyudur, kimsene dibin bilmez kâfirler cânı anda düşürülür. Zemzem uçmak bînarlarındanur eyle gerekmez ki anı murdâr nesnede isti'mâl ideler, ve her kişi kim zemzem suyu-y-ıla istincâ itse bevâsir /41a/ rencine mübtelâ ola. Ammâ safâ-y-ıla Merve oldur ki Hak Te'âlâ anları Kelâm-ı Kadiminde zikr ider ola kendü adıla bile zikr itdi. Buyurdu ki: İne's-Safâ ve'l-Mervete min şaâirillâh. * didi bilgil ki İy azîz safâ-y-ıla Merve terâzûnûñ iki keffesi gibi- dür kâh bir yanına ağar bir yanı yukarı götürülür gerek ki anuñ ortasında sa'y iden kimsene korku-y-ıla umî ortasında sa'y ide. Niteki Şâir tercüme idüb söyledi. Şiir:

/41b/ Ta'âzamanî zenbî felemmâ karintühû
bi-âfvike Rabbî kâne afvüke a'zamâ
vemâ zilte zâ 'afvin mine'z-zenbi lem tezel
tecûdü ve ta'fû minneten ve tekerrümâ
ve levlâke lem yuğve bi-iblîse âbidûn
fekeyfe ve kad ağvâ safiyyeke âdemâ **
Peygamber Hazreti Sallallâhû aleyhi ve selleme Tañrı⁴⁷
Te'âlâ kullarına Arefe gün âzâd itdügi gibi⁴⁸
Sâyir günlerde âzâd itmez. Ol vakt ki mü'minler

/42a/ Afede vakfeye duralar dillerinde tevhid ve tesbîh gözleri Tañrı Te'âlânuñ rahmetine müterakkıb dururken Hak Te'âlâ kendü keremi-y-ile ferîştelere sizlerûñ-ile fahr ider. Eydür ki İy benüm ferîştelere görüñüz benüm ullaruma saçları⁹ tozlu ırak yirlerden benüm rahmetüm evüme geldiler, siz tanuk oluñ ki, ben anları yarlığadum da hî ben anlaruñ yaramazlarını eyülerine bağışladum. Peygâmbere Hazreti buyurur. Sallallâhû aleyhi ve selleme Âdem oğlu Mine'de işledügi /42b/ işlerde Allah katında

* Bakara; 2/158

**Ey Rabbim, günâhlarım büyük, ancak senin affin günâhlarımdan da büyüktür. Günâhlarımdan af dileyen, bu günâhlara tekrar dönmeyecek, minnet ve keremi bulacaktır. İblis'i baştan çıkaran sen olmasaydın, o Âdem'i kandıramazdı.

47 A. 19a ¹¹buyurdu ki

48 A. 19a ¹²geri kalan

9 B. 33a ⁸sakalları

kurban idûb yir yüzine kan dökmekdür sevgüli nesne yokdur. Kan yire dökilmezden ve bir günâhın /43a/ yuyar. Ebî Sehl rivâyet ider. Eydür bir sâlih kişi peygâamber Hazretin düşünde görür. Eydür ki Yâ Resûlallâh, baña şefâat it benim-çün Allâh ü Te'âlâdan yarlığanmak iste. Peygamber Hazreti Sallallâhû aleyhi ve sellem ol kişiye eyitmiş ki, hac itdün mi eyitmiş ki neam Yâ Resûlallâh yine eyitmiş ki, Mine'de başuñ yülütüdüñmi eyitmiş ki, neam yâ Resûlallâh yine peygamber Hazreti eyitmiş ki, bir baş ki Mine'de yülünmiş ola cehennem odı anı yakmaya dimiş, zîrâ Tañrı /43b/ Te'âlâ Kelâm-i Kadîminde buyurdı ki İnşâallâhû âminîne muhallıkîne ruüse kûm ve mukassırîne lâ-tahâfûn.* el - âye

el - Bâbu'l -Tâsiu:

Dokuzuncı bâb: Hacılar evinden çıkıb yine varınca ne iş işlese anuñ fezâyılın beyân ider. Kaçan bir kişi hacca gitmek dilese eyle gerekdür ki ağığma⁴⁹ ve binidine ve ehline ve ayâline yitecek deñlü nesne varınca gelince helâl maldan yaraklaya, hâzır ide, kendinüñ boynında kimsenüñ hakkın /44a/ komaya, dünyevî ve uhrevî eyle gerek ki zâhiri-y-ile Tañrı⁵⁰ evine gide, bätını-y-ıla Tañrı Te'âlâ Hazretine gide, ve dahî kasdı ol ola ki Hak Te'âlâ buyruğın yirine getüre, anuñ azametine göre niyyeti hâlis kıla. Zira Tañrı Teâlâ kabûl itmez ⁶illâ ihlâs-ıla olan amelleri. Ve dahi Muhammed'-i Mustafâ'nuñ sünnetine muvâfik ola, ve riyâdan ve süm'adan ve ticâretten beri ola. Zîrâ Hak Te'âlâ Kur'an'da Zikr ider eydür ki: Vemâ ümirû illâ liya'büllâhe muhlısîne /44b/ lehü'd-dine** ve dahî göñlini fâriğ kıla. Allâhü Teâlânuñ buyruklarını ta'zîm itmek-içün cemi'i 'alâyıkı ve avâyıkı zâhirinden ve bätımından kese kendinüñ külliyyetini Allah'a ısmarlaya. Zira hazret-i Resûl sallallâhû aleyhi ve selleme buyurdı ki: Benüm ümmetüm üzerine bir zaman gele kim beyler hac ideler nüzhet-içün ve teferrûc-içün andan aşığalar ticaret için, yohsullar dilenmek için okur kişiler riyâ için ve süm'a için el-ıyâzu billâh. Eyle gerek ki bir kişi hacıları gönderi çıkıb vidâ' idicek /45a/ eyide ki: istevdiallâhe dîneküm ve emâneteküm ve havâtime ameliküm ve zevvedekümlâhü't takvâ ve ğafara zünûbeküm ve vecceheküm li'l-hayri ve yessere leküm haysü mâ küntüm. Zîrâ Hadîsde geldi: Hak Te'âlâ ne nesne ki kendüye ısmarlandı anı saklar şeksüz ve şübhesüz. Zîrâ

* Fetih; 48/27

**Beyyine ; 98 / 5

49 A. 20/a. ⁶azığma;

50 A. 20/a. ⁹Allah

bin Eslem rivâyet ider atasından ol eydür; ben Ömerübnül-Hattâb ile durdum müsülmanlar çıkmag-ıçün⁵¹ Ömer ileyinde arz olundılar, bir kişi geldi oğlıyla Emîrilmü'minîneÖmer /45b/ bunu göricek eyitdi ki, ben görmedüm bir kimesne ki oğul atasına beñzeze, karga kargaya beñzedügi gibi, illâ bu senün oğluñ saña şöyle beñzer, didi. bu kişi eyitdi ki, yâ Emire'l-mü'minin anası bunu aliyiken doğurdı Ömer haykırdı eyitdi ki baña haber vir nice doğurdı bu kişi eyitdi ki, ben fülân gazâyaya gidicek, anası¹⁰ hâmileydi eyitdi ki beni bu halde nice korsın, ben eyitdüm ki karnuñdağıyı Allah'a ısmarladum, gazâdan eve /46a/ geldüm, kapımı kilidlü buldum, kâni fülâna diyû sordum, eyitdiler. Tañrı rahmetine gitdi. Bakîy'de gömdük, ammim oğlı alıp bile meşhedine vardum, Kur'an okıduk, ağladum, ammun oğlı-y-ıla kelecı iderdük. Gün dolundı, ahşam oldı, nâgâh meşhedden od çıkdı, dört yaña dağıldı, ammüm oğlına eyitdüm ki bu ne oddur, ve Baki' ehline sordum bu ne oddur, eyitdiler ki biz bu odı her gıce görerüz, bu Allah'dan berû didiler. Ben eyitdim ki bu miskine /46b/ mestûre-y-ıdı, oruç tutucı-y-ıdı, namaz kılıcı-y-ıdı bu ne haldür didüm, bir balta aldum, kabrini⁵² kazdum gördüm ki kabır açıkdur, hâtun kişi oturub durur, bu oğlan dört yanını çeñzinür, nâgâh bir avaz işitdüm ki; îy emânet koyan kimesne işte emânetüñi al diyû, eger ısmarlasan ki anası dahî diri ola-y-ıdı, anı dahi diri bula-y-ıdı bu oğlanı meşhedden aldum, olog sâat kabri yine örtüldi evvelkileyin öldi, didi. Peygamber Hazreti eydür ki; üç kişünün /47a/ duâsı kabüldür. Bir mazlûmuñ ve bir sefere giden kimsenüñ ve bir atanüñ oğlına * Eyle gerek ki hacca sefer iden kişi nefsine ve cemi' müsülmanlara duâ ide. Niteki vidâ' idenler kendüye duâ iderler, sâlih kişiler ile yoldaş ola, biş vakt namazın terk itmeye, elinden geldükçe sadaka ide. Varurken gelürken haccuñ farâyızlarından vâcibâtlarından, sünnetlerinden, edeblerinden, menhî- lerinden, cinâyetlerinden sakına delilsüz yalufuz /47b/ menâsik-ile amel etmeye haccı tamâm olıcak eyle i'tikâd ide ki, Allâh ü Teâlâ kemâl-i keremi-y-ile müsülmanlaruñ haccını kabûl itdi, anadan doğmuş gibi oldı. Allâh ü Teâlâyaya bu nesne üzerine şükürler idüb şükrâneler vire ki Hasan-ı Basrî rivâyet ider. Hazret-i Resûlden Sallallâhü aleyhi ve selleme "Her kimse ki Safâ-y-ıla Merve ortasında bir kez sa'y itse yetmiş kişi İsmâil oğ-

51 A. 20/b. ¹³Cemisi

52 A. 21/a. ¹²meşhedı

10 B. 36/a. ⁴bu oğlana

* Tirmizî, Cennet 2, Daavât 128; İbn-i Mâce, Duâ 18; Ahmed b. Hanbel 4, 154; Dârimî salât 3

lanlarından azâd itmiş gibidir.* Hak Teâlâ bir vâcib işlemek için bu /48a/ kadar sevâb idicek kıyâs itdi ki bunca farîzalar ve bunca sünnetler ve bunca menhî nesnelere sakınmağa ne kadar keremler ider. Pes anuñ gibi va'desine girçek sultânunı buyruğuna imtisâl idüb elinden geldükçe sakınan kimsenenün ameli bâtil olub zâyi' olmaya, hâşâ anuñ keremine. Ve bu zaif kullarınun irak yirlerden gice gündüz zahmet-ile saç sakal tozila sa'yilerinden ve ehline hasretlerinden⁵³

/48b/ el - Bâbu'l - Âşiru;

onuncu Bâb: beyân ider fezâyilini şol kim senenün Mekke'de hasta olur veyâhûd ölür hac idüb veyâ 'umre idüb veyâhud hacdan soñra ölür peygâmbere Hazreti buyurur: "Her kimsene ki bir gün Kâ'be'de hasta olur. Hak Teâlâ aña altmış yıllık a'mâl-ı sâlihanunı sevâbın yazar Mekke'den gayri yirde ölmüş olsa yarlığanmış olur" Âyişe'den rivâyet olundu ki; Her kimsene ki hacc-ı farz itse / 49a/ veyâhûd nâfile hac itse ol kişi hisâb olunmaya aydın-ıla ki yüri uçmağa gir. Peygamber Hazreti³ buyurur ki Her kişi ki hac kasdına çıksa Allah emânında olur. Eğer hac itmedin ölse Hak Te'âlâ aña yılda bir kabûl olunmuş hac sevâbın yazar. Ve dahî günâhından çıkar anasından doğmuş gibi Peygamber Hazreti eydür ki hac yolunda nafaka itmek gazâda nafaka itmiş gibidir. Bir akçesi yidi yüz akçeye geçer. Haysama rivâyet ider her kimsene /49b/ ki hac itdüğü yıl ölise günâh işlemese uçmağa girür Enes bin Mâlik rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve selleme eydür ki kaçan Tañrı Te'âlâ bir kişiye hayr dilese ânı isti'mâl ider. Eyitdiler ki nicesi isti'mâl ider. Peygamber Hazreti didi ki: ölmezden öñdin Hak Te'âlâ ol kulına amel-i sâlih tevfiik virür. Hasan-ı Basrî eydür. Her kimsene ki Ramazan ayı oruç tutduğundan soñra veyâ umre itdüğünden soñra veyâ hac itdüğünden /50a/ soñra ölse ol kişi şehid olur. Fudayl bin İyâz'dan hikâyet olundu. Mağrib şeyhlerinden bir cemâat gel diler, bu şeyhlere haber virdiler ki, dalâlet ehlinden bir cemâ'at bir kişi öldirmişler⁵⁴ üstine bir gice od yakmışlar, od bu kişiye eser idüb yakmamış gövdesi ak od içinde durmuş. Hergiz yanmamış, Fudayl eyitmiş ki; ola ki ol kişi hac itmiş ola, dimiş. Üç kezbu cemâ'at⁵⁵ eyitmişler ki ne'am girçeksın iy şeyh biz, bilirüz ki /50b/ üç kez Ka'be-

* Buhârî, Hac 80, Menâkıbu'l - Ensâr 28; Tirmizî, Hac 39,64, Dârimi, Menâsik 36, 77; Muvattâ Hac 50; Ahmed b. Hanbel 6/139,141

53 A. 22a ⁵iklimlerinden ve bilâdları gurbetinden

54 A. 22b ¹²kişiyi

55 A. 22b ¹⁶tanıklık virüb

ye varmış-ıdı. Fudayl eyitdi ki, her kimsene bir kez hac itse borcın ödemiş olur iki kez hac itse Tañrı Teâlâya borcu virmiş olur. Üç kez hac itse Hak Te'âlâ anuñ kılımı ve gövdesini cehennem odına haram kılır. Nehrevâni eydür. Baña haber şöyle yitişdi ki, meger bir hammâm külhancısı külhan yandurmağ-ıçün deve sükülkerin külhana atmış, bu sükülker içinden birisi sıçramış taşra çıkmış, yine içeri atmış, yine sıçramış çıkmış, külhanunuñ /51a/ göğsine dokunmuş nâgâh ğaybiden bir avâz işitmiş ki helâklik saña gelsin bu sükül bir devenüñdür ki on kez Ka'be'ye varmışdır. Od bunu nice yandursun dir. Kaçan hacılar bindügi devenün kerâmeti bu oldisa sen gözün aç 'ibret it ki, irak yirlerden gice gündüz ten râhatlığın terk idüb zahmet çekib malların sarf idüb, saç sakal tozlara gark idüb gözler yaşın sil gibi revân idenüñ Allâhü Te'âlâ katında kurbu ve mertebesi ne ola, fikr eyle gör. Ve Sallallâhü alâ seyyidinâ Muhammed'in ve âlihî ve sahibihî ecma'ın

/51b/ Bismillâhirrahmânirrahîm

Elhamdü lillâhi rabbi'l-âlemin ve's -salâtü vesselâmü alâ hayri halkihî seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecma'ın. Kaçan ki Fezâyil-i Mekke'den fârîğ olındisa, şimdi şürû', olındı fezâyil-i Medîneye şerrefehüllâhü Teâlâ. Ve dahî ne nesne ki aña müteallıkdur anuñ zikrine. Bu dahî on bâb üzerine mürettebdür. Niteki evvel-i kitâbda eyle va'd olındı-y-ıdı.

el - Bâbu'l - Evvelü:

/52a/ fi zikri fezâyili'l-Medîneti ve fîmâ hassallâhü bihi'l-Harameyn ve keyfiyyeti fethihâ.

el - Bâbü's - Sâni:

fi zikrî nesebi'n-Nebiyi aleyhis-selâm ve zikri ensâbi'l-hulefâir-Râşidîne ve esmâil-Medîneti şerrefehüllâhü Te'âlâ

el - Bâbu's - Sâlisü

fi zikri fazîleti'l-mücâvireti ve'l-makâmı fi'l-medîneti ve fezâyili'l-Mescidi's şerifi'n-Nebeviyyi aleyhis-Selâm

el - Bâbu'r - Râbi'u:

/52b/ fi zikrî fezâyili'r-ravzati ve'l minberi ve fazâyili ziyâreti'l-kabri'l- Mukaddesi efdalü's-salâtü alâ sâkinihî ve'l-mevtü fi'l-Medîneti

el - Bâbü'l - Hâmisü:

fi zikri fezâyili'l-üstüvâneti ve fezâyili üstüvâneti't-Tevbeti

el - Bâbü's - Sâdisü:

fi zikri'l-kelimâti'l-Merviyyeti min zuvârî kabrînnebiyyi sallâllâhü aleyhi ve selleme ve keyfiyyeti âdâbı ziyâretihî

el - Bâbu's - Sâbi'u:

/53a/fi zikrî ziyâreti'l - Bakî'i ve ziyâreti kubûri şühedâi Uhud

el - Bâbu's - Sâminü:

fi zikri ziyâreti Mescid-i Kubâ ve Salâtin fihi ve zikri'l-⁴Mesâcidi elletî sallâ fihâ Resûlullâhi sallallâhü aleyhi ve selleme

el - Bâbu't - Tâsi'u:

Fi zikri'l-âbârı elletî kâne en-Nebîyyü sallallâhü aleyhi ve selleme yetevazzau minhâ ve yağtesilü minhâ ve yeşrabu minhâ

el-Bâbu'l - Âşiru:

fi zikri rucû'il-hâcci ilâ vatanihî ve beledihî ve keyfiyyeti ve dâ'ihî en-Nebîyyü aleyhisselâm

/53b/ el - Bâbu'l-Evvelü:

Evvelki Bâb: Medîne fezâyilin beyân ider ve dahi şol nesneyi ki Hak Te'âlâ mahsûs kıldı Mekke'ye ve Medîne'ye, ânı beyâ ider. Ulemâ-i İslâm rıdvânü'llâhı aleyhim ecma'in. İttifâk itdiler ki peygamber Hazreti yatduğı yir efdaldür, dünya içinde cemî' dünyadan, andan⁵⁶ ihtilâf idişdiler Mekke mi efdaldür veyâhud Medine mi? Bazı sahâbe eyitdi ki Medine /54a/ efdaldür. İmâm-ı Mâlik Mezhebi dahî budur. ve dahî Medenîler mezhebi budur. İmâm-ı Ebû Hanîfe ve İmâm-ı Şâfiî ve İmâm-ı Ahmed bin Hanbel radiyallâhü anhüm Mekkei tafdil üzerine dururlar. Ammâ Medenîler delil budur -ki peygamber Hazreti Mekke'den Medine'ye hicret idicek Allâhü Te'âlâ Hazretine Celle Celâlühû yüz tutdı münâcât îdüb duâ itdi eyitdi ki: İlâhî Mekke kavmi beni sevdüğüm yirden çıkardısa, sen beni kendü sevdüğün yire iletgil, didi. Hak Teâlâ Medine'ye /54b/ iletđi. Pes Medenîler eyitdiler ki şek yokdur ki Allah ü Te'âlâ sevdüğü yir efdaldür. Peygamber sevdüğü yirden didiler. Bundan ötüri anda makâm tutdı anda öldi, didiler. İbn-i Abdülber girü kalan imamlaruñ sözlerini tercih idüb eyitdi ki Mekke'nüñ fazîletine ol yiter ki, Hak Te'âlânüñ mükerrem ve muazzam evi andadur. Ömürde bir kez anuñ ziyâretine kasd iden kişilerüñ günâhları⁵⁷ dökilür anadan doğmuş gibi olur. Ve dahî Mekke fazîletine ol /55a/ yiter ki andan yaña yönelmeyince namaz dürist olmaz.

56 A. 24b ²sonra

57 A. 25a ağaçlardan yapraklar

Ve dahî müsülmanlar kıblesidür dirlikde ve ölmekde ve dahî Tañrı Te'âlâ Kur'an'da nice yirde ta'zîm ve tekrîm vechi-y-ile añdı. Medinei ol sıfat üzerine añmadı ammâ Tañrı Teâlâ Mekkei ve Medinei cemi'-i gökden yire inmiş kitablarında ve cemi'i suhuflarda şereflerini zikr itdi. Husûsan Kur'ân-ı Azîmde peygamber dili üzerine buyurdu ki "efemen essese bünyânehû alâ takvâ minallâhi ve rıdvânin /55b/ hayrun."* el-âye. Ebû Sa'id rivâyet ider peygamber hazretinden işitdüm eyitdi ki: İşbu benüm mescidümdür didi.** Medine mescidine işaret itdi. Vehb eydür. Allâhü Te'âlâ Tevrît'de Medîne'ye Tayyibe ve Tâbe didi ve Kur'an'da Mekke hakkında İinne evvele beytin vudia li'n-nâsi lellezî bi-bekketi mübâreken ve hüden li'l-âlemîn *** Ve dahî bir âyetde buyurdu ki li tünzira Ümmel-Kurâ ve men havlehâ asıl inzâr Mekke'den oldu, Medîne'de tamâm oldu. Yir evvel Mekke'den yaradıldı. Medine'den İslâm dîni feth oldu. Resûl Hazreti /56a/ Mekke'de doğdı Medîne'de vefat itdi. Sallallâhü aleyhi ve selleme dünyâda âlemlere rahmet Muhammed Mustafa Mekke'de peygamber viribinildi. Kıyâmet günü de Medine'den kopıser günâhkârlara şefâât idiser ve dahi Peygamber Hazreti buyurur ki: Her kimse hac itse beni ziyâret itmese baña cefâ itmiş gibidür ve dahî buyurur ki her kimsene Medîne'ye gelse beni ziyâret itmek için benüm şefâatüm aña vâcib olur. Ve dahî buyurdu ki iki haremde birisinde ölse /56b/ bir kişi kıyâmet gününde emin olur ve dahi buyurdu ki her kimsene ki Mekke'nin ıssısına sabr itse Medîne'nüñ açılığına sabr itse anda ölse ben aña şefâ'at iderin dir. Enes bin Mâlik rivâyet ider Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve sellem eytdi ki Ol vakt Allâhü Te'âlâ Turi Sînâ'da Mûsa Peygambere tecelli idicek, Tur dağı altı pâre oldu, üçü Mekke'de' dür. Birisi Hıra dağıdur aña Mekke ehli Cebel-i Nûr dirler ve birisi Sebîr dağıdur ve birisi Cebel-i sevrdür Mekkenüñ /57a/ sağ yanında Yemen'e gider yol üstindedür. Ol doğdur ki Peygamber Hazreti Ebû Bekir'le kâfirlerden kaçıp anda gizlendiler andan Medîne'ye gitdiler. Ve üç pâresi dahî Medîne'dedür. Biri Uhud dağıdur ve birisi Verkan dağıdur ve birisi Ayr dağıdur ammâ Medine-i mübârekenüñ feth olması çekiş-ile savaşı-ıla olmadı. Zira Hazret-i Resûl sallallâhü aleyhi ve selleme her yıl mevsimde Mina'da kendüyi halka arz⁵⁸ idüb eydürdi ki; âgâh oluñ iy Tañrı /57b/ kulları kimdür ki beni alur kavmi içine

*Tevbe; 9 / 109;

** Tirmizî, Tefsir-i Sûre 9,14; Nesâî, Mesâcid 8, 50 Ahmed b. Hanbel 3 / 8

*** Âl-i İmrân ; 3 / 96

58 A. 26a ²halâyıka

gider ben anlara Tañırım⁵⁹ sözün diyem yıllardan bir yıl içinde Medîne halkından Hazreç kabîlesinden bir bölük kavme uğraşdı, bunları î mânâna davet itdi, bunlaruñ üstine Kur'an okudı, bazısı bazısına eyitdi ki biz dâyim Yahûdilerden işidürüz, eydürler ki âhir zamanda Mekke'den bir peygamber kopsa gerekdür, didiler bazısı eyitdi ki: vallâhi ol peygamber bu kişidür, gelün biz buña î mânâ getürelüm, kimsene bizden ögrütmedin bunlar altı kişi-y-idi. İttifâk idüb iman getürdiler birinüñ adı Es'ad /58a/ idi ve birinüñ adı Da'vân idi ve birinüñ adı Râfi' İbn-i Mâlik idi ve birinüñ adı Kutbetü'bnü Âmir idi. Ve birinüñ adı 'Ukbe idi ve birinüñ adı Câbir bin Abdullâh idi. Rıdvânullâhi aleyhim ecma'în. Vaktî ki hacdan dönüb Medîne'ye geldilerse kendü kavimlerine haber vîrdiler, anlar dahi Müsülman oldılar. Dâyima Ensâr kavminüñ içinde Resûl hazretini söyleşürlerdi. Gelesi yıl içinde bu kez on iki kişi geldi ensâr kavminden ya'ni Medine halkından, Resûl Hazretine uğraşdılar. Akabe'de / 58b/ bey'at itdiler hac idüb girü dönüb gidicek Resûl Hazreti Sallallâhû aleyhi ve selleme Sahâbeden Mus'ab bin 'Umeyr'i anlaruñıla bile koşdı vara anda anlara islâm erkânlarını ögrede ve Kur'an okıda ve girü kalan halkı İslâm dînine da'vet ide. Çok kişi Mus'ab'uañ eli üzerineî mânâ geldi, dahî gelecek yıl yitmiş kişi geldiler iki hâtun kişi dahi geldiler, yine Hazret-i Resûlün mübârek elin tutub bey'at itdiler. Resûl Hazreti yârenlerini bile Medîne'ye gönderdi. Ol /59a/ gice kendü dahî Ebû Bekir'le Mekke kâfirlerinden kaçdılar Cebel-i Sevr'e mağara içine yitişdiler ellerinde yalıñ kılıçlar bile olok sâ'at Hak Te'âlâ buyruğıla örümcek yuva yapdı, mağara ağzında gögercin geldi, içinde yumurtladı kâfirler taşradan eydürler ki bunlar kande gitdiler, şimdiki halde biz bunlaruñ eteklerini hûz göre yururduk didiler, bâkî hikâyet uzundur bu araya sığmaz bâri andan Medîne'ye hicret it- diler. Resûl Hazreti Sallâllâhû aleyhi ve selleme bir dişi deveye binerdi, her kavm kendi kabilesine /59b/ da'vet iderdi: Eydürler ki yâ Nebiyallâh bizüm obamuza gidelüm dirlerdi. Resûl Hazreti eyitdi ki îy kavüm hepiñüz benümsiz ammâ görelüm Tañrı Te'âlâ ne⁴ diler didi, devenüñ yuların salıvirdi, doğru Medine'de Beni en-Neccâr kabîlesi içine Ebî Eyyûbi Ensârî evinüñ önüne çökdi peygamber Hazreti Sallallâhû aleyhi ve selleme⁶⁰ anda indi, buyurdi o⁶¹ makâmı mescid yapdılar, hurma yaprağıyla örtdiler şimdi Medine'de peygamberüñ mescidi oldur ammâ sağ yanından ve ardından soñra halffeler zamânında

59 A. 26a⁷Tañrımın

60 A. 27a¹²ol arada

61 A. 27a¹³ol makâmda mescid yaptı ki

/60a/ büyütdiler, on yıl Resûl⁶² Hazreti anda oldu. Kur'an'un giru kalanı anda indi, cemi' yirler andan feth olundu yine âhir zamanda İslâm anda varub sığınacakdur. Niteki evvelde zuhûr andan-idi. Vallâhü a'lem

el-Bâbu's-Sânî:

ikinci bâb beyân ider. Peygamber Hazretinüñ nesebin dahi Hulefâ-i Râşidînüñ ensâbın ve dahî Medîne'nüñ adların. Ammâ Hazret-i Resûlün mübârek lakabı Ebû'l Kâsım'dur. Yir yüzinde mübârek adı Muhammedi'bni Abdullah /60b/ bin Abdülmuttalib bin Hâşim bin Abd-i Menâf bin Kusayy bin Kilâb bin mürrete bin Ka'b bin Lüveyi bin Kinâne bin Huzeymete'bni Müdrikete'bni İlyas bin Mudar bin Nizâr bin Ma'di'bni Adnân bin Ud İbni Âdir bini'l-Mukvim bin Nâhur bin Yetruh ibn Şeyhab ibni Ya'zibn-i Şeyhab ibn-i Sâbit ibn-i İsmâil bin İbrâhim Halilürrahmân aleyhime's-Selâm İbn-i Târûh ve hüve Âzer'übnü Nâhûr bin Şârûh ibn-i Râû İbn Fâlic İbn Ğayber İbn Şâlih İbn Erfahşad İbn Sâm İbn Nûh aleyhisselâmü fihâ /61a/ yez'umûn vehüve evvelü nebiyyin u'tiye'n-nübüvete ve hatta bi'l-kalemi vehüve ibn Yezd bin Mehlî İbn Kanîn İbn Yânis bin Şit'i İbn Âdem Sallallâhü aleyhi ve selleme hâza'n-neseb zekerehü Muhammed İbn İshâk İbn Yesâr el-Medenî fi ahadi'r rivâyâti anhü ve ilâ Adnân'e müttefakun 'alâ sıhhatihi min ğayri şekkin. Resûl Hazreti Mekke'de doğdı ol yıl içinde ki Ebrehe İbn Sabbâh bunca yüzbiñ çeri-y-ile fillere binüb geldiler. Yemen'den Mekkei harâb itmek - için Rebîl-Evvel ayınñ on ikinci gicesi⁶³ /61b/ geçmiş-idi. Düşenbe gicesi andan soñra Muhammed-i Mustafânüñ ulu halîfesi Ebû Bekr Mina'da doğdı. Adı Abdullah İbn-i Ebî Kuhâfe idi. Osmân ibnû Âmir bin Amr ibn Ka'b İbn Sa'd İbni Teymi İbn Mürrete İbn Ka'b İbn Lüveyyi İbn ⁵Ğâlib et-Temîmî el-Kuraşî Ebû Bekrûñ evvel adı Abdû'l-Ka'be -y-idi. Resûlullâh Abdullâh didi, ad kodı. Atık diyû lakab kodı, ya'ni âzâd olunmuş demek olur ve dahi sıddık didi, gâyetde girçekliginden ötüri evvel Kur'ânı cem' ider işbu Bekri-y-idi. Şübhelerden sakınıb ömri içinde /62a/ süci içmedi, haram olmuş nesne işlemedi dahi⁶⁴ itmedi işlemekliğe ikinci halifesi Ömer İbni'l-Hattâb İbn Nüfeyl İbn Adüluzzâ İbn Rebâh İbn Abdullâh ibn Kurt İbn Rezâh İbn adıyy İbn Ka'b İbn Lüvey Resûl hazretine bu atada sataşur lakabı Ebû Hafsdur. İmana gelicek Cebrâil Hazreti peygambere geldi eyitdi ki, Yâ Muhammed gök ehli kamusu birbirine müjdilediler

62 A. 27a ¹⁶peygamber

63 A. 28a ⁴gicesiydi

64 A. 28a ¹⁴işlemekliğe dahi kasd itmedi

Ömer îmâna geldiği-içündür. İslâm dini ol günü âşikâre oldu, Mekke'de ol halife ki /62b/ aña Emire'l-Mü'minin didiler. Ömer idi evvel Ramazan ayı terâvîh kılmağ-ıçün cemâat-ıla halâyıkı cem'iden Ömer-idi, evvel halkı te'dip itmek-ıçün dürre götüren, Ömer'di evvel kâfirlerden harâc alan ol-ıdı, şehir-leri ve iklimleri feth iden, ol-ıdı. Peygamber hâtunlarını hacca ileten olıdı. Üçüncü halifesi Ebû Abdullâh Osmân bin Affânıdı. İbn-i Ebi'l-Âs İbn Ümeyyete İbn Abd-i Şems bin Abd-i Menâf resûl hazretine bişinci atadayitişür. Resûl Hazretinüñ iki kızın evlendi Evvel /63a/ Rukiyyei ol öldükden soñra Ümmü Gülsüm bu ikisi dahi Hadîce anamızdan idi bundan ötüri Zinnüreyni dirler. Kelâmullâhı bi-tamâmihâ ve kemâlihâ bu cem' itdi etrâf-ı âleme Mushafları bu neşr itdi. Âhir feseyek-fikehümüllâh* âyetin okıyorurken mushaf üstinde şehid itdiler. Dördüncü halifesi Ebû'l-Hasaneyni Aliyyibn-i Ebî Tâlib İbn Abdülmuttalib. Peyğamberüñ atası karındaşı oğlı anası Fâtıma binti Esed İbn Hâşim bin Abd Menâf evveli Hâşimiyye ki Müsülman olub Medîne'ye bile /63b/ bile hicret iden bu-y-ıdı. Kabri Osman türbesi yanında Baki'de Bustan Kırakinde olur. Emirelmü'minin Ali⁶⁵ Peygamber kızı Fâtıma Zehrâyı evlendi üç oğlan getürdi Birisi Hasan ve birisi Huseyn ve birisi Muhsin ridvânullâhi aleyhim ecma'în, Muhsin kiçi-y-iken öldi anıñçün adı dillerde meşhûr olmadı. Ammâ Medine'nüñ adları iken çokdur birincenin beyân idelüm ammâ Medîne fazîletine bu yiter ki iki cihânın fahrı Muhammed Mustafâ Sallallâhü aleyhi vesellem anda yatur, bir /64a/ bir adı Medîne'dür, bir adı Tâbe'dür, bir adı Tayyibe'dür, bir adı Matîbe'dür, birisi Meskene'dür, birisi Hâbira'dur¹¹, birisi Mahbûra'dur, birisi Merhûme'dür, birisi Muhibbe'dür, birisi Mahbûbe'dür, birisi Ceyte'dür, birisi Mücîte'dür ma'nisi sevgüler dönderici demek olur bir adı dahî Kâsıma'dur ve birisi Hezrâü'dür ve birisi Dârdur Abdülaziz bin Muhammed eydür: Baña haber şöyle yitişti ki Tevrît içinde Medîne'nüñ kırk adı vardur. Ve dahî rivâyet olundu Hazret-i Resûlden: /64b/ Sallallâhü aleyhi ve selleme eyitdi ki her kimsene ki Medine ehline yavuzluk sansa¹² Hak Teâlâ ânı eride Niteki tuz suda eridüğü gibi ve dahî imâm Taberânî⁶⁶ Kitâbında getürmiş Hadîsi rivâyet itmiş. Hazret-i Resûlden buyurmuş ki:

*Bakara; 2/137

65 A. 29a³ radiyallahü anh

11 B. 52a⁸ Câbire

12 B. 52b⁵ satsa yaña.

66 A. 29b² rahmetüllâhi aleyh

"Her kimsene Medine ehline zulm itse veyâ anları korkudsa Hak Te'âlânüñ la'neti ve ferîştelerüñ ve cemi'i yaradılmışuñ la'neti anuñ üzerine olsun" demiş, Neüzü billâhi. Ve dahî anuñ kıldığı namaz farîzadan ve nâfileden /65a/ kabûl olmaz, demiş. Abû Hüreyre rivâyet ider. Hazreti Resûlden eydür ki Resûlullâh du'â itdi Medine'ye Niteki İbrâhim peygamber Mekke'ye du'â itdi-y-idi. Kaçan kişi bir bir turfanda yimiş bulsa peygambere getirürdi hurmadan ve gayrından peygamber Hazreti eline alurdu, du'â iderdi ki İllâhî bizüm hurmamıza bereket vir ve bizüm sağımuza ya'ni ölçegümüze bereket vir. Niteki dostuñ İbrâhim Mekke'ye du'â kıldı, duâsın kabûl itdük, benüm dahî Medîne hakkında duâmı sen kabûl it diridi. Ol elindeki /65b/ turfandai bir küçücük oğlançuğa virürdi ve dahî buyurdu ki: benüm kabrüm ve benüm evüm ve benüm türbem Medîne'dedür Vâcibdür her mü'mine ki anları ziyâret ideler. Taberânî şöyle rivâyet ider, kitâb içinde **el-Bâbu's-Sâlisû:**

Üçüncü Bâb: Medîne'de mücâvir olmağüñ ve anda durmağüñ ve Mescid-i Nebeviyi ziyâret itmekligüñ fezâyilin beyân ider Peygamber Hazreti buyurur ki Her kimsene güci yitse Medine'de ola olsun ki /66a/ ben aña şefâat iderin. İbn Ömer rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve selleme Ramazan ayını Medîne'de oruç tutmak giru kalan yirlerde biñ ayı oruca geçer ve dahî Medîne Ferîşteler ile doludur didi. Buña deccal girmez ve dahî vebâ girmez ve her ki bunüñ ehline yaramaz kasd ider, Hak Teâlâ anı eridür niteki tuz suda eridüğü gibi. Ve dahî buyurdu ki Medîne benüm hicret itdigüm yirdür, benüm yatduğum yirdür, benüm kıyâmet güninde meşhedden kopduğum yirdür, hakdur benüm ümmetime ki; benüm /66b/ konşuluğümü saklaya, bunda ma'siyet itmekden sakına, ben aña tanuk olurun kıyâmet gününde ben aña şefi' olurun. Eger sakınmassa aña tînet-i habâlden içürürler. Yani cehennem ehlini cehennemde oddan mengeneğe koyalar, sıkalar. Anuñ suyu çıkar aña tînetü habâl dirler neüzü billâhi min zâlike. Ammâ Mescid-i Nebevîñ fezâyili iken çokdur Ebû Hüreyre rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve sellemle eyitdi ki: Dünya içinde yükler bağlanılmaya sefer için, /67a/ İllâ üç mescidden yaña. Bir işbu benüm mescidüm ve bir Mescid-i Haram ve biri Mescid-i Haram ve bir Mescid-i Aksâ ve dahî buyurdu ki: işbu benüm mescidümde bir namâz hayrludur giru kalan mescidlerden biñ namaz kılmaktan, illâ Mescid-i Haram. Ve dahî buyurdu ki: Ben peygamberlerüñ âhiriyin, benüm mescidüm dahî mescidlerüñ âhidür. Ve dahî buyurdu ki: Her kimsene ki benüm mescidümde kırk gün bir vakt namaz kılsa anuñ-çün bir berât yazılır nifâkdan ve oddan kurtuldu diyu ve

azablardan emin oldu, didi. Kim ki arı abdest /67b/ alsın benüm mescidüme namaz kılmağ-ıçün gelse Tañrı Teâlâ aña bir kabûl olmuş hac sevâbın vîre ve dahi her kimsene benüm mescidüme girse bir hayr öğrenmek içün veya öğretmek içün, Allah⁶⁷ içün gazâ itmiş gibidür. Ve dahî her kimse ki evinden çıksa benüm mescidüm kasdı-çün. Her konduğı yirde bir hasene yazılır. Ol menzilden güçicek bir günâhı yuyılır. Ebû Hüreyre rivâyet ider, eydür ki Peygamber Hazreti buyurur: Benüm mescidüm ne kadar ziyâde itseler ol kadar fazîleti /68a/ çokdur egerçi Medîne'den San'a'ya⁶⁸ varursa heman benüm mescidümdür" Vallâhü a'lem.

el-Bâbu'-Râbiu:

Dördüncü Bâb: Mübârek ravzanuñ ve menbirü'nî kabr-i⁵mukaddisüñ ziyâretin ve dahî Medîne'de ölmeğün fezâyilin beyân ider. Rivâyet olundu Peygamber Hazretinden sallallâhü aleyhi ve selleme eyitdi ki Benüm evümile menberüm ortası bir bahçadur uçmak bahçalarından^{*} didi. Benüm menberüm havzımdur, didi. /68b/ ve dahî rivâyet olundu Peygamber Hazretinden Sallallâhü aleyhi ve selleme eyitdi ki: benüm menberüm bir tur'a üzerindedür uçmak tür'alarından didi yani uçmak kapularından didi, ya'ni uçmak kapularından bir kapu üzerindedür demek olur. Ve dahî Hazret-i Resûl sallallâhü aleyhi ve selleme Buyurur ki: Kimsene benüm menberüm kıyında and içmesin yalan yire. Egerçi bir yaş misvak dalı dahî olsa içecek olursa yirini cehennemde yaraklasın, didi, dir. Hazret-i Resûlden / 69a/ sallallâhü aleyhi ve selleme yine rivayet olundu ki: Her kimsene beni öldüğümden soñra ziyâret itse benüm aña şefâatum vâcib olur. Ve dahî buyurdu ki aleyhi's salâtü ve's-selâm Her kimse ki benüm üzerime selâm virse Hak Te'âlâ benüm cânımı gövdeme viribir hatta ki ben anuñ selâmın kendü üzerine red iderin Ka'b eydür: Her sabah yitmiş biñ ferişte inerler Resûl Hazretinüñ kabrini bürürler, kanad kanada virürler, Salavât virürler⁶⁹ Peygamber üzerine tâ giceyeden gice /69b/ gice olıcak anlar göğe ağırlar, yitmiş bin ferişte gice beklemekten ötürü yine inerler, kanad kanada virüb mübârek kabrini bürürler. Hattâ kıyâmet kopınca yirden kopduğunda yitmiş biñ ferişte içinde kopa. Sallallâhü aleyhi ve selleme ve dahî buyurur ki Her kimse beni kasd ile gelse ziyâret itse ol benüm konşuluğumda olur. Ve dahî

67 A. 30b. ¹⁴Te'âlâ

68 A. 31a ¹dahi

69 A. 31b ⁵getürürler

* Ahmed b. Hanbel 2/236, 376. 397, 401, 412, 438, 466, 528, 533, 534, 3/389, 4/39, 40

buyurur ki Her kimsene beni öldüğümünden soñra ziyâret itse, beni dirile ziyâret itmiş gibidür. Dahî ben aña şefî' olurın. Kıyâmet gününde

/70a/ el - Bâbu'l - Hâmisu

Bişinci Bâb: Peygamber mescidiniñ direkleriniñ fezâyili ve tevbe direğiniñ fezâyili ve tevbe direğiniñ fezâyili beyanındadır.⁷⁰ Ol direkdür ki kible döndükden soñra peygamber Hazreti on gün namazı andan yaña kıldı andan soñra kendü mihrâbında kıldı, mübârek ravzanuñ ortası berâberindedür, ma'rûfdur. Üstüvânetü'l-mühâcirîn dirler. Zîrâ ulu sahâbeler ondan yaña kılurlardı andan yaña otururlar-ıdı. Ve dahî ad virmişler-idi Âyişe üstüvânesi, /70b/ diyu şol Hadîsden ötrü ki rivâyet ider. Ol direği hakkında eydür ki: eğer halâyıklar bu üstüvânenüñ fazîletin bilelerdi, anuñ kıyında namaz kılmağ- için bırağalar⁷¹, didi kız karındaşı oğlı Abdullâh bin Zübeyr'üñ kulağına sırrı-la söyledi, dâyim Abdullah nâfile namazları andan yaña kılur-ıdı eydinildi ki bu direk katında⁷² duâ müstecâbdur ammâ üstüvânei tevbe ol direkdür ki, Ebû Lübâbe kendüyi ol direğe bağlatdı tâ tevbesi kabûl olıncaya değin. peygamber Hazreti Sallallâhü aleyhi veselleme /71a/ nâfile namazları bu üstüvânedan yaña kılurdu. Kaçan ki irta namazınıñ farzın kılsabu direkden yaña döner, otururdu. Za'ifler miskinler peygambere konuk olan kimseneler evvelden ol direkden yaña otururlardı. peygamber Hazretiniñ mübârek yûzi bizden yaña olsun diyu yüzine bakalum, diyu Peygâmbere Hazreti Dahî bunlaruñla söyleşürdi. Eğer Kur'an inmiş-ise bunlaruñ üstine okurdu, eğer düş görse anı bunlara haber virürdi, eğer kendüye düş diseler /71b/ anı ta'bîr iderdi ahsen-i vech üzerine İbn-i Ömer rivâyet ider eydür ki her ki kaçan peygamber Hazreti İtikâf itse seccâdesin ol direkden yaña bırağur otururdu mübârek arkasın ol direğe söykerdi. Ebû Lübâbe on gice yakın kendüyi ol direğe bağlatdı kızı getürdi namaz vaktlarında, şaşardı abdest alurdu, namaz kılurdu yine bağladurdu hattâ ki direk-ile kabr ortasında peygamber Ebû Lübâbenüñ tevbesi kabûl olduğına âyet geldi, geldiler kikendüyi salı-vireler. Eyitdi ki goñ beni hattâ /72a/ Peygamber Hazreti kendü mübârek eli-y-ile çeze, salı-vire didi. Kendü didügi gibi oldı elhamdû lillâh Peygamber Hazreti

70 A. 31b ¹⁷⁻¹⁸Tevbe direği

71 A. 32a 8ok bırağalardı,

72 A. 32a ¹¹yanında

geldi çezdi⁷³ salıvirdi bu direk ardında bir direk dahî vardur Emire'l-mü'minin Ali aña yağrını virüb oturub Peygamber Hazretinüñ çıkduğun gözlerdi bu direk ol havhaya karşı-y-ıdı yani küçücük kapuya karşı-y-ıdı. Âyîşe anamuz evinden dâyim Peygamber Hazreti namaza ol havhadan çıkıb gelürdi şimdi /72b/ ol ev kendinüñ mübârek ravzasıdır. Ya'nî meşhedidür sallallâhû aleyhi ve selleme. Anuñ dahi ardında bir direk dahî vardur. Aña üstüvânetü'l- vüfûd dirler ya'ni ilçiler oturacak⁷⁴ yir dimek olur.

el - Bâbu's - Sâdisû:

Altıncı Bâb: Şol keleciler beyânındadır ki anları rivâyet iderler. Peygamber hazretinüñ mübârek kabrini¹³ ziyâret idenler. Ve dahî nice ziyâret itmek gerek anuñ edebin beyân ider. Muhammed İbn-i Abdullâhi'l-Utbî /73a/ eydür. Ben peygamber Hazretinün kabri katında oturdum nâgâh gördüm bir a'râbî geldi devesini çekerdi geldi mescide girdi, gökcek selâm virdi, görklü duâlar kıldı. Eyitdi ki Yâ Resûlallâh Hak Teâlâ üstüne girçek Kur'an indürdi eyitdi ki: "Ve lev ennehüm iz zalemü enfüsehüm câûke festağferû'l- lâhe ve's-tağfura lehümü'r-resûle levededullâha tevvâben rahîmen.* Ben saña geldüm günahlarumdan istiğfâr ibüd baña şefâ'at it Tañrîma tâ benüm günahlarımı /73b/ Yarlığaya andan şürü' itdi işbu beytleri okudî.** Şiir:

Yâ hayra men düfinet fi'l-kâi' a'zamuhü
fetâbe min tîbi hinne el-kâu ve'l-ekemü
nefsî fidâuñ li-kabrin ente sakinühü
fîhi el-afâfü ve fihî'l-cûdü ve'l-keremü

istiğfâr itdi döndi gitdi baña uykı galebe itdi gördüm peygamber Hazretin baña eydür çağırur Yâ Utbî iriş i'râbiye¹⁴ benüm şefâatum-ıla musdıla çıkdum istedüm bulmadum. İbrahim İbn Şeybân eydür: Hac itdüm. /74a/ Medine'ye geldüm ravzaya geldüm.Peygamber Hazretine selâm virdüm kabirden bir avaz geldi ki: Ve leyke's selâmü yâ İbrâhim Ebû'l-Hayr eydür: gayetde fakir idüm biş gün edine'de durdum hiç

73A. 32b ¹⁸ellerin çözdü

74 A. 33a ⁷gelicek

13 B. 58b ⁸ravzai

14 B. 60b ³a'râbiye

* Nisâ; 4/64

** Ey defnedilen hayırlı kişilerin en büyüğü(Muhammed), seni taşlar ve kayalar bile takdis etti. Nefsim bu kabre feda olsun, çünkü sen o kabrin sâkinisin. o kabirde erdem, dürüstlük, cömertlik ve iyilik vardır.

yimek dadmadum geldüm ravza katında durdum Peygamber Hazretine Ebû Bekr'e ve Ömer'e selâm virdüm eyitdüm ki: Yâ Resûlallâh bu gice senûñ konuğuñın didüm dahî gerülek durdum menber ardında vardum uyudum peygamber hazretini gördüm.⁷⁵ Ebû Bekr sağ yanında /74b/ Ömer sol yanında Ali ileyinde Ali baña eyitdi durı gel. Resûl Hazreti geldi didi durdum iki mübârek gözleri ortasında öpdüm baña bir girde virdi yarısın yidüm yarısın elümde-y-iken uyandum. Amr İbn Muhammed eydür: Medîne'de üç gün ol kadar ıssı oldı ki hiç kimsene evinden çıkmağa çâresi olmadı ne ezan okundu ve ne ikâmet idinildi ve ne hûz cemâat-ıla namaz kılındı ben ravza katında-y-idüm her vakt ki öyle ezanı vakti olsa veyâhûz giru /75a/ kalan namazlar vakti gelse mübârek ravzadan ezân avâzın işidürdüm dururdum sünnet kılurdum andan ikâmet avâzın işidürdüm dururdum. Farzı kılurdum nice ki zâhirde müezzinler ezân okuyub her vakt yirlü yirinde ikâmet idüb namaz kıldukları gibi. Rivâyet olundu. Bir âbide hâtun kişiden ol eyitmiş. Âyişe anamuza radyallâhû anhâ yâ Ümme'l-Mü'minîn Peygamber Hazretinûñ kabrini aç göreyin Âyişe dahî açmış bu hâtun kişi zârlık itmiş fi'l-hâl /75b/ düşmiş ölmüş. Emire'l-Mü'minîn Ali eydür: Vakti ki peygamber Hazreti defn olundu-y-ısa Fâtıma geldi mübârek kabrinden bir avuç toprak aldı gözlerine koydı ağladı bu mersiyyei anda eyitdi. Şiir:

mâ zâ 'alâ men şemme türbete Ahmedâ
en lâ yeşemme mede'z-zamâni ğavâliyâ
subbete aleyye mesâibûn lev ennehâ
Subbet ale'l - eyyâmi 'udne leyâliyâ *

Ulemâ-i İslâm ridvânullâhi aleyhim ecmaîn. Eyitdiler.

/76a/ Peygamber Hazreti-y-ile edeb vâcibdür dirliğinde ve öldüğinden soñra didiler. Niteki Hazret-i Ebû Bekr buyurur: Eyle gerekmez ki katı çağırısöyleyeler Peygamber katında diri-y-iken ve ölü-y-iken didi. Rivâyet olundu bazı kitablardan ki Ebâ Ca'fer el-Mansûr halife-y-idi. Ya'ni müsülmanlar beğiy-idi. İmâm-ı Mâlikle Medine Mescidinde bahs itdiler münâzara itdiler İmâm Mâlik eyitdi ki Yâ Emîre'l-Mü'minîn katı katı çağırıp söyleme bu mescîd içinde didi. Zirâ Tañrı Te'âlâ /76b/ edebledi şol kavmi ki peygamber

75 A. 33b ¹⁹resûlü düşümde

76 A. 37a ¹⁵meşhedini

*Ahmed'in türbesini koklayan kişi, uzun zaman felâketleri koklamaz. Üzerime felaketler, musibetler döküldü, eğer bu musibetler gecelerin üzerine dökülseydi, gündüzler gece olurdu.

kıyında katı çağırub söylerlerdi. Buyurdu ki: "Lâ terfeû asvâtekûm fevka savti'n-nebiyyi"* el-âye. Ve bir kavüm öğüdi eyitdi ki: "İnnellezîne yünâdüneke min vefâi'l hucurâtı"** el-âye. Ve bir kavûmi zemmü itdi buyurdu ki: "İnnellezine yorguddüne asvatehüm inde resûlullahi"*** el-âye. Bunuñ gibi peygamberüñ ölmüş-iken hürmeti hemân dirliğindeki gibidür, didi. Ebû Ca'fer dek durdı söylemedi döndi İmâm-ı Mâlik'e eyitdi ki Yâ Ebâ Abdallâh: Biz kibleye mi dönelim duâ idelüm veyâ resûlullâha dönelim duâ idelüm didi. İmâm-ı Mâlik /77a/ eyitdi niçün yüzüñi bundan dönderürsin ki bu senüñ vesîleñdür ve dahî senüñ atañ Âdem'üñ vesîlesidür. Tañrı Te'âlâ'dan⁷⁷ yaña kıyâmete degin belki yüzüñi evvelâPeygamber'e dönder andan şefâat iste. Tañrı Te'âlâ onuñ şefâatini bereketi-y-ile senüñ duânı kabûl ide. Rivâyet olundu peygamber Hazretinden sallallâhü aleyhi ve selleme vaktî ki Âdem peygamber günâh işledi-y-ise âyitdeki Yâ Rabbi senden dilerin günâhum yarlığayasın Muhammed hakkı-çün didi. Allâhü Te'âlâ eyitdi ki Yâ Âdem sen kande bilürsin /77b/ Muhammed ki ben ânı henüz yaratmadum. Âdem eyitdi yâ Rabbî vaktî ki beni kudret elûñile yaratduñ-ısa baña cân nefh itdüñise ben başumı götürdüm yukaru arşa bakdum ayağında yazlu⁷⁸ gördüm ki: Lâ ilâhe illallâh Muhammedün Resûlu'l lâhı ben bildüm ki sen aduña yaradılmışdan kimsene kaşmazsın illâ meger ki ânı seversin. Tañrı Teâlâ didi girçek eydürsin yâ Âdem didi ol Muhammed hakkı-çün seni yarlığadum tevbeñi kabûl itdüm, didi. Cehd idegör ki her kaçan Medine'ye varsan biş namazı cemâat-ıla mescidde⁷⁹ kılasın.¹⁵

/78a/ el-Bâbü's-Sâbi'u:

Yidinci Bâb: Bakî'ı ziyâret itmekliğı ve dahî Uhud dağında yatan şehidleri ziyaret itmekliğı fezâyilin beyân ider: Her gün Baki'i ziyâret itmek sevgilüdür. Husûsâ ki Cum'a gün peygambere selâm virdüğünden soñra İbn Neccâr rivâyet ider. Ebî Âsım'dan ol dahî eydür baña haber virdi Mıhsan kızı Ümmi Kays bu dahi eyitdi ki Peygamber Hazreti benüm elüme yapışdı Medine sokağından aldı Baki'i Merkade vardı eyitdi ki: /78b/ Yâ Ümme Kays eyitdüm Lebbeyk ve Sa'deyk Yâ Resûlallâh didüm eyitdi gördüñ

* Hucurât; 49/2

** Hucurât; 49/4

*** Hucurat; 49/3

77 A. 35a Tanrı Teâlâdan

78 A. 35a ¹⁶yazılı

79 A. 35b ⁹yarlığanmışlardan olasın

15 B. 63b ⁹yarlığanmışlardan olasın

mi işbu makbereleri didi iyitdüm ki neam eyitdi ki iş bundan yarın kıyâmet güninde yitmiş biñ kişi yüzleri bedr olmuş ay gibi kopalar sorusuz hisabsız uçmağa gireler ve dahî buyurdi ki Bakî' ehlinüñ¹⁶ ehline aydıñlık virtür niteki ay ve güneş yir ehline ışık virür ve dahî eyitdi ki kimsene ki bizüm makberemüze konşı olur ve anda defn olur. Biz aña şefi'üz kıyâmet güninde Âyişe⁸⁰ /79a/ eydür. Resûl Hazreti her kaçan benüm evümde yatsa gicenüñ âhirinde dururdi, Bakî'a varurdi. Eydürdi ki es-Selâmü 'aleyküm dâra kavmin mü'minin ve âtâküm mâ tûadün ve innâ inşâellâhü biküm lâhıkün ve dahî buyurdi ki evvel yir yarılır ben meşhedden durı gelürin andan Ebû Bekr andan Ömer andan Bakî'a gelürin Bakî' ehli hepisi kopıserler. Andan ben ve benüm ile olan cemâ'at iki harem ortasında muntazır olur. Abdülmelik rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi /79b/ buyurmuş ki dünyâ yüzinde iki kabir ehli gök yüzine⁸¹ ışık virür. Niteki ay ve güneş yîr yüzine virdüğü gibi. Birisi Medine'de Bakî'dür ve birisi Askalan'da bir meşheddür. Kadı 'Iyâz kitâbında zikrider. Eydür yakîn on bin sahâbe Bakî'de yaturlar giru kalan ayruk şehirlerde yaturlar husûsâ Ehl-i Beyt-i Resûl sallallâhü aleyhi ve selleme: Çoğu Bakî'de medfundur ammâ Uhud dağında şehid olanları ziyâret itmek dilese yigreki oldur kihamîs günü irte namazından /80a/ soñra Uhud dağına çıka evvel Emirel mü'minin resûlüñ ammisi Hamza'nuñ türbesini ziyâret ide. andan girü kalan şehidler ziyâret ide öyle vaktinde yine Medîne'ye gele öyle namazın cemâat-ıla kıla fevt eylemeye Resûl Hazreti buyurur ki Uhud dağı bizi sever biz dahi ânı severüz* İbn Neccâr rivâyet ider eydür ki Resûl Hazreti didi ki: Uhud dağı uçmak rükünlerinden bir rükündür. Câbir bin Atik eydür. Peygamber Hazreti /80b/ eyitdi ki Mûsâ Hârûn ile geldiler hac itdiler. Vakti ki Medine'ye geldilerse Hârûn aleyhisselâm ağırlandı za'if oldı Mûsâ Yahûdilerden korkdı, Hârûn'ı aldı Uhud dağına girdi girdüginleyin vefat itdi ya'ni öldi aleyhisselâm Mûsâ karındaşı Harun'ı Uhud dağında göme-kadı. Ebû İshak rivâyet ider. Hazreti Resûlden sallallâhü aleyhi ve selleme: Yılda bir kez Uhud dağına çıkardı yüce avâz-ile çağırurdi. Eydür didi ki: Selâmün aleyküm bimâ sabartüm fe ni'me ecrül-

-----
16 B. 64b⁶ ehli gök ehline

80 A. 36a² anamuz

81 A. 36a¹² ehline

* Buharî, itisâm 16; Cihâd 71,74; At'ime 28; Zekât 54; Müslim, Fezâyil 10; Hac 462,503,504; İbn-i Mâce, Menâsik 104; Muvattâ, Medine 10,20; Ahmed b. Hanbel 3/140;149, 159, 240, 243, 443

'âmilin dirdi. Şehidlere / 81a/ selâm virdi⁸² kendüden soñra Hulefâ-i Râşidin dahi eyle iderlerdi. Ca'fer bin Muhammed atasından rivâyet ider. Atası eyitmiş ki Resûlullah kızı Fatuma-i Zehrâ her iki günde veya üç günde Uhud dağına şehidler kabrini ziyâret iderdi. İbn Neccâr bazı Sâliha âbide hâtun lardan rivâyet ider. Eydür ki bir gün bindüm Hamza türbesine geldüm namaz kıldum oğlanum dere içinde merkebüm tutub dururdu, geldüm Emîrel mü'mine Hamza'ya selâm virdüm türbesine işaret itdüm, işitdüm ki yir altından /81b/ türbe içinden selâmumu red idüb eyitdi ki: ve aleyke's-selâm. Ol hâtun eyitdi ki tüyüm ürperdi korkdum, dir. Oğlanı kığırdum tiz bindüm gitdüm dir, baña heybet düşdi içim korkdı dir.⁸³

el-Bâbu's-Sâminü

Sekizinci Bâb: Mescid-i Kubâ'yı ziyâret itmekliğı ve dahi anda namaz kılmaklığı ve giru kalan mescidler ki Resûl Hazreti anda namaz kıldı anlaruñ fezâyilin beyân ider, müstehabdur Mescid-i Kubâyı her Cum'a'irtesi /82a/ ziyâret itmeklik niteki gâlibâ Hazret-i Resûl eyle iderdi husûsa Sahih-i Buhâri'de ve Sahih-i Müslim'de gelibdür ki Resûl Hazreti her sebt günü yayak ve yâhuz binüb gelürdi Mescid-i Kubâ'yı ziyâret iderdi iki rek'at namaz kılub duâ iderdi ve buyurdu ki: Mescid-i Kuba'da namaz kılmak bir nâfile hac itmek sevâbına geçer didi. İbn Mâce Sünen'inde zikr ider. Eydür ki, Peygamber Hazreti buyurdu ki: Her kimsene arı abdest alsa gelse Mescid-i Kubâ'da dörtrek'at /82b/ namaz kılssa bir kul âzâd itmişçe sevâb ola Emîre'l- mü'minin Ömer düşenbih günü penç şenbih gün dâyim gelürdi. Mescid-i Kubâ'yı ziyâret iderdi. Bir gün geldi halvet buldı ehlerinden kimsene bulmadı, kakıdı eyitdi ol Tañrı hakkı -çün ki benüm nefsum anuñ kudret elindedür. Peygamber Hazretin ve Ebû Bekr cemi' sahâbe-y-ile gördüm, ki, karınları üzerine taşlar götürüb Peygamber hazreti kendü mübârek eli-y-ile bünyâzını bıraktı yaptı. Hazret-i Cebrâil geldi /83a/ bunda imamlık itdi. Eğer bu mescid irak yirlerde olsa hecinlere binüb bu mescide yetişmek-içün sekriderlerdi. ammâ ol mescidler ki: Peygamber Hazreti anda namaz kıldı birisi 'Mescid-i Kubâ' dur ki şimdi şerh itdük 5birisi "Mescid-i Şems"dür Mescid-i Kubâ'nuñ maşırıkından yanında olur süci haramlığı âyeti anda indi. Güççük mesciddür. Birisi "Mescid-i Benî Kurayza"dur bunuñ şarkdan yanında olur. Bakı'uß şarkdan yanında olana "Mescid-i Bağla" dirler. Anuñ yanında bir taş var üzerinde eseri var eydürler ki: /83b/ Hazret-i resûl ol taş üzerine

82 A. 37a ¹virirdi

83 A. 37a ¹⁴korkudan

oturdu kangı avrat ki oğlanını Hak yolına nezr itse varsa ol taş üzere otursa Tañrı Te'âlâ izni-y-ile yüklü ola. Anuñ yanında bir taş dahî var anuñ üstinde Hazret-i resûlüñ katırı dıynağı izi var anuñ yanında yine bir taş var. Peygamber Hazretinüñ mübarek dirseği yiri var. Ve bir taş üzerinde dahi mübârek barmaklarınıñ yiri var müsülmanlar varurlar añların-ıla teberrüklenürler. Ve "Mescidü'l - İcâbe"dür /84a/ Baki'un sol yanında olur. peygamber Hazreti anda üç duâ kıldı. İkişi kabûl oldu, birisi olmadı. Evvelâ eyitdi ki: "İlâhi benüm ümmetimi girü kalan ümmetler gibi kendülerden gayri-y-ile helâk eyleme bu kabûl olundu ve dahî eyitdi ki ilâhi benüm ümmetümi başdan başa kıtlıg-ıla ve kızılıg-ıla helâk itme. Bu dahî kabûl olundu ve dahî eyitdi ki ilâhi benüm ümmetümüñ fitnessini biri bir ortasından gider" Bu kabûl olunmadı ve birisi "Mescidü'l-feth"dür. Ahzâb kavmine anda duâün aleyh /84b/ itdi. Hazret-i Resûl Hak te'âlâ kâfirlerüñ şerrini müsülmanlardan def itdi ve birisi Ali yapduğı mesciddür. Medîne'nüñ kıblesinde "Cebel-i Sel'a" da olur ve birisi "Selmân Fârisî Mescidü"dür. Ve birisi "Mescidi'l-Kıbleteyn" dür. Peygamber Hazretin Benî Seleme'den bir hâtun kişi ziyâret itdi, aña Ümmi Bişr dirlerdi durdı ta'âm bişürdi öyle namazı vakti hazır oldu. Peygamber Hazreti dört rek'at öyle namazına şurû' itdi. Kuds-i mübârek cihetine ikisin kıldığı vakt Cebrâil geldi Buyurdu ki: /85a/ Mekke'den yaña döne. Ve birisi dahi "Mescidi'l Ğayb"dur. Resûlullah evvel cum'ai anda kıldı. Ve birisi "Mescidü'l-İd"dür. Hazret-i Resûl bayram namâzını ve istiskâ namazını anda kıldı. Ve dahî nice mescidler ki Hazreti Resûl anlarda namaz kıldı "Mescid-i Beni'l- Eshel"dirler. Ve dahî "Mescid-i İbn-i Useybe" ve "Mescid-i Benî Hârise" ve "Mescid-i Benî Mu'âviye" ve "Mescid-i Beni'l-Hâris"ve "Mescidi's- Sünah" ve "Mescid-i Benî Hatme" ve "Mescid-i Benî Vâyil" ve "Mescidi'l-Acûn" ve Mescid-i Benî Ümeyye bin Zayd" ve "Mescid-i Benî /85b/ binâda" ve "Mescid-i Benî Vâkıf". Ve Enes evinde dahi kıldı Dâr-ı Sukyâ'da kıldı ve dahi Mescid-i Beyâz'da kıldı ve sayır ³mescidlerde ki adlarını yazsavuz iken çok olur. Hak Teâlâ anları imâret tutsun girü kalan müsülmanlar mescidleriyle

el - Bâbu'l - Tâsi'u:

Dokuzuncı Bâb: Şol kuyılar beyânındadır ki:Peygamber Hazreti anlardan¹⁷ içdi ve yundi ve abdest aldı. Müstehabdur, ol kuyılardan içmek bereket-içün âfiyet-içün, refâhiyet-içün, şifâ-içün anlardan /86a/ Birisi "Bir-i arıs"dür Sahih-i Müslimde gelür.

-----
17 B. 71a ⁶su

Ebî Mûsa⁸⁴ evinde abdest aldı çıkdı geldi Hazret-i Resûli istedi eyitdiler ki bunda degül Ebî Mûsa eyitdi ki elbetde bugün ben Peygamber-ile⁸⁵ olurın her kande olsa bugünkü günümü anuñ-ıla bile geçürürin didi. Vardı isteyi gitdi hattâ geldi Bi'r-i Arise girdi kapuda oturdu kapusu hurma dahından-ıdı Hattâ ki Hazret-i Resûl içerde hâcetin kazâ itdi vardı kuyı üstine oturdu. Mübârek baldırlarını⁸⁶ yalın itdi, kuyunuñ içinesarkıtdı sovuklanmağ-ıçün. /86b/ Vardum selâm virdüm döndüm yine kapu ileyinde oturdum eyitdüm ki bugün Peygamber Hazreti kapucusı olurın, didüm. Ebû Bekir geldi kapuyu kakdı ben eyitdüm kimdür eyitdi ki Ebû Bekir'dür eyitdüm ki giru dur varayım resûl hazretinden destur dileyeyin didüm vardum eyitdüm ki Yâ Resûlallâh Ebû Bekir geldi destûr diler katuña girmekliğe didüm eyitdi ki, destûr vir uçmağ-ıla muşdıla, didi geldim Ebû Bekir'e eyitdüm gir içeri Hazret-i Resûl seni uçmağ-ıla müjdiledi, didüm. Ebû Bekir geldi selâm virdi ol /87a/ dahî ayağın ol kuffe içine sakdı. Kuffe kuyıya sarkıdılmışdı sağ yanına oturdu bu dahî baldırların açdı nice ki peygamber Hazreti itmiş-idi. Andan girü geldüm kapu ileyinde oturdum yine bir kişi geldi kapu kakdı ben eyitdüm kimdür eyitdi ki Ömer İbnü'l-Hattâb. Ben eyitdüm girudur geldüm yine bildürdüm, nice ki evvelde dimişdüm eyitdi, destûr vir kendüyi cennet-ile muştıla didi geldüm ancılayın didüm geldi ol dahî selâm virdi sol yanına oturdu Kuffeye ayağın sarkıtdı. Yine kapuya geldüm bir kişi dahî /87b/ kapu kakdı ben eyitdüm kimdür. Eyitdi ki Osman bin Affan'dur eyitdüm giru dur. Resûlullâh'dan destûr dileyeyin yine geldüm ancılayın didüm eyitdi ki var destûr vir uçmağ-ıla müjdile dahî haber vir kendüye çok belâ-y-ıla geldüñ ancılayın didüm saña çok belâ yitişür didüm ol dahi geldi selâm virdi gördi ki Kuffe dalmış vardı ayruca bir yirde oturdu. Şerik eydür. Sa'îd İbni'l-Müseyyeb te'vil itdi bu nesnei. Hazret-i Resûl-ile Ebû Bekir /88a/ Ömer bir yirde yatduklarına Osman Bakî'ün âhirinde yalufuz yatduğına Sahîh-i Buhârî'de Enes rivâyet ider. Peygamberün yüzüğü kendüden soñra Ebû Bekir'de-y-idi andan Ömer'de-y-idi andan Osman elinde olurdu. Arîs kuyusu üstünde otururken çıkardı eline aldı oynar gibi oldu yüzük kuyuya düşdi on iki koğa bıraktılar develer bile suyn çekdiler yüzüğü bulmadılarhattâ şimdiye degin bu ol vaktı ki Osman'ün hilâfetinden altı yıl /88b/ geç-

84 A. 39a ¹⁹Eş'ari

85 A. 39b. ³bile

86 A. 39b ⁸ayaklarını, yalıncaak

miş-idi. Ol mübârek yüzük düşelden berü fitneler zâhir oldı. Hattâ ki Osman'ı şehîd itdiler. Ol kuyılardan birisi "Bi'r-i Ğurs" dirler, ol dahî Mescid-i Kubâ'dan yaña olur. Peygamber Hazreti andan abdest aldı, ağzına su aldı döndi yine kuyıya çımkurdu ol vaktan beru ol kuyı soğulmadı. Birisi dahî "Bir-i Basra" dur. Birisi "Bi'r-i hâ" dur Ve birisi "Bi'r-i Bıdâ'a" dur. Birisi "Bi'r-i Rûme" dür. Birisi ⁹"Bi'r-i Muhavvat" dur. Bu ol kuyudur ki kırâfında havzı /89a/ vardır. Medîne ehli anuñ-ıla teberrüklenürler Anuñ suyından içerler anuñ suyından alurlar etrâf-ı âleme teberrük iledürler. Zirâ dadı heman zemzem dadı gibidür.

el-Bâbu'l - Âşiru

Onuncı Bâb: Hacılar yine evlerine ve iklimlerine gider olıcak nice itmek gerek ânı beyân ider. Her kaçan hacılar kasd itdiler ki evlerine gideler geleder edeb-ile ravza karşısına duralar huşû-ile huzû-ile duâ ideler andan soñra selâm vireler eyideler ki /89b/ es-selâmü 'aleyke yâ hâtemen-nebîyyin es-selâmü aleyke yâ şefîa'l-müznibin es-selâmü 'aleyke yâ imâme'l-müttakin, es-selâmü 'aleyke yâ kâyide'l-ğurri'l-mücellin es-selâmü aleyke yâ resûle rabbi'l-âlemin es-selâmü aleyke yâ minnetallahi ale'l-mü'minî es-selâmü aleyke yâ Tâhâ es-Selâmü aleyke yâ Yâsîn es-selâmü aleyke ve alâ ehl-i beytike't-tayyîbin et-tâhirin es-selâmü aleyke ve alî ezvâcike tâhirâti'l-müberreâti ümmehâti'l-mü'minin es-Selâmü 'aleyke ve 'alâ eshâbike ecma'în /90a/ Ve rahmetullâhi ve berekâtühü cezâkellâhü annâ yâ resûlallâhi efdalu'l-cezâi ve sallâ 'aleyke efdale's-salavâti ilâ yevmi'l-cezâi. Şiir:

Selâmün tadavva'a an meskenihi
yecurru bi-dâreyni zeylen tavilen
Ve yünfihu an nesmetin lem tezel
Tu'îdü 'aleyke's-senâe'l - cemîlâ
Elhamdü lillâhillezi akarra aynî bi-rü'yetike
ve ehûze sâbika's - Sa'âdeti bi - hulûli beldedike*

* Selâm, Onun meskeninden mis gibi kokular geliyor. Bu koku, en uzun mesafelerden ve en alt kısımlardan bile insanı kendine çekiyor.

Sürekli hafif bir meltem ve güzel koku çevreye yayılır ve güzel övgüler sana döner.

Allah'a hamd olsun ki seni görmekle gönlüm ve içim ferahladı. Senin bulunduğun beldeye ulaşınca bir kez daha mutluluğu elde ettim.

/90b/ eyide ki veda'nâke yâ Resûlallâhi gayra müveddiîne velâ sâmihine bi-furkatike ve nahnü nes'elûke en tes'elal-lâhe Teâlâ en lâ yakta'a âsâmenâ min ziyâretike ve haramike ve en yu'idenâ sâlimîne gânimine ilâ evtâninâ ve en yübârike lenâ fimâ vehebe lenâ mine'l-veledi ve havvele'n-ni'amî ve en yerzukanâ's-şükre alâzâtike bi-mennihî. Allâhümme lâ tec'al hâzâ âhira'l-ahdi min harami resûlike ve yessir lî'l-'avde ile'l-haremeyni's-şerîfeyni ve'r-zukni'l-afve ve'l âfiyete fi'd-dünyâ ve'l-âhireti ve in cealtehû feivvadnî / 91a/ el-cennete an zâlike yâ erhame'r-râhimin. Eyle gerek ki peygamber hazreti koñşılığında olan fakirlere sadaka ide. Kaçan çıkmak dilese sol ayağın evvel basa, andan sağ ayağın eyle gerek ki cehd eyleye çıkarken göz yaş-ıla çıka böyle olmak kabûl olmak nişamdur. Andan eyide ki Allâhümme salli 'alâ Muhammed'in ve 'alâ âli Muhammed. Allâhümme lâ tec'al hâzâ âhira'l-ahdi nebiyyike ve hutta evzârî bi-ziyâretihî ve's-hıbnî fi seferî hâza'l-birri ve't-takvâ. Ve yessir rucû'î ilâ /91b/ ehli yâ erhame'r-Râhimin. Ebû'l-Fadl Cevherî vidâ' itdügi vakt bu şi'ri okudı. Şiir:

Lev künte sâ'aten beynenâ mâ beynenâ

Ve şehidte keyfe nükerriru tevdîâ

Le 'allimte enne mine'd-dümûi muhaddisen

Ve allimte enne mine'l-hadîsi dümûâ

Ululardan bir kişi vidâ' idüb ağlarken söyledi. Şiir:

Ahinnü ilâ ziyâreti hayi Leylâ ve ahdî min ziyâretihâ garîbün

Ve küntü ezunnu kurbe'l-ahdi yutfî lehibe's-şavkı fe'z-dâde'd-Lehib * /92a/ Eyle gerek ki bu mübârek yirlerden ehline oğlına kızına dostlarına yarenlerine bir hediye bilesince ala ne kadar az olsa dahî. Zîrâ Ayişe anamız rivâyet ider Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve sellem eydür ki "kaçan sizlerden biriñiz seferden gelse ehline bir nesnecük armağan getürsün eger ki uşak taşcuğazlarda olursa kaçan ki Medine'den çıksa üçkez tekbîr ide andan soñra Lâ ilâhe illallâhü vahdehü lâ şerîke lehû lehû 92b/ Lehü'l - mülkü ve lehehül - hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadir âyibün tâyibün, âbidün sacidün li-rabbînâ hâmidün sadakallâhü va'dehü ve nasara abdehü ve hezeme'l - ahzâbe vahdehü "külli şey'in hâlikün illâ vechehü" lehü'l-hukmü ve ileyhi türce'ün."**

* Geceleyn çekingen bir vaziyette önünde eğiliyorum. Söz veriyorum o mekânı ziyâretim yakındır.

Sanırım sana olan bağılılığımın yakınlığı, hoşnutluğumun alevini ateşler ve bu alevi çoğaltır.

** Kısas; 28/88

Şiir: Tefûhu ervâh u necdin min siyâbihim
'Inde'l-kudûmı li-kurbi'l-ahdi bi'd - dârı
Yâ râkibâni kıfâlî ve akzıyâ vatarî
ve habbirânî an necdin bi-ahbârî*

/93a/ kaçan hacılar evlerine gelseler girmezdin âñdin karşılayan kimseler hacılar eyideler ki: siz bizüm-içün istiğfâr idüñ duâ idüñ diyeler ol vakt ki bunlaruñ du'ası makbûldür hacılar dahî eyideler ki Allâhümme iğfir lenâ ve li-hâtülâi ecma'in bi-rahmetike yâ erhame'r-Râhimin. Allâhümme Salli 'alâ muhammed'in ve alâ âlihî ve sahbihî ve selleme

/93b/ Bismillâhirrahmânirrahîm

Elhamdü lillâhi Rabbi'l-âlemin ve's sallallâhü 'alâ seyyidinâ'r-resûli Muhammed'in ve âlihî ve ashâbihî ve ezvâcihi ve zürriyâtihi ecma'in. Kaçan ki fezâyil-i Mekke'den Medine'den fâriğğ olundu-y-ısa Şürû' olundu şimdi fezâyil-i Beyti'l - Mukaddese ve dahî ne nesne ki aña müteallikdür anuñ zikrine. Bu dahi on bâb üzerine mürettebdür. Niteki evvel-i kitâbda eyle va'de olundu-y-ıdı.

el-Bâbu'l-Evvelü:

/94a/ fi zikri ibtidâi Binâi'l-Mescidi'l-Aksâş şerîf

el-Bâbu's-Sânî:

fi zikri şeddi'r-ricâli ilâ Beyti'l-mukaddesi ve fazlı ityânihi ve isrâcihi ve min eyne yedhulû'l-mescide ve fazlı ityâni Beyti'l-lahmi ve salavâtün fihi el-Bâbu's-Sâlisü fi kasdi's-salâti fihi ve fadli'l-haccı ve's-salâtü fi'l-Mescidi'l-Aksâ fi âmin vâhidin ey fi senetin el-Bâbu'r-râbiu fi fadli'l-ihrâmi min Beyti'l-Mukaddesi ve fadli'l-ezâni fihi ve's-sıyâmu fihi

/94b/ el-Bâ'bü'l-Hâmisu:

fi fazîleti's-sahrati's-şerîfeti ve ennehâ mine'l-cenneti ve fadli'l belâtati's-sevdâi ve min eyne yedhulu kubbete's-sahrati el-Bâbü's-Sâdisü fi fazîletikubbeti'l-mi'râci ve kubbeti'n-nebiyyî ve bâbi'r-rahmeti ve mihrâb-ı Zekerıyya ve's-sahrati'l-letî fi müehhiri'l-câmi'i ve bâbi's-sekîneti ve bâbı hıddete ve mihrâbı Ömer'e ve bakıyyetil mahârîbi ve bâbi'n-nebiyi ve kubbeti's-silsileti ve bâbi'l tevbeti ve Tûrî zeytâ ve ziyâreti'l-makâbiri fi'l-beyti'l-mukaddisi

* Emniyet içinde eve döndüğümde, Necd'in ruhları elbiselerinden etrafa güzel kokular yayarlar.

Ey biniciler, eve döndüm, amacıma ulaştım, Necd'den bana haberler getiriniz.

/95a/ el-Bâbu's-Sâbiu:

fi zikri miyâhi beyti'l-mukaddisi ve çüybi'l-varakati ve 'aynü selvâne ve bi'r-i Eyyûb aleyhissalâtü ve's-selâm ve ebâril-kudsi el-Bâbu's-Sâminü fi zikri fazileti's-sâhireti ve fadli men mâte bi-beyti'l-Mukaddisi el-Bâbü'l-Tâsiu fi zikri câmi'i fezâyili Beyti'l-Mukaddisi ve ma yetaallaku bihî

el-Bâbu'l-Âşiru:

fi fezâyili kabri İbrahime'l-Halîli ve salavâtullâhi aleyhi ve 'alâ sâiri

/95b/ el-enbiyâi vema't-tasale bihî mine'l makâbiri'ş -şerifeti

el-Bâbu'l-Evvelü:

Evvelki Bâb: Beyân ider Kuds-i mübârek ve mescid-i evvel nice yapıldı ve kim yaptı. Hâfız Bahâuddîn kendünüñ müstaksâ adlu kitabında zikr ider. Ebî Zer'den⁸⁷ radiyallâhü anh ben eyitdüm Yâ resûlallâh dünyâ yüzinde evvel kangı mescid yapıldı didüm Hazret-i Resûl eyitdi Yâ Ebâ Zer evvel Mekke mescidi yapıldı didi. Zîrâ Tañrı Te'âlâ Kur'an'da didi ki:⁸⁸ "İnne evvele beytin vudîa li'n-nâsi lillezî bi-bekketi /96a/ Mübâreken*" el-âye. eyitdüm ki andan soñra kangı mescidi yapıldı eyitdi ki: Yâ Ebâ Zer "Kuds-i Mübârek Mescidi" yapıldı. eyitdüm ikisinüñ ortasında ne kadar zaman geçti didüm eyitdi ki kırk yıl geçti. Ammâ İmâm-ı Hattâbî Kitâbu A'lâm'da haber virdi eyitdi ki: Mescid-i Aksânüñ bünyâzını Dâvud Peygamberden ilerü Tañrı Teâlâ dostları bünyâzı itmişdi didi. Ammâ Dâvûd Süleyman ol bünyâz üstine yaptılar ve giñitdiler. Andan ötürü bunlaruñ adıyla añılır, didiler. Ka'b dahi böyle didi. İmâm-ı Ezrâkî rivâyet ider. /96b/ Mücâhid eydür: Allah ü Te'âlâ Mekke'nüñ yirini, hiç bir nesne yaratmazdan öñdin iki biñ yıl öñdinden yarattı. Bünyâzı yidinci kat yir altındadır. Ali İbn Hüseyin rivâyet ider. Eydür ki evvel Mekketullâhi feriştehler bünyâz itdiler. Allâh ü Te'âlâ buyruğı-y-ıla İbn Abbâs rivâyetde evvel Ka'betullâh'üñ bünyâzını Âdem yaptı tavâf itdi ve namaz kıldı andan Nûh tûfânında götürüldi tâ İbrâhim'e ve İsmâil'e Allâh ü Te'âlâ buyurdu yaptılar Niteki evvel-i Kitâbda beyân idüb duruz. Çünkü peygamberden /97a/ Hadîs-i Sahih-ile bize ma'lûm oldıki Ka'be-y-ile Kuds ü mübârek mescidünüñ ortasında kırk yıl tefâvüt var-ımuş. Pes eyle olsa Kuds-i mübârek mescidini dahi feriştelere yapmış olur

87 A. 42b ¹⁵Gıfârî'den

88 A. 42b ¹⁶buyurdu

* Âl-i İmrân; 3 / 96

İmam-ı Ezrakî rivâyeti üzerine,⁸⁹ yâhuz Âdem peygamber yapmış olur. İbn-Abbâs rivâyetince Pes böyle olsa bu melâikeler didigümüz ol ferîşteler olalar ki Hak Te'âlâ anlara buyurdu ki evvelki kat gökde-y-idiler. Yir yüzine bunlar hükm ideler. "Cân-ı İbnü Cân" kavmi yir yüzinde /97b/ fesâd idüb kan dökdüklerinden soñra zîrâ Allah ü Te'âlâ nice biñ yıllar bunlaruñ-ıla yir yüzinde ma'mûr itmiş-idi. Tâ şunâ değın ki bunlar fisk u fesâd itdiler ibâdete ve tâ'ata kâhil oldılar. Hak Te'âlâ gayret idüb evvelki gök ferîştelerine buyurdu ki yiryüzine siz inüñ. Benüm kulluğuma ve ta'atuma meşğul oluñ, didi. "Cân İbn Cân" kavmi hilâk oldılar. Bunlar yir yüzine indiler helâk olımıyanı dahî dağlar başına kaçdılar, gizlendiler. Mekkei dahî ve Kuds-i Mübâreki dahi bu ferîşteler /98a/ yapmış olalar. Niteki evvelde beyân olmuş-ıdı. Ve dahi ol vakt ki Hak Te'âlâ Süleyman Peygambere buyurdu ki: Kuds-i mübâreki yapıdı Süleyman aleyhisselâm ins hâkimlerin ve cin hâkimlerin ve cinniñ ifritlerini cem'eyledi bir bölügi yaparlardı ve bir bölügi taşlar keserlerdi ve mermerden direkler keserdi bir bölügi deñizlere dalarlar-ıdı. İncü ve mercan çıkarurlardı. Kaçan Devekuşu yumurdası deñlü cevher getürselerdi anı alurdu mescide bezek iderdi eger gügercin yumurdası kadar olsa anuñ-ıla mescidüñ /98b/ divarları içini doldururdu. Uşak taş yirine helik eylerdi. Ve dahî anuñ-ıla mescidüñ yirlerini ve kapularını doldururdu ancılayın bezek itdi ki her kişi baksa hayrân kalurdu, görsevüz diyü gice gündüz arzularlardı. eydürlerdi ki buña kimsenenüñ güci yitişmez dirlerdi. Biñ kişi ağaç keserdi ve on bin kişi taş keserdi ve üç yüz kişi bunlaruñ üzerlerine emîn ve mu'temed dururlardı. Atâyî Horasânî eydür: Çünkü Süleyman aleyhisselâm Beyte'l - Mukaddisi yapıdı fâriğ oldısa Allâh ü Te'âlâ rahmet⁹⁰ /99a/ kapısınıñ iki yanında iki ağaç bitürdi. Her gün her birinde yüz batman altın ve iki yüz batman gümüş biterdi bu mübârek mescidüñ bir kerbücü altundan-ıdı ve bir kerbücü gümüşden-ıdı. Süleyman'dan nice yüz yıl soñradan Buhtu'n-Nasr aleyhi'l-la'netü geldi Beytü'l-Mukaddisi yıkdı harâb itdi seksen kañlı yüki altın ve gümüş alup gitdi. Vakti ki Süleyman aleyhisselâm Kubbe-i Sahrâi yapıdısa depesinde bir cevher kodı. Geyik sûretinde iki gözleri kızıl yâkuttan idi. Belkâ avratları /99b/ iki günlük yirden anuñ ışığına ve şu'lesine iplik eğirirlerdi. Kubbe büyüklügi ol mikdarda-y-ıdı ki her sabah gün doğduğı vakt Amvas ehli Ğazzâ nâhiyyetinde öyle vakti olunca yedegin ıssı günlerde

89 A. 43b ³peygamber

90 A. 44a ¹⁷Sübhânehü Te'âlâ

gölgelenürlerdi. Ğavirde ehl-i Râmis ikindüden soñra ahşama değin gölgelenürlerdi. Bunuñ gibi ulu kubbe bu kadar bezeklerle, Süleyman Peygamber buyruğ-ıla divler ve cinler güci-y-ile nice nice yıllarda yapıldı Allâh ü Te'âlâya ibâdet tâ'at için. Gör ki âhir ol melûn /100a/ bir sa'atde zî ü zeber kılıb yıkdı, darıdağan eyledi bundan soñra nice yüz yıllar harâb yatdı, bundan 'ibret tutalar âhiret azığı-çün Hak Te'âlâ'dan tevfik-i refik isteyeler fırsatı zâyî' itmeyeler.⁹¹

el-Bâbu's – Sâni:

İkinci Bâb: Beyte'l-Mukaddise yükler tutulub gelmekligüñ fezâyilin beyân ider. Ve cıracak yakmaklığı ve ne yirden girmek gerek ânı bildürür Ebû Sa'îd-i Hudrî rivâyet ider. İki cihân fahrı /100b/ Muhammed-i Mustafa'dan sallallâhû aleyhi ve selleme: eydür ki "Yükler bağlanmaya dünya yüzünde illâ üç mescide varmağ- için birisi benüm mescidümdür ve birisi İbrahim mescididir. Ya'ni Mekketullâhdur ve birisi ⁵Beytü'l-Mukaddis Mescididir. Sahih-i Buhârî'de ve Sahîh-i Müslim'de ve sâir sıhahlarda dahî böyledür. İbn Abbâs rivâyetince Mescid-i Haram'da bir kez namaz kılmak yüz biñ namaza geçer. Peygamber mescidinde elli biñ namaza geçer. Mescid-i Aksâ'da on biñ /101a/ namaza geçer. Ka'bu'l-Ahbâr eydür. Beyti'l-Mukaddis berâberinde Hak Te'âlânüñ bir açuk kapısı vardır. Her gice ol kapudan yitmiş biñ ferişte Kuds'e gelür. Ziyâret ider anda namaz kılanlar- için yarlığanmak isterler. Enes İbn Mâlik rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhû aleyhi ve sellem. Her kişi ki Beyte'l-Mukaddisi Allah rızâsı- için ziyâret itse Hak Te'âlâ aña biñ şehid sevâbın yazar. Ve dahi buyurdı ki: bir ilmi-y-ile amel iden âlimi ziyâret eylese /101b/ Beyte'l-Mukaddisi ziyaret itmişçe sevâbı vardır. Hasbeten lillâh Beyte'l-Mukaddisi her kim ki ziyaret itse Hak Te'âlâ anuñ gövdesini ve etini Cehennem adına harâm eyler. Hâlid bin Dađlac eydür: Safiyye peygamber hâtunı Beyte'l-Mukaddise geldi namaz kıldı durı rey tâba çıkdı ayağı üzerine duri-gelib eyitdi ki işbu yirden dağılıser. Tamuluk tamuya bundan gidisez. Uçmaklık uçmağa Meymûne hâtun peygamber hâtunı eydür. Ben eyitdüm Yâ Resûlallâh bize fetvâ vir. Beyte'l-Mukaddise /102a/ varalum ziyâret eyleyelüm peygamber eyitdi ki: Beyti'l Mukaddis mahşer ve menşer yiridür varuñ anda namaz kılun bir namaz biñ namaza geçer didi. Ben eyitdüm Yâ Resûlallâh bir kişi ki güci yitmese varmalığa neyle-

-----
91 A. 45a ⁴⁻⁵âhir pişman olmayalar

sin Resûlullah eyitdi ki zeyti alsun⁹² virisin Beyte'l- Mukaddisün kandillerinde yanduralar mâdem ki ol zeyt kandilde yanar ola ol kişi keennehü anda namaz kılur gibidür. Ka'b eydür: Süleyman aleyhis- selâm kaçan Beytü'l-Mukaddisi yapmaktan fâriğ oldısa /102b/ kurbanlar eyledi mübârek sahrâ üzerine çıkdı. Allâhû Te'âlâ'ya hamdler ve senâlar kıldı duâlar diledi eyitdi ki: İlâhî³senden dilerem ki her kişi ki bu mescide gele aña biş dürlü hâssiyet vir. Evvel; günâkâr kişi⁵gelse tevbe eylese tevbesin kabûl eyle.⁹³ İkinci, korkulu kişi girse korkusundan emin eyle yarlığa. Üçünci; hasta kişi şifâ-y-içün gelse sağlık vir yarlığa. Dördünci; bir memleketde yağmur yağmasa gelseler istiskâ itseler sen keremün /103a/ birle anlara yağmur vir. Bişinci; Bu mescide girenden nazaruñı idmeyesin. Çıkmayınca Süleyman aleyhi's-selâm eyitdi ilâhî eger duâmı kabûl itdün-ise dilegünı virdün-ise kurbânımı kabûl eyle, didi olok sa'at göğden bir od indi kurban götürdi göğe çıktı. Abdullah rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve sellem Hazret-i Resûl eydür: Süleyman kaçan ki Kudsi yapıdı. Hak Te'âlâ'dan bir buyruk istedi ki, Allah buyruğına muvâfık ola ve dahi /103b/ bir mülk diledi ki kendüden soñra kimseneye virilmeye ve dahî diledi ki her kişi bu mescide gelse namaz kılssa ânı⁹⁴ yazuğundan çıkar, anadan doğmuş gibi ola. Hazret-i Resûl eyitdi ki iki duâsı kabûl oldu umaram ki bir duâsı dahî kabûl ola. İbn Mâce rivâyet ider, Ebi'l-'Avâm'dan. Ebi'l-'Avâm eyitdi ki bize haber şöyle yitişdi ki Süleyman Peygamber aleyhi's-selâm⁹⁵ vakti ki Beyte'l-Mukaddisün binâsından fâriğ oldısa üç biñ sığır kurban /104a/ eyledi. Yidi biñ koyun boğazladı. Eyitdi ki ilahi her kişi günah işleyüb bu mescide gelse sen anuñ günâhını yarlığa ve dahi her kimsene ki aña bir zahmet yitişse bu mescide gelse ol zahmetden ânı kurtar ve her kişi ki bu mescide işbu niyyetlerden birisi-y-ile Hak Te'âlâ ol kişiyi Süleyman Peygamberün duâsı berekâtında mahrûm komaya İmâm Beyhakî rivâyet ider. Şeddâd bin Evs'den radiyallâhü anh Kuds-i mübârekde Bâb-ı Rahmede yatur ol eydür. Biz eyütdik ki Yâ Resûlallah nice seyr /104b/ olunduñ ya'ni mi'râca nice varduñ. Eyitdi ki Mekke'de karañulıkda yatsu namâzını ashâbıma kılıvirdüm Cebrâil bir ak burak getürdi eşekden büyük, katırda kiçrek Cebrâil eyitdi ki Burađa bin Burak sucudi. Cebrâil Kulağına yapışdı büzdin kula-

92 A. 45b ¹⁸alasan

93 A. 46a ⁷eyledesin

94 A. 46b ³ol kişi

95 A. 46b ⁸şol

ğına egilcek eyitdi ki Muhammed'dür n'olduñ didi Burak epsem durdı ben dahi bindüm yüridi. Ayağını gözi irdüğü yire basardı. Tâ bir hurmalı yire yitişdük eyitdi in namaz kıl indüm namaz kıldum yine bindüm Cebrâil baña eyitdi bilür-misin bu niredür ben eyitdüm Allah bilür didüm eyitdi ki /105a/ Taybe'dür ya'ni hicret idecegüñ yirdür, didi. andan Burak göz irimi yirde basardı. Cebrâil yine eyitdi ki in namaz kıl yine indüm namaz kıldum andan giru bindüm Cebrâil-ile gitdük eyitdi ki bu indügüñ yir ne yirdür bilür-misin didi. Allah bilür didüm eyitdi ki Medyen'dür Tañrı Te'âlâ Mûsa'ya ağacdan tecelli itdüğü yirdür, didi. Andan bir yire yitişdük ki saraylar ve köşkler göründi yine baña eyitdi ki in namaz kıl indüm namaz kıldum. Cebrâil eyitdi ki bildüğüm bu ne yirdür eyitdüm ki Allah bilür. eyitdi ki İsâ peygamber /105b/ doğduğı yirdür. Beyt-i İlahm'dur. Andan bindük Kuds-i Mübâreke Yemen tarafından girdük. Ya'ni Mescid-i Aksâ'nuñ kıbleden yanından Cebrâil Burak'ı anda bağladı. Mescid-i Aksâ'ya girdük. Anda çok namaz kıldum.⁹⁶ Tañrı Te'âlâ diledükçe begâyet susadum kabile beni suvardılar, birisinde süd vâr-ıdı ve birisinde bal vâr-ıdı. Allâhü Te'âlâ baña hidâyet virdi südi aldum içdüm gördüm bir yüce yirde öñümde bir şeyh tekyelenmiş Cebrâil ol şeyhe eyitdi ki bu benüm yoldaşum fitrat kabûl itdi, didi. Ya'ni İslâm dinini ve doğru yolu kabûl itdi, didi. /106a/ aña uyan ümmeti dahî hidâyet bulısar didi. Andan Kuds yanındağı dereye geldük, nâgâh baña cennet ve cehennem keşf oldı uçmağı gördüm tabakalar tabakalar üstinde tahtlar tahtlar üstinde döşekler döşekler üstinde hüriler gılmanlar yâkutlar mercânlar gibi. Cehennem dahî gördüm dereke dereke altında oddan tahtlar tahtlar üstinde oddan döşekler döşekler üstinde, oddan yılanlar akrebler yaraklanmış cehennem ehli-çün mi'râcum tamâm tamâm oldukdan soñra /106b/ beni aldı yine Mekke'ye gelürken Kureyş kâfilesini gördük konub oturur bir develerini yavi kılmışlar bunlara selâm virdüm, geçtüm ba'zısı eyitdi ki işbu avâz Muhammed avâzıdır, didi. Ol gice yine Mekke'ye geldüm. Ebû Bekr geldi baña eyitdi Yâ Resûlallâh, bu gice seni umduğum yirlerde istedüm bulımadum ben eyitdim ki Yâ Ebâ Bekr ben bu gice Beyte'l-Mukaddise vardum, geldüm. Ebû Bekr eyitdi, Yâ Resûlallâh Beytel-Mukaddis bundan bir aylık yoldur. Baña vasfın beyân eylegil, didi. Allâh ü Te'âlâ⁹⁷ olok saat Kuds'i baña keşf eyledi. Ebû Bekr baña /107a/ her ne sordı-y-ısa ben bir bir cevâb virdüm göredurduğum gibi Ebû Bekr eyitdi ki eşhedü enneke Resûlullâh ya'ni ben tanuk

96 A. 47b ⁵kılduk

97 a. 48a ¹²kemâl-i kereminden

luk virürin sen Allahuñ peygamberisin, didi. Mekke kâfirleri Ebû Bekr'e ta'n idib eyitdiler ki bakuñ İbn Ebî Kesbe zu'm ider ki Muhammed bu gice Beyte'l-Mukaddise vardı geldi, didiler. Ben eyitdüm benüm sözüm doğruluğına tanuk ol yiter ki Kureys kâfilesi fülân yirde konmuş-ıdı. Bir develeri yitmiş-idi ânı istemek-içün¹⁸ ben geldüm kendülere selâm virdüm geçdüm anlar fülân yire konarlar niçe menzilden sofira fülân gün Mekke'ye /107b/ girürler didüm dahî âşikâre nişân oldur ki öñlerince bir karamtuk deve üstinde iki kara karar ve bir kara pelâs var didüm Mekke kâfirleri bu sözi benden işitdilerse her gün saklaşdılar ol gün ki gelür didüm hepisi yola karşı çıkdılar oturdılar tâ öyle vaktine degin nâgâh kâfile çıkdı. Ol ben vasf itdügüm gibi öñlerince ol karamtuk deve kararları kara kara üstinde, vardılar kâfileden sordılar ben anlardan haber virdügüm gibi haber virdüle.¹⁹

el - Bâbu's - Sâlisü:

/108a/ Üçüncü Bâb: Bir yıl içinde hac idüb Medîne Mescidinde namaz kılmak ve Mescid-i Aksâ'da namaz kılmağuß fezâyilün beyan ider. Ebû Hureyre rivâyet ider. Hazret-i Resûlden sallâlâhü aleyhi ve sellem. Buyurur ki Her kişi Beyte'l Mukaddis'de namaz kılsa cemâ'i günâhı yarlığanur. Enes bin Mâlik rivâyet ider Hazret-i Resûlden sallâlâhü aleyhi ve selleme: eyitdi ki bir kişi evinde yalıñuz namaz kılsa bir namaza geçer. Mahalle mescidinde cemâ'at-ıla kılsa yigirmi bişe geçer. Cum'a mescidinde cemâ'at-ıla kılsa biş yüze geçer. /108b/ Beyte'l - Mukaddis'de Mescid-i Aksa'da⁹⁸ kılsa elli biñ namaza geçer. Mekke'de Mescid-i Haram'da⁹⁹ kılsa yüzbiñ namaza geçer. İmdi bu rivâyetçe bir gün biş vakt namazı cemâat-ıla kuds mescidinde kılsa giru kalan yirlerde biş vakt elli biñ gün cemâat-ıla kılmişça sevâb, Mescid-i Haram'da biş vakti Cemâat-ıla kılsa giru kalan yirlerde yüz biñ gün biş vakti namazı cemâ'at-ıla kılmişça sevâbı vardur. peygamber mescidinde dahî buncılayındur. Ebî Ümâmete'l-Bâhilî rivâyet / 109a/ ider¹⁰⁰ Hazret-i Resûlden Sallallâhü aleyhi ve sellem. Bir kimsene ki hac eylese veyâhüz Umre eylese Beyte'l-Mukaddis'de namaz kılsa¹⁰¹ gazâ eylese kâfir çıkacak yir-

18 B. 89a ⁹oturlardı

19 B. 90a ²henüz inanmadılar

98 A. 49a ⁸cemâatıla

99 A. 49a ¹¹cemâatıla

100 A. 49a ¹⁹kılır

101 A. 49b ²dönse

lerden birisin saklaya ol benüm cemi' sünnetümi yirine getürmiş olur. Mekhûlden rivâyet olundu ki eyitdim Kuds ü Mübâreke namaz kılmağ-ıçün gelse ayruk garazı olmasa gelse biş vakti namaz kılsa ol kişi günahlarından çıkar anadan doğmış gibi olur. Yine Mekhûl eydür: Her kimsene müştak olub Beyte'l-Mukaddis'i ziyâret eylese nazlanı /109b/ nazlanı uçmağa gire. Cemi'-i enbiyâ ânı uçmak içinde ziyâret ideler anuñ menziline gibta ideler. Allah'dan isteyeler ve dahî bir kâfile Beyte'l-Mukaddise ziyâret-ıçün gelseler on biñ ferişte kendüleri çevre alurlar. Bunlarıñ-çün Allah'dan rahmet ve yarlığanmak isterler. Kaçan ki bunlar Kuds'e yanaşalar on biñ ferişteye ne kadar sevâb hâsıl olsa bunlara ol kadar sevâb hâsıl olur. Eger mücâvir olsalar her gün yitmiş biñ feriştenüñ namazı sevâbı yazılır, /110a/ üstinde ursa gerekdür ölenler giru kopmağ-ıçün Abdullâh selâm eyitdi her kimsene ki biñ rek'at namaz kılsa sahranuñ sağında ve solında ölmezden öñ ol kişi cennete girmiş ola, Ka'b eydür Bir kişi sahranuñ sağında solında namaz kılsa silsile yirinde sadaka itse azdan çokdan anadan doğmış gibi ola cemi'i günâhlarından çıka du'âsı kabûl ola cemî' teşvişlerden berî ola. Eğer Allah'dan şehâdet isdese şehidlik vire Ebû'l-Ma'âlî /110b/ eydür. Kaçan Sahra'yı ziyâret itmek dilese sahrâyı sağ yanında koya elin sahra üstinde koya sahrayı ne öpe ve ne elin değirüb elin öpe. Hacer-i Esved'e itdükleri gib tevbe istiğfâr îde hayırlı du'âlar kıla eğer sahra altına inse inse edeb-ile huşû'-ile ine dura. Peygamber Hazretinüñ imâmesi değdüği yir altında namaz kıla anda dahî du'a müstecâbdur. Zeyd bin Eslem eydür. Süleyman peygamber aleyhisselâm Sahra'nuñ kilidi dilin kimseneye virmezdi. Kendüde saklardı bir gün /111a/ secde itmemiş ola. Cehd idüñ yire secde füz muvâfık düşe. Hak Te'âlâ kabûl ide. Süfyân-ı Sevri'den Mekke'de sordılar, eyitdiler yâ imâme'l müslimin mescid-i Haram'da namaz kılmak neye geçer didiler. Eyitdi ki yüz biñe geçer didiler. Eyitdiler peygamber mescidinde niceye geçer. Eyitdi kırk biñe geçer. Eyitdiler Şam mescidinde niceye geçer. Eyitdi ki otuz biñe geçer rivâyet olundu Hızır peygamberüñ durağı Beyte'l-Mukaddis'de Rahmet kapısı-y-ıla Esbât /111b/ kapısının ortasındadır. Her Cum'a biş mescidden birinde kılır. Ya Mekke veya Beyte'l-Mukaddis'de veyâ Mescid-i Tûr'da veya Mescid-i Kubâ'da her yidi günde berriyede biten mantardan kerefisle iki kez yimek yir ve Cum'a'da bir kez zezem suyundan içer ve bir Cum'a'da dahi Beytelmukaddis'de Varaka Kuyı sından içer ve bir de dahi Ayn-i Selvân'dan içer ve gısl ider. Ve dahî Hazret-i Resûlden rivâyet olundu ki Mekke ve Medine ve Beyte'l-Mukaddis uçmak şehirlerinden /112a/ dür diyu. Ve dahî eyitdiler. Hazret-i Mûsâ Salavâtullâhi aleyhi her

gün nazar iderdi. Hak Te'âlânûñ ol nûrına ki Beyte'l-Mukaddise inerdî ve Beyte'l-Mukaddisden arşa çıkardı. Ve dahî Mekhûl'den nakl olundu ki Beyte'l-Mukaddise ol çiki iner her derde ve her rence keffâretdür. Anî-çün ki doğru cennetden iner ve dahî rivâyet olundu ba'zı ululardan eydür ki Beyte'l-Mukaddis'de yatsu namâzını kıldum. Kubbe-i Sahrâ'da nâgâh bir direğe söykenib uyumışın uyarmamışlar /112b/ kapular kilitlenmiş uyanmadum illâ ferîştelereñ kanadı avâz-ıla geldiler saf saf olup meclisi bürdiler ol ferîşte ki benüm yanumda durmuş-ıdı. Eyitdi ki Âdemidür didi ben eyitdüm belî gaflet beni almış bunda kalmışam didüm eyitdi ki kayurmaz sağ yanumdan nâgâh bir ferîşte eyitdi ki: Sübhâned-dâyimi'l-kâyimi Sübhânel kâyimi'd-dâyimi, Sübhâe'l-hayyi'l-kayyûm Sübhânel lâhi ve bi-hamdihî sübhâne'l-meliki'l-Kuddûs Sübhâne Rûbbül-Melâiketi ve'r-rûhü sübhâne'l-aliyyi'l-a'lâ /113a/ Sübhânehû ve Te'âlâ. Andan bir ferîşte dahi sol yanumdan ancılayın didi ol yanumda olan ferîşteye ben eyitdüm ki ol Tañrı hakkı-çün ki ibâdeti size tavk eyledi ve musahhar eyledi didüm. Bu sağ yanımda duran ve tesbîh iden kimdur didum. Eyitdi ki Cebrâildür sol yanumdağı kimdür didüm eyitdi Mîkâil'dür yine ol ferîşteye and virdüm eyitdüm ki ol Tañrı hakkı-çün ki size ibâdet itmege böyle kuvvet virdi. Her kimse ki bu tesbihi ide ıvazı nedür didüm eyitdi ki / 113b/ her kimse ki her gün bu tesbihi bir kez dise bir yıla degin ol kişi ölmeye, illâ uçmak içinde yirin göstereler Ebü'z-Zâhiriyye eydür: Ben eyitdüm ola ki bir yıl diri olmayam vardum bir yirde oturdum bir günde üç yüz¹⁰² kez bu tesbihi didum hattâ uçmakda yirim gördüm cevşeni eydür Rebî-i İbn Sabîha Mekke'de uğraşdum bu tesbihî haber virdüm ikinci yıl yine Mekke'de buluşduk baña duâ itdi ki cezâkel-lâhi annî hayran yâ Ebâ's-Salti didi, baña öğrettigüñ tesbihi didüm uçmakda yirmi gördüm Ebu's-Salt dahî /114a/ eyitdi. Bu tesbih berekâtında ben dahi çok hayırlara yitişdüm didi. Enes bin Mâlik eydür: Beytel-Mukaddisüñ sahrası firdevs uçmağındandır ve yir yüzünüñ göbeğidür didi. Yine Enes¹⁰³ eydür. Her kimsene Beytel-Mukaddisde her gün elli kez eyitse. Allâhümme iğfir li'l-Mü'minine ve'l-Mü'minât veyâ eyitse ki Estağfirillâhe li'l-Mü'minine ve'l-Mü'minât. Ve iş bunu dahi bile dise Allahümme aslıh ümmete Muhammed'in Allâhümme irham ümmete Muhammed Allâhümme ferric an ümmeti Muhammed. Allâhümme iğfir li-ümmeti Muhammed. Vağfir limen âmene

102 A. 51b ⁵altmış

103 A. 51b ¹⁴Enes bin Mâlik

/114b/ bike bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimin. Hak Te'âlâ ol kişi telef ve helâk olacak yirlerden saklaya korkduğundan emîn eyleye.

el-Bâbu'r-Râbiu ⁴Dördünci Bâb:

Beyte'l-Mukaddis'den ihram geymegün¹⁰⁴ faziletini ve dahi anda ezan okumağufî fazîletini ve dahî anda sadaka itmegüñ fazîletin beyan ider. Ümmü Seleme anamız radiyallâhü anhâ rivâyet ider iki cihan fahrî Muhammed-i Mustafâ'dan Salla'l lâhü aleyhi ve selleme eydür ki "Her kimsene ki Mescid-i Aksâ'dan hac itmek-içün ihrâm bağlansa varsa farzını yirine getürse /115a/ veyâhuz umresini. Ya'ni nafîle haccını. Hak Te'âlâ anun geçmiş günahlarını yarığar uçmağ aña vâcib kılar. Yine Ümmü Seleme anamızdan bir rivâyet dahi buncılayındur. Ömer oğlı Abdullâh dahî böyle rivayet ider Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve selleme. Ve dahi İbn Ömer rivâyet ider resûlullâhdan "Her kimsene ki ramazan ayında Beyte'l-Mukaddis'de ihrâm bağlansa hac itmek-içün veyâ umre itmek-içün resûlullâh Lehû on gazâ itmişçe sevâbı vardır" Câbir eydür Bir kişi resûlullâhdan sordı eyitdi ki: Yâ Resûlallâh /115b/ evvel uçmağa kimler girür eyitdi ki evvel peygamberler girür ol kişi eyitdi ki andan soñra kimler girur peygamber Hazreti eyitdi ki andan soñra şehidler girur. Eyitdi ki andan soñra kim girür. Yâ Resûlallâh eyitdi andan soñra Beyte'l-Mukaddis'de ezan okıyanlar eyitdi ki soñra kimler girür eyitdi Mescid-i Haram'da okıyanlar eyitdi andan soñra kimler girür eyitdi ki benüm mescidümde ezan okıyanlar eyitdi andan kim girür Yâ Resûlallâh eyitdi giri kalan mü'minler girürler kadarlu kadarınca, Hasan-ı Basrî radiyallâhü anh /116a/ eydür. Her kimsene ki Beyte'l-Mukaddis'de bir akçe sadaka itse ol kişi nefsinı oddan kurtarmış olur. Ve dahî eyitdi ki kim Beyte'l-Mukaddis'de bir etmek sadaka itse yir yüzinde ne kadar dağlar var-ısa ol kadar sadaka itmişçe sevâb vardır. Mukâtil eydür: Mü'minlerden her kişi ki Beyte'l-Mukaddis'de bir gün oruç dutsa¹⁰⁵ ol kişi tenin oddan kurtarmış olur. Serî Sakatî eydür. Rahmetullâhi aleyhi Hızır ve İlyâs her yıl bu ikisi Ramazan ayın Beyte'l- Mukaddis'de durarlar¹⁰⁶ anda cem' olurlar Vallâhü a'lem.

/116b/ el-Bâbu'l – Hâmisu:

Bişinci Bâb: Mübârek sahranuñ fazîletin ve dahi uçmakdanı ve kamme-i¹⁰⁷ sahrâda uç-

-----
104 A. 52a ⁴bağlamanuñ

105 A. 52b ¹⁷dutarsa

106 A. 52b ¹⁷dutalar

107 A. 53a ¹kubbe-i

mak kapusunuñ içinde kara balâtıñ ya'ni kara döşenmiş taşuñ fazîletin beyân ider. Ve Beyti'l-Makdise gelicek ne yirden girur ânı bildürür. Emîrül-Mü'minîn Aliyyibni Ebî Tâlib eydür. Kerremallâhü vecchê. Resûlullâh'dan ben işitdüm eydür ki yirler Ulusu Beyte'l-Mukaddis'dür. Taşlar ulusu Beyte'l-Mukaddis dağı sahratullâh'dur. Ve dahî İbn Abbâs eydür. Beyte'l mukaddisüñ /117a/ taşı uçmak taşlarındandır. Ka'bu'l-Ahbâr eydür: Beyte'l ma'mûr dördüncü kat gökde Beytullâh berâberindedür. Eger bir taş bıraksalar doğru Beytullâh üzerine düşeydi yine ancılayın uçmak dahî Beyte'l-Mukaddis berâberinde yidinci kat gök üstinde olur. Eger andan bir taş bıraksalardı doğru Beyte'l-Mukaddisüñ sahrası üzerine düşeydi bundan ötrü Beyte'l-Mukaddis'e Uraşlam didiler. Ya'ni dâru's-Selâm demek olur. Dâru's-Selâm hüz uçmaka beñzer münşerih yir demek olur. Vehb eydür: Allâh ü Te'âlâ Beyte'l-Mukaddis /117b/ sahrasına üç kez eyitdi ki sa'âdet ol kişinüñ ki seni ziyâret ide. Ve dahî eyitdi ki uçmağum sende dür azâbum sendedür. Ebû Hüreyre rivâyet ider: Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi Resûlullâh eyitdi ki: Cemi'i ırmaklar ve yiller ve bulutlar Beyte'l-Mukaddis'üñ sahrası altından çıkar, didi. Übeyye bin Ka'b dahî böyle rivâyet ider. Eydür ki yir yüzinde cemi' tatlu sular sahrâ altından çıkar. Nevfin el-Bekkâlf eydür: Seyhan ve Ceyhan ve Nil ve Furat bu dörd ırmak sahra altından çıkar, didi. /118a/ Ka'b eydür. Allâh ü Te'âlâ Beyte'l-Mukaddis'üñ sahrasına sen benüm küççük 'arşumsın, didi. Yirleri senüñ altuñdan döşedüm¹⁰⁸ benüm buyruğum göklere senden çıkdı, didi. Dağlar başında akan tatlu sular senüñ altuñdan çıkar didi. Ebû Hüreyre rivâyet ider. Hazret-i Resûlden ol vakt ki beni Cebrâil Beyte'l-Mukaddisüñ sahrasına getürdi. Baña eyitdi ki senüñ Tañrıñuñ buyrukları bu taş üzerinden göğe çıkdı didi. Hak Teâlâ baña namaz ilhâm itdi namaza meşğûl oldum. Peyğamberler /118b / canları hazır oldılar. Bunlara imâmet eyledüm andan soñra bu mübârek taş üstinden mi'râc olundum. Göklere çıkdum. Ebû İdris Havlânî eydür. Kıyâmet güninde Allâh ü Te'âlâ²⁰ bir ak mercân sûretinde kıla, inlülüğü yiri gök inince ola kendü arşını bunuñ üstine koya 'adl terâzûsini dahi bunuñ üstinde kura. Kolları ortasında andan hükm eyleye uçmaklık uçmağa buyrıla tamuluk tamuya buyrula. Ebü'l-Hasen eydür: İsrâfil dahî suri¹⁰⁹ sahra /119a/ ve dahî bir kişi bir ulu günah sebebinden Beyte'l-Mukaddise gelse Allâhü Te'âlâ ol kişiyi yüz rahmet-ile karşu

108 A. 53b ¹¹didi

109 A. 54a⁸⁻⁹bu mübârek taş üstüne ursa gerekdür

20 B. 100a ³bu mübârek taşı

lar. Eger ol bir rahmeti evveli âhir günâkârlar-içün bahş itselerdi cemi'isine yitişe-y-idi. Ve dahi her kişi ki Beyte'l-Mukaddise gelse iki rek'at namaz kılsa Fâtiha sûresi-y-ile ve Kul hüvallahü ahad sûresi-y-ile cemi' günâhlarından çıka, anadan doğmuş gibi ve dahî dört rek'at namaz kılsa sıratı yıldırım gibi giçe, altı rek'at kılsa Hak Te'âlâ /119b/yüz duâsın kabûl eyleye. Eñ aşâğası tamudan kurtılmak ve uçmağa girmek ola. Eger sekiz rek'at kılsa Halîlullâh yoldaşı ola. Eger on rek'at kılsa Dâvûd Peygamber yoldaşı ola uçmak içinde. Ve dahî her kişi ki îman ehlinüñ irkeği ve dişisi-çün yarlığanmak dilese Hak Te'âlâ aña anlaruñ sağışı hasenât vire. Cemi'i günahların yarlıgaya. Osman bin 'Atâ eydür: Beyte'l-Mukaddis'de bir karış yir yokdur illâ anda bir ferişte veyâ bir peygamber / 120a/ diledi ki açaydı açamadı sayir kişilere dahi virdi anlar dahî açamadılar cinlere virdi anlar dahî açamadılar cemi'-isi ins ü cin melûl olub oturdılar Hazret-i Süleyman eyle sandı ki Hak Te'âlâ bunlaruñ bu eve girdüklerine rızâsı yokdur hem eyle-y-idi ki sandı nâgâh bir gâyetde yaşlu koca kişi Dâvud Peygamber sohbetine irmiş kişi ilerü geldi asâsın dayanub Süleyman'dan yaña yöneldi eyitdi ki Yâ nebiyyallâh seni melûl görerin n'oldı saña, didi. Süleyman eyitdi geldüm işbu kapuyı açayın /120b/ diyü açamadum. Benden gayri Âdem oğlanlarına virdüm ve cinnilere virdüm anlar dahî açamadılar bu koca eyitdi yâ Nebiyyallâh saña bir kaç kelime öğreteyin ki atañ Dâvûd Peygamberden işitdüm Kaçan bir iş düşvârlansa ânı dir idi ol iş geñez olurdu. Süleymân peygamber eyitdi beli öğret gil, didi. ol kelimeler budur Allâhümme bi-nûrike ihtedeytü ve bi-fadlike istağneytü ve bike asbahtû ve emseytü zünûbî beyne yedeyke estağfiruke ve etübü ileyke yâ Hannân Yâ Mennân. Çünkü Süleymân /121a/ Peygamber bunu okudu kapu açıldı. Sahratullâh cemi'-i enbiyânuñ kiblesidür hattâ bizim Muhammed-i Mustafâ'nuñ. Ol dahi on altı ay namazı Sahra'ya kıldı. Ahbârda şöyle işidildi ki kubbe-i sahrânuñ Sâmfî kapusından icirügi aña şimdi "bâbu'l-cenne"dirlir. İki direk ortasında bir yeşil mermer var ol uçmak kapularınıñ bir kapusu üstindedür anuñ katında du'âlar müstecâbdur. Sahra'nuñ her ciheti fazîletden hâlî değüldür. Haberde şöyle gelmişdür ki Allâhü Te'âlâ kıyâmet güninde mukarreb feriştelere /121b/ eyide ki varuñ benüm Ka'bemi mahşer yirine getürüñ diye ya'ni Beyte'l-mukaddise feriştelere her birisi ellerine altundan zencirler alup varalar Mekkei dört yanından bağlayalar çekeler eyideler ki: Dur Yâ Ka'betellâh! Tafrı Te'âlâ buyruğın kabûl it mahşer yirine gel diyeler Ka'be eyide ki benüm hâcetüm şefâ'atum kabûl olmayınca vermerin diye gökden bir avâz yitişe ki hâcetüñ ve şefâ'atuñ ne dür eyide ki benüm konşuluğumda ve çevremde

ne kadar irkekden ve dışıden kimsene varsa baña bağışlayasın benüm ile bile /122a/ olalar ne kadar ki Mekke'de ve Mekke'nüñ çevresinde olanlar meşhedlerinden kopalar yüzleri ay gibi ihrâmlar-ıla Mekke'nüñ yanına hazır olalar mukarreb feriştelere yine eyideler ki imdi iy Kabetullâh diyeler Ka'be bunlara eyide ki Allah katında hâcetüm ve şefâ'atüm var hâcetüm ve şefâ'atüm bitmeyince gitmezin diye gökden bir ferişte çağıra ki Yâ Ka'betullâh hâcetüñ ve şefâ'atuñ nedür dile diye Ka'betullâh yüce avâz-ıla çağıra eyide ilâhi ol mü'min kullaruñ ki irak yollardan aruk develere binib saçları dağuk yüzleri tozlu /122b/ topraklu avratlarını oğlanlarını mallarını terk idüb sevdüklerini terk idüb baña müştâk olub beni ziyâret itdiler senüñ buyruğunu yirine getürdiler saña kulluklarını tamâm itdiler dilerin senüñ hazretüñden bunları feza'-ı ekberden emin eylesin. Bunları benüm yanuma divşüresin benüm şefâ'atümü bunlaruñ hakkında kabûl idesin bir avâz yitişe eyide ki Yâ Ka'betullâh ol kişiler ki saña geldiler vardılar ulu günahlar işlediler ben anları cehenneme buyurdum diye Ka'betullâh eyide ki; Yâ Rabbi benüm şefâ'atüm cehenneme /123a/ vâcib olanlar içün diye Tañrı Te'âlâ¹¹⁰ keremi-y-ile eyide şefâ'atuñı kabûl itdüm bunları saña bağışladum diye Ka'be eyide ki Yâ Rabbü benüm çevreme gelsinler benimle bile olsunlar diye gökden bir ferişte çıkar¹¹¹ ki iy Ka'bei ziyâret idenler saçılıñ Allâh ü Te'âlâ buyruğ-ıla Ka'benüñ çevresine geliñ diye bunlar yüzleri ak cehennemden emin olmuşlar Lebbeyk çağıruben geleler Mekketullâhi ziyâret ideler gök altından yine çağırılar ki yürü imdi İy Ka'betullâh diyeler. Ka'be dahî eyide ki: "Lebbeyk Allâhümme Lebbeyk LâŞerike leke Lebbeyk. İñne'l - hamde /123b/ e'n-ni'mete vel-mülke lâ şerike leke" diye altundan zencirler-ile Mekkei feriştelere çekeler hacılar çevre yanında Medîne'ye gele. Peygamber hazretine selâm vire eyide ki es-Selâmü aleyke yâ Resûlallâh ve rahmetü'llahi ve berekâtühü resûlullâh dahî eyide ki ve aleyke's-selâm Yâ Ka'betullâh diye benüm ümmetümüñ hâli nedür diye Ka'be eyide ki Yâ Muhammed baña gelenleri, beni ziyâret idenleri kurtardum, uşda benümle iledür diye Mekketullâh ve Hacer-i Esvedi kendüleri ziyâret idene Hak Hazretinde tanukluk vireler bunlar bize geldiler ziyâret /124a/ itdiler ahdlerine vefâ itdiler diyeler ol gün Hak Teâlâ Mekke'ye ve Hacer-i Esved'e ve Sahra'ya göz ve dil ve dudak vire. fasih dil-ile tanukluk vireler. Ol gün Mekketullah kendü-y-ile bile olanlar-ıla gele Sahratullâhi ziyâret ide sahra dahî eyide ki hoş geldi şunlar ki ziyâ ret-içün geldiler Mekkei ve Beyt-

110 A. 56a ⁸kemâl

111 A. 56a ¹¹çadıraki

tel-Mukaddisi yidüb ehli-y-ile bile sorusuz hisâbsız uçmağa koyalar, Allâh ü Te'âlâ rızâsı-y-ıla peygamber hoşnuzluğu-y-ıla

el-Bâbu's-Sâdisü:

Altıncı Bâb: Kubbe-i Nebînüñ Bâb-ı rahmetüñ Zekerıyyâ mihrâbınıñ /124b/ Bâb-ı Hittanıñ Bâb-ı Tevbenüñ mihrâb-ı Ömerüñ ve sâyir mihrâblarıñ Kubbe-i silsilenüñ Tûr-ı zeytânuñ fezâyillerini beyân ider. Müşrif İbni'l-Merhâ¹¹² eydür: Sahrayı ziyâret idüb çıkıcak sevgilü oldur ki Kubbe-i Silsilede namaz kıla duâ dileye andan "Kubbe-i mi'râca" gele anda dahî ancılayın ide andan "Kubbe-i Nebîye" vara andan "Bâb-ı Rahme"ye ine divarıñ iç yüzinde namaz kıla "Bâb-ı Tevbei" dahi ziyâret ide duâlar dileye uçmağı dileye cehennemden Allah'a sığına "Bâb-ı Rahmen"üñ dış yüzi ol dere üstinedür ki İbn-i Atıyye kavli üzerine /125a/ Tañrı Te'âlâ buyurdı ki: "feduribe beynehüm bi- sûrin lehü bâbün bâtınühü fihi'r-rahmetü ve zâhiruhü min kibelihi'l-azâb"* andan Zekerıyya mihrâbına gele Aksâ içinde namaz kıla duâlar dileye andan Meryem mihrâbına gele ki aña İsa bişiği dirler. Andan bâb-ı Esbât ortasına gele aña Kürsî-i Süleyman dirler. Süleyman'un kürsisi evvelde¹¹³ orada-y- ımış.Şimdi bir kiçirek mermer direk pâresi dikilüb durur, anda dahî namaz kıla duâ ide andan mihrâb-ı Dâvûd'a vara, Sâd sûresin okıya secde ide andan tevbe ve istiğfâr ide Tûr-ı Zeytâ'ya çıka ziyâret¹¹⁴ ide sadaka ide /125b/ Allâh ü Te'âlâ'ya çok şükürler ide. Bu mübârek yirlerüñ ziyâretin müyesser itdügi-çün cemi'-i günâhlarından çıkar anadan doğmuş gibi olur. Tur'dan gelicek Süleyman istâbûlına gire Cebrâ'il barmağı-y-ıla delib Burak bağladuğı taşı ziyâret ide, dünyâ-âhîret dileklerini dileye. Haber'de eydür.¹¹⁵ Benî İsrâil içinde kaçan ki yalan ve şer çok oldı-y-ısa ve yalan tanuk durğurmak çok oldısa Dâvûd Peygamber Tañrı Te'âlâ'dan bir burhân istedi¹¹⁶ Sahrâ'nıñ gün doğduğundan yaña Sahra'ya berâber yirde Hak Te'âlâ altundan bir zincir indürdü, /126a/ gökden yine aña dâd zenciri dirlerdi. Dâvûd Sahra ileyinde otururdu her kaçan iki kişi da'viye gelse kangısı da'visinde girçek olsa, elini ol asılıb duran zencire uzadurdu eli erişür yapışurdu,

* Hadîd; 57/13

112 A. 57a ³mercân

113 A. 57a ¹⁸zamanda

114 A. 57b ⁴idüb kadem-i İsa'ya vara

115 A. 57b ¹¹Vehb bin münebbih eydür

116 A. 57b ¹⁶hak bâtıldan ve yalan gerçekden seçile

eğer yalan olsa eli irişmezdi. Zencir yukarı çekilürdi. peygamber Hazreti ol Zencîr indüğü yirde Hûr-i ine sataşdı, mi'râc geldüğü vakt kubbei soñra Abdülmelik İbn Mervân yapdı Kubbe-i Sahrâi, Mescid-i Aksâyı yaptığı vakt bu mübârek makamlaruñ ziyâretin ve mücâvenetin ganîmet görmek gerek.

el-Bâbu's-Sâbi'u:

/126b/ Yidinci Bâb: Beyte'l - Mukaddis'üñ sularınıñ ve 'Ayn-i selvânuñ varaka suyınıñ fezâyilini beyân ider. Allâh ü Te'âlâ Kur'anda buyurur ki: "Fihimâ aynâni tecriyân"* ve bir dahi "fihimâ 'aynâni nazzâhatân"** Ba'zı müfessirler kavli üzerine "tecriyân"dan murâd selvân bîñarıdır ve Beysan bîñarıdır. "Nazzâhatân"dan murâd zemzem suyu dur ve Akke-dağı bîñarıdır. Rivâyet olundı ki dünyâda iki bîñar uçmakdandır birisi zemzem ve birisi Ayn-i Selvân. Sa'îd bin Abdülaziz eydür. Benî İsrâil zamânında 'Ayn-i Selvân kıyında bir bîñar vâ-ıdı. Her kaçan bir 'avrata /127a/ zinâ ile töhmet itseler ol bîñara getürlerdi.¹¹⁷ Ol sudan içürürlerdi ol töhmetden berise ölmezdi illâ fi'l-hâl ölürdi çatlardı. Ol zaman ki Meryem aleyha's-Selâmü Tañrı Te'âlâ kudretinden İsâ'ya hâmile oldı-y-ısa bir dişi katıra bindürdiler ol suya alub gıtdiler katır sürcidi meryem'i sarsdı Meryem katıra ilendi senden zürriyet gelmeye didi katır ol vakitden berü akîmdür. Ol sudan Meryem'e içürdiler. Hiç zarar itmedi. Bildiler ki bunuñ hamli zinâdan degüldür ol vakt Meryem aleyhe's-Selâm du'â kıldı ol bîñar soğuldı tâ ki hâتونlaruñ /127b/ aybı açılmaya. 'Atiyye rivâyet ider, Hazret-i Resûl'den sallallâhü aleyhi ve selleme: Buyurmuş ki benüm ümmetümden bir kişi ölmezden öñdin ayağ-ıla uçmağa girse gerek. Emîre'l- Mü'minin Ömer zamânında Benî Temîm'den Şerîk İbn Habâşe dirlerdi. Aksâ kapısı ileyinde iç yüzde bir kuyı vardır ol kuyıdan su çekerdi kendü-y-ile bile olanlara su içürürdi bir gün koğası üzüldi. Şerik kuyıya indi gördi¹¹⁸ ki bir kapu açılmış uçmakdan yaña içerü girdi bostanlar gördi âcâyibe kaldı bir yaprak üzdi bir ağaçdan geldi çıkdı ol zaman /128a/ Kuds-i mübârekde²¹ kim Bekis'e aña hikâyet itdi, cemi'i halk¹¹⁹ ta'accüb itdiler. Ol yaprağı öpdiler sürdiler. Bu haberi Emîru'l-mü'minin Ömer'e

* Rahmân; 55/50

** Rahmân; 55/66

117 A. 58b ¹¹getürürlerdi

118 A. 59a ¹⁰uçmakdan yana

119 A. 59a ¹⁴halâyık

21 B. 110a ⁷kuds-i mübârek beyine hikâyet itdi

bildürdiler. Ömer radiyallâhü anh bunlara biti yazdı, bildürdi ki bu haber girçektür, Peygamberden işidilmişdür amma¹²⁰ eyitdi ki görüñ ve saklañ ol yaprak kurımasa uçmakdan dur nice zamanlar sakladılar her giz kurımadı bir rivâyetde ol vakt ki Şerîk kuyıya indi, bir kişi eline yapışdı aldı uçmağa givürdi teferrüç itdürdi. Şerîk ol vakt nice yapraklar aldı Emire'l-Mü'minin Ömer bu haberi Ka'be'l-Ahbâr'dan sordı girçek midür /128b/ iş bu haber didi. Ka'b eyitdi neam girçektür bu ümmetden bir kişi ayağı-y-ıla yürini girse gerek didi. Ömer biti yazdı Kuds'üñ beğine gönderdi bildürdi ki bu yapraklar kurımasa gerçek bilüñüz ki ol kişi uçmağa girdi. Atiyye eydür: Ben ol Cemâ'ate yitişdüm ki Şerîk İbn-i Habâşe'ye yitişdilerdi, dâyim bize haber virürlerdi. Şerîk kendülere nice gördüğünü yapraklar nice olduğunı kurumadüğünı bu cemâ'at eydür ki: Biz ol yaprağı Şerîk-ile gördük yeşildi mütegâyyir olmamış-ıdı kendü-y-ile bir yaprak kalmış-ıdı didiler sanayduk ki bu /129a/ yaprak şöyle yaş-ıdı ki suyu damlayudurur. Şerîk alurdi öperdi gözlerine sürerdi yine Mushaf varakalarınıñ içine kordı. Ölümü hastalığında vasiyet eyledi ki kefeniy-ile göğsi ortasına koyalar bu cemâ'at eyitdiler ki âhîr görüşümüz ol öldi ki göğsi üstinde kodılar şeftâlû yaprağına beñzerdi aya deñlü vâır-ıdı üç dilim dilim nişter üç gibidür didiler.

el-Bâbu's-Sâminü:

Sekizinci Bâb: Sâhire'nüñ ve Beyte'l - Mukaddis'de olanuñ faziletin beyân ider: Huzeyfe ve İbn Abbâs ve Ali Radiyallâhü anh /129b/ 'anhüm¹²¹ ecma'in. Bunlar eyitdiler bir gün bir peygamber Hazretinüñ katında oturduk. Peygamber eyitdi ki halâyık yirden kopıcak Beyte'l-Mukaddis'de Tûr-ı Zeytâ berâberinde bir yir var aña sâhire dirler. Allâh ü Te'âlâ destûr-ile ol yire haşır olalar anda sığalar. Ka'bu'l-Ahbâr eydür: Tañrı Te'âlâ Tevrit'de Beyte'l-Mukaddis'e eydür: Her kimsene ki mü'minlerden sende ölse dünyâ göğinde ölmüş gibidür. Senüñ çevreñde ölse sende ölmüş gibidür. Yine Ka'b eydür: Her kimse ki Beyte'l Mukaddis'te ölse tahkîk ol kişi sırâtı geçmiş olur. Kabir azâbından emîn /130a/ olur. Vehb bin Münebbih dahî eyle dir: Meşhed darlığında kurtulur dir. Hasen'den rivâyetdür her kimse ki Mâmile'de defn olınsa ke-ennehü dünya göğinde defn olınmışdur ve dahî uçmak bahçelerinden bir bahçedür didiler.

120 A. 59a ¹⁹Ömer hazreti

121 A. 60a ¹⁰Rıdvânallâhü aleyhim ecmain

el-Bâbu't-Tâsi'u:

Dokuzuncu Bâb: Cemi'i fezâyil-i Kuds'i beyân ider. Ebû Hüreyre rivâyet ider, Hazret-i Resûlden sallallâhü aleyhi ve selleme Resûlullâh eydür "Dört şehir uçmaktandır. Mekke, Medine, Beyte'l - Mukaddis ve Dimaşk". M'uâz rivâyet ider Hazret-i Resûlden: /130b/ eydür ki: Allâh ü Te'âlâ Kuds-i Mübârek'e eydür: Yerüşalem giru kalan yirlerümden sen benüm üründüledigüm yirsin mü'min kullarumdan üründüledigümi saña viribirin bir kişi ki sende doğsa senüñ üzerüñe ayruk yir ihtiyâritse günah şumluğındandır ki aña yitişibdür her kimse ki ayruk yirde doğsa seni kendü yiri üzerine ihtiyâritse benüm rahmetümdür ki ol kişiye yitişibdür yine Hak Te'âlâ Kuds'e eydür ki: Yerüşalem sen benüm nûrum-ıla arınmışsın kullarım gelecek yiri sendedür ben sene bezerin kıyâmet /131a/ gününde gelin güyegi-çün bezedükleri gibi saña giren sende duran zeyt-ile buğdây-ıla bây ola. Vehb eydür: Kuds-i Mübârek'üñ ehliñ konşılardır. Allâh ü Te'âlâ'ya lâyük budur ki konşına azâb itmeye. Allâh ü Te'âlâ Mûsâ Peygambere eyitdi ki; Kuds-i Mübâreke var nârim andadur, nûrum andadur tenevvürüm andadur. Ya'ni "vefâre'ttennûrü"* Mûsâ¹²² münâcât itdüğü Kuds-i Mübârek'dedür. Allâh ü Te'âlâ tecelli itdüğü dağ Kuds-i Mübârekdedür. Mûsa Allah nûrın Kuds-i mübârekde gördi. Sahratullâh cemî'i yirüñ ortasıdır. Dâvûd'un tevbesini /131b/ Kuds-i Mübârek'de kabûl itdi. Benî İsrâilüñ hatâlarını Kuds'de yarlıgadı. Süleyman¹²³ milkini Kudüs'de dönderdi Allâhü Teâlâ İshâki İbrâhim'e Sâra'ya Kuds-i Mübârekde muşdıladı. Zekeriyâ'ya Yahyâ'yı Kudüs'de muşduladı. Dâvûd'a dağları ve kuşları ve demüri Kudüs'de musahhar eyledi. Enbiyâ kurbanlarını Kudüs'de eylediler ferîşteler gice gündüz Kuds'e inerler çıkarlar Allâhü Te'âlâ Meryem'e kış içinde yaz yemişlerin, yazda kış yemişlerin Kuds-i mübârekde bitürdi. İsâ Peygamber Kuds-i Mübârekde doğdı anası karnında-y-iken bişikde-y-iken /132a/ Kuds-i Mübârek'de söyledi göge dahi Kudüs'den ağdı yine Kuds'e geliser İsâ'ya Mâide Kuds-i mübârekde indi. İsâ Deccâl'a Ye'cuce ve Me'cuc'e küllisine Kudüs'de gâlib oliser. Allâh ü Te'âlâ her gün Kuds'e hayr-ile nazar eyler. Âdem Hindüstan'da öldi vasiyyet itdi ki Beyte'l-Mukaddis'de defn olına. İbrahim Kuds-i Mübâreke hicret itdi âhir vaktde sâlihler Kuds-i Mübâreke geleler beni İsrâilüñ sekîne T'abût'ı Kuds-i mübârekde ref' olundu. Nurdan silsile Beyte'l-Mukaddis'e indi. Peygam-

* Hüd: 11/40

122 A. 61a⁸peygamber

123 A. 61a¹³peygambere

ber Hazreti tamu mâlikini /132b/ Kuds-i mübârekde gördi sırat ve terâzû ve sur
ürülmek uçmaklık uçmağa ve tamuluk tamuya gitmek Beyte'l-Mukaddis'de olırsar yidi
kat yiri götüren balığuñ başı ğün çıkdığı yirde ortası Beyte'l-Mukaddis altındadır.
Allâh ü Te'âlâ Kur'an'da "Ve necceynâhü ve lûtan ile'l-ardilleti bâraknâ fihâ li'l-
'âlemîn"* didüği Kuds-i Mübârekdür. Ve dahî "Velaked bevve'nâ benî İsrâil'e mübevve
sıdkın"** didüği Kuds-i mübârekdür Ve dahî "Sübhânellezî esrâ bi-'abdihî leylen mine'l-
mescidi'l-Harâmi İle'l-Mescidi'l-Aksâ"*** didüği Beyte'l-Mukaddis'dür. Ve dahî "Ve
Ve'adnâküm /133a/ cânibe'l-Tûri'l-Eymeni"**** didüği Kuds-i Mübârekdür. Ve dahî
"Üdhulû hâzihi'l-karyete ve külû minhâ haysü şitüm"***** Beyte'l Mukaddisdür Ve dahî
"Ve Cealnâ'b-ne Meryem'e ve ümmehû ve âveynâhümâ ilâ rabvetin zât-i Karârin ve
ma'în"***** didüği Kuds-i Mübârekdür. Dâvûd'a suçın bağışladuğı İsâ'yı rûh-i Kuds-ile
müeyyed kılduğı Yahya'ya oğlan-iken hükm virdüği İsâ öli diri kılduğı Beyte'l-
Mukaddis'de'dür. Nûh tûfânında evvel suyu açılan Beyte'l-Mukaddisdür doksan yıldan
kurumuş hurma ağacı yeşerib yimiş virdüği Kudüs'dedür.Mü'minler /133b/ canları
tenlerine uçub geldüği yir Beyte'l-Mukaddisdür Muhammed-i Mustafâ Sallallâhü aleyhi
ve selleme: "İnnehıyâra ümmeti seyuhâcirü hicraten" didüği âhir zamanda Beyte'l-
Mukaddisdür Her kimsene ki Kudüs'de namaz kılsa anadan doğmuş gibi olur. Her kılı
sağışına kıyâmetde yüz nur ve bir kabûl olunmuş hac sevâbı yazılır. Allaha aña şükr
idici gönül virür. Ve dahi zikr idici dil virür. Cemi'-i ma'âsîden âni saklar peygamberler
ile bile koyar. Ve dahî her kimsene ki bir yıl Beyte'l-Makdis'ün meşakkatine ve
zahmetine sabr itse /134a/ Hak Te'âlâ aña altı cihetden rızık virür.Üstinden altından
sağından solından öninden ardından ve dahî âhir zamanda Mûsâ'nun asâsı Beyte'l-
Mukaddis'de didi. Hiç bir kişi Kuds-i Mübârekde mücâvir olmaz illâ yitmiş ferişte ol
kişiye şefâ'at iderler. Anın-çün Allâh ü Te'âlâ Beyte'l-Mukaddis'de sâkin olanlara
eydür ki, siz benüm evümde mücâvir oldunuz benüm evüm uçmakdur benüm evümde
olmaz illâ cömerdler. Resûlullâh Ebû 'Ubeyde bin Cerrâh'a eyitdi: Kaçan fitneler zâhir

* Enbiyâ; 21/71

** Yûnus; 10/93

*** İsrâ; 17/1

**** Tâhâ; 20/80

***** Bakara 2/58

***** Mü'minü; 23/50

olsa Kuds ü Mübâreke koçun Ebû 'Ubeyde eyitdi ki: Yâ Resûlallâh /134b/ İrişmezsem nice ideyin. Eyitdi ki Mâlikî virdinügi saklâ İmâm 'Ali dahî eyle buyurdi. Beyte'l-Mukaddis ne gökçek yirdür. Fitneler zâhir olduğı vaktde anda durmak. Allah yolında gâzâ itmek gibidür halâyık üstine bir zaman gele ki eyideler. İy ne olaydı bir bir saman çöpi olayıduk bir kerpüç içinde Beyte'l-Mukaddis'de olayduk, diyeler. Şam'un Allah katında sevgülüsü Beyte'l-Mukaddis'ün sahrasıdır. Cemî'i yirlerden kırk yıl soñradan helâk olıser. Beyte'l-Mukaddis uçmak çemenlerinden bir çemendür. Tañrı Te'âlâ izzetine 'azametine /135a/ and içdi ki Yâ sahratü arşumı senüñ üstüñe korın cemî'i yaratduğum saña getirürin. Ve dahî sende dört ırmak akıdurun... Birisi südden ve birisi baldan ve birisi sudan ve birisi hamirden. Ve dahî dört bñardan su içse gövdesi cehennem adına harâm ola. Birisi Akkâ'da 'Ayn-i bakardur, birisi Beysan'da 'Ayn-ı fülûs'dür. Birisi Beyte'l-Mukaddis'de 'Ayn-ı Selvân'dur ve birisi Mekke'de Ayn-ı zemzem dür. Bunlardan içse oda yanmaya.¹²⁴ Vallâhü a'lemü bi's- savâb

el-Bâbü'l-'Âşirü:

/135b/ Onuncı Bâb: İbrâhim Hafılullâh'üñ kabrini ve oğlanları kabrini ve ol makâmuñ fezâyilini beyân ider. Ebû Hüreyre eydür: Resûl Hazreti eyitdi ki: ol vakt ben Mi'râca seyr olundum. Beyte'l-Mukaddis'e¹²⁵ Cebrâil baña eyitdi ki atañ İbrâhim'üñ kabri bundadır in namaz kıl. Ka'b eyitdi evvel Hıbra köyinde olan İbrâhim Hâtunu Sâra-y-ıdı. İbrâhim diledi yirüñ ol beğinden bir yir satun ala ol bey eyitdi. Helâl olsun saña her kangı yir dileseñ didi İbrahim eyitdi şol mağara bahâsîle¹²⁶ didi. Bu beğ eyitdi ki saña ol mağara /136a/ satdum dört yüz akçeye her akçe biş direm ağır ola her yüzi bir sultanuñ sikkesi üzerine ola eyle sandı ki İbrahim âciz ola akçasız kabûl ide diyu böyle didi. Hemân ki İbrâhim melik katından taşra çıkdı. Cebrâ'il aleyhis-selâm akçayı hazır itdi beğ didüğü gibi Sâra'i getürdi mağarada defn itdi. andan İbrâhim salavâtullâhi aleyhi anuñ berâberinde defn olundu. Andan İshak hâtunu Ribka defn olundu. Anuñ mukâbilinde Ishâk aleyhis-selâm defn olundu. Andan mağaranuñ kapusına yakın Ya'kûb /136b/ defne olundu. Anuñ berâberinde hâtûnu Lika defn olundu. Ya'kûb peygamberüñ oğlanları ve dahi İs karındaşları-y-ıla eyitdiler ki mağaranuñ kapusın açuk koruz bizden

124 A. 63a ¹⁹cehennem adma

125 A. 63b ⁴Beyte'l-mukaddisden yaña

126 A. 63b ¹⁰vir

her kimsene ki ölse anda defn eylesünler çekişdiler. İ's'ı başı üzülde mağaraya düşdi. gövdesini ayruk yirde başsuz defn itdiler. Mağara kapusını tutdılar, mağara üzerine bir dıvar çekdiler her bir kabrûñi üzerine nişan itdiler. Bu fülân kabirdür diyu kimse içerü girmezdi. Sofıra Rum /137a/ geldi. Üstine Kilse yaptılar. Kapu açdılar. Ba'zı kitapda eydür: Allâh ü Te'âlâ çünki İbrâhim'i oddan kurtardı. Bâbil yirinden çıkdı. Beyte'l-Mukaddis'e azm idüb hâtunı sara karındaşı oğlı. Ve dahî cemâ'at bile-y-idi tâ Harran'a geldiler bir zaman anda mukîm oldılar. Andan Ürdin'e çıkdılar. Bir şehre geldiler ki beği zâlim ve cebbâr-idi. Hak Te'âlâ Sâra'yı ol Cebbârıñ zulminden men' eyledi belki ol Cebbâr'ı Hak Te'âlâ ol yirden çıkardı ol yiri mal-ile rızk-ile İbrâhim'e viridi. İbrâhim dahî /137b/ malınuñ yarısını Lût peygambere viridi. İbrâhim aleyhis-selâm Habrûn'da Cebbârlar köyinde defn olundu Abdullâh İbn Mes'ûd eydür: İshâk peygamber yüz seksen yıl yaşadı. Ya'kûb peygamber ve ulu karındaşı İ's dahî yüz kırk dokuz yıl yaşadılar. İbrâhim kıyında defn olundılar. İbn Abbâs eydür: Hak Te'âlâ ⁷İbrâhim'üñ cânını kabz idicek yiryüzine hitâb itdi ki, ben dostum Halil İbrâhim'i sende defn iderin yir deprendi sevindüğinden uludağlar yüceliğinden ötüri fahr /138a/ eylediler ki İbrahim bizde defn olunur diyu bunlaruñ içinde bir bir miskinlik itdi alçaklık itdi aña Hıbra dırlardı. Allâhü Te'âlâ eyitdi Yâ Hıbra: enti şa'u'î şa'sû'î sen benim kudsüm evisin benüm ilmüm hazinesi sendedür, rahmetümi berekâtımı senüñ üstüne indürürin kullarumuñ hayırlusını saña divşürürin didi. Tañrı Teâlâ eyitdi ki iy sa'adet ol kişinuñ ki alını sende secdeye kor ben aña hazire-i kudsümden uçıruvirem, dir. Kıyâmet korkularından emin kılurın dir. Ben ânı rahmetüm-ile uçmağumda /138b/ sâkin kılurın dir. Hak Te'âlâ Hıbra'ya eyitdi ki İy sa'adet senüñ kim Halilümü sende defn iderin didi tekrâr böyle didi. Ka'b eydür: Allâh ü Te'âlâ Süleyman'a vahy itdi Beyte'l-Mukaddis'i yapduğundan soñra eyitdi ki yâ Süleyman halilüm üstine yapu yap tâ biline Süleyman Râmile adlu bir yirde yaptı anda sandı Hak Te'âlâ eyitdi ol değüldür lâkin ol nûra nazar it ki gögden yire dikilmişdür Süleyman bakdı gördi ki Hıbrâ üstinde bir nûr göğe dikilmiş anuñ üzerine yaptı Vehb bin /139a/ Münebbih eydür: Âhir zamanda hac yolu kesilicek varsın İbrâhim peygamber kabrini ziyâret itsin ki, bir hac yirine geçer yine Vehb eydür kim ki kasd-ıla İbrâhim peygamberüñ kabrini ziyâret eylese ayruk garazı olmasa illâ ziyâret olsa ömrinde bir kez kıyâmet güninde feza-ı ekberden emîn ola. öldüğü vakt münkir ve nekir fitnesinden emin ola. Tañrı Te'âlâ keremi-y-ile ânı İbrâhim-ile bile kopara Ka'b eydür: Bir kişi Kuds-i mübâreki ziyâret eylese andan İbrâhim'i

ziyâret eylese biş vakt namazı anda kılsa /139b/ Hak Te'âlâ'dan ne dilek dilese aña virür. Cemi'i günâhlardan yarlıgar. Ve dahi kim ki İbrâhim kabrini ve çevresinde olan kabirleri ziyâret eylese Tafrı Te'âlâ aña kerâmet vire dünyâda rızkın giñ eyleye âhiretde eyüler menziline irişdüre dünyâdan çıkmaya illâ İbrâhim aña müjdileye ki Hak Te'âlâ seni yarlıgadı. Abdullah b. Selâm'dan rivâyetdür "İbrâhim-i ziyâret itmek katında namaz kılmak fakirlerüñ haccıdur, beylerüñ derecâtıdur, müstehabdur ol kişiye ki kaçan Halilullâhı /140a/ ziyâret ider. Evvel arı abdest ala, iki rek'at namaz kıla. Niyetini Allah'a doğru duta. Tevbe isiğfâr ide, eyide ki: İlâhî dostuñ İbrâhim'i saña vesile kılurın ve sâyir peygamberleri ve habibüñ Muhammed-i Mustafâyı saña saña şefâ'atçi kılurın diye andan edeb-ile huşû-ile meskenet-ile gire İbrahim peygambere selâm vire, ulu sultanlara selâm virir gibi evvel sağ ayağı-y-ıla kapudan gire eyide ki: Bismillâhi ve selâmün 'alâ resûlillâhi. Allâhümme salli 'alâ Muhammed'in ve alâ âli Muhammedin va'ğfirli ve'r-hamnî ve'ftahli ebvâbe /140b/ rahmetike ve li'l-müslimine. Andan iki rek'at tahiyete'l-mescidi kıla andan İbrâhim'üñ kabri ileyine vara eyide ki es-selâmü alâ Halilillâhi ve rahmetullâhi ve berekâtühü diye yüzünü kibleye eyleyib salavât getüre çok du'âlar eyleye. Hak Te'âlâ'ya İbrâhim'i vesile kıla. Zirâ kankı duâda ki İbrahim vesile olsa Hak Te'âlâ ânı red itmez. Andan fâriğ olıcak İshâk peygambere gele selâm vire. Ne ki anda işledise bunda dahî eyle ide. Andan Ya'kûb Peygambere vara ancılayın ide. Andan İbrahim hâtunı Sâra'ya vara selâm vire /141a/ duâ eyleye. Muhammed'-i Mustafâ'ya salavat getüre. Andan İshâk peygâmbere hatunı Ribka'ya vara anda dahî ancılayın ide andan Ya'kûb peygamber hâtunı Lika'ya vara selâm⁴vire. Bunda dahî duâlar kıla salavât getüre evvelde itdügi gibi andan Yûsuf peygambere vara aña dahî selâm vire du'âlar ide salavât getüre. Ammâ Yûsuf peygamber aleyhis-selâm mağaradan taşradur çok soñradan konmuşdur. Ahmed bin Amr bin Câbir'den sorarlar. İbrâhim'üñ ve sâir oğlanlarınıñ ve hâtunlarınıñ kabirleri ta'yin işbu mıdur /141b/ ki şimdiki zamanda ziyâret iderler. Yâhûz bunlar hepisi mağara içindedür taşradan bilinmez mi didiler eyitdi ki İslâm âlimlerinden ve meşâyihlerinden sordum. İşbu kabirlerüñ nişanları kıyınızda sahih midür didüm. Cemi'i eyitdiler ki sahihdür. Bunda şüphe yokdur ki işbu kabr-ı İbrâhim'dür bu kabr-i İshâk'dur, bu kabr-i Ya'kûbdur hâtunları dahî böyle didiler. Buña inkâr itmez. İllâ mübtedi' ve azgun kişi didiler. Allâhümme a'iznâ mine'l-bida'i va'd-dalâletiamin. Hikâyet-i Temîmi'd - Dârî: biz altı /142a/ kişi-y-idük. Birimiz Temîm-i İbn Evs idi. Anuñ karındaşı Naim bin Evs idi ve birimiz Abdullâh bin Abdullah-idi. Ve

birimiz Fâkîhetü İbn Nu'mân idi ve birimiz Tayyib b. Abdullah idi varduk müsülman oldık. Diledük ki Resûl Hazreti bize Şam'da bir yir vire. Resûlullâh eyitdi ki nireyi severseñüz orayı dileñiz didi. Ebû Hind eydür: Durduk Resûlullâh kıyından bir yire varduk, tanışduk nireyi dileyelüm diyu Temîm eyitdi: Beyte'l-Mukaddesi dilerüz çevre yanı mezra'alarıyle didi. Ebû Hind eyitdi eğer acemde dilesevüz bize nesne değmez didi Temîm /142b/ eyitdi eyledür kim dirsin. Ebû Hind eyitdi mülk-i 'Arab dahî eyle oliser bize nesne irişmez korkaram ki bu iş bize tamâm olmaya. Temîm eyitdi. Beyt-i Cebrâili dilerüz. Çevre yanı mezraalarîle. Ebû Hind eyitdi çokdur büyükdür didi. Temîm eyitdi ne yiri maslahat görirsin anı dileyelüm şol köyi dileyelüm ki anda hasırlar işlerüz ve hem anda âsâr-ı İbrâhim vardur. durduk yine Resûlullâh katına varduk. Eyitdi ki yâ Temîm sever misin şol nesnei ki tanışduñuz sen haber viresin ya ben size haber vireyim. Temîm eyitdi belki sen haber vire bize /143a/ Yâ Resûlallâh tâ imânumuz ziyâde ola Resûlullâh eyitdi yâ Temîm sen bir nesne diledüñ bu ânın gayrın diledi ³tanışık ne gökcekdür didi. Resûlullâh buyurı. Bir pâre saktıyân getürdiler anıñ üstine bir yazu yazdı nüshasın budur. Bismillâhirrahmânirrahîm. Hâzâ zikru mâ vehebe Muhammedün Resûlullâhi Sallallâhü aleyhi ve selleme ⁷li'd-dâriyyine izâ a'tâhüllâhü'l-arda vehebe lehüm beyte'aynin ve Habrûn ve'l-mertüm'e ve Beyte İbrâhîm'e bimen fihim lehüm ebeden şehide. Abbâs bin Abdülmüttalib ve Cehm bin Kays Ve şurahbil İbn /143b/ hasene Temîm eydür: Vakti ki Resûl Hazreti hicret itdi Mekke'den Medine'ye geldük diledük ki yine bir yırnı bitiyaza nüshasın budur. Bismillâhirrahmânirrahîm. Hâzâ mâ entâ Muhammedün resûlullâh Temimeddâriyye ve ashâbehû innî entaytüküm beyte aynin ve habrûne ve'l-Mertûme ve beyte İbrâhîm'e bi-zimmetihim ve cem'i mâ fihim natyete bettin ve nefeztû ve sellemtü zâlike helüm ve li-a'kâbihim ebedi'l-ebedi femen ezâhüm fihi ezâhüllâhü şehide Ebû Bekribni Ebû Kuhâlete Amribnil Hattâb ve Osmân İbn-i Affân ve Aliyyibni Ebî Tâlib ve muâveyetübnü Ebî /144a/ Süfyân ve ketebe Temîm eydür: Resûlullâh sallallâhü aleyhi ve selleme vefât itdüginden soñra Ebû Bekr halîfe oldı Şam'a çerî gönderdi. Nüşhası budur. Bismillâhirrahmânirrahîm min Ebî Bekri's-Siddîk ilâ Ebî Ubeydete İbni'l- Cerrâhî selâmün 'aleyke fe-innî ahmedü ileyke. Allâhü llezi lâ ilâhe illâ hüve emmâ fe-emnea men kâne yü'minü billâhi ve'l-yevmi'l-âhiri mine'l-fesâdi fi kuraddârîyyine vein kâne ehlühâ kad halev /144b/ anhâ ve erâdeddâriyyüne yezreûnehâ felyezreûnehâ feizâ raca'a ileyhâ ehlühâ fehiye lehüm ve ehakka bihim ve sallallâhü 'alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecma'î

KAYNAKÇA

- Ahmed b. Hanbel, Müsned, I-V, Beyrut, 1969²
- Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâil, *Câmiu's-Sahîh*, I-X, Beyrut (tsz.)
- Brockelmann, C., *Geschichte der Arabischen Litteratur*, Leyden Brill 1937-1949
- Clauson, sir Gerard, *An etymological of Pre-Thirteenth Century Turkish*, Oxford, 1972
- Dârimî, Ebû Abdulah b. Muhammed, *Sünen-i Dârimî*, I-II. Beyrut (tsz.)
- Develioğlu, Ferid, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara, 1988
- Dilçin, Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü*, T.D.K. Ankara 1983
- Ezrakî, Ebû'l-Velid Muhammed, *Kâbe ve Mekke Tarihi*, (Çev: Y. Vehbi Yavuz), İstanbul 1980
- Fayda, Mustafa, "İslâm Dünyasında İlk Şehir Tarihleri", İbn-i Şebbe, "Tarih-i Medineti'l Münevvere", A.Ü. İlahiyât Fakültesi Dergisi, C. 28. s.162-180
- F. Babinger, *Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri*, Ankara 1982, (Çev: Coşkun Üçok), Ankara, 1982
- Gönültaş, Güler, *Manisa İl Halk Kütüphanesi Türkçe Elyazmaları Kataloğu*, Manisa, 1986
- Günaltay. M. Şemseddin, *İslâmda Tarih ve Müverrihler*, İstanbul 1342/1924
- İbn Mâce, Ebû Abdullah Muhammed b. Yezid el-Kazvini, *Sünen-i İbn-i Mâce*, I-II, Mısır, 1954
- İbn Nedim, *el-fihrist*, nşr., Flugel, Leipzig 1871
- İA., İstanbul (1940-1984)
- Mehmed Tâhir (Bursalı), *Osmanlı Müellifleri I-II*, Matbaa-i Âmire, İstanbul, 1342
- Abdülbâki, Muhammed Fuad -*Mu'cemü'l-Müfehres li'l-elfâzi'l-Kur'âni'l-Kerim* (tsz.)
- Müslim, Ebû Hüseyin Müslim b. Haccâc, *Sahih-i Müslim*, I-V. Mısır, 1955
- Nesâî, Ebû Abdurrahman b. Şuayb, *Sünen-i Nesâî*, I-VIII., Beyrut (tsz)
- Kehhâle, Ömer Rıza, *Mu'cemü'l-Müellifîn*, V. Beyrut (tsz.)
- Şâkir, Mustafa, *et-Târihü'l-Arabî ve'l-Müverrihîn*, Beyrut, (tsz.)
- Şeşen, Ramazan, *Nevâdirü'l_mektûbâti'l-Arabiyye fi Mektebât-ı Türkiyâ*, Beyrut 1982
- Şeşen, Ramazan, *Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı*, İstanbul, 1998
- Tirmizî, Ebû İsâ Muhammed, *Sünen-i Tirmizî*, I-V, Mısır, 1975²
- Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu* (03) Ankara, 1996 (TÜYATOK)

Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu, (05), IV, İstanbul 1995

Wensinck, A.J., *el-Mu'cemü'l-Müfehres li-Elfâzi'l-Hadîsi'n-Nebevî* (Concordance et Índice de la Tradition Müslumane), I. - VIII., Leiden, 1963-1969

Zirikli, Hayreddîn, *A'lâm Kâmûsu Terâcim li-Eşhuri'r-Ricâl ve'n Nisâ mine'l-Arab ve'l-Müsta'rabîn ve'l Müsteşrikîn*, Beyrut 1986³

EK: 1
SÖZLÜK

-A-

adl	: adalet
ağrığı	: ağırlık, ev eşyası
ahâdis-i merviyye	: rivâyet olunan hadisler
ahbâr-ı latîfe	: hoş haberler
ahsen-i vech	: en güzel tarzda
and virmek	: yemin etmek
âsân	: kolay
asr namâzı	: ikinci namazı
avaz	: ses
ayruk	: başka

-B-

bahş	: bağış, ihsân
bây	: zengin
berriyye	: Ova
bevâsır	: basurlar, mayasıllar
Beytü'l - Ma'mûr	: Yedinci kat gökde, Cenneti Firdevs'de bir köşk olup Hz. Âdem'le yeryüzüne indirilmiş -Kâbe mevkiine- tûfandan sonra yine cennetteki yerine alınmıştır.
bezek	: süs
bezl	: bol bol verme, saçma
binüt	: binecek hayvan
biş	: beş
bişig	: beşik
biti	: mektup
bulsar	: bulur
buncılayın	: bunun gibi, böyle
buyrunulmak	: emrolunmak

büstân-ı üns : arkadaşlıklar bahçesi

-C-

cezîl : çok, bol

cüdd-i cehd : çalışma, çabalama

-Ç-

çalab : Allah

çeñzinmek : dönmek, dolaşmak

çerî : asker

çevgân :ucu eğri değnek

çezmek : çözmek

çimkür- :püskürtmek

-D-

dağınk : dağınık, perişan

demren : okun ucuna geçirilen demir ya da kemik parça

dereke : aşağı inilecek basamak, en aşağı kat

destûr : izin, ruhsat

dıynak : tırnak

dir düñüz : ne derdiniz, ne söylediniz

durğurmak : durdurmak

dürre : büyük inci tanesi

düşenbe : pazartesi

düşvâr : güç, zor

-E-

ebsem : sağır

esrâr-ı ma'ârif : bilginin sırları

etmek : ekmek

evtâd-ı arz : yeryüzünün direkleri, kazıkları

eydinildi : söylendi ki

eyitmek	: söyle
-F-	
fahr	: övünme
fâriğ	: vazgeçmiş, çekilmiş
ferište	: melek
feza'-ı ekber	: büyük korkular
fezâil	: faziletler
fidâ	: fidyeye

-G-

geñez	: kolay
gerûlek	: geriye doğru
giñ	: geniş
giñitmek	: genişletmek
girde	: açılmış yufka
givürmek	: koymak
gökçek	: güzel, sevimli, hoş
görklü	: temiz, iyi
göz irimi	: gözün görebildiği uzaklık
gussa	: keder, kaygı, tasa

-H-

hacer	: taş
halâyık	: hizmetçi
hamîr	: hamur
hamis	: perşembe günü
havha	: büyük kapı içindeki küçük kapı
hecin	: bir cins deve
helik	: ufak taş parçası
her bâr	: her defa
hikâye-i garîbe	: garip hikâyeler

-I - İ-

ısıtma	: sıtma hastalığı
ıssı	: sıcak
ızushık	: ıssızlık, sakinlik
ihtisâr	: kısaltma
ileyin	: ön, huzur, huzurundan
iltmek	: iletmek, göndermek
inlülüg	: enlilik
inzâr	: yağmur duâsına çıkarken kılınan namaz
irte	: sabah namazı
isâbe	: örtü
istilâm	: öpme veya el sürme
istincâ	: necâsetten, pislikten temizlenme
itâb	: azarlama

-K-

kaçan	: ne zaman
kâhil	: tenbel
kakımak	: azarlamak
kalem-i benân	: meşhur yazarlar
kalîlü'l-amel	: ameli az
kalîlü'l-emeî	: Hırs ve tamahı çok
kande	: nerede
karamtuk	: karamsı, karaya çalar
karar	: harar
karîbü'l-ecel	: ölümü, eceli yakın
katı çağırmaq	: ağlayıp sızlamak, bağırmaq
katre	: damla
keff	: avuç içi, aya
keleci	: lakırdı, söz
kendüye	: kendine
kesr	: kırma, kırılma

kıgırmak	: çağırmaq
kırañ	: kağnı arabası
kızlığ	: kuraklık
kiçi	: küçük
kiçrek	: küçük
kubbe-i sahrâ	: Kudüs'te Mescid-i Aksâ'da
kuffe	: sepet, küfe
kütüb-i mâziye	: eski kitaplar

-M-

ma'nif	: bilinir
melül	: üzgün
merkad	: mezar, kabir
meşhed	: mezar
mevânî	: engeller
mizâb	: su yolu, oluk
musahhar	: ele geçirilmiş
mücâvir	: komşu
mültezem	: gerekli görülmüş
münşerih	: gönlü açık, sıkılmayan, eğlenen
mürûr-ı eyyâm	: günlerin geçmesi
müştak	: özliyen, can atan, göreceği gelen
müteberrik	: mübârek sayılan, uğurlu

-N-

nâ-gâh	: ansızın, birdenbire
nahif	: zayıf, arık
nazar itmek	: bakmak
neam	: evet
nefs-i emmâre	: kötülüğü emreden nefis
nefs-i levvâme	: insanı kınayan, sahibini sorgulayan nefis
nefs-i mutmainne	: kötülüklerden arınan nefis

nefs-i mülhime : kötülüklerden kurtularak ilham ve keşfe mazhar olan nefis
niceleyin : çok kez
nizâ' : çekişme, kavga

-O-

od : ateş
olok saat : o saatte

-Ö-

ögrütme : öğretmek
öndül : ödül, mükâfat, yarış ödülü

-P-

pâre : parça
pelâs : eski kilim, keçe; aba, çul
pencüşenbe : perşembe

-R-

rakk : üzerine yazı yazılan tabaklanmış ince deri
recâ' : umma, ümit
renc : hastalık
reşf : suyu emerek içme

-S-

sacın : bahşolunmak
sağış : sayı, adet, miktar
sağışsuz : sayısız, sonsuz
sâkıt : düşmek
sanmak : istemek, dilemek
sansa : istese, dilese
sa'y-i cemil : güzel işler
sebt günü : cumartesi

sem'	: ses
sîl	: sel
soğulmak	: suyu çekilmek
soğulmak	: suyu çekilmek
söykerdi	: dayardı
sucumak	: birdenbire sıçramak
suvarmak	: su vermek, sulamak
süci	:tatlı içecek
sükûk	: kemikler
süm'a	: görsünler, işitsinler diye yapılan göstermecilik
sürçütmek	: sürçtürmek, sürçmesine neden olmak
sürûr	: sevinç

-Ş-

şavk	: ışık
şûle	: ışık
şurû'	: başlamak

-T-

takrir	: yazmak
tamu	: cehennem
tañ	: sabahleyin
ta'n	: sövme, yerme, ayıplama
tavk	: گردانlık
tazarru'	: kendini alçaltarak yalvarma
teberrük	: mübârek sayma, uğur sayma
teferrüc	: ferahlanma, gezinti
tekyelenmek	: dayanmak, yaslanmak
telbiye	: Hac esnasında hacıların "Lebbeyk Allahümme Lebbeyk" demesi
teşviş	: karıştırma, karmakarışık etme
tevârih-i sâbika	: geçmiş tarihler

tih : çöl
tînet-i habal : cehennem ehlinin mengeneye sıkılarak ovadan çıkan su

-U-

ubûdiyyet : kulluk
uçmak : cennet
umı : umut, ümit
urıdurmak : namazda kıyamda durmak
uş : işte, şimdü, çünkü, ancak

-Ü-

üns : alışkanlık
üründülemek : seçmek
üsbû' : hafta (haftanın yedi günü)
üzilmek : kopmak
üzmek : koparmak

-V-

vir : ver ki
viribinilmek : gönderilmek

-Y-

yumış : hizmet
yazuğ : günah
araklanmak : hazırlanmak
yâd itmek : anmak
yazı : ova, sahra, ıssız kır
yir : yer, yeryüzü
yitilmek : keskinleştirmek, sivriltmek
yerendi : edindi
yigrele : daha iyi, üstün
yülütme : traş olmak

yavuzluk	: kötülük
yağrın	: sırt
yayak	: yaya olarak
yavi kılmak	: kaybetmek, yitirmek
yidmek	: çekmek, yedekte götürmek

-Z-

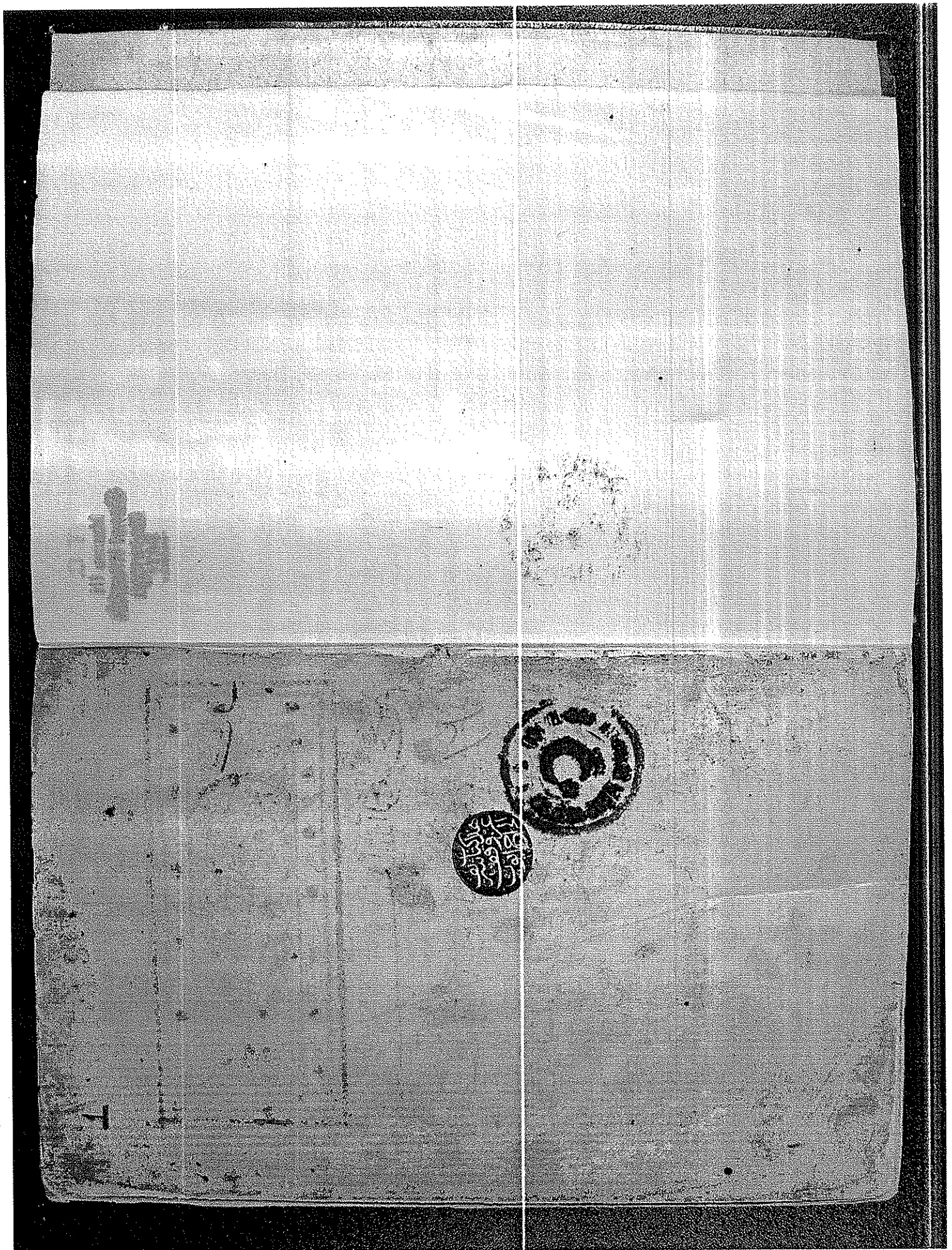
zeberced	: zümrüitten daha açık yeşil olan ve zümrüt kadar değeri olmayan bir süs taşı
zeyt	: zeytin yağı
zîr ü zeber	: altüst
zu'm	: bâtil, zan şüphe
zülâl	: güzel, saf, tatlı su

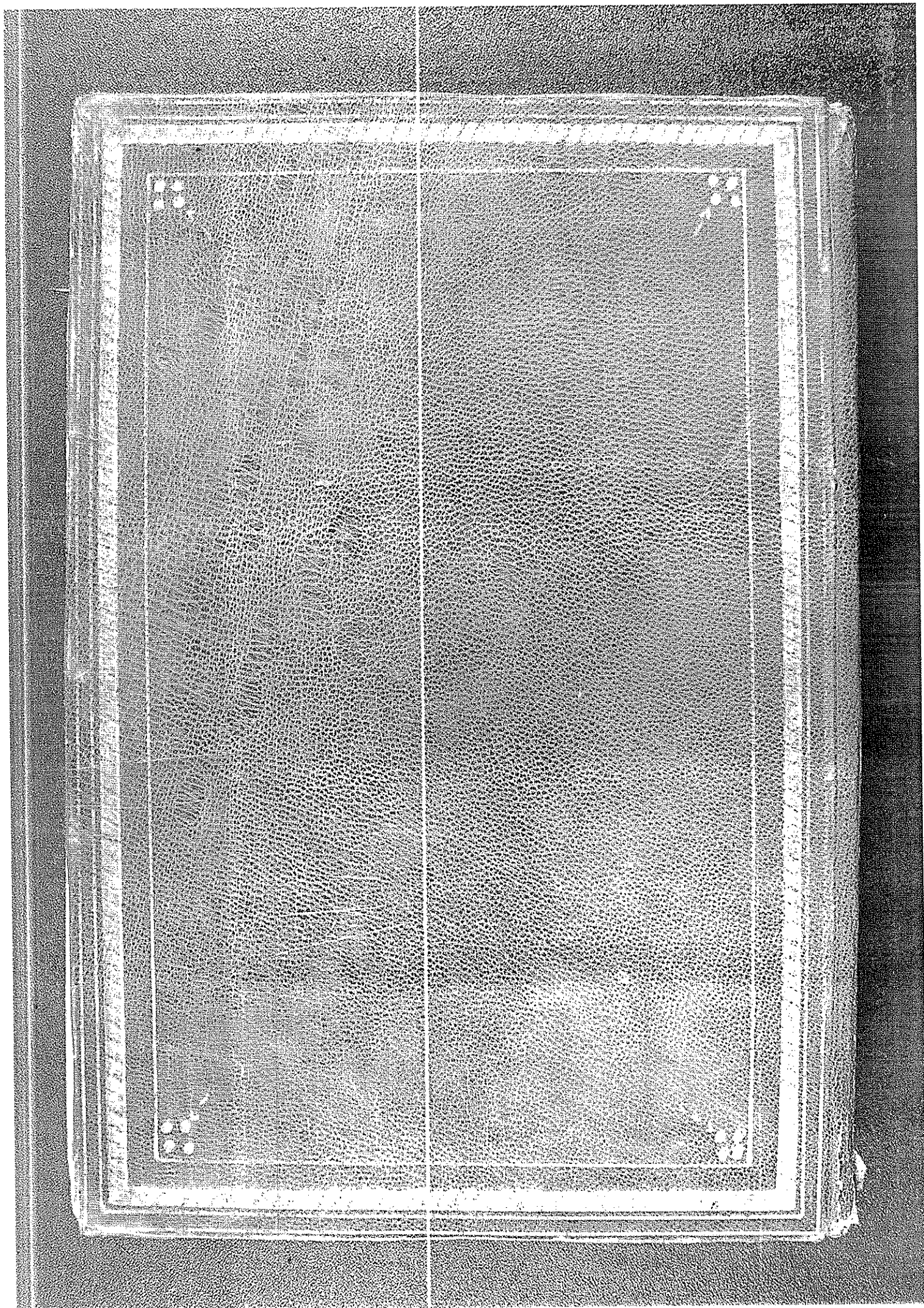
EK:2
ESERİN OSMANLICA METNİ
(TIPKI BASIM)

T.C.
Mariusz III
General Krasinski
Mariusz III

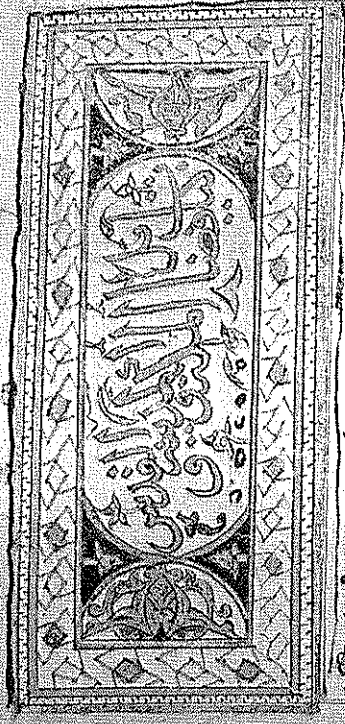
5055

5055

مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَرْقًا وَلَا غَرْبًا
وَرِيًّا رِجْتَهُ سُبْحَانَ فِي الْأَرْضِ لَا يَخْطَا ط
الدُّنُوبِ وَالْأَسْمَاءُ كَمَا جَعَلَ لِلَّهِ الْأَنْبِيَاءُ
الْبَيْتَ الْمَيْمُونَ رِجْتَهُ فِي الْوَارِثِ السَّمَاءِ أَنْبِيَاءُ
أَنْ لَا لَالَةَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْأَهْلِيُّ وَالشَّهِيدُ
أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدًا وَرَسُولَهُ مُحَمَّدًا مُحَمَّدًا
الَّذِي دَارُ حُجْرَتِهِ وَمِنْ قَدَمِ الْمَدِينَةِ أَجْمَلُ
الْفَرَايِ وَمِنْ رِجْلَيْهِ وَمِنْ رِجْلَيْهِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى كَمَا قَالَ اللَّهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا أُمَّةً لِحَبِيبِهِ مُحَمَّدٍ
عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَأَقْبَلَنَا لِصِحَّتِهِ
سُبُورًا مَبْنِيًّا مِنَ الصَّافِيَّةِ وَالطَّوَّافِ بَيْتَهُ
الْحَلَامِ الَّذِي افْتَقَرْنَا بِهِ عَلَيْهِ فَلَئِنْ لَبِثْنَا
قَبِيلًا تَرَضَّاهَا وَأَمْرًا بِالْأَشْرَارِ لَكِنَّهُ وَحِيمٌ

تبارك وتعالى سبحان الذي أسرى

بعبده ليلاً من المسجد الحرام إلى المسجد

الأقصى صلى الله عليه وعلى آله وصحبه

لجؤم كهدي ما دام المذار ساكناً

من الدنيا وما دارت الأرض إن لم ينزلها

أما بعد يعني الله تعالى حضرت

صغش من شوك بردن صغش واك جهان

فخر من صغش واك جهان واك جهان

صغش واك جهان بوضيف صغش واك جهان

العمل طويل لأجل قريب الأجل

عفا الله عنه وعمن سلفه الله تعالى حضرتنا

جل وعلا قد سر مبارك كقبة صغش واك

ومسجد اقصاده عبوديت بوزن برة

وزن اشتخان ادب اول بوجاه حضرتنا

مكة معظمه نك وقد بينه مشرفنا

وقد سر مبارك صغش واك بوزن برة

اد نك و مجاوز اول نك نوا برك نك

وصحنا نك نك نك نك نك نك نك

قَطْرٍ سِينٍ وَيُوزِجُ لِرَدِّهِ بِرِسْنِ بَيَانِ دَرِّ
تَارٍ وَرِضْكَ لِرَيْبِهِ بِيُوضَعِ قَدْرُكَ التَّمَّاسِ ذُنُوبَكَ
خَاطِرُ لِرَيْبِهِ كَسْرٍ وَسُورُ لِرَيْبِهِ عَلَى الْفَتْرِ وَلَيْبِهِ
وَإِخْلَاصِهِ أَوْ قِيَانِ لِرُوكِ كُوزِ لِرَيْبِهِ نُورُ
شُكُوفِ لِرَيْبِهِ سُورُ وَأَوْلَا وَيُوضَعِ عَيْبِ
عَفْوِهِ وَرَحْمَتِهِ بِإِذَا دَلَّ نَقْصَ بِنِزَانِ لِرِي
بِإِذَا دَرَّ لِبَدْرٍ كَرِيمٍ اللَّهُمَّ يَا غَالِمَ السُّرُورِ
وَالنَّجْوَى يَا كَاتِبَ النِّصْفِ الضَّرِّ وَالْبَلْوَى
وَيَا غَيْبَ الْمُضْطَرِّينَ يَا رَاحِمَ النَّاسِ كَافِرِينَ

إِحْسَالِ مَنْ قَرَأَهُ وَطَالَ عَمَلُهُ فِيهِ فِرْحَانٌ وَخُرْجَانٌ
وَأَرْزُقَهُ مِنْ حَيْثُ لَاحْتَسِبُ وَكَيْسَ أَمُورُهُ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَنْحِ مَقْصَادَهُ مِنْ خَيْرِ النَّاسِ
وَاطْوِ عَجَائِزَ بِيَابِهِ هَذِهِ الْمَسَاجِدِ الشَّرِيفَةِ الَّتِي
قَالَ فِي حَقِّهَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَشْدُ
الرِّجَالُ إِلَّا لِثَلَاثَةِ تَلَاثَةٍ مَسَاجِدَ مَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَمَسْجِدِي وَمَسْجِدِ أَيْلِيَا يَعْنِي مَسْجِدَ بَيْتِ
لُقْمَانَ شَرَفَهَا اللَّهُ تَعَالَى وَعَظَمَهَا أَمِينُ
يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا رَاحِمَ النَّاسِ كَافِرِينَ

مُبَارَك مَقَامَكَ تَهْرَف حَقَّقَهُ قَوْلُ عَظِيمِكَ
أَبَاتِ مَسْتَوَاتِهِ وَسُورِنِ شَرِيفَتِكَ أَطَارِدِ بِشْرِ
عُرْوَتِهِ وَكُتِبَ مَا ضَمِيدُنْ حِكَايَتِ غَرِيبِهِ
وَتَوَارِيخِ سَابِقَتِنِ أَخْبَارِ طَبِيقَةِ الْوَجُودِ قُلُوبِ
ذِيانِ بَيَانِ وَقَوْلِكَ بَيَانِ شَرَحِ إِدْبِ تَقْدِيرِ
إِدْعَاؤِ رِيَاظِ مَزَامِنِ بُوَصْعِيفِ كَقَمُورِ نَبِيَابِ
وَرَشْفِ مَن مَخْرَجِ خَيْرِ هَرِيسِ نَجْدِي فَضَائِلِ لِرَبِّي
بِأَسْلُو كَأَسْنَهْ أَوْزِ بَابِ الْخِصْصَاتِ قَلْدِي تَا
أَوْ قَبُوبِ مَطَالَعَةِ إِذْ نَلَّكَ أَوَّلًا وَدَخِي

هَوَ كَوْنِ بَرِيَابِ وَبِرَائِدِ بَرِضِكِ أَوْلَادِنِ
أَخْرِي تَهْ خَنْمِ إِذْ نَلَّكَ تَوَاكُلِ بَارِي وَبِجَزَلِي
بِحَزْبِيلِ وَلَا تَابِيلِ وَنِ اِكْ نَفْسِ مَظْمِيَّتِي
فَضَائِلِ نَحْجَسِنْدَهْ جَلُوعِ إِذْ دَرَبِ أَنْوَارِ وَتَلْدِ كَلْدِ
وَنَفْسِ مَلْهُمَهْ بَسْتَانِ أَنْسَاهِ أَسْرَارِ مَعَارِفَاهِ
طَوْبِي لِيَاكَ وَنَفْسِ لَوْ كَاهِمَهْ مَعْصِيَّتِ نِيَهْتَاهِ لَانْفِطَوَا
مِنِ دَجْمَةِ اللَّهِ زِلَالِيَاهِ صَوَارِكِي وَنَفْسِ
أَقَارِعِ حَمَائِلِ إِذَا قَلْعِنْدِنِ وَبُؤْمُرِ شَرِيفِي
شَوْفِ نَجْمِ لَوِيَاهِ دِلْدِ لِمَجْمُورِ عَمْسِ سَرَابِي

وَعَمَّوْا اِيْمَانِكُمْ لِيُحْيِيَكُمْ وَيُدْعِيَكُمْ اِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 وَيَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
 الَّتِيْ كُنْتُمْ تُكْفِرْنَ بِهَا لَمَّا نُنزِلَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ
 لِئَلَّا تَكُوْنُوْا اُمَّةٍ مِّنَ الْاُمَمِ الَّتِيْ نُنزِلَ عَلَيْهَا
 الْكِتَابَ وَلَٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ

الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تُكْفِرْنَ
 بِهٖ لَمَّا نُنزِلَ عَلَيْكُمْ
 الْكِتَابَ لَئِيْلَّا تَكُوْنُوْا
 اُمَّةً مِّنَ الْاُمَمِ الَّتِيْ
 نُنزِلَ عَلَيْهَا الْكِتَابَ
 وَلَٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا
 يَعْلَمُوْنَ

الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تُكْفِرْنَ
 بِهٖ لَمَّا نُنزِلَ عَلَيْكُمْ
 الْكِتَابَ لَئِيْلَّا تَكُوْنُوْا
 اُمَّةً مِّنَ الْاُمَمِ الَّتِيْ
 نُنزِلَ عَلَيْهَا الْكِتَابَ
 وَلَٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا
 يَعْلَمُوْنَ

الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تُكْفِرْنَ
 بِهٖ لَمَّا نُنزِلَ عَلَيْكُمْ
 الْكِتَابَ لَئِيْلَّا تَكُوْنُوْا
 اُمَّةً مِّنَ الْاُمَمِ الَّتِيْ
 نُنزِلَ عَلَيْهَا الْكِتَابَ
 وَلَٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا
 يَعْلَمُوْنَ

الباب السادس

في ذلك وكلمة من والنظر الى الملكة
والطواف بها عند لمطر وطلوع الشمس

الباب السابع
وعزوبها وشدة الحر

في ذكر مواضع التي فيها تسجيات التراب
وربانق الاماكن الشريفه ومكاتب وجاليليا

الباب الثامن

في ذكر فضائل زعمه وسعي بن الصفا والمرو

الباب الثاني

في ذكر هبوط آدم عليه السلام الى الارض وتبنيه
الكمة وحج وطوافه البيت الحرام

الباب الثالث

في اختيار ابراهيم عليه السلام موضع البيت وتبنيه
الباب الرابع

في فضائل مكة وما يتعلق بها شرفها الله
الباب الخامس

في ذكر شجرات تعجيل الحج وذكر الثاخير

أولئك باب بيان أدركت كذا كذا
 آدم ياد كذا كذا أو كذا كذا
 ونحوه طواف ائتدرك ونحوه ونحوه
 ائتدرك مجاهد رويت ائتدرك من الغائبين
 دن رضي الله عنهما زين العابدين بن ^{آية} ائدرك
 حسين بن علي له رضي الله عنهما مكان
 طواف ادرك قدس مباركا دن برحمتهم
 كذا كذا كذا كذا سلام وردني ائتدرك
 ابي رسول لك قروي ائدرك ائتدرك

الباطن
 في ذلك تنويع كل عمل بقوله الحاج من
 حين خروجهم من منزله ابي ائتدرك
 ورجوعه ابي بيت ائتدرك
 الباطن
 في ذلك من مرض بهمة ائدرك
 حاجا ائدرك ائدرك ائدرك
 في تلك ائدرك
 الباطن

كَلِمَةً أَوَّلَ بَوَائِقِ طَوَائِفِ أَمَلِكِ نَدْوَانِ أَوْلَادِي
وَ يَجُودُونَ أَوْلَادِي وَ قَدَّرَ بِرَبِّي وَ بَعُوهُ وَ خَجَّ بِرَبِّي
أَنْفَرُ بَوَائِقِ شَيْبَةِ أَيْتَارِي أَرْكَ حَكْمَانِ
أَوْ قَدْ كَسَبِي يَعْجَى نَوْرِي وَ أَيْتَارِي أَوْلَادِي
أَمَلِي نَعْمَ أَنْفَرُ أَيْتَارِي اللَّهُ تَعَالَى فَرَاتِ أَمَلِي
بُورِ دَرِي كَمِ أَيْ جَانِي فِي الْأَرْضِ خَلِيقَةَ الْأَيَّةِ
فَرَشْتَهَارِ دَرِي كَمِ نَدْوَانِ بَوَائِقِ أَيْتَارِي
بَسْمِجِ نَعْمَ تَيْمِ اِدْرُزْ نَزْدَانِ عَيْتَارِي خَلِيقَةَ أَوْلَادِي
بُورِ دَرِي نَدْوَانِ فَسَادِ أَدْوَانِ نَدْوَانِ كَمِ اللَّهُ تَعَالَى

أَدْوَانِ أَيْتَارِي كَمِ حَاجِلِ أَيْتَارِي كَمِ أَيْتَارِي
كَمِ نَدْوَانِ أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي
نَدْوَانِ نَدْوَانِ نَدْوَانِ أَيْتَارِي
بُورِ دَرِي كَمِ أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي
أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي
أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي
أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي
أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي نَدْوَانِ أَيْتَارِي

بيان ادراك ابن عباس رضي الله عنه رواية
 اذن ايدرو قيني كما الله تعالى آدم
 اجماع قد بينه شرحه مبارك بارش
 دنيا كو كنده يدي الي ايا قلري يراوشند
 يدي چن سز سبيلسه شو كار خري
 كور لندد الله تعالى بوي قضا يدي
 انميش انشونه دكن ايتده كه ياد پ بضا
 خوليكه و شنتار اواران اشد ميرون الله
 تكالي ايتدي كه شك تا هلك سبكتن كلك

بو اولي حرم و رازد اكن اول اولد ن برين
 دش سب يدي طغر بون اولك او سبته دش يدي
 و دخ هس اولك اهل واره ذره بتا كه بوا اولك
 اهل هم اوغلا ناردن اولوك دخي شكندن
 مناسب اهل واره و تاقيا منه دكن عمارت
 طترزه الله رضا سن است ترزه

الثاني
 الصبح باب آدم بيضا مبرك كوكدن يره
 دشنت ككبه با يده عين سج ادب طواظا نده يني

وَأَنْ يَجْعَلَ بِنَاوِيْبَ يَوْمِ نَدْوَاكَ أَنْكَ جَوْشَنَ
طَوَافِ نَيْتِ بِنِي آفِكَ بَشَكَ أَيْلَوَانَ نَقَاصِكُ
فَرَشْتَاكَ عَرْشَمَه وَبَيْتِ الْمُعْمُومِ اِرْتَدَاكَ
اللَّهُ تَعَالَى اَدَمَ بِيْعَامِ مَرْحَمَه هُنْدَ وَنَسْنَا نَدَاكَ
مَكَّ بِيَه دَكْتَنَ بِرَايَاغِ التَّنَدَه دُودِي هَمَّ
بُرْدُكَ دِي وَهَمَّ بَرِيكَ اِرِي وَطَاغَا لَرِي بِرَادَم
اِدْرِي هَمَّ بَرِي كَه مَبَارَكِ اَيَاغْنِ بَصَدِي
اَوَّلُ بَرِي حَقِّ تَعَالَى عَارَتِ شَهْرَ اَيْلَدِي
حَبْرَ اَيْلَ حَضْرَتِ بَرِي قَنَا دِي كَه وَدِي بَرِي دِي نَدَاكَ

بِيَاذِ اَجْرِهِ وَرَشْتَاكَ طَشْتَاكَ اَكْمُورِ لَرِي
طَايشِ اَنْوَرِ كَسِي شَيْخُ نُوْرٍ مَرِي اَدَمَ بِيْعَامِ
مَكَّ بِرَشْتَاكَ اَعْدَانِ كَا بَرِي بِرِجَالِ اِنَانِ
دُو بَرِي طُورِ زَيْتَادُو بَرِي طُورِ سِي نَادُو
بَرِي سَجَلِ جُودِي دُو بَرِي مَلَكِ جَبَلِ
دُو تَا نَوْخِ طَوْفَا نَيْتَه دَكْتَنَ طَرِي اَللَّهُ
تَعَالَى طَوْفَا نَدَاكَ اِنْ كُنْتُوْرِي بِرِي نُوْرِي
اَكْمُورِ كَسِي قَلَدِي سَيْلِ اِكِ بَا نُوْرِ اَللَّهُ
شَا نُوْرِي اَوَّلِ طَبَرِ غَاغَه بَرِي اَرْتَدَاكَ سَرُوْرِي

هزته دعا انشا الله تعالى قبول اذني
عباس ورايت اذن ايدك الله تعالى
حج اسود وجمعتن يوم اذني وقت
سددن اغدي نور دوزن يا لله شغله
ورزدي ووفني كه ادم بيغامت كوزيه
الذي جدي بوزنه بصدي انك له
انوطندي بيت الالهك ساغ كوشستان
فوري شمان بن ساج ايدن نگاه خبر وزيه
كه اول زمان ادم بيغامت عليه السلام ملكه

يا يدي ملكي قارع اولديسه ايندكه يارب
هراش ايشلينا كورس واردر بيمر خي شمان
كردسي وار مدردو حتى تعالى ايندي كه
نمرواردر سناخ عكفونك كيرسون ده
ادم ايندي كه يارب دم كه بيجمرد عوك
يوم يته التسين الله تعالى ايندي كام
ايه اولسون سنج وسناق دريتندن
هركشي كه بومر اومه كاور زيارت
ادرسنجين كناهنه اقاردر وحين در

وَخَلَقَهُ جَارِخُ عَمِي سَيَانِ اِدْرَا اللهُ تَعَالَى اِذْ بَرِه
 عَمَّسَمَانِ بِنِ سَاخِ رِوَايَتِ اِدْبِ اَيْدُرُ وَ اللهُ
 اَعْلَمُ خَلِيْلُ الرَّحْمٰنِ مَعْرَاجِ اَوْلَادِي كُوخَلْدِرْدَن
 يَكْتَا فَنظَرِ اَنْدِرْدِرْدِيكَ مَشْرِقَتَه وَ مَعْرِزَه نَتَاكَه
 اَللهُ تَعَالَى قَوْلَانَه بِيُوْرْدِي وَ كَكَدَا لَكَ
 نَرِي اِيْرَاهِيْمَ مَلَكُوتِ اَسْمَاوَاتِ وَ اَلْاَرْضِ
 وَ لِيَكُوْنُ مِنْ اَلْمَوْقِنِيْنَ اِيْرَاهِيْمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 مَلَكُهُ يَرْوِي اِخْتِيَارِ اِرْدِي يَا مَعْجُوْنُ تَرْسَتَكَ
 اَيْدُرْدَرَه يَا خَلِيْلُ اللهُ بِيُوْرزَنْدَه اَللهُ حَمْدُهُ اِخْتِيَارَه

وَ اَدَمَدَن خَلِيْلُ اللهُ دَخِيْنِي تَا قِيَامَتِ كُوْنِيَه
 دَخِيْنِي مَعْظَمُ وَ كَرَمُ دَر اَكْرَجَه بِيُوْرزَنْدَه
 خِيْدِي بِيُوْرزَيْتِ دَخِي كَلُوْرزَنْدَه وَ شَتَلَرْدُوْخِ
 اَدَمَدَن اَكْبَرِيْنَ زِيَارَتِ اِدْرْدِرْدِي بِيُو
 مَبَارَكِ اَوْ كَه مَشْبُوْر كِ اَوْلِيْ زِيَارَتِ اِدْرْدِرْدِي
 تُوْكَ اِيْنِ اَهْلَا يَمَانَه بِخَشَارْتَرْدِي وَ اَللهُ اَعْلَمُ

اَلثَّلَاثُ

اَوْجِيْرِيْجِ بَابِ اِيْرَاهِيْمَ بِيَعْمَا مَبَارَكِ مَسْكَا نَا
 بِيُوْرزَنْ اِخْتِيَارِ اِدْبِ اَوْ عَلِي تَعَالَى اَللهُ يَا اَيْدُرْدِرْدِي

آنس هاجری آرد نه بندد ری جبرئیل بیوردی
مکه ده درسته و ز اول کون آرد که عبه
الله بر قزل د خجک خجک بیاری ماه ابراهیم جبرئیل
آیندی بت ایشو بومر بومر نلام جبرئیل آیندی
که نعمه ابراهیم بیور ها جریه بیور که بون بونده
او غلبه ساکن اوله آتد ابراهیم آیندی کیم
د بنا آتی اسکنت من درستی بون غیر خیری بیغ
خند بیتک الحی الایه آتد بون کسین استورون
بونده فوج کندیته شامه کلای عجلان امانی

ایک دو کور خلیل الله مکه پد اطا غدن با ندی
و شتار اول طا غدن اطا شاردن کتور کوری
اشعاعیل بون ادره کتورب انتسه صون
وردر ابراهیم بیغامه بیت الله با پردی اما
فضه اول بود کاه الله تعالی ابراهیم و جی
آندری یا ابراهیم اوغاک اشعاعیل و انسن آنت
بغز او مده ساکن قل اولق ساعت حیوه آنت
و در بندری حاجت اولدی ابراهیم بیغامه کتور
بند اوغکه اشعاعیل آله تورسد احمد ری

آندن صَنَوْرَهَا جَعَلَ اللهُ رَحْمَتَهُ عَلَيْكَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 بَيْتِ الْأَهْلِكَ مِنْ رَبِّ رَحْمَتِ التَّنَادِ حِجْرَةٌ كَوْمَهُ
 قَوْجِ سَكْبِيْلِهِ فِي حَبِيبِ رَوَايَتِ إِذْ رَأَى عَمَلًا سَدَّكَ
 آيْدُكَ يَا إِبْرَاهِيمَ شَامَانَ أَكْلَكَ بِزُرْجَانِ آندِ
 مَكَّةَ بِكَ غَلْدِي إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا كَنْدِي
 اَوْجِيحُ كَنْدَانِ بَوْلِي اَوْ تُمْشِ رَمَزِ قَمِيْنَةَ
 دَوْحَةَ التَّنَادِ اَوْ فِي دَمْرِي بِنَادِ إِبْرَاهِيمَ
 إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ سَلَامٌ مِنْ كَوْمِ رُشْبِ اَوْ تَدْرُكُ إِبْرَاهِيمَ
 إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ

آيْدُكَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 هَلْ جَاءَ بِكَ كَلِمَاتُ إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 دَعَاكَ بِرَبِّ إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 نَدَى بِرَبِّكَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 آيْدُكَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 حَقْدُ مَعِي يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 مَبَارَكٌ صَوْرُ حَقْدِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ
 اللَّهُ تَعَالَى يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ يَا إِبْرَاهِيمَ

اینها عیبی نیستی که یا آتیه نیکتر که مطیع اول
سخنانه بیوردیسه انرا هم ایند که نیکتر
بیاویاید و طوری ظریف از اجس بله کعبه
بنیادین قوزدن آیدر که در یکجا رتینا نقیبل
میتا آنک انت اسمیع العالمین اینها عیبی طیارش
صون و وردی انرا هم بیوردی و قتی حکم
که عیبناک دیوان تو بخاید یسه انرا هم عیبناک از تو که
مستقت اولدی بیقارده طوب اشغادرت
طاش لوق اینهمبل انتینک آلیخ آلتنه و طاش نورد

و شکر جواب و رب بیوردی که ابق اعلم
مالا تعلیمون و شکر آله صیانتو که حق
تعالی کند که قادی و چشم اندی و ادر
عرش آلتنه صغندر که بر مقلمون کتورب
انگند اوج ساحت عرش طواف اندر
تصویر اندر که الله تعالی بوند نظر اندی
بوند و ک او زرد که نه کسمت اندر دی عرش
التنه زبردند درت درک اندر که بزاوردی
قرن یا قوتله ای بورد بیت الصلح دیواک اند

اَسْأَلُكَ بِسَمِيٍّ يَا زَيْنُ الْعَدْنِ لِي لَمْ يَرِي دَجِي اَبَا عَزْرٍ
 فَوْضِي اَيْتِي بِكَ اِي رَسُوْلِ الْهَيْكِ قِرِي
 اَوْ عَلِي تَوْرِي تَنَ وَالْحَيْدَةَ بُوَسْنِ دِدْ كَوَلْ كِ شِي
 بُوَلْدَمِ دِدْ وَهَبِ رَوَايْتِ اِدْرَعْبَدِ اَللّٰهُ بِنِ عَكْبَانِ
 رِجِي اَللّٰهُ عَمَّا حَضَرَ تَجْوَرِي لِي بُوَسْ كُوْنِ بِيْعَامُو
 حَضْرَتِي شَكْلَا دِي مُبَارَكِ بَا رِسِي قَوْلِ عَصَا بِيَا لِه
 بَطْلِي تَوْنِ عَزْرِي اَوْلِي شِي بِيْعَامُو تَوْرِي اَيْتِي
 بَا رُوْحِ الْاَمِيْنِ بُوْنَه تَوْرِي دِدْ كِه سَنَا كِ اسْتَنْفِي كِه
 كُوْرِي دِدْ حَمِيْرِي لِي اَيْتِي لِه كِه كَعْبَةَ اَللّٰهِ اِدْرِي

وَرِجِي قُرَشْتَا كِه بُوْرِدِي لِه عَزْرِي قَوْلِ بُو
 اَوِي طَوَافِ اِدْ كِه كِه كِه كِه كِه بُو
 بَعْرِي بِيْتِ الْمَعْمُوْر مَدْدَه كِه كُوْنِ بِيْعِي شِي بِيَا كِ
 فَرَشْتَه اَنْ زِيَا دَرْتِ اِدْرِ تَا قِيَا مَتَه دَكْشِنِ
 اَوِ اَطْوَافِ اِدْ نَه تَوْرِي تِ دَكْشِنِ اَللّٰهُ تَعَالَى
 قُرَشْتَا كِه بُو اَشْتَدَنْ رَا خِي وُلْبِ بُو نَا مِعِ اَيْتِي
 كِه اَيْتِي بُو بُوْرِي تَنْ بُو اَوْ حَضْرِي وَوَيْلِي
 بُو اَوْرِي بُو اَوِي طَوَافِ اِدْرِي تَا بُوْرِي تَنْ بَا كِه كِه
 قَوْلِ اَنْ حَمِيْرِي بِيْتِ كِه كِه اَوِ اَوِي طَوَافِ

ازدم فوشندار حجر استود اورده موه حمر اولب
يعني جوقدغله زيادت ايدون بونوز انلوك
نوزدركه فنده لوندن چقند وده عثمان
بن يكار ورايت ادا ايدركه بكا
خوشيه ييشدي كه چكان حق تعالي
بوقوشنه بوز فوزه يومينه كندسه
اول فوشنده سنوزدركه ايدركه يادست
بكا دستوز ورتا بوز فوزه بي اونني زيادت
ادون دكوكدن بونوز كن تديه اده

شمد اكا مقار اناهم در زمك نك قايوس
الينك شاعيبا ز حراب الينده كجركه ايدنه
اولور قون طاشد ز يارت ادر كتر زيرا اناهم
بيعا موزك اليمبارك اياقاري خمير بار برك
بمشدد هر قنقني بكا اناهم ميناللكه اشفا
بقار ليكنجه اودي جفروي خالدين عز ورايت
ادر علي اناهم طابند ايدركه توري تعالينك
اشوق قول كه ان اول بيت وضع للناس للذي
ببكا مبادكا وهدي اليها بيت فيها آيات

آيند که قدر و طراش داشته ايشو بزرگه قوياين تا آخر قهار
 بو طاشه افتاد که هدايت بو لاله انما عايط غاوه
 کز ب طاشه نرسد سحر زيل عليه کسه السلام سحر
 آسود که نوزد انما عيايه و زرد ايند بزرگه بوزرک
 بو طاشه انکشا و نواول بره قوس سيز دوي انما عيل
 طاشه انک انما بزرگه نوزد انما هبم ايند بزرگه
 سکه بو طاشه قندن انما عيل ايند بزرگه
 شول سکه بک انک بون دوي خيوضه نوزد
 کشي و زرد بزرگه طوف بو طاشه انک ايند بزرگه

بيتان مقام انما هبم و مز دخله کان انما وقتي
 که الله تعالي ايند هبم بزرگه بوزرک بزرگه
 واز بچون بزرگه پ قول که و مه چا غرض که لاله
 زيات در اولين انک و لک يا ز و قهر کن با غشليم بن
 انک و لک نين بزرگه حصار او در حرام قلم انما هبم
 عاجز قلدر بزرگه يا بچنين بزرگه الله تعالي بزرگه
 و بزرگه سکه بزرگه اولو باش و اولد که لک بزرگه
 ننگ بزرگه بزرگه بزرگه بزرگه بزرگه بزرگه
 اولد که بزرگه بزرگه بزرگه بزرگه بزرگه بزرگه

شك انك انما نلتك وانا انما بوطاطه ابا قيس
 وولدي انما يكون كمن حمر اسود اذن اوتوا اولادهم
 بعضهم روایت اندك كه بچه زمانند شكه
 انما هم ببيعا مبنه ايدوني يعقدي عمالقه قومه
 يا بولك اول دخي يعقدي مرف يا ماله عزله
 جهور زرد بوز قيبه بته با بولك اولدخي يعقدي
 بچه زمانان دن صكك اذن قوش يا بولك
 جهور اسود بوز قيبه بچه وقت چككند كور
 ايندك كه چونه بوع اذن اولدكيم كه

اول بوز قوشين در بوز روایت بود كه و قيبه
 بوج طوقان اولدي حق تعالي ابا قيس طوقان
 خطاب اذك بوطاش سنك قيبه امانت
 اولسون هر چركه كور سبين بفرود ستم
 انما هم بفرود بياين ايندك با انما هم
 بنده امانت فاندك در چركه بچركه اولدك
 اولدك كه هر كونه بزيلا ف ياندر اول وقت كه
 جهور اسود بوز قيبه بته با بولك ابا قيس طوقان
 انما هم بفرود بياين ايندك با انما هم

الباب الرابع

در پنج باب مکتبه معظمه نیک قصاید بیان

از شوق و فاء الله وعظمها شعرا

انظر عينك بوجه الحسناء

ما بعد هانا منظر اللذائ

وحي الخيكت فواد محنا

بحمال بهجتنا ونور بهلا

جعل لهم من كل عام حننا

قرضا وهما صغ في الانبا

اشوقا بودن از حشر زنده اول حجر بر تبه قوسین

در دل به تا که کوز در کله محتمله مصطفی

حرب کلاری به ایتد از کله کل با محله حجر

اسود برینه فود در کله محتمله مصطفی صلی الله علیه

وسا که بیورد بر کله محتمله کوز در کله حجر اسود

اول کلمتک او سینه قودی به بیورد که مجموع

قریش بیه طناسه اول وقت که بقار کوز در کله محله

مصطفی الحج اسود برینه قله وهمه قریش کله محله

برینه کلاری به کوز در کله محتمله کوز در کله حجر

افضل واشرف در. بهود لره مسلمانان خوشتر
 بهود لره ايتد لره كه و دس مبارك يكلدر
 مكدن ددر لره زير اجمع بينما مبر لره غا
 اكناف لره اذن يك اخرجت ائدر لره
 مسلمانان ايتد لره كه مكه يكلدر
 زير اول يئدوزنده الله اچون يان او بوز
 و خي حرم كمنه كه بوكه كرسه امين اول
 و خي بزد لره دن صوا زنده يك بل اولندن
 كوئيك اولان بوق يربري ددر لره و اربيك

بشارك يا عين انظري وتكالي
 وتلاذ بيمنها بطيب لفاء
 بلو ابي عز الله تعالى كلام قد بينه
 رحمت بيغا مبر محمد مصطفا به رجه ايتار
 ائدر بومبارك اولي فضيلتي حقه صغنه
 كلن پس كالت ائدله يئدوزنده حق
 تقالينك سوك اولو بعش و دخي يئدوزنده
 ائدن شريف يئدوخش سلك يوقدله كه الله
 تقالينك محبوب مطلوب در جميع يئدودن

دُشَّهْ ذَهَبٌ مِثْلُكَ

يَا ذَا بَيْتِ الْحَرَامِ تَضِيًّا وَ

نَلِيتُمْ مَنَا كَمَا بَعْدَ طَوْلٍ عَنَّا

طَوْفُوا بِهَذَا الْبَيْتِ عِنْدَ قُدُومِكُمْ

رَمَلًا وَمَشْيًا مِثْلِيَّةً الصُّعُفَاتِ

نُفْرَةً أَذْكَمُوا دَاخِلِينَ دَخَمَتْ رِجْلُكُمْ

خَلْفَ الْمَقَامِ بِخَيْفَةٍ وَرَجَاءِ

رُطُوبِ الْمَوَادِّ بِنَاءِ ذَمِّ مَرَمٍ وَانْتِزَعُوا

رَمْلًا كَمَا تَنْزِعُ الْعَبَقِيرِيُّ بِرُؤُوسِ

بِيلِ صُكْرَدَانَ اللَّهُ تَعَالَى جَمِيعَ بَرِّكَ يَوْمَ تَكُونُ

الْقُنْدَانُ يَأْزِدُ وَيُؤَادُ تَقْدِيرِي حَقِّ تَعَالَى مُسْلِمًا لِنَبِيِّ

رُوحِ عَجَلِي بِوَأَيَّةِ الرَّادِّ كِهْ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتِي ضَمَّ

لِلنَّاسِ نَا وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى

النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مِنْ شَرْطِ طَرِيقِ إِلَيْهِ سَبِيلًا

الْحَرَمَ تَهْ ذَكْرِي وَدَخَى اللَّهُ تَعَالَى بِوَأَيِّ مَشْرِفٍ

وَمُقَصَّلٍ فَالذَّغْدَغَانُ الْخُرُوبَانُ أَكْأَشُّ أَكْأَجِنُ وَبَاشِ

أَوْبُنُ وَحَا نَوْرُ لِرَبِّ أَوْبُنِي وَكَسَلْتِي حَرَامٌ قَلْبِي

الْقُنْدَانُ وَصُكْرُ مَشْدَانُ وَفَمَا تَشْدَانُ لِحُفَّتِ كِهْ

اولا مکه و دخی نلهزین بونشنه که اش
 بستمق جیبج شنهانان کفارت اولو
 بیتر قلا اغاجلردن دکلرک دوظله اولو
 مکه دذبحر اسود ورنی بهانی استیلام
 اتمکده بو مبارک اولو قضایلکن چونقد حینه
 کلز

الباب الحامس

رشیح باب حج تاخیر تمتب نیز قنک کلاک
 مستخیدکن و مکه کنهنا قنک قضایل
 لرن بیان ادره الله تعالی کلام قدیسنا

و دخی روایت اولند که خضر و الیا سعید
 استلام هزین مسجد حرامه جمع اولو لور
 هیچ بوزکون دغتر اولامکه که ابالدردن
 بوس طواف ادرن و هیچ بوزجه بوقلد که
 اوتاد ارضدن بوس یعنی بولک و خمارندن

بوس طواف اقمیه حسین بصری روایت ادر
 ایدر که بن نلهزین بوزکون بوزکه بوزحنا
 بوز بکه کج اولامکه که دخی نلهزین بوز
 بوشنه که انک بوزکونت نهنا بوز بکه کج

حاجة امراض حائس او سلطان جائر ومما قيلت
 ان شاء يهوديا وان شاء نصرانيا صدق رسول الله
 يوكذب اشارة ذركم هر كمنسنة له ابي
 ينسه مواضع اوله اوله كني يهوديه ونصرانية
 وكذب من اوله سفيره هت ائيب خور وكذب
 طمتمتقك ابراهيمي وجاهد واورا وبي الله
 عنهم اجمعين ايقاف ادب ايتدركه اكر
 بظرفشك اوزر بتهج قرض اولسه حج ائيدن
 المسه مواضع اولسه سمار قلندازون من علما ناك

بيوردم رسك وسار عوالي معزة مزركم
 الايه ودي فاستبقوا الخيرات آية نوحا دليلك
 ودي بيغامه حضرت بيور صلي الله عليه
 وشكر تجاوا الحج فان احضك لا يدري
 لما يرض له شران اخره وفعل قبل ان يموت
 فقد استندتلك لما فاته وان مات قبل ذلك
 فعليه ان يوصي بالقضاء من تركته ومع
 هانا فامع شديك وارثه اكيد ودي بيغامه
 حضرت كل آية السلام بيوردم من له ينفعه من الحج

فَوَسَّخْنَاكَ يَوْمَ يَكْفِي عَارٌ وَالرَّجْحُ الْمُنْمَدُ إِنَّكَ أَوْسَدُ
نَهَارًا فَلْيُنَادِلْهُ وَكَفَى ابْنَ عَبَّاسٍ مِنْ رِوَايَتِهِ
أَوْلَادُهُ تَكْفِيرِي تَعَالَى كَلَامٌ مِنْهُ رَاشِدٌ
أَيْتُكَ تَقْسِيمٌ بِرَدِّ سَوَالِ ابْنِ عَبَّاسٍ حَتَّى إِذَا
جَاءَ الْكُفْرَ الْمَوْتُ قَالَتْ رَبِّتِ أَرْجُو عَيْنِي

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ الْإِبْتِدَاءُ أَيْتُهُ وَالْأَمْسَهُ
حَقِيقَةً ذَلِكَ الرَّجْحُ الْمُنْمَدُ كُورٌ لَهُ سَبْعُ نَشْرِ
وَعَنَابٍ حَقِيقٌ وَحَمْرٌ حَقِيقٌ أَوْلَادُ شَيْبَةَ ابْنِ عَبَّاسٍ رَأَى
جَلَاءَ يَوْمَ يَكْفِي عَارٌ وَرَبِّتِ وَكَافَى ابْنَ عَبَّاسٍ صَالِحًا

الشَّكِينِ بِعَيْنِي حَقِيقٌ أَيْتُهُ وَرَبِّتِ وَرَبِّتِ ابْنَ عَبَّاسٍ
أَوْلَادُهُ رَدُّ سَوَالِ ابْنِ عَبَّاسٍ حَتَّى إِذَا
جَاءَ الْكُفْرَ الْمَوْتُ قَالَتْ رَبِّتِ أَرْجُو عَيْنِي
أَيْتُكَ تَقْسِيمٌ بِرَدِّ سَوَالِ ابْنِ عَبَّاسٍ حَتَّى إِذَا
جَاءَ الْكُفْرَ الْمَوْتُ قَالَتْ رَبِّتِ أَرْجُو عَيْنِي

رَبِّ السَّجْدِ بِالْحَمْدِ وَالرَّجْحُ الْمُنْمَدُ وَالْحَمْدُ وَالْحَمْدُ كَتَبَ
اللَّهُ لَهُ أَلْفَ أَلْفِ صَلَوةٍ وَخَمْسِيَةَ أَلْفَ صَلَوةٍ
هَذَا مَسْنَدُهُ كَمَا كَتَبَهُ بِيَوْمِ تَمَّازِ لَمَّا رَسَلَهُ
وَحَمْدًا عَنَّهُ قَالَتْ اللَّهُ تَعَالَى حَقِيقٌ كَلَامٌ مِنْهُ لَيْتُكَ

بيش بون گجر و مسجدا قضا ده بعني قدر مساجد
 مسجدا نه بيش بيش نماز گجر و بيش مسجدا قضا بعني
 مديتبه مسجدا نه و مسجدا حر امنه بعني كعبه
 بون بيش نماز گجر و قان تيله و ماله
 اولان عباد نلر دخي بو بخلين دن اولور ديله بوشموق
 محتاج دك لدر و دخي هر ضمني نه بيش دن
 كتله زيادت ائسه الله تعالي اول حاجتي
 المذن اشدن دوا درنجار اشدن و صوكان
 حركه ائدر الله تعالي بيش و عده سته مخالفت

دخي بيش بون بيش نماز ائره بون بيش ائره
 المفسر ايندر بيش ائره بون بيش ائره
 مسجدا حر امنه بون نماز بيش بيش بيل و دخي
 الت اي و بيش بيش عمنه بيش نماز بيش
 و اشد بوشموق و بوشموق نماز بيش بيش ائره
 بون بيل و دخي بيش بيش بيل دخي طمزي و اولور بيش
 نماز بيش بيش و دخي بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش
 بون بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش
 و حله مسجدا نه بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش بيش

الباب الثاني

التبخر باب اوترب منك به نظر انك
 كون طغرتك وطلو نركن وقبي
 ويعبر ان تغرتك طواف انك
 بيان ان دجسين بصري وابت ادخضرت
 رسول دن صلي الله عليه وسلم رسول
 بيور ومن جلس مستقبل الكعبة ساعة واحدة
 حنبت الله تعالى ولو سؤل تعظيما البيت
 كان له كاجر الحارح والمغفرة والاطم القابور

بوتما وكونيا وكلمت نذرت ما دام كه اخلاصه
 اولان واطبا بته طميش ولا كونه نردجي در زاول
 كند نك سوزلي او حو ميچون ماه قول لغزي
 استقامت از در قولي ون عمل كرمزي اخلاصه
 واطبا بته قبول ادود امين يارب العالمين حاضر
 وغايب انك وديني قللو كني مشرفان
 مغربه دكن ايماناه وقرانه ختم ادود وديخ
 اخوتك محمد مصطفى شفا عجي فو زمين
 يارب العالمين

آید مکه به پیشه بی عبادت در اینجه که
 حسنه دن آندن عذر حق معصیتند
 عطا آید بن اشته این عبادت آید که
 مکه به نظر اتمک محضه ایمان در این
 المیب آید هر که مکه به ایمانه و کن
 بکله

پیشه کنان هندن جعفر آید طعمش
 کب اولی و نه قدر باروغ و ارسه کجرا فافلا
 بتر قار کرب حضرت رسول دن روایت
 اولد ایندو که الله تعالی هر کون ایشو و جوت

اول تکبر تعالی بی یوزنه نظر اتمه مکه به
 نظر اتم و مکه اهلنه نظر اتم هر کجرا
 تها از قلوب کورسه یا نظر او طر کورسه
 یا نظر بجه ادر کورسه بیغاز یونس بر حیان
 آید کعبیه نظر اتمک کور و قاتن یوزده

ارج و دوتوب دایم یاغین طوبی عبادت
 اتمکدن بکند حصار ابن سله آید
 مکه به نظر اتمک کور و قاتن شهر لوده
 عبادت و طاعت جهر حصار اتمک کور و حله

يُؤْتِيهِمْ كُرْمًا رِجْمًا إِذْ دُرُوكَ النَّبْتِ طَوَافًا نَدَاؤُهُ
دُرُوقٌ نَمَاتٌ قَلْبًا نَدَاؤُهُ دُرُوكَ رِجْمًا نَظَرُ
إِذْ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ إِذْ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
إِذْ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
جَمَاعَتُهُ وَقَتِي طَوَافًا نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
مَقَامًا نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
بَنِي سَيْفٍ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
خُوذُ تَعَجُّبٍ إِذْ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
بَنِي مَالِكِ وَدَخِي نَجْمَهُ صَحَابَتُهُ بَعْمُوكَ نَدَاؤُهُ

وَقَتِي طَوَافًا نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
إِذْ نَدَاؤُهُ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
بُرْدَانٌ يَتَكَلَّمُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
عَمَلُهُ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
بُرْدَانٌ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
حَضْرَتِ رَسُولِكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
إِسْبَوْنًا نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
وَقَتِي نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ
مَخْرَجًا نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ دُرُوكَ نَدَاؤُهُ

بورد که ای طواف و از دُرس از نده کس از نده کس
 کوش طوغنجده و در بر عصر نماز نده کس کوش
 طلوع نیمه بوال وقت هر کس بوال طواف نده بوق
 لوندن چغرا نده کس طغش کس اول کس کس کس
 اولودخی اولسه عبدا لله بن عمر و ز العاص

ابتد بن اشتمم که کس اسود مقام ابراهیم و محمد
 در این عیاش دس ابدی که بوز بوز و جاف
 ای کس و از دُرس جح الا سوده دُرس مقام
 ابراهیم دُرس بوس و جحاف جواف نده کس کس

اولد بیغامه دُرس علیه السلام بیورد که هر کس
 کونان بوسبع یعنی بدو کس کس طوانسه هر
 دُرس کس جواسود اشتمام اشتمام یعنی این دُرس
 ینه این اولسه کس بیغامه دُرس سوزن سوزن
 الا الله ذکون دسه هر یا غن که کس و کس و کس

بیش نیک حسنه دیوانه باز نور و دخی قده به
 کس و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 بی کس و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 بوسبع یعنی بدو کس کس طوانسه هر

وَتَدْعُ مَنَعَتِ الشَّارِكِ سَبِي كَوْرَسِيْنِم رَسُوْل
 اللهُ اَيْدِي كُنِي هَرَضِيْنِ وَتَزِدْم دِيْدِ اَوْدِيْدِيْنِ
 كَتُوْرِيْ عَلِي بِنِ اَبِي طَالِبِ اَيْدِيْ يَامِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ بِيْعُوْ
 اَيْلَه دِيْرَسِيْنِ صَرِيْدِيْ بِيْدِيْ مَنَعَتِ دِيْ حِيْ عُمُوْ
 اَيْدِيْ نِيْلَه دِيْرَسِيْنِ عَلِي بِنْدِيْ كِه اللهُ كِتَابِيْلَه
 دِيْرِيْنِ دِيْدِ عُمُوْ بِنْدِيْ اَوْلِ قَنِيْ بِنْدِيْ عَلِي بِنْدِيْ كِه
 اِسْتُوْ اَيْدِيْ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ وَكِه
 اَلْحَدِيْثُ كُنِيْ مِيْنِ سَبِيْ اَدَمِ مِيْنِ ظُهُوْرِهِ خَرِيْدِيْ بِيْعُوْ
 وَ اَنْدَهْدِيْ عَلِي اَنْفِيْ سَبِيْ اَلْحَدِيْثُ بِيْعُوْ قَالُوْا اَلْحَدِيْثُ

كَا فَرِيْدِيْ بِيْعُوْ قُرَيْشِيْ اَوْ هَرَضِيْ كِه اَيْدِيْ بِيْعُوْ
 شَفَا بُوَيْدِيْ اَبِيْنِ عَبَّاسِ رُوَايْتِ اَدْحَضِيْ
 رَسُوْلِيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَيْدِيْ كِه حَقِّيْ عَلِي
 جَلَّ وَعَلِي قِيَامَتِ كِه اَنْدَهْدِيْ حَجْرِ اَسُوْ دِيْ كِه كُوْرِيْ
 يَارُوْ اَنْفُوْ كِه ضُوْرِيْ وَدِيْلَه يَارُوْ اَنْفُوْ كِه
 طَنَفَلُوْ وَرُوْ هَرَضِيْ كِه حَجْرِ اَسُوْ اَنْدَهْدِيْ
 اَبِيْ سَعِيْدِيْ خَدِيْ اَيْدِيْ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُمُوْ كِه مَكِيْ
 وَ اَنْدَهْدِيْ كِه طَوَاقِه اَنْدَهْدِيْ كِه حَجْرِ اَسُوْ دِيْ
 طَرِيْدِيْ كِه وَاللّٰهُ سَبِيْ بِيْعُوْ شَرِيْفِيْ نَهْ صَرِيْدِيْ

طَانِقُونَ وَرَبِّهِمْ أَلَمِ الْأَكْمَامِينَ عَمْرٍو تَجِيءُ يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجَارُ
 بِأَيْدِيكُمْ لِئَلَّا تُكَفِّرَ عَنْ قَوْمِهِمْ أَجْرَهُمْ وَلَا يَكُونَ لَهُمْ فِيكُمْ
 حِجْرٌ سَوْخٌ يُؤْرَثُونَ حَقِّ تَعَالَيْتُكَ قَدَّرْتُ طَابَعُ
 الْكُتُبِ ذَهْرٌ كَمُحَمَّدٍ مَضْمُونًا يَلِيهِ
 بَيْعَتِ الْأَمْوَالِيَّةِ بِبَيْعَتِهِ بِتَشْمِيرِ بَسْمَةِ كَلْبِ بْنِ
 حَجْرٍ سَوْخٌ بِأَيْدِيهِمْ أَوْ يَسُونَ لَهُ حَقِّ تَعَالَيْتُكَ يَلِيهِ
 وَمُحَمَّدٍ مَضْمُونًا يَلِيهِ بَيْعَتِ الْأَمْوَالِيَّةِ بِبَيْعَتِ
 عِبَّاسِ بْنِ حَجْرٍ سَوْخٌ بِمَقَامِ الْوَالِدِ الْأَمِيرِ الْأَمِينِ بَيْعَتِهِ

اَيْتِي وَوَقْتُهِ لَكَ اللَّهُ تَعَالَى آدَمَ يَوْمَ تَدْبِيهِ الْأَنْسَ
 صِعْدُ نَهْ قَدَّرُكَ فِيهَا مَنَّهُ دَكْنُ كَلْبِكَ ذَهْرٌ
 أَدْمَانُ بَلَدَنُ ذَنْبُ حَقِّ تَعَالَيْتُكَ
 أَوْ أَرَانْدُ دَرْوَكُمُ بُونَكَ تَضْرِي تَعَالَيْتُكَ
 قَوْلُ لِرُدُّنْ أَنْذَنْ بُولُورَانَا زَنْدَه بَرُورُ قَرَاوَسْتَه
 عَهْدُ بَرُورُ بُولُورَانَا أَنْذَنْ بُولُورَانَا زَنْدَه بَرُورُ قَرَاوَسْتَه
 عَهْدُ نَامُورُ بُولُورَانَا شَمْدُ بُولُورَانَا أَنْذَنْ بُولُورَانَا
 كِه هَمْ كَمَنْتَه كَنْدُورَانَا اِدْرُورُ وَبَاخُوْرُ اِبْرُورُ
 اَعْتِقَانَا ذَهْرُ لَكَ اللَّهُ تَعَالَى حَضْرَتَانَا بَارَنْ حَقِّ

اعاده را در این عیان آید که رسول الله در پی
 که ایول نماز نخستین قانونی آید نشانند
 اینک صورت در کعبه یا رسول الله بونه نتند
 آید که میری رحمت آینه نماز قلندر
 در من صورتین ایضا کعبه عجاها آید و سعید
 حضرت بیور در کعبه هر وقت که بن کن
 بمان آید آن جسم نور شسته طرز بدین
 آید در که استلام آیت آدن کج در رسول
 حضرت صلی الله علیه و سلم هر جا که زکریا آید

بر خجانه بکه جنتان بین دشت کرد و قتی صبا خا بدیه
 بو ندر یلب بغرته بصد بو نکر وظله انطوط بدی
 عایشه انور و آیت ادت رسول حضرت بدت
 صلی الله علیه و سلم آید که اشبوطا ش
 جو جوق استلام ادو ک و یوک یقین رفا الله
 سز یون بولیا سز زید بزمان کله خلا یقلم
 کجه طواف ادک طظ کله طوب حمر اسود بدین
 بولیا ک زید الله تعالی نه قدر که اصل او حادق
 ننه و ارسه قیامت قوتزدن آدن بینه جنته

دکن مکتوم حجر اسود که قاپو از تسد حجاز
 قبول اولا حق پرورد حضرت رسول آنه ورور
 لریوی که مبارک کوه سینی اکتا ورور
 دغا درن صفا بدن اکن چون خورق شکاراند
 اچند کوه اشبو مقامه بونه دعا دلکته
 قبول اولد در کوه سلیمان بن برینه انبندن
 روایت ادر برینکه اینمش که رسول الله ایند
 که آدم مککه یا این طواف انضکنه
 قاپو کیندن اکن کحت صفا اولد مکتوم کله

ادر سینی
 حق

کلکه استلام ادر در مبارک یغا غنی او سینه
 قوردری بیغما حضرتنه ایند کوه کن یهانی
 جوق در سینی در بیغما مبعصرت ایند بیجه
 انبیین کوه دایم حجر میل آنه کور برین طواف
 ادرن آن استلام ادر ندر عجون استغفا ادر دغا
 درن حجا اهد ایدر یغا خیر شبیه پتشد له کن
 یما نیله حجر اسود ادر سنان بنمش بک فرشته وان
 نکر تعالی اول اوی ادر کدر دن بر و آن طرف
 مککه صفا اولد برین ندرن ایند کوه قاپو مکتوم کونه

طُرِدَ رَيْدِيكَ اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ سَمِّي وَكَأَنَّ
فَأَقْبَلَ مَعْدِنِي وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي فَأَعْفِرْ لِي ذُنُوبِي
وَتَعْلَمُ حَاجَتِي فَأَعْطِنِي سُؤْلِي اللَّهُمَّ إِنِّي سَأَلْتُكَ
إِنَّمَا نَأْيًا شَرِيفِي وَيَقْتَبِي طَارِدًا حَتَّى غَلَبَتْهُ
لَا يُصِيبُنِي إِلَّا مَا كَتَبْتَ لِي وَالرِّضَا يَا قَضِي
عَلِي حَتَّى تَعَالَى أَدَمَ رَيْدِي يَا أَدَمَ بَنِي
دُعَاكَ إِنَّكَ بِنِ سَعْدَانَ قَبُولَ إِنَّكَ سَنَاءُ
أَوْغَلَا فَرُضْ كَدَنْ كَهْرُ كَمَنْتَهُ لَهُ بُوْدُ غَايِلَهُ
مَنْدَنْ دَلَسَهُ بِنِ نَفْسِكَ خُصْرُ كَرِي كَدَرِي أَنْدَنْ

صَابِغِ أُولَيْشِ نَسْتَهُ بِنَهُ وَرَزَنْ بِنِ لَدُنْكَ كُزُورِ
أَوْ نَسْتَهُ بَانِي قُورِ نِ دُنِيَا كَا كَا وَرُخُورِ
أُولُونِ كَدَرِ نَسْتَهُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ
الباب
يُدْرَجُ بَابُ مَكَّةَ دُعَاكَ قَبُولَ أَوْلَادِ بِنِ وَرُكُورِ
زِيَارَتِ امْتِكَلِي بِيَانِ أَدْرُ حَسَنِ بِنِ
رَوَايَتِ أَدْرُ حَضْرَتِ رَسُولِ كَدَنْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
أَيُّدُ كَهْرُ مَكَّاهُ أَوْ نَسْتَهُ دُعَا قَبُولَ أَوْلَادِ بِنِ
طَوَافِ اجْتِهَادِ بِنِ نَجْرُ لَأَسْوَدَ قَدْرَانِ بِنِ مَلِكِ تَمَانِ

بر سر میزبانی رحمت آلتان بر سر کعبه ایچن
 بر سر ایوان اهل بیت مقامان بر سر زمزم فیس قندان
 بر سر صفایله مروه و از سندان بر سر عمر فانت
 طاغیان بر سر مزدلفان بر سر مینا ده
 بر سر جمره قنده اما اول شریف بر سر کاه
 زیارت اولر میناده مسجد خیف در این
 عباس ایدر شمس نبی آنه نماز قلب جمله سندان
 بر سر بی موی بیغامبر ابوسعید ایدر دم بیغامبر و
 مشهد مسجد خیف مینا قندان بیغامبر حضرت

نماز قلب و رخ برده در دیر و درخ شول معان
 کله مسجد خیفنک استن بانه در آنک
 و الم سلات سورس ایشند و در پی بر سر مسجد
 کلبش در ایوان ایه انما عیل فدا بچون
 فوج این برود و در پی شول معان کب بر کاه
 جبل حراده در محکم صفا یا اقل اول سورس
 آنه اند و در پی شول معان در که جبل برده در
 بیغامبر حضرت ابوبکر کله مکله کاه برده
 قیف آنه در کور کور چین اولک اغرنک

بیتر نفلد او ایچک بولایاید و دَخ بوریس مسجده لایه
دو یعنی علم و کلام بورد و دَخ بوریس مسجده
چون دو یعنی خیار ایمان کتوتوب بیعامان
حضرتیاه بیعت اند ای بورد و دَخ بوریس مسجده
بیغه دو مکه فتح اولد و کون بیعامان حضرت
اند مسلما ناوله بیعت اند بوریس جیبا دظا غنده
بیعامان حضرت سینگند انکا مسجده تکیه دوزلو
دَخ بوریس عقیده او سینه بیعامان حضرت خلقه
بیعت اند ای مسجده دو دَخ بوریس عقیده ان اشفا

مکدن یکن ان کون دی طوی ددیس دوزلو
اند بیعامان حضرت اند اول دو دَخ بوریس
جور انه مسجده دو بیعامان حضرت اند عمر بخون
احرام بغلند و دخی بوریس تنسید انکا اشهدی
وقت غایشه مسجده دوزلو حالجول بول او سینه دو
و دخی کعبه کشفه لر قینن دغا قبول دو
بوریس مکدن یکنار کاب معلا دوزلو اندن
طرد دو بوریس مکدن چدیه چهره دو
کاب شیکه لایند و دخی یکنه بورد و اذکاه

نافعه در برادر مضمونه در برادر عونه در برادر
 ادبش در برادر طافيه در برادر برادر
 برادر عضمه در برادر ساله در برادر مبهونه
 در اخلع منع ادر صوسر لعي قدر در هر نه
 نسي چون اخصه تگري تعالي قبول ادر
 ببعام حضرت ايند كه استمه جهه استند
 در اين زمين صوبه صودك در پيدا ببعام
 روايت در ايند كه بنفشه عبادت در
 بر سر صفحه بوز كه يفتوح و در آه و آه بوزند

انلايد ياز سوزاكن چوق اولر والله اعلم
الباب الثاني
 تكيخ باب زمزم فضايلن و دخي صفايه
 موع او زميندن سعي انگي بيان ادر امام قاضي
 روايت ادر مکه شيخانندان زمزم
 ادر جوق در ايجوخ اولدوخ دلالت ادر
 كند نك شرفيه و فضيلته برادر زمزم در برادر
 در برادر صخره بيل در برادر سقا الله در برادر
 استعملدن برادر بركه در برادر ستيك در برادر

بمفق دخی زمزمه بمفق و حنی اول اشاعیل
بیغامیر اجزندی خسته لرم شفا در اجل
نمک در امام علی رضی الله عنه آیت کله
فولک خیرش زمزمه ویکر شرم لوسمی بهوت
در بین اقلینده خسته توت شهرتک بر آسک

فوزیدر کمنسته دین یکن کار فخران اند
دشمن زمزمه و جفاق بزکار کند آله
کس کمنزه آن مردان شندان استعمال آله
وهر کس کمنزه صنوبریله اشتخا آنسه کوا سید

بمفینه مبتلا اول اصفا بابه موه اولد کله
حق تعالی آنلا کلام قد عمدن ذکر دان اول
کنند آله بابه ذکر اتم بیور ذکر اتم
الصفا و الملقی من شجاعی الله دد بلکله
ای جزین صفا بابه موه ترازونک ای کسوی

دو کله موه بایفته آغاز بربان بقار کتور
کرت که آنفک اورتنتن سنجی ادن کمنسته
فوق بابه اومی اورتا سندان سنجی اده نفا که شاعر
نجمه ادب سبک شع

عَمَّ قَالَهُ وَقَفِيحَهُ طُورًا كَرْدًا لِرَبِّكَ تَوْجِيحًا تَسْبِيحًا
 كُورًا لِرَبِّكَ تَشْكُرًا تَعَالِيًا كَحَمْتِكَ مَبْتَرِقًا
 طُورًا كُنَّ حَقَّ تَعَالِيًا كُنْتَهُ كَرِيمِيَةً وَشَتْرِيَةً
 سَبْرًا كُرْبِيَةً قَنَادًا أَيْدِيكَ إِي بِنُورِ شَتْرِيَةٍ
 كُورًا بِنُورِ قَوْلِكَ وَمِنَهُ سَجْدًا تَوَدُّ لَوْلَا رَاقِ
 بِنُورِكَ بِنُورِ حَمْدِكَ أَوْ مَهْ كُنْدًا لِرَبِّكَ تَبْرَاطًا
 أَوْلَى لَكَ بِبَنِ آدَمَ بِنُورِ غَادِمَ دَجِي بِنِ آدَمَ لَوْ
 بِنُورِ لَرَبِّكَ بِنُورِ رَبِّكَ تَعَالَى بِنُورِ حَمْدِكَ
 بِنُورِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آدَمَ أَوْ عَلِيٍّ صَدِّيقًا لِرَبِّكَ

تَعَاظَمِي ذِي بِي فَلَمَّا قَرَأْتَهُ
 مَاهُ بِعَفْوِكَ رَبِّي كَانَ عَفْوِكَ أَعْظَمًا
 مَاهُ وَمَا زِلْتِ دَا عَفْوِي مِنَ الذَّنْبِ لَمْ تَزَلِي
 مَاهُ جُودًا وَتَعْفُؤِي مِنِّي وَتَكْرَمًا
 مَاهُ وَلَوْلَاكَ لَمْ يَعْرِ بِأَبِيْسِ طَائِدًا

مَاهُ فَكَيْفَ وَقَدْ أَعُوِي صَفِيكَ آدَمًا
 بِبَيْعَانِي حَضْرَتِ صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَشْرِبُ
 تَعَالَى قَوْلَ رَبِّي عَرَفَهُ كُونَ آدَمَ أَنْتَ كَرِيمًا
 لَمَّا بَرَكْتَ نَارُهَا آدَمَ أَنْتَ أَوْلَى وَقَدْ كَرِهَ مَوْجِدًا

یو یار بی سہیل رعایت آد تہ بدد برطالیج ایچی بیغا
 حضرت د شندہ کورد آبد کہ یار رسول اللہ
 بتکا شفا عین ایت بچون الله تعالی بدن یونق
 ایستہ بیغامہ حضرت صلی الله علیہ وسلم اول
 کشیہ اینمش کج ایچ ایچ اینمش کہ نعم
 یار رسول الله یتہ اینمش کہ منداک باشا
 یلند ایچی اینمش کہ نعم یار رسول الله یتہ
 بیغامہ حضرت اینمش کہ بزد باش کہ منداک
 یلنمش اول اینمش آرد این یقینا دش برین این

ایشا لہ الله قنتہ قرآن ادب بیور تہ قان
 د کز کد سوزل نسنہ یوقلد قان بن
 د کلدون آدن حق تعالی کند کرمیلہ
 ان قبول آدن اول قول با نخص قلمک یعنی آنک تو این
 انچون صراطلندن کجیکہ ریند آدن ذبیرا
 بیغامہ حضرت بیور د کہ عظیمو اعطایکم
 قانقہ فی الصراط مطاکم و دخی بیور د کرمهر
 کمنستہ منداک بیور آدن باشن بلنستہ سچینا
 هر زوقلندہ حق تعالی بیور حسنتہ یازد و بیور کلان

قَوْمِيهِ دَيْبُوعِي وَالْخَرُوعِي آيَلَهُ كَرَامِي كَيْ ظَاهِرِيهِ
 تَكْرِي أَوْ تَهْ كَرَامِي بَاطِنِيهِ تَكْرِي تَعَالِي
 حَضْرَتِيهِ كَرَامِي وَدَخِي قَصْدِي أَوْلِيَ أَوْلِيَ كَرَامِي
 تَعَالِي بِي وَغَيْرِي بِرِيهِ كَرَامِي أَوْلِيَ عَظَمَتِيهِ
 كَرَامِي نَبِيَّتِي خَالِصِي قَلْبِي زِيَرَاتِي تَعَالِي قَبُولِي أَوْلِيَ
 أَوْلِيَ إِخْلَاصِيهِ أَوْلِيَ عَمَلِي كَرَامِي وَدَخِي كَرَامِي
 مَصْطَفَا نَبِيَّتِي مَوْلَانِي أَوْلِيَ أَوْلِيَ وَتَعَالِي
 وَتَعَالِي تَعَالِي بِرِي أَوْلِيَ تَعَالِي قَوْلَانِي ذِكْرِي
 أَوْلِيَ أَوْلِيَ وَمَا أَوْلِيَ أَوْلِيَ تَعَالِي كَرَامِي

تَعَالِي كَرَامِي قَدِيمِيهِ بِرِيهِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَمِينِي
 مَخْلُوقِيهِ رُؤْسِيهِ وَمَقْصُورِيهِ لَا تَخَافُونِ لَآئِلِي
 أَلْبَابِي
 طُفُوزِي بِخَبَابِي حَاجِرِي أَوْلِيَ حَقِيبِيهِ وَرَاجِيهِ
 تَهْ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْتَ فُضَائِلِي بِرِي إِنْ دَرَجَتِي
 بِرِي كَرَامِي حَقِيبِيهِ لَسَا آيَلَهُ كَرَامِي
 أَوْلِيَ وَتَعَالِي وَتَعَالِي وَتَعَالِي وَتَعَالِي
 تَعَالِي وَرَاجِيهِ كَرَامِي كَرَامِي أَوْلِيَ
 حَاضِرِيهِ كَرَامِي تَعَالِي كَرَامِي كَرَامِي

رَبِّهِ لَه اسْتَوْذِعَ اللهُ دِينَكُمْ وَمَا نَتَقْتُمْ وَخَوَاتِيمَ
 عَلَيْكُمْ وَرَزَقَكُمُ اللهُ التَّقْوَى وَعَسَا فَرَّ
 دُونَكُمْ وَوَجَّهَكُمْ لِلْخَيْرِ وَكَثَّرَ لَكُمْ
 حَيْثُ مَا كُنْتُمْ زِيَارَةً يَشْكُرُ كُلُّهُ لَه حَقَّ
 تَعَالَى نَه تَشْتَهَى لَه كَتَبَتْ بِهِ اِضْمَرْتُمْ اِي صَفَاتِ
 تَكْتُمُونَ وَتَسْتَمْتُونَ زِيَارَةَ بَيْنَ اسْمَاءِ رُوَيْتِ
 اِدْفَانِ تَسْتَبْدُونَ اَوَّلَ اَيُّدِ بْنِ عَمْرٍو نَزَّالِ بِه
 طَرِيقَ مَسْأَلَةِ جَمْعِ عَمْرٍو اَلْبَيْتِ عَرَضَ
 اَوَّلِيكَ نَزَّالِ بِه اَوَّلِيكَ اَوَّلِيكَ اَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ

لَه اَلَّذِينَ وَدَخِيَ كَتَبَتْ لِي قَارِغٌ وَلَا اللهُ تَعَالَى
 بِيَرِ قَلْبِي تَعْظِيمَ اَتَجْمَعُونَ جَمِيعَ عَادِيْقٍ وَعَوِيْقٍ
 ظَاهِرِيكَ وَبَاطِنِيكَ كَتَبَتْ لِي كَلِمَتِي
 اللهُ اِضْمَرْتُمْ زِيَارَةَ صَوْنِ صِلَى اللهِ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمُ بِرُؤْيَاكَ بِعَمْرٍو اَتَجْمَعُونَ زِيَارَةَ بَيْنَ
 كَتَبَتْ لِي بِاِيْلَاحِ اَدْفَانِ نَزَّالِ بِه وَتَقْتُمُونَ
 اَنْدَانِ اَسْمَاءِ تَجْمَعُونَ مَحْسُولِ اَدْفَانِ اَجْمَعُونَ
 اَوَّلِيكَ نَزَّالِ بِه اَجْمَعُونَ وَتَجْمَعُونَ اَلْبَيْتِ اَللَّهِ
 اَبْلَه لَو كَتَبَتْ لِي اَجْمَعُونَ نَزَّالِ بِه وَتَقْتُمُونَ

كَلِمًا قَا يُوجِي كَلْبًا بُو بُو لَدَم قَا نَ لَانَه دَبُو
 صُو رَدَم اَيْنْدَر نَكْر نَحْمِنَه شَكْتَد كَقَبِيغَا
 كُو مَنْد كَعَمَم اَوْغَا لِي بِلَه مَشَهْدَه تَه وَرَدَم
 قَا ن اَوْ قُو ف اَعْلَم عَمَم وِعَلِيَه كَل اِدْر ك
 كُو ن طَلْنَد اَخْتَر اَوْلَد نَا شَا مَشَهْدَدَن
 اَوْ حَقْد دُرْت بَطَا طَا غَلْد عَمَم اَوْغَل اَيْنْدَه
 كَه بُو نَه اُو دُر وَتَقْبِع لَهْلَه صُو رَدَم بُو نَه
 اُو دُر اَيْنْدَر كَه بُو نُو اُو دُر هَر كَجَه كُو رَر
 بُو اَوْلَدَن بَرُو دُر كُر بِن اَيْنْدَه كَه بُو مَشَكِيَه

بُو بِي شُو وُجُك اَيْنْدَه كَه بِن كُو نَد مَدَم بُو رُك مَسْتَه
 كَه اَوْغَل اَتَا سَنَه بَكْرَه بِه قُرَقَه قُرَقِيَه بَلَدَن اِي
 شُرِب اَوْلَا بُو سَنَك اَوْغَلَك سَكَا شِيْلَه بَلَدَن
 دُو د بُو لَش اَيْنْدَر كَه بِلَا اَمِير اَلْمُو عَمِي بِن اَلْبُر اَبُو ن
 اَلْيَكْن طَغْر دُو د اَمِير اَلْمُو عَمِي بِن عَمَم هَمِي قُرَقَه
 اَيْنْدَه كَه بَكَا اَخْبَر وُزْر نَجَه طَغْر دُو بُو شُرِكش
 اَيْنْدَه كَه بِن فَا لَان عَمَلَه كَد اَيْنْدَر اَشُو خَا مَلِيَه
 اَيْنْدَه كَه بِن بُو خَا لَان نَجَه قُو رَس بِن بِن اَيْنْدَه
 كَه قُرَقَك دُر بِي اَللَه اَصْمَلَه مَغْلَدَن اَوْغ

دعای بی قبول در بر مظلومک و بر سفر مژگند
 کمنسنگ و بر تنک او غلنه ایله کرکمه
 حجه سفردان کشتی تفسینه و جمیع مسلمانان
 دعا ایله نسا له و داغ اداندر کندیه دعا
 ادر لوطایح خکشیر له بولکاش اولایش
 وقت نماز ترک اتمیه الندن کله کجه
 صدقه اده و ادر کن کلور کن حجاب فریضاندن
 واجبات نکرندن مستنکرندن ادرندن منجی
 کردن جنا بتارندن صفتنه دلایل نکرندن

مستورید ادرج طومحید کتاز فلیبایونه حال
 دردم بر بالینه آلم قورن قورم کوردم کما
 قورجقند خاتون کشتی اوتوب طورنوا و علان
 دوت یازن چکنر نازکاه بر اواز ایشتم
 که ای امانت قویان کمنسته اشته امانتی
 ال دیوا کرامت کسک که آنا بی حجاب اولاید
 ان دخی در بی بولا یذک بوا و علان مشهور
 آلم الف لساعت قبرینه اوزنله اول کلبین
 اولد در بیغا مبر کتورت ابدت که اوج کشتک

مَنَّا سِيكَاهَ عَمَلِ نَمِيهِ نَحْجَ نَتَامِ اَوْجُوْ اَبْلَهَ اَعْتَادِ
اِدَهَ كِهَ اَللهُ تَعَالِي كَمَالِ كَمَالِ كَمَالِ مَسِيَلَهَ مَسِيَلَهَ اَللّٰهُ
حَجِّي قَبُوْلُ اَزْدِ اَنَادَن طَغْرُوشِ كَلْبِ اَوْلَدِ اَللهِ
تَعَالِيَهَ بُوْتَشْتَهَ اَرْوَنَهَ شَهْ كُوْرِي اَدِي بِيْتَكَلِ اَنَدِ
وَرَهَ كِهَ حَسَنِ بِيْضِي رُوَايَتِ اَدِ حَضَرَتِ

رَسُوْلِدَن صَلِي اَللهُ عَلَيْهِ وَاَسَلَمُ هُوَ كَمَسِيَكِه
صَفَايَلَهَ مَرُوْهُ اَوْ رَسِيْتَنَهَ بُوْرُكِي سَجِي اَنَدِه
بِيْمَشِي كِيْشِ اِيْمَا عِيْلِ اَوْغَلَا نَا كُوْرِيْدَن اَزْدِ اَتَمَشِ
كَلْبِ دُوْرُ حَقِّ تَعَالِي بَرُوْ اَجِيْبِ اَشْكَاهِ اَجُوْنِ بُوْ

قَدَدِ نُوَا ب اِرْدِ حَكِ قِيَا سَرَا نَكِهَ بُوْرُوْجِهَ اَوْ رِيْضَه
اَزْدِ بُوْرُوْجِهَ سُنْتَنَدِ وِبُوْرُوْجِهَ مَنبِيْ سُنْتَنَدِ اِرْدِنِ
صَفِيْمَغِهَ تَهَ قَدَدِ كَمَرَا اِرْدِنِ بِيْسِ اَنَكِ
كَلْبِ وُغَلِ سِنْتَهَ اِرْجِي كِ سَلْطَانِ كِ بِيْرُوْغِيَه
اَزْمِنْتَالِ اِدُبِ اَلْبَدِنِ كَلْدِ حُجَهَ صَفِيْمَانِ

كَمَسِيْتَهَ نَكِ عَمَلِ كِلِ اَطِيْلِ اَوْلِيْ ضَيَاعِ اَوْلِيَا
حَا نَشَا اَنُوْ كِ كَرْمِنَهَ وِبُوْضَعِيْفِ قَوْلِ اَرِيْنَكِ
اِرَاقِ بَرُوْ كُوْرِدِنِ كُجَهَ كُنْدَزِ حَمِيْتِهَ صِيْحِ
صَفَلِ بُوْرُوْجِيَهَ سَعِيْ كَرْدِنِ وَاَهْلِيَهَ حَسَرِ تَلُوْرِدِنِ

وَيَاخُودَ نَا فَلَ حِجِّ اِسْتَهْ اَوَّلِ حِجِّ حِسَابِ اَوْلِيَّيْهِ
 اَيَّدِيْلَهْ كِهْ يُوْرِي اَوْ جِهَانْ غَهْ كِهْ بِيْعَا مَبْرُ حَضْرَتِ
 بِيُوْرِي كِهْ هَرُ حَضْرَتِ كِهْ حِجِّ فَضْلِيْتَهْ جِيْقَسَهْ
 اَللّٰهُ اَمَانْتَهْ اَوْلُوْر اَشْكُرْ حِجِّ اِسْتَدِيْنِ اِلَيْسَهْ
 حَقِّ تَعَالِي اَشْكَارِيْلَهْ بَرَقِيُوْل اَوْلَمَشِ حِجِّ تَوَابِيْنِ
 يَزَرْ وَ دَخِي حِجِّ اَهْمَدَانِ جِيْمَر اَهْمَدَانِ
 طَلْعَمَشِ كِبِي بِيْعَا مَبْرُ حَضْرَتِ اَيَّدِيْلَهْ حِجِّ يُوْلِيْلَهْ
 نَقْفَهْ اِسْمَاكِ عَقْدَهْ نَقْفَهْ اَتَمَشِ كِبِي دَرُوْرِ حِجِّي
 يَزَرْ يُوْرِي حِجِّيَهْ كِهْ حِجِّ خِيْلَهْ رَوَايْتِ اَدْرَهْ كِهْ مَسْتَهْ

اَللّٰهُ الْعَالَمِيْنَ

اَوْ يَحِجُّ بَابِ بِيَانِ اَدْرَهْ فَضْلِيْلِيْنِ شَوْلِ كِهْ مَسْتَهْ
 مَكَّانِ خَسْتَهْ اَوْلُوْر وَيَاخُودَ اِلْرَجِ اِدْبِ
 وَيَا عَمْرُوْ اِدْبِ وَيَاخُودَ جَدْنِ صَلْتَهْ اَلْوَرُ حِجِّ
 بِيْعَا مَبْرُ حَضْرَتِ بِيُوْرِي هَرُ حَضْرَتِ كِهْ
 يُوْرِي كِهْ اَهْمَدَانِ خَسْتَهْ اَوْلُوْر حَقِّ تَعَالِي اَشْكَارِ
 اَلْمَشْرِقِ لِلْحَقِّ اَعْمَالِ صَالِحِهْ نَكْ تَوَابِيْنِ يَزَرْ مَسْتَهْ
 عَمْرُوْ يَزَرْ اَوْلَمَشِ وَلَيْسَهْ بَرَقِ اَتَمَشِ اَوْلُوْر اَهْمَدَانِ
 رَوَايْتِ اَوْلَمَشِ كِهْ هَرُ حَضْرَتِ كِهْ حِجِّ فَضْلِيْتَهْ

صفتها وانه اوله و خشتي شهيد اوله و فضيل زرعان
 حكايت اوله مغرب شخاريدن بر جماعت
 كليله بو شخان خير و در در كه خلافت
 هلدن بر جماعت بر كشي و در مشا و نيت
 و نجه افه يقينلا او بو كشيبه انرا ب

يا قما و شخو سي اق او در جند طمش خزر
 يا قما شخو فضيل و شخو كاه و لاه اوله خشتي
 شخو شخو ولا در مش او جند بو جماعت ايشلا
 كه كشمو بو جكسي اي شخو بو در در كه

له شخو رندي بيل لسه كنا ايشلاسه او جماعه
 شخو و انسي بن مالك روايت ادر حضرت
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايد كه چين بگر
 تعالي بو كشيبه خير و لسه ان ايشعال ادر
 ايند ادر كه شخو ايشعال ادر بعامر حضرت

در كه ايزدن اشدون حتى تعالي اوله
 قولته عمل صالح توفيق و در حسن بصيرت
 ايدر هر كسسته كه رمضان آري اروح طند و غدن
 صلكه و يا عمى ايد ايدن صلكه و با شخو ايد ايدن

كَوَسْمَةً طَقْمِش نَاكْ اَهْمِيْدَن بَرَوَاكْ بِيْتَمِش كِه
 هَاكْ اَكْ اَكْ سَكَا كَلْمِش بُوَسْ كُو ك بَرُو دَكْ دُكْ
 اَوْن كْ اَهْمِيْدَه وَ اَن مِشْدَن اَو دِي بِيْجَه يَا دَس
 دَر بِيْجَن حَا جَر بَرُو دِي دَوْن كْ كَر اَمِي بُو اَو لِيْه
 سَن كُوْن كْ اِيْج بِيْجَر اِيْكَه اَرَا ق بَرُو دَن كِيْه
 كُنْدَن تَن اَكْ تَلْفَن تُو ك اَدِي زَحْمَت بِيْجَر
 مَال بَرُو ن صَوْف اَدِي ج صَفْل بُو ز كُو مَرْق اَدِي اَدِي
 بَانِي سَبَل كِب دَو لَان اَدِي اَللّهُ تَعَالِي قِيْمَن تُو ب تُو كَس
 تَه اَو لَه فَا كُو اَللّهُ كُوْر وَ صَال اَللّهُ عَل سِيْر اَو لَه وَ حِي اَلْحَمِيْر

اَو حَزْ كَر كَهْمِيْدَه وَ اَن مِشْدَن قُضِيْل بِنْد كِه
 هَزْ كَمِشْدَه بُو كَر بِيْج اَتَسَه بُو رِيْجَن اَو دَمِش اَو لِيْه
 اَبِي كَزْ بِيْج اَتَسَه تَكْر تَقَالِيَه بُو ح وَ رِيْش
 اَو لِيْه اَو حَزْ كَر بِيْج اَتَسَه حَق تَعَالِي اَن كْ قَلْب
 وَ كُو دَسِن جَه تَقْر اَو دَنَه جَه اَمْر قَلْب وَ نَهْر قَلْبِي
 اَبِيْد بِيْجَر اَخْبَر بِيْشِيْلَه بِيْتَمِشْدَه كِه مَكْر بَرُو حَام
 كَلْمَا بِيْجِي كَلْمَان يَا نَد بِيْجُون دَو ح سَا كُو كَلْمَان
 كَلْمَا تَه اَتَمِش بُو سَكُو كَلْمَا اَجْنَدَن بُو رِيْش بِيْجَر اَمِشْطَمَه
 جَهْمِش بِيْتَه اِيْجَر اَتَمِش بِيْتَه بِيْجَر مِشْن جَهْمِش كَلْمَا بِيْجَان

في ذكر فضائل المدينة وفيما خص الله به الحرمين

وكتيبي في فتح

الباب الثاني

في ذكر نسب النبي عليه السلام وذكر انساب

النفاء والاشددين واسماء المدينة وشرفها الله ما

الباب الثالث

في ذكر فضيلة الجوارح والنفوس في المدينة وفضائل

المسجد الشريف النبوي عليه السلام

الباب الرابع

الحمد لله رب العالمين

والصلاة والسلام

على خير خلقه سيدنا محمد وآله وصحبه

اجمعين ما كان له فضائل مكدت فارغ

اولد يسه شمد شروع اولد فضائل مديديه

شرفها الله تعالى هو وحي نده نشته له اكلنا

متعلق در انك ذكرته به بود خي ون باب

از رده مرتب در نتا له اول كجانه ايله وعان اولد

الباب الخامس

في ذكر قبائل الروم والندى وقضايل بيان القبر

الباب الثاني

في ذكر رواية مسجداً في صلوة فيه وخبر

لما جداني صلى فيها رسول الله صلى الله عليه وسلم

الباب الثالث

في ذكر الأباريج كان النبي صلى الله عليه

وسلم يقتصها منها ويغتسل منها واكثر منها

الباب الرابع

في ذكر رجوع الحاج الى وطنه وفلانة وكيف يودعها التي على الله

في ذكر قبائل الروم والندى وقضايل بيان القبر

القدس فضل الصلوة على غيره والموت في الصلاة

الباب الخامس

في ذكر قبائل الأستطولة وقضايل

الاستطولات في التوريب

الباب السادس

في ذكر الحكمان الروميين زوار قبر النبي صلى الله

عليه وسلم وكيف آداب فيبات

الباب السابع

افضل من اهلنا مالك مدينه جي حبي نود روز
مديار مذهب بود امام ابو حنيفه امام
شافعي و امام احمد بن حنبل رضي الله عنهم
تفضيل اذريته در ذكر اما مديار دليل بود
كه پيشا حضرت پيگدن مديار پيگدن

ادجك الله تعالى حضرتنه جل جلاله يوز
طنه ميخا جات ادب و لنا ائمه ائمه كه الهي ميگنه
قوي بي سود كور بودن جعفر ديسه سن بن كند
سود كور بن النخل دوي حق تعالى مديار

الباب الاول

اولك باب مديار فضائل بيان اذريه
شول شني كه حق تعالى مخصوص قلم كيه
ومديار بيه ان بيان اذريه علماء اسلام رضوان
الله عليهم اجمعين اتفاق ائمه كه پيغامه

حضرت يتدع بر افضل در دنيا ارجح جمع
بوزدن آذن مكه ومديار افضل ر جمع
ديار دن آذن اختلاف اشد كره افضال
ويار حود مديار بيه بعض صحابه ائمه كه مديار بيه

بَشْرَكَ أَنْدَى بَكَ يَنْتَهِي نَجَاهُ نَهَارِ دُرُوسْتِ
 أَوْلَمَزْ وَدَجِي مَسْئَلًا نَارِ قَبْلِي عِي وَدِرْ لِكَا
 وَلَمَلَكَا وَدَجِ تَكْشُرْ تَعَالِي قِرَانَهْ نَجْه
 بَرُودَهْ تَعْظِيمِ وَتَكْشُرْ بِيْرُو جِهِيْلَهْ اَلْهِي مَدِيْنَهْ
 اَوْلِ صِفْتِ اَنْدَرْتَهْ اَكْضَمُو اَسَا تَكُو تَعَالِي مَجْكَهْ
 وَهَمْدِ بِنَهْ جَمِيْعِ صُكُو لَكِنْ يَنْ اِيْمَنْ كَمَا يَلْرَنْ اَهْ
 وَجَمِيْعِ صَحْفَا رَدَهْ شَرْ قِرَانِي ذِكْرًا اَنْدِي خُصُوْصًا
 قُرْآنِ عَظِيْمَنْ بِيْعَا مَبْرُوْرِي اَنْدَرْتَهْ بِيُوْرُوْرِي كَا
 اَهْمَنْ اَكْشُرْ بِيْعَا نَهْ اَعْلِي اَنْفُوْرِي مِنْ اَلْهِي وَرِضْوَانِ

اَلْاَنْبِيَا مَسْ مَدَهْ نَبِيْلَرُ اِيْتَدُوْر كِهْ شَكَّ يُوْ قُلْدَهْ كِهْ
 اَلْهِي تَعَالِي سُوْرُوْ كِيْ بَرُ اَفْضَلْ حُرْ بِيْعَا مَبْرُوْرِي
 بَرُوْدَنْ دِرُوْرِي بِيُوْرُوْرِي اَوْ تُوْرُوْرِي اَنْهْ مَقَامْ طُنْدَهْ اَنْدَهْ
 اَلْهِي دِرُوْرِي اَبِيْ عَمِيْلِ اَلْبِرُّ كِيْ بَرُ قِرَانِ اِيْمَانِ اَمَلَكُوْرِي
 سُوْرُوْرِي رُوْحِي تَرْجِيْحِ اَلْحَقِّ اِيْتَدُوْر كِهْ مَكَّ كَا
 قَضِيْعَا لَنْتَهْ اَوْلِ بِيْتُوْر كِهْ حَقِي تَعَالِي اَنْدِي مَكْ كِرْمِ
 وَتَعْظِيْمِ اَوْلِ اَنْ اَهْ خُوْرْ عَسْمُوْرِي بَرُ اَوْ تُوْرُوْرِي اَنْدِي بِيَا رُوْرِي
 قَضِيْعَا اَنْدِي كَيْشِيْلَرُ اَوْ تُوْرُوْرِي اَنْدِي اَهْلُوْرِي دُرُوسْتِ
 اَنْدِي اَنْظَرِيْشِ اَكْبَرِ اَوْلَرُ وَدَجِي مَكْ كِهْ قَضِيْعَا لَنْتَهْ اَوْلِ

خیر الایه ابو سعید وایت ادوسجا میں حضرت یزید
 اشدتم آیتدی کہ ایشو ستم منجیم در در مدینه
 مسجودتہ اشارت ایدی و هب آیدن الله تعالی
 نوریتان مدینه طیبہ و طابہ و در قرآنہ مکہ
 حقیقہ ان اول بیت وضع للناس للذی بحقہ
 مبارکاً وهدی للعالمین ودر خیر آیتد بورکہ
 لتذرا من القری ومن حولها اصل ایتنا مذکور
 اولدی مبین تمام اولد بورا و لنگدن بودله
 مد یکن اسلام دینی فتح اولدی رسول حضرت

مکاه طغمد مدین و قات ایدی صلی الله
 علیه وسلم د نیاده عالمی رحمت محمد مصطفا
 مکاه بیعامبر و رسول قیامت کو نزل مدهند
 فویسرتک ناکار لره شفاعت ادر و در بیجا
 من حضرت بیور که هر کس شفاعت اید
 بن زیارت ایتسه بکجا ایش خیر در
 و در بیور که هر کس منته مدینه نکل
 بی زیارت ایتجون بتم شفاعت ایتا واجب
 اولور و در بیور که ایت خمدن برنده الله

طباع بائنه بئنه آرد بول استندان دن او طاعند
ببغامت حضرت ابوبکر که کار کردند قریب
آنه کنند آند آند من بینه کنند و اوچ باری
دخی میدندان دن بر حد طاع دن و برین و رقان
طاعند و برین غیر طاعند اما حد بینه بار کنند
فتح اولاس چکاشله صواشله اولدی ز بر حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم هر یل مومنین مینا ده
کندی خلقه عرض ادب ایدر که آتاه
اولی ای تگری فولدی کمد که بن اوز قهرم اینه

بوزکش قیامت کوننده آمین اولوز و دح بیورد
که هر کس منسنه که مکنیک ایشسنه صبر ائنه
مد بندنک اجلغنه صبر ائنه الله السه بن آکا
شفا عت ادرن دیر ائیس بن مالک روایت
اد حضرت رسول دن صلی الله علیه وسلم ائنه که
اول وقت الله تعالی طویر سینه ده موی بیغامت
تجلی اوجک طویر طاع ائت پاک اولد اوچ مکنک
دن برین طاع دن آتاکه اهل جبل نورد کرد
و برین شیر طاع دن و برین جبل نورد کرد

ادورين نك ادرعون ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 ادورين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 عقيب ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 عليهم اجمعين و فخرنا محمد بن عبد الله ادرين نك
 كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا
 حجة مسلمان اولدك دايما انصار قومينك اچندن
 رسول حضي نبي سولنور ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 اون ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 خلقندن رسول حضي نبي اوغوشدك عقيبنك ادرين نك

كذا بن اناك نكرم سوزن ديبور ادرين نك ادرين نك
 اچندن مدينه خلقندن خنرج قيسلندن ادرين نك
 قومه ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 يهود ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 بوزيغاشير قويسه ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 والله اول بيغاشير بوزيغاشير ادرين نك ادرين نك ادرين نك
 كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا
 حضي نبي ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك ادرين نك

لجه كنده دخي ابوبكر له مسكه طافون ندر
 قيدي جميل توف مغان اچنه يتشدر آلردن بالاي
 ريجان بله الفل ساعث حق تعالي بينو عله اورعك
 بولاييد مغان اغزنده كورجن غلدا چنده بولده
 كافران طشرون ايدركم بولر قنده خندون
 زنده كماله بز بوناروك اتكار في خود كورده بورد
 دودن بافي حكايت اورند بولر به صغمن بار
 آندن مديتبه هجرت ايدون رسول حضرت صلي الله
 عليه وسلم بز درش دوق بير من قوم كند قيسنه

بيعت ايدركم ادب شكور و نوب كد جك رسول
 حضرت صلي الله عليه وسلم صحابان مصعب
 بن عمير انكرو و خيله بيله فتند واره آله الله
 اسلام انك انك انك و قران او قران و كور
 قلان خلقي اسلام د بيته دعوت اده جق كسي
 مصعبك آل از رنده ايمانه كلاله د جي طلك پيل
 بنفش كشي كلاله ان خانون كشي خ طلاله پيله
 حضرت رسول مبارك آلن طلق ب بيعت ايدرك
 رسول حضرت با تلوون بيله مديتبه كندرد اول

بیتداری اوز بیل رسول حضرت آنکه اولده قرآنک
 خیر و قالدن آنکه اندر جمیع برون آندن فتح اولدی
 یتیه آخر زمانه ایشاکم آنکه ورب صیغنت دد
 تاشکله اولکه ظهور آندید والله اعلم
 الباقی

کنج بابت بیان ارون بیغامبر حضرت تاشکله
 دخی خلفاء کاشده نیک انسان و دخی مدد بنده
 اذون آسکا حضرت رسولک مبارک لقب ابو
 التاسم دن بر بوزندن مبارک ادی محمد بن عبدالله

صوت ادر ایدر کجه یا بیجی الله ربم والامنه
 خلد لوم در کدر رسول حضرت ایتد که ارجی قوم
 هیکتد عمر سن اما کور لور کتر تعالی نه
 در در دوزنک بولار نه صال و در طغر مدد بینه
 بنی الحار قیس اینه اخی بویب انصار اوق نیک

اوخکنه مجلد بیغامبر حضرت صلی الله علیه وسلم
 انکه ایدر بیورد اومسقام مسجده پاندی خمیا بیغمله
 ارون تارک شمد مدد بیک بیغامبر ک مسجده اولدو آسکا
 طابع بارندن واردر نندن شلو خلیفای زمانه نیک

بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن
قصي بن كلاب بن مرة بن كعب بن لؤي تركيبة
بن خزيمه بن مدركة بن الياس بن مضر بن
نزار بن معد بن عدنان بن اذ بن اد بن المقوم
بن ناحور بن يثبع ابن شهاب ابن يعز بن يشجب

ابن تابت ابن ابي ابي بن ابي ابي بن ابي ابي بن ابي ابي
عليهما السلام ابن تاروخ وهو از بن ناحور بن
شاروخ ابن راعون بن فالج ابن عيب بن ابن شراح
ابن اذ بن عدنان بن سلام بن نوح عليه السلام فيما

بن عمون وهو اول بني اعطي النبوة وخطب بالقرآن
وهو ابن يزد بن مهلب بن ابي قيس بن ابي بن
شيبه ابن آدم صلي الله عليه وسلم هذا النسب
ذكر محمد بن ابي اسحق ابن يسار المدني في احد
الروايات عنه والي عدنان منفق على صحته

من غير شك رسول حضرت مكن طفدي اول
بل اجنن له ابرهة ابن الصباخ بوجه يورث
جور به فالقونف شك لدر يمدن مكنه خراب
ان يكون دربع اول ابنك اول ابنك خبي

سراج احمد حرام اولين سننه اشكر ادخ ائمه
 اشله خاڭه آيخ خليفه عمر بن الخطاب
 ابن نفيك ابن عبد العزيز ابن رباح ابن عبد
 الله ابن قراط ابن رباح ابن عبد ابن كعب
 ابن لوي رسول حضي تنه في اكن صنته

لقبى ابو حفص و اوله طاهر جبريل حضرت
 بيغمه كلال ائمه به با محمد كوك ابي قيس بر
 مشد لا در عهده نامه شاه چون در اسلام
 در اول كوف ايمكان اوله ملكه خليفه كه

محمد و شبيهه كبر ائمه صلوات الله عليه
 اوله طهيمى ابوبكر مناده طغوى دى عبد الله
 ابن ابى تهاقه اد عثمان ابن عامر بن عمير ابن كعب
 ابن سعد بن تيمر ابن مرق ابن كعب ابن لوي ابن
 غايب الكشي القرشي ابونك في اول اد عبد الله

يد رسول الله عبد الله ديد عتيف ديو
 لقب فود يعنى آزاد اوله ملك اوله و درخ
 صديق دو غايتك اوله خلك خندان اوله اوله قران
 جمع ادن بكر يد شبيهه كردن صنيب عمر چنگل

زَيْدِيَّةٌ اَوْلَادُ الدُّكْدُكَيْنِ صَلَوَاتُكُمْ اَوْ كُنْتُمْ نُوَكِبِي
 دَخِي خَدِيجَةَ اَمِّنْ دَنْ اِدْبُو دَنْ اَوْتُو دِي اَلْفُو دِي
 دِرْدَنْ كِ اَلَامُ اَللَّهُ يَمَّا هَا وَكَمَا طَا بُو جَمْعِ اِنْدِي
 اَطْرَا وَ اَلْمَلَّةُ مِصْحَفُكُمْ يُو نَشْرُ اِنْدِي اَخْرُ قَسْبُكُمْ
 اَللَّهُ اَبْرَتِ اَوْ قِي يُو دُرْدَنْ مِصْحَفِ اَسْتِي شَهِيدِ
 اِنْدِي دُرْدَنْ جُ خَلِيفَسِ اَبُو اَلْحَسَنِ عَلِي بْنِ اَبِي
 طَالِبِ اَبِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بَيْعَامَسِي اِنْدِي اَسْرُ قَرْدَانِي
 اَوْشَالِ اَسْرُ قَاطِمَةَ بِنْتِ اَسَدِ بْنِ هَارِثِمْ رَضِي
 سَنَافِ اَوْلِي هَارِثِيَّةِ كِهْ مُسَلْمَانِ اَوْلِي مَدِي بِيَّةِ بِلَا

اَشْكَ اَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ دِرْدَنْ عَمْرُ دِرْدَنْ اَوْلَى رَضَانِ
 اَبِي تَرَاوِيخِ فَا لِيَجُونِ جَمَاعَتَهُ خَلَا يُو مَعِ اِدَنْ
 عَمْرُ دِرْدَنْ اَوْلَى خَلِيقِ تَارِيْبِ اِنْتِي جُونِ دُرْدَنْ كَتُو رَنْ
 عَمْرُ دِرْدَنْ اَوْلَى كَرْدَنْ خَرَاخِ اَلَا نِ اَوْلِي شَهْرِ
 لِرْ وَا فِلْمَلِكِ فَرَا دَنْ اَوْلِي دِرْدَنْ اَخْرُ بَيْعَامَسِي خَانُونِ
 لِرِنْ جَمَّةِ الدَّنِ اَوْلِي دِرْدَنْ اَخْرُ خَلِيفَسِي اَبُو عَبْدِ اللَّهِ
 عَثْمَانُ بْنُ عَفَّارِ اَبِي اَبِي اَلْعَافِ اِبْنِ اُمَيَّةِ اَبِي
 عَمْرُ دِرْدَنْ بِنِ عَمْرُ دِرْدَنْ رَسُوْلُ حَضْرَتِهِ رَضِي
 اَللَّهُ بِشْرُ رَسُوْلِ حَضْرَتِنَا اِلَى زُوْنِ اَوْلَادِ اَوْلَى

بِاللهِ هَجَرْتِ اِدَاتِ بُوَيْبِقَةٍ عُمَانِ تُوَيْسِ بَابِنِ بَقِيْعَةٍ

بِسْتَانِ وَتُوَيْسِ اَوْلَادِ اَمِيْرِ اَلْمَدِيْنَةِ عَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ

قُرَيْشِ قَاطِمَةَ زَهْرَايِ اَوْلَادِ اَوْجِ اَوْغْلَانِ كَتُوْرِدِ

بُوَيْسِ حَسَنِ وَبُوَيْسِ حَسِيْنِ وَبُوَيْسِ مُحَمَّدِيْنِ

بِرِضْوَانِ اَللّٰهِ عَلَيْهِ سَلَامٌ اَجْمَعِيْنَ مُحَمَّدِيْنِ كَجَمِيْعِيْنَ

اَلَّذِيْنَ اَخْبَرُوْنَ اِدَاتِ لَدُوْدِ مَشْهُوْرٍ اَوْلَادِ اَمَّا

مَدِيْنَتِيْكَ اَدَاتِ اَلَّذِيْنَ جَفَدُوْا بُوَيْسِيْنَ بِيَانِ اَدَاتِ

اَمَّا مَدِيْنَتُهُ فَفِيْئَتِيْهِ بُوَيْسِيْكَ لِكُلِّ اِيْكَ جِهَانِ

فِيْ مُحَمَّدٍ مَصْطَفَا صَلَّى اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَتَكَ بِيْتِيْ

اِدَاتِ مَدِيْنَتِهِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ اَوْ اَطْلَابِهِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ

مَطِيْبِهِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ قَسِيْمَتِيْ كَتَبْتُهُ دُوْدِ بُوَيْسِيْ حَامِيْ

بُوَيْسِيْ حَسْبُوْنِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ مَحْمُوْدِهِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ

مَحَبَّتِهِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ مَحْبُوْبِهِ دُوْدِ بُوَيْسِيْ جِيْتِهِ دُوْدِ

بُوَيْسِيْ حَسْبِيْتِهِ دُوْدِ مَعْنِيْ سَقِيْمِيْ اَلَّذِيْ دُوْدِ اِيْجِيْ دِيْمَتِيْ

اَوْلَادِ بُوَيْسِيْ اِدَاتِ قَاطِمَةَ دُوْدِ بُوَيْسِيْ هَدِيْ اَوْلَادِ

بُوَيْسِيْ دُوْدِ سَبِيْحَةِ اَلْعَمِيْرِ بُوَيْسِيْ مَحْمُوْدِ اَبِيْدِ اَبِيْ

شَيْبَةَ بِيْتِيْ اَلَّذِيْ تُوَيْسِيْ اِيْتِيْكَ مَدِيْنَتِيْكَ قُرَيْشِ اِدَاتِ

وَاَدَاتِ دُوْدِ رُوْحِ اَبِيْتِ اَوْلَادِ حَسَنِيْ رَسُوْلِ دُوْدِ

قول اولاد دوش ابو هريره روايت ادر حضرت رسو
 ايد كه رسول الله دعا اذ امد بنيه نثا له انهم
 بيغامين مكيبه دعا اذ ايد ما نحن كفي بوطر فند
 يمش بولسه بيغامين مكيبه شعور در خرمادان و
 غير دن بيغامين حضرت الهه الور در دعا در كه
 الهى بزم خرمادان بركت ورد و بزم صاعقه يعنى
 الحى كمره بركت و بزم نثا له دور سنك انصاح
 مكيبه دعا فند دعاسق قبول اذ لك بعض دوح مدييه
 عقيدت دعا مستى قول ايت در در اول اللذ كى

صلى الله عليه وسلم كما ايتد له عرض مكيبه كه
 مديته اهله يا و فر صنفه حق تعالي ان اوده
 نتا كه طور صوده ادم كى رب و دح امام
 طبراني كتابه شكور مش كديت روايت
 ايتش حضرت رسول دن بيور مشر كه هدر
 كمنته مديته اهله ظلم انسه و يا انار
 قرقدسه حق تعاليك لعنتي و فرشتارك و جمع
 ياد ريشك لعنتي انوك اذ ربه اولسون دوش
 تعود بالله و دح لك فلد و غ هنا فر صندن و فاذن

بِشَاكَ شَقَاعَتِ اَدْرِ بْنِ اَبِي عَمْرٍو رَوَيْتِ اِدْرِغَوْ
سَوَلَدَن صَبِيَّ اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَمَضَانَ اَبِي مَدْيَنَةَ
اَوْجِ طَمْبِقْ كَرُو فَلَانْ بَزَلَدَهْ بِكْ اِي اَرْوَجَه
شَجْرٍ وَدَجِي مَدْيَنَةَ وَرَشْتَلَرَه طَلُوْدَن دِرِي
بُوْشَا اَدْجَالْ خُرْمَنَز وَدَخْ وَبَا ضِكْرُ مَرْوَه وَضَرْه
بُنُوْكَ اَهْلَه بَرَمَزَنْ فَضَد اِدْرِ حَقْ تَعَالِي اِن اَرِدَنْ
فَتَاكه طُوْرُ صُوْدَه اَرْدَبِي كِب وَدَخْ بِيُوْرِدَه مَدْيَنَه
بَنُوْغَرِيْش اَتَدَكَمْ بُوْرِدَنْ بَخْرِيْشَنْ عَم بُوْرِدَنْ بَعْم قِيَامَت
كُوْرِيْش مَنْشَرْدَدَنْ قِيْدَعَمْ بُوْرِدَنْ حَقْدَلَر بَنُوْ اَمْتَه كه بَعْم

طَقْنَدَه بَرُوْ كُوْجُك اَوْغَلَا خُوْغَه وَرِدَدْ وَدَخْ بِيُوْرِد
لَه بَعْم قِيْدَعَمْ وَبَخْرِيْشَنْ بَنُوْ مَرْوَه مَدْيَنَه دَر
وَاجِب دَر هَر مَوْمِنَه كه اَنَلَر بِيَارَت اَدَلْ طَبْرَانِي
شَبِيْلَه رَوَيْتِ اِدْرِ كِتَاب اِحْسَنَه
اَلْبَابُ اَلثَّالِثُ

اَوْجِيْجْ بَاب مَدْيَنَه حَاجِرَا وَنَعَاكَ وَآخَه
طَنْ مَعَاكَ وَنَسِيْدَ نَبُوِي زِيَارَتِ اَتَمَكَلَا كُوْرِيْش
قَضَائِلِن بِيَان اِدْرِ بِيَعَامِيْنَ حَضَرْتِ بِيُوْرِدَه
هَر كَمَسَنَه كِي بَلَشَه مَدْيَنَه اَوَلَا اُولَسُوْن كه

إلا أوج مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 مسجد حرام ومن مسجد قضى ودخ يؤرد له اشبو
 ثم مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 من مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 من مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 من مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 من مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 من مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك
 من مسجدك من بينكم ما يشبهه من مسجدك

قتلتم صغية بونك معصيت ائلك صغية
 بن اظن اولد قيامت كونك بن اظن
 شفيع اولون ما اظن صغية اظن طينة خبالدن
 اجر دن به عن جهنم اهلن جهنم اوددن
 من كنية قويدر صغية اظن صغية اظن
 طينة خبال در دن نعود بالله من ذلك اما محمد
 نبونك قضايل اظن چون ابو هرير روایت
 اذ حضرت رسول دن صغية عليه وسلم
 ابتدله دنيا اجر دن بونك اظن صغية سفر چون

چو قردن اشكرد چاه مديكند صنعايه وارزشه
هتمان بنم مسخر دم دونه والله اعلم
الاول بع
درد چو باب مبارك روضتك ومنبروك وقبور
مقدسك زيارتن وديجي مديديك اولمظرف
فضايلن بيان ادن روايت اولند پيغام بر
حضرتن صلي الله عليه وسلم ايتدك
بنم اول ملكه منبرم اوزنن بنم خجادن اوخاف
نجلرندن در بنم منبرم حوضه منبرت لادن در

الله بانم مستخدمه نماز قلند خيون كلسه تكسر
تعالی اشك ابرقوبون اولمش نواين ورة وده
هضمسته بنم مستخدمه كرسه بنم خبر لرتنك
ايچون ويا لرتنم خيون الله ايچون عزلا نيش
كب دن وديجي هر كس مستخدمه كه اولندن چفته
بنم مستخدمه قصد چون هر قندوخ بوزده بنم خسته
بار اولم اولندن كوچك بركتاره بويارن بوزده
روايت ادن ايتدك به پيغام حضرت بيورد
بنم مستخدمه نه قلندن باده انسلر اول قلندر فضيلتي

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَوَيْتْ أَوْلَادَهُ هَسْر
 كَمَنْسْتَه بِنِ الدُّكْمَدْتِ صَدَّقَ زِبَارْتِ ائْتَه بَعْر
 ائْتَا شَفَاعَتُمْ وَاجِبَ اَوْلُوْرٍ دَوَّخَ بِيُوْرٍ لِيَهْ عَلَيْهِ
 الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ هَسْرَ كَمَنْسْتَه لِهْ بِنْفَا زِيْمَه سَلَامُ
 وَرَسَه حَقِّ تَعَالَى بِنْفَا جَانُوْبِي كُوْدَمَه وَرُوْرٍ
 حَقِّ كَهْ بِنِ اَنْوَكِ سَا لَمْزُضِي نَدَا زِيْمَدَا دُوْرٍ بِنِ
 كَسْبِ اَيْدُوْرٍ هُوْ صَبَاحَ بِنْفَتِيْكَ فَرَشْتَه اَوْلُوْرٍ
 رَسُوْلَ حَضْرَتِيْكَ فَرِيْدُوْرٍ بَرُوْرٍ كَفَا دَقْنَا دَه وَرُوْرٍ
 صَلَوَاتِ وَرُوْرٍ بِنْفَا مَسِيْ اَوْلُوْرٍ تَا لِحْبِيْدَانِ رَجَه

وَدَخَ رَوَيْتْ اَوْلَادُ بِنْفَا مَحْضَرْتِيْ نَدَانِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْتَدَلِهْ بِنْفَا مَسِيْمَ بَرُوْرٍ عَه اَوْلُوْرٍ
 دُوْرٍ اَوْجِمَاقِ نَزَعَه لِرُوْرٍ دُوْرٍ بِنْفَا اَوْجِمَاقِ
 قِيُوْرٍ نَدَانِ دُوْرٍ بِنْفَا اَوْجِمَاقِ قِيُوْرٍ نَدَانِ بَرُوْرٍ
 قِيُوْرٍ زِيْمَدَا دُوْرٍ مِيْمَكِ اَوْلُوْرٍ دَوَّخَ حَضْرَتِ رَسُوْلِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيُوْرٍ لِهْ كَمَنْسْتَه بِنْفَا
 مَسِيْمَ فَرِيْدِيْكَ اَنْدَا جَمِيْسِيْنِ بِلَانِ بِنِ اَوْلُوْرٍ جَهْ بَرُوْرٍ
 يَاشَ مِسْوَالِكِ طَالِي دَوَّخِ اَوْلَهْ اِحْجَاكِ اَوْلُوْرٍ سَه
 بَرُوْرٍ جَمِيْسِيْمَانِ بَرُوْرٍ قَلِيْسِيْنِ دُوْرٍ دُوْرٍ حَضْرَتِ رَسُوْلِيْكَ

الباب الحادي عشر

الشيخ ياب، يتعامر مع محمد بنك، وكرهك فضائل
وتقويه، وكرهك فضائل بيانته، وذا اوله
وكرهك، ونبه، ونددك، وكرهك، يتعامر
حضر اوت كون، نكران اذن، يكافله اذن، وكرهك
كند، محرابك، فله مبارك، وكرهك، اوتيس
بوا برونك، وكرهك، فله، اسطوانة الملاحون
وكرهك، وكرهك، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
بضا، اوتد، وكرهك، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن

تجبه اولياق اذرك، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
تجبه بكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
مبارك، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
فقد غنم، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
عليه، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
فقد له، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
اوله، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
صكرهك، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن
كرب، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن، وكرهك، اذن

دِيُونَشُولُ كَحْدِ يَشُدُّكَ اِنَّهُ رَهْرَهْ رَوَايَتِ اِدْوَاوَالِ
دِرِكِ حَقِيْقَتِهْ اَيْدِرَهْ اَلْخَلَايِقُ بُوَ اسْطُوَا اِنَّا
فَضِيْلَتِي بَلَدِ اِنَّا قِيْمَتِهْ نَمَازِ قَلْبِي جُوْنِ
بِرَغْلِدِ دِرِ قِرْقَرِنَاشِ اَوْغَلِي عَمْدِ اَللّٰهُ بِنِ زِيْرِي
قَلَاغْنَهْ سِرْهْ سِيْلِدِ دَا بِي عَمْدِ اَللّٰهُ نَافَلَهْ نَمَازِ لِي

اَنْدَنِ بِيْكَ اَقَلُوْرِدِ اَيْدِرِ بِلْدِهْ بُوَ دِرِكِ قَانَتِهْ
دُخَا سُنْجَابِ دِرِ اَمَّا اسْطُوَا لَهْ تُوْرِيهْ اَوْلَ اَللّٰهُ
اَبُوْلَمَا بَهْ كَنْدِي اَوْلِ دِرِكِهْ بَخْلَدِ تَا تُوْرِي سِرْ قَبُوْلِ
اَوْ تَجْمِيْدِ لِي بِيْغَا مَبْرَحْضَرْتِ صَلِي اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَسَلَمْ

نَافَلَهْ نَمَازِ لِي بُوَ اسْطُوَا لَدَنِ بِيْكَ اَقَلُوْرِدِ جُوْنِ لَهْ
اَزْتَهْ نَمَازِ لِي قُرْضُوْنِ قَلْبِهْ بُوَ دِرِ كَدَنِ بِيْكَ
دُوْرُوْ اَوْ نُوْرُوْ دِرِ حَضْرَتِ مَبْرَحْضَرْتِ بِيْغَا مَبْرَحْ
فَنُوْ اَوْلَانِ حَمْسَتَا اَوْلَدِنِ اَوْلِ دِرِ كَدِنِ
بِيْكَ اَوْلُوْرُوْ لِي بِيْغَا مَبْرَحْضَرْتِ مَبْرَحْ مَبْرَحْ

بِيُوْرِي بِيْزِدِنِ بِيْكَ اَوْلَسُوْنِ دِيُوْ بُوْرِي بَهْ بَقَا لَمْ
دِيُوْ بِيْغَا مَبْرَحْضَرْتِ دَخِ بُوَ لَاضِيْلَهْ سِيْلَتِرِ دِرِ كَدِنِ
قُرْآنِ اَرْغِيْسِيْهْ بُوَ نُوْرُوْ اَوْ سُنْتِهْ اَوْ قُرْدِ اَكْرِ دِرِ شِ
كُوْرِي سَهْ اَوْ بُوَ لَاحِ حَبِيْرُوْرِدِ اَكْرِ كَدِنِ بَهْ دَشُوْ رِيْلِدِ

بیجا مبر حضرت گند مبارک الیله چونه صال و نه
 در گند در دوزخ کی اولدی الحمد لله بیجا مبر
 حضرت کلدی چنی در صال و در بود رک از دینه
 بود رک دنج و در دن امیر طومنین علی کذا
 یغزین و رب اوتوب بیجا مبر حضرت تک
 چقد و غن کوز لید بود رک اول خوشب
 قن شویدی یعنی کجک قیویدر شویدی
 عایشه امنی او ندن دایم بیجا مبر حضرت
 شان اول خوشدن چوق کلور در شان اول

آن تعییر در زدی احسن وجه از در این عشرین
 از ایدر که هر که چان بیجا مبر حضرت از عتکان
 انسه سجاد سن اول در کن یگار غورا و تورد
 مبارک از قسن اول در که سیکر دابو ابابنه
 اول کجه یقین گندی اول در که بغلدر قو کلور
 شان وقتلدر شندر ابدت الور در نماز قورد
 یته بغلدر حتی که در کله قبر او نشندان بیجا مبر
 ابو لبا ننگ تو کس قبول اولدوغنه ایت کلدی
 کلدر که گندی صال و رکز ایشکله قو ک بیچی

ايداد بن بيغامن حضرت نيك قورقندك اورورد
 ناكاه كوردوم بوزغليز كليله دوقين چكازد
 كليله سنجك كورد كوچك سلام ورد كورنلو
 دعال قلد ايتد كيه يارسول الله حق تعالي
 استكنا كنج چك قزان اندرد ايتد كيه ولو
 انصمرا ذظلو انفسهم جواك فاستغفروا
 الله واستغفروا لهم الرسول لوجدوا الله توبيا
 رحيميا بن سكاك لدم كخاها كمدن استغفار
 ادب سكاك استغافت ايت تكمه تا بيم كخاها كمدن

اول او كند نيك مبارك روضه سي رخ رايه
 مشهده در صلي الله عليه وسلم انك در خي
 ان دونك بز درك دح وا زد انطا اسطوانه
 الو فود در لر بعني الجرا تور جون بر دمك ولو
 البناي السايض

البتيج باب شول عجلو بيانك در صكه
 انلور وايت ادر كره بيغامن حضرت نيك مبارك
 قورق زيارت ادر كور و دح بيجه زيارت انك
 كريك انك ادبن بيان ادر عجلو من عجلو الله العزير

بِوَجْهِهِ أَنْدَنْ شَرُوعِ إِتْدَ إِشْبُو بِنِيَارِ وَ قَدْ
تَشْرَحُ بِأَجْمَرٍ مَزْدُفَتْ فِي الْقَاعِ اعْظَلَهُ
فَطَابَ مِنْ طَبِيعَتِ الْقَاعِ وَالْأَكَمُ
نَفْسِي وَدَاءُ لِقَبْرِ أَنْتَ سَاكِنُهُ
فِيهِ الْعَفَافُ وَفِيهِ الْجُودُ وَاللَّكَمُ
إِسْتَعْفَا زَانِدٌ نَذِرٌ كَبَدٌ بَدَا أَوْ يَنْعَلِيهِ إِشْدِي
كُورِمْ بِبِعَا مَبْدُ حَضْرَتِي بِخَا إِذْ جَا عَرِي عَيْتِي
إِرِشْ إِعْرَابِي بِنَفْسِ قَفَا عَجْمَاهُ مُشْدِي لَهُ جِقْدَمُ
إِفْتَدَمُ بُو لَمَمُ إِظْهِمُ مِنْ شَيْبَانِ إِيدِجِ إِذَمُ

مَدِي بِنِيهِ كَلَامُ رَوْضِيهِ كَلَامُ بِيْعَا مَبْدُ حَضْرَتِي
سَلَامُ وَرْدَمُ قَبْرِي دَنْ بَرُو أَوَازِ كَلَامِي وَعَلَيْكَ
السَّلَامُ يَا أَبَا صَبِيحٍ يَا لِيْلِي إِيدِ عَائِيكَ قَبِيرُ
إِرْدَمُ بِيَشْرُ كَمُونِ مَدِينِكَ طُورِ دَمُ صَبِيحِ بِنَاكَ
دَاخِ مَدَمُ كَلَامُ رَوْضِيهِ قَتْنِكَ طُورِ دَمُ بِيْعَا
بُرْ حَضْرَتِيهِ أَبِي بَكْرٍ وَعَمْرُؤُ سَلَامُ وَرْدَمُ إِتْدَمُ
كِيَهَ بَارِ سَوِي اللَّهِ بُو جِيَهَ سَنَكُ قَتْنُ خَلِي دَمُ
دَخِ لِي وَرَلِكُ طُورِ دَمُ مَبْدُ إِزْدَنُكَ وَرْدَمُ أَيُودَمُ
بِيْعَا مَبْدُ حَضْرَتِي كَمُونِ بُولُوكُ رَوْضِيهِ بَانِيكَ

عَمَّ صُورٍ يَأْتِيكَ عَلَيَّ لِيَاكُنَّ بِكَ طَرِي
كَلَّ رَسُولَ حَضْرَتِ كَلْبُ دِدِ طَرْدَمِ رَاك
مُبَارَكِ كَوْزَلِ اَوْ تَابِ سِنْدِكِ اَوْ يَدِمِ بَطَا بَرِ كَوْزَلِ
وَرِدِ يَارِسِي يَدِمِ يَارِسِ الْمَا بَكِي اَوْ يَدِمِ
عَمْرُ وَبِنِ مَحْمَدِ اَبْدَمِدِ يَدِمِ اَوْ يَدِمِ كُنِ اَوْ

قَدْرَا سِ اَوْلَادِكِ هَبِي كَمَنْتَه اَوْ تَدِنِ جِحْمَغَه
جَادِسِ اَوْلَادِكِ نَه اَذَانِ اَوْ قَدْرَه وَنَه اِقَامَتِ اِبْدَالِه
وَ نَه حَوْجَه اَعْنَالِه نَمَا فِلْدِي بِنِ رَوْضَه قِنْدَكِ يَدِمِ
هَرُ وُقْتِ لِه اَبْلَه اَذَانِ وَ قَتِ اَوْلَسَه وَ بَا خَوْ كَرُو

قَالَ نَمَا زَلِ وَ قَتِ كَلْمَه مُبَارَكِ رَوْضَدِكِ
اَذَانِ اَوَارِنِ اِسْتَدْرَدِمِ طَرْدَمِ سَتِ فِلْوَرْدِمِ
اَنْدِنِ اِقَامَتِ اَوَارِنِ اِسْتَدْرَدِمِ طَرْدَمِ فَوْضِ
قَلْوَرْدِمِ بَجَه لِه ظَا هَرَجَه مَوْزَلِ اَذَانِ اَوْ يَدِمِ
هَرُ وُقْتِ بَرَلُو بَرِي تَكِ اِقَامَتِ اِدَبِ نَمَا فِلْدِ قَلْوَرْدِمِ

رِوَايَتِ اَوْلَادِ بَرِ عَابَا بَكِ خَا تُونِ كِنْدِنِ اَوْلِ
اَبِي شِ عَايِشَه اَمِنِ رَضِي اللهُ عَنْهَا يَا اَمَّ الْمُؤْمِنِيْنَ
بِيغَا مَه حَضْرَتِكِ قَبْرِنِ اَبِي كُورِيْنَ عَايِشَه
دِيخِ اَبِي شِ بُو خَا تُونِ كِنْدِي تَلَا اَبِي اَبِي شِ وَ بِي خَا تُونِ

بيضا من حضرت به ادب واجيدت در علمت و لذت
 خندان صفتك و در لونه نتا كه حضرت ابوك
 بيور و آيله كو خنزه كه قوت چاغريني كند
 بيضا صفتك و در يكن واليكن و در عين
 اولاد بعضي كماله دن كه اكا جمع النصور

خليفه بيدي يعني مسلمانان و بيدي امام مالك
 مد يده مسجد تده تحت ائله مناظره ائله
 امام مالك ائله كه يا امير المؤمنين قوت قوت
 چاغرين سئله بو مسجد اجندن و در دين تله تعالى

دشمش المش امير المؤمنين علي بيدي و قوت به
 بيضا من حضرت دفن اولاد بيضا فاطمه كانه
 مبارك قبر تدين و في اوج طين و الف كوز كونه
 فويده اغلاد بو حوريت و ائله ائله بيدي شجره
 ما ذا على من شتم بي به اجهدنا

ان لا يتكلمه مدي الزمان عواليها
 صفت علي مصائب لو انظها
 صفت على الايام عندك ليالها
 علماء اسلام رضوان الله عليهم اجمعين ائله

أَدَّبَ لِدُشُولِ قَوْمٍ لَهُ بَيْعَاتٌ بِمَنِّيَّةٍ وَتَبَّ كَيْفَ رُبِّ سَبْرٍ
لَرُبِّ يُورِثُكَ لَهُ لَا تَرْفَعُوا أَصْوَابَكُمْ فَوْقَ صَوَابِ
الرَّبِّ الْأَيَّةِ وَتَرْقُومُوا كَيْفَ ارْتَدَّ الْأَوَّلِينَ
يَتَذَكَّرُ لِمَنْ وَرَاءَهُمْ أَلَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ نَبِيٌّ
يُؤَدِّبُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ أَصَوَاتُهُمْ خِلَافُ سَوَالِ اللَّهِ
الْأَيَّةِ نُنْفِئُكَ بِبَيْعَاتِهِمْ فِي النَّفْسِ كُنْ حُومًا مَهْمَانِ
دُرِّسْتَهُمْ لِي رُبِّ دُرِّدِدِ أَوْ حَجَّعْتُمْ ذَلِكَ طَرَفٌ سَبِيلُهُ
صَلَّى أُولَئِكَ مَا لَكَ أَرَيْتَهُمْ أَنَّهُمْ لَمْ يُؤْمِرُوا
دَعَاؤُهُمْ وَبَارَسُوا لَكَ دُعَاؤَهُمْ لَرُبِّهِمْ أَلَمْ يَكُنْ

أَرْتَدُّوا بِحُجُومٍ بُوذِبَتْ بُوذُوكَ دُنْدُورُ سَنَ لَكِ بُوَسْكَ
وَصَلْبُكَ دُدُورُ سَنَ لَكِ أَدْمُوكَ وَيَسْلُبُوكَ
مُكْرِبِي تَعَالَى دَنْ يَمَّا قِيَامَتَهُ دَنْ لَكِ بُوَزُوكَ
أُولَئِكَ بَيْعَاتُهُمْ دُنْدُورُ تَدْبُونُ شَفَاعَتِ أَسْمَاءَ تَارِي تَعَالَى
أَلَمْ يَكُنْ شَفَاعَتِي بِرُكْنِيَّةِ سَنَ لَكِ دَعَاؤِي قَبُولِ أَدْمُ
دُرِّوَابِي أُولَئِكَ بَيْعَاتُهُمْ حَضْرَتُهُمْ صَالِي اللَّهِ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ وَفِي كَلِمَةٍ بَيْعَاتُهُمْ نَا أَسْمَاءَ
أَرْتَدُّوا لَهُ بَارَسَتْ سَنَ لَكِ دَعَاؤُهُمْ بَرِّخَانِي
حُجُومُونَ دُرِّدِدِ اللَّهُ تَعَالَى أَرَيْتَهُمْ أَنَّهُمْ لَمْ يَكُنْ قَدْرُهُمْ لَرُبِّهِمْ

السلام

يدرج باب تسبيح زيارت ائمتك في ودخ احطاط غنم

يتن شهيدك زيارت ائمتك في فضائلهم بيان يد

هزكون يسبح زيارت ائمتك سوكل في خصوصاً

له جمعه كون بيغامة سلاكم وورد كندون صلاتك

ابن النجار ورويت ادوية غاصدن اوله في

ابدن بك اخبر وورد محسن قون ام قيس

بود في ابتداء له بيغامة حضرت بفر المية بيشد

مكيدته ستاغندن الله يسبح مرقون وادد ابتداءك

محمد له بن ان هوز بر شدم احم ايتد يارت وقتي

كاه بن قدرت الكجيه برتد كسه يقطجان في

ان كسه بن باسومي كسوردم يقار عرشه يقام

اباغندن يان لو كوزدم كه لاله الله محمد رسول

الله بن بلدم كه سن ادوله يار ديشدن كسنه

فمن بن الامضكره ان سوزين تگر تقالي در

كس جيك ايدرين يادم و اول محمد ججون

سن بر لغدم تو بكي قبول اقدم در جهدا ده كوزله هند

يحين مدد بنيه ورسا شاف بيغن تمار حمانته مسجود فليس

اَبْدُرَسُولِ حَضْرَتِ هَرَقِيَانِ بَدْرُومَدَ بَانَسَه
 اِيْحَنَكِ اِخْرِيَه طُوْرِدُرُ بَيْتِيَه وَارِدِ اَبْدُرِدُرُ
 اَلْسَلَامُ عَلَيْكُمْ دَارُ قَفْرِ مَيْمُونِيْنِ وَتَاكُمُ
 مَا تَوْعَدُوْنَ وَآيَاتَانِ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لَاحِقُوْنَ
 وَدَخِ بِيُوْرِدِكَا اَوَّلُ يَوْمِ اَبْرَارِيْنِ مَشْهَدِ دُنْ طُوْرِ
 خَلُوْرِيْنِ اَمْدُوْنِ اَبُوْبَكْرٍ اَمْدُوْنِ عُمَرُ اَمْدُوْنِ يَسِيْعَه
 خَلُوْرِيْنِ بَقِيْعِ اَهْلِ هَيْبِيْسِ فَيَسِيْرُ اَمْدُوْنِ بِنِ وَنَسِيْعَه
 اَوْلَانِ جَمَاعَتِ اِلْحَرَمِ اَوْرُ ثَابِيْتِيْنِ مَشْهَدِ اَوْلُوْرِيْنِ عِيْنِ
 اَمْدُوْنِ رُوْبِيْتِ اَدْرُ حَضْرَتِ رَسُوْلِدُنْ صَلِيْ اَللهُ عَلَيْهِ

بِاَلْمَرْفِيْسِ اَبْدُوْمُ اَبِيْكَ وَرَسُوْلِدِكِ يَا رَسُوْلَ اللهِ
 اَدُوْمُ اَبْدُوْرِي كُوْرِدِكُمِي اَشْبُوْمَقْبَرِيْ اَبْدُوْمُ
 كِيَه نَعْمَ اَبْدُوْرِي اَشْبُوْمَدُنْ يَارُبِّ وَبِيَا مَت كُوْرِيَه
 بِمَشْرِ اَبْدُوْمُ يُوْرِيْ بَدْرُ اَوْ فَيَسِيْرُ اَبْدُوْمُ قِيَا اَلرَّصُوْرِيْ
 حَمَانِيْنِ اَوْ جَمِيْعَه كُنْدُرُ دَخِ بِيُوْرِدِكَا
 بَقِيْعِ اَهْلِ خَلُوْرِيْنِ اَهْلِيَه اَبْدُوْمُ خَلُوْرِيْنِ وَرُزْتَاكَا
 اَبْدُوْمُ كُنْدُوْمُ يُوْرِيْنِ اَشْفِقُ وَرُزْتَاكَا اَبْدُوْمُ
 كَمَسْتَه كِيَه بُوْرُوْمَقْبَرِيْنِ فَيَسِيْرُ اَوْلُوْرِيْنِ وَتَاكَا
 دَخِ اَوْلُوْرِيْنِ اَشْفِيْعِيْنِ فَيَا مَت كُوْرِيَه كَمَا يَشِيْه

صُكْرٍ اَحْذِطَاغْتَه بِحَقِّه اَوْلَاهِ الْمُرُوْبِيْنَ
 دَسُوْفُ لَكَ عَمْسِي حَمْنُ نَكَ تُوْبَسِي بِاَرْت
 اِدَه اَنْدَن كُرُوْفَلَان شَهِيْدِي زِيَارَت اِدَه
 اَيْلَه وَفَتْنَك يَتَه مَد يَبِيَه شَكْ اَوْلَاهِ نَمَار
 جَمَاعَتَه اَيْلَه قُوْت اَيْلَه رَسُوْل جَمِيْ شِي
 بِيُوْرُوْكَ اَحْذِطَاغِي بِرَسُوْرُوْدِخ اِيْت
 سُوْرُوْبِيْن اَلْبَا رُوْقَايْت اِدَه اَيْدِيَه رَسُوْل
 حَضْرَت دِيُوْكَ اَحْذِطَاغِي اَوْجَمَاق رُوْكُنْدَارُوْن
 بِيُوْرُوْكَ اَيْدِيَه بِبِعَاْمُوْرُوْحَضْرَت

بِيُوْرُوْمِيْن كِه دُنْيَا بِيُوْرُوْدِيَه اَلِك قَبِيْر اَهْل كُوْلُك بِيُوْرُوْدِيَه
 اَشَق وِرُوْرِيْت اِه اِي وَشُكْمَشِي بِر بِيُوْرُوْرِيْت وِرُوْرِيْت
 كِيُوْرُوْرِيْس مَد يَبِيَه بَقِيْع دُرُوْ بِيُوْرُوْس عَسْتَقْلَانْدَه
 بِيُوْرُوْمِيْن دُرُوْ قَاخِيْعِي اَش كِتَابِيَه ذِكْر اِدَه اَيْدِيَه
 اُوْن بَلِك صَحَابَه بَقِيْعَان بَانُوْ كُرُوْفَلَان اِيْرُوْف
 شَهْر اِدَه بِيُوْرُوْرُوْ خُصُوْصَا اَهْل بَيْت رَسُوْل
 صَلِي اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَمِيْع بَقِيْعَان مَد فُوْرُوْدِيَه اَمَا
 اَحْذِطَاغْتَه شَهِيْد اَوْلَان كُرُوْرِيْت اِيْرُوْف اَتَلُوْج حُرُوْمَه
 بَلُوك اَوْلَادِيَه حَمِيْس كُوْرِيْن اَز تَه نَمَار نَمَار

سلام و دردی نند و در صُفْر خُلقاء را نند
 درخ آبله ادرن در جعفر بن محمد استندون روایت
 ادرن انیس انیش که رسول الله فین فاطمة زهرا هاله
 اوند و کیا اوج کنده ادر طغنه شهید کفر
 زیادت ادر ابن الحار بعض ضاحه غابن خانق
 که در فریبت ادر ایدر کرم بر کون ندم حنی
 تزیب که کلام ضمان قلام اوغلا در ادر ادر
 طوب طرد کلام امیرالمؤمنین حسن بی سلام
 و دردم تزیب که اشارت ادر اشددم که بر کون ادر

ایدر که موسی هار و نه کله ادر ادر ادر
 مدینه کله کله هار و نه علیه السلام ادر
 صغیف اولد موسی هار و نه قه هار و نه
 ادر طاغنه ادر کدر کونین و قات ادر
 یعنی ادر علیه السلام موسی هار و نه
 ادر طاغنه کله قه ادر اسحاق روایت ادر
 و سولدن صلی الله علیه و سلم بک بک ادر
 طغنه حقر حقر ادر ادر ادر ادر ادر
 علیه السلام بر نفع ادر العالمین و در شهید

زیارت اشکاک تا که غالباً حضرت رسول آیه
 ادر در خصوصاً صحیح بخاری و صحیح مسلم
 شکی در که رسول حضرت هر سبت شبی
 بیاق و یا خود بنفشه شود مسجد قبا
 زیارت ادر در رکعت نماز قبل دعا ادر
 و نیز که مسجد قبا در نماز قلمق بزنا فله
 اتمک ثوابه کج در این ماه سینه در
 ادر ادر که بیغامبر حضرت بیوز که هر گشته
 ادر ادر آنکه شکر مسجد قبا در رکعت

تن به این حدت سلامی رد ادب ایندی که
 و علیک السلام هه اولی خاتون ایندی که نیم
 ادر در قور قدم دره اوغلا این فرجه این بندم
 خستدم در زبک هیت دیندر اجر قور قور
 آیه

سکن رخ باب مسجد قبا زیارت اشکاک
 و در آن نماز قلمق بخ و کور قان مسجد آله
 رسول حضرت آنکه نماز قبا آنکه و کفصایان
 بیان ادر مسجد در مسجد قبا هر جمعه ادر

بوقنا اما صلیق ائد اکر بو مسجدا راق بر کزده
 اولسه هینا بو بنب بو مسجدا بنشکون سار کزده
 انا اول مسجدا که پیغامبر حضرت انا نه نماز
 قلد بر بر مسجدا قبادر که شهید شرح ائد
 بر بر مسجدا شمس د مسجدا قبادر مشرفند
 یاننان اولور شیخ حاتم ای اینه ائد کجک مسجدا
 بر بر مسجدا بی فریظه در بئک شرفند یاننان
 اولور بیغیانک شرفند یاننان اولنه مسجدا بغله
 در اناک یاننان بر طاش وار ائد ائد ائد ائد که

نماز قلسه بر نزل ائد ائد نتیجه ثواب اوله امیر
 المؤمنین عمن و شنبه کن بیخ شنبه کن دایم
 که لورد مسجدا قبادر زیارت ادر بر کن
 که ادر خلوت بلد اهلندن کمنه بولما قد
 ائدی اول نظر حقیقون که بفر نفسم
 اناک قدرت ائد در پیغامبر حضرت و ابوی
 بکن جمیع صحابه کوردن که قرند ائد
 طفا کور تورب پیغامبر حضرت کند مبارک
 الیه مبادی بر قلوب اید حضرت جبرائیل

بَقِيْعَتِكَ صَوْلَ يَا نَبِيَّكَ اَوْلَى بِمِثْلِ مَا مَبْرَحَ حَضْرَتِكَ اِنَّكَ
 اَوْجِحُ دُعَاؤَ قَلْبِي اِلَيْكَ قَبُوْلِكَ اَوْلَى بِرَبِّسِ اَوْلَادِي اَوْلَا
 اَيْتِدِي كَمَا اَلِهِي بِمَنْ اَمْتَجِي خَيْرٌ وُقُوْلَانِ اَمْتَدُّ
 خَيْرٌ كُنْتُ وَاوَدُّنَ عَمِيْرَةً بِهَا هَلَكَ اَيْلَهُمْ وُقُوْلِكَ
 اَوْلَدُ وَاوَدُّنِي اَيْتِدِي كَمَا اَلِهِي بِمَنْ اَمْتَجِي كُنْتُ
 يَا نَسَاؤُ فَاغْلِيْغَلِهِ وُقُوْلِيْغَلِهِ هَلَكَ اَيْتَهُ بُوْدُخِي قَبُوْلِكَ
 اَوْلَدُ وَاوَدُّنِي اَيْتِدِي كَمَا اَلِهِي بِمَنْ اَمْتَدُّ
 فِتْنَتِيْسِي بِرَبِّسِي وَاوَدُّنِي كُنْتُ بُوْدُ قَبُوْلِكَ اَوْلَدُ
 وُقُوْلِيْسِي مَسْجِدِ الْفِتْنَةِ وَاوَدُّنِي اَخْرَافَ قُوْمَتِهِ اِنَّكَ دُعَاؤُ غَلِيْغَلِهِ

حَضْرَتِكَ صَوْلَ اَوْلَى طَلَبِيْ اَزِيْرَتَهُ اَوْلَى دِرْفَتِيْ
 عَوْدَتِيْ كَمَا اَوْلَى لَدِيْنِي حَتَّى يُوْلِيْنِي نَدَاؤُنَا سَهْ وَاَرْسَه
 اَوْلَى طَلَبِيْ اَزِيْرَتَهُ اَوْلَى سَهْ نَتَكْتَبُ تَعَالَى اِذْ نَبِيْلَهُ
 بِوَيْحَلِ اَوْلَى اِنَّكَ يَا نَبِيَّكَ بُوْدُ طَلَبِيْ خَيْرٌ وَاَوْلَى نَاغِيْ
 اَوْلَى سَهْ حَضْرَتِكَ صَوْلَ قُوْبِيْ دِيْنِيْ اَزِيْرَتَهُ
 اِنَّكَ يَا نَبِيَّكَ يَتَهْ بِرَطَلَبِيْ وَاَوْلَى مَبْرَحَ حَضْرَتِيْكَ
 مَبْرَاتِكَ دِرْفَتِيْكَ بِرَوَاوَدُ وِبُرَطَلَبِيْ اَوْلَى دِرْفَتِيْكَ
 مَبْرَاتِكَ بُوْدُ مَبْرَاتِيْكَ بِرَوَاوَدُ اَوْلَى دِرْفَتِيْكَ
 كَبِيْرُ اِنَّكَ وُقُوْلَهُ تَبْرَحُ كَلْبَانِ مَسْجِدِ الْاِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ

مَكَدَن بَنَّا دُونَهُ وَبِرِسِّ رَجِّ مَسْجِدِ الْغَيْبِ دَر
 رَسُولِ اللَّهِ أَوْلَ جُمُعَةٍ أَنَّهُ قَلِدِ وَبِرِسِّ مَسْجِدِ
 الْغَيْبِ دَرِ حَضْرَتِ رَسُولِ بِيْرَامِ تَمَازِيْنِ وَبِسْمَاتِ
 تَمَازِيْنِ أَنَّهُ قَلِدِ وَدَخِ رِجْه مَسْجِدِ لَهْ حَضْرَتِ
 رَسُولِ أَنْلَرَه تَمَازِ قَلِدِ مَسْجِدِ بِنِي الْأَسْهَلِ وَرَدِ
 وَدَخِ مَسْجِدِ ابْنِ عَصِيْبَه وَمَسْجِدِ بِنِي خَارِثَه وَمَسْجِدِ
 بِنِي مَعَاوِيَه وَمَسْجِدِ بِنِي الْحَارِثِ وَمَسْجِدِ الشُّرَحِ
 وَمَسْجِدِ بِنِي خَطْمَه وَمَسْجِدِ بِنِي قَابِلِ وَمَسْجِدِ
 الْحَوْرِ وَمَسْجِدِ بِنِي أَمِيْبَه ابْنِ زَيْدِ وَمَسْجِدِ بِنِي

أَنَّهُ حَضْرَتِ رَسُولِ حَقِّ تَعَالَى كَا وَرَدِ شَرِيْفِ
 مَسْجِدِ لَرْدَنِ دَفْعِ رَاثِرِ وَبِرِسِّ عِلِّي بِيْدِ وَرَجِّ
 دَرِ مَدِ بِنِي قَبْلِيْسِنَه جَبَلِ سَاعَهْ أَوَلُورِ وَبِرِسِّ
 سَلْمَانَ قَارِيْسِ مَسْجِدِ دَرِ وَبِرِسِّ مَسْجِدِ الْفَيْلِ بِنِي
 دَرِ بِنِي مَعَاوِيَه حَضْرَتِ بِنِي سَلْمَانَ بِنِي رَحْمَانَ كَرْمِي
 زِيَارَتِ ائِدَا كَثَا مُرِيْسِيْسِ دَرِ لَرْدَنِ طَرِيْفِ طَعَامِ
 دِيْمَرِ اَيَلَه تَمَازِ وَرَقِيْتِ حَا ضَمِيْرِ وَرَدِ بِنِي مَعَاوِيَه حَضْرَتِ
 دَرِ كَعْتِ اَيَلَه تَمَازِ تَهْ شُرُوعِ ائِدَا قَدِ مَرِ مَبَارَكِ
 حَضْرَتِ اَلرَّسِيْلِيْنِ قَلِدِ وَرَجِّ وَرَقِيْتِ جَبَرِيْلِ شَلَكِ بِنِي كَرْمِي

بوس بری رسیدند صحیح مسلم در غزواتی موسی
 و ناه آیدست آلد جفید کلد حضرت رسوله
 ابتدا که بودند کلد ای موسی ابتدا که آید
 بن پیغمبریه اولورین هر قلند اولسه بکنده
 کنی تو غله به کجور ورت دد واد و ایش
 حتی کلد بیور یسه کلد فیوده او تر قیور
 حنا طلند بیدی حتی کلد حضرت رسول
 حاجتی قضا آید و در قوی و نسته او در مبارک
 بالدر بوس بالک آید قسنت اجنه صر قند قلمچون

بیاضه و مسجید بخیر وقف و امن و نده کجی قلند
 دار سفیاده قلند و دخی مسجید بیاضان قلند و سایر
 مسجید زده که آدرین یز سوز آن جن اولحق
 تعالی اندر عمارت طنسن و قران مسلمانند مسجیدیه
 آیات
 طقوزنج باب شول قوی بیکر یاندان در که پیغامه
 حضرت اندر دن اجور و یوند و آیدست آلد
 مستحق در اول قوی بیکر ایتمک بر کجی چون
 عافیت اجور و قافیت اجور بنفعا کجی چون آلد

وَرَدُّمُ سَلَامٍ وَرَدُّمُ دُنْمٍ يَتَهُ قَائِمًا لَيْتَنَّا أَوْرَدُّمُ
أَيْتَنَّمُ لَهُ بَكُونُ بَيْعًا مَبْرَ حَضْرَتِ قَبِيحِ جَسِ أَوْلُونِ
دِدْمُ أَبُو بَكْرٍ كَلَامُهُ قَبِيحِي فَقَدِيدُ بِنِ أَيْتَنَّمُ كَمَعْدُ
أَيْتَنَّمُ لَهُ أَبُو بَكْرٍ كَوْرَدُ أَيْتَنَّمُ لَهُ كَرِي وَطُونِ وَرَبِي رَسُولِ
حَضْرَتِ بِنْدَنِ دَسْتُونِ دَرِي بِنِ دِدْمُ وَرَدُّمُ أَيْتَنَّمُ لَهُ
يَا رَسُولَ اللَّهِ أَبُو بَكْرٍ كَلَامُهُ دَسْتُونِ دَرِي قَتَا لِي كَلَامُهُ
دِدْمُ أَيْتَنَّمُ لَهُ دَسْتُونِ وَرَبِي أَجْمَعِيهِ مَشْدِيدُهُ دَرِي
كَلَامُهُ أَبُو بَكْرٍ أَيْتَنَّمُ لِي أَجْرَ حَضْرَتِ رَسُولِ سِنِ
أَجْمَعِيهِ مَشْدِيدُهُ دِدْمُ أَبُو بَكْرٍ كَلَامُهُ سَلَامٍ وَرَدُّمُ أَوْلِ

دَخِ أَيْتَنَّمُ أَوْلِ قَفِيهِ أَجْمَعِيهِ مَشْدِيدُهُ قَفِيهِ مَشْدِيدُهُ
طَلَاغِ بَانِقَهُ أَوْلِ دَرِي بَوْدِخِ بَلَدِ نَزِينِ أَجْمَعِيهِ كَلَامُهُ
بَيْعًا مَبْرَ حَضْرَتِ رَسُولِ سِنِ أَوْلِ وَرَدُّمُ قَبِيحِ لَيْتَنَّمُ
أَوْلِ دِدْمُ يَتَهُ بَكُونُ قَبِيحِ فَقَدِيدُ بِنِ أَيْتَنَّمُ
كَمَعْدُ أَيْتَنَّمُ لَهُ كَمَعْدُ بِنِ أَوْلِ بِنِ أَوْلِ
طَلَاغِ لَيْتَنَّمُ يَتَهُ بَلَدِ دِدْمُ يَتَهُ كَلَامُهُ أَوْلِ دَرِي مَشْدِيدُهُ
أَيْتَنَّمُ دَسْتُونِ وَرَبِي كَمَعْدُ مَشْدِيدُهُ دَرِي كَلَامُهُ
أَجْمَعِيهِ دِدْمُ كَلَامُهُ أَوْلِ دَرِي سَلَامٍ وَرَدُّمُ قَبِيحِ لَيْتَنَّمُ
أَوْلِ دَرِي قَفِيهِ أَجْمَعِيهِ مَشْدِيدُهُ قَفِيهِ كَلَامُهُ بَوْدِخِ

قَالَ يُوَقِّدُ بَيْنَ أَيَّدِمُ كَمَدُزُ أَيَّدُكَ كَهَ عُمَانُ بَرُّ
عَقَانْدُ أَيَّدِمُ كَرُوطُ رَسُولُ اللَّهْدَنُ
دَسِيوُزُ دَلِيْبِيْنُ بِنَهَ كَلْدَمُ الْخَلِيْنُ دِدْمُ أَيَّدُكَ
وَأَزْ دَسْتُوْرُ وَيَسْرُ أَيَّزْ كَهَ مِيْنِدُ لَهَ دَخِي خِيْمُوْرُو
كَلْدُ وَيَهَ جُفِي بِلَا بِلَهَ كَلْدُكُ الْخَلِيْبِيْنُ دِدْمُ
نَكْ أَجْفِي بِلَا يَبْتَشِرُ دِدْمُ أَوْلَدْخُ كَلْدُ سَلَامُ
وِرْدُ كُوْرُ دِرْ كَهَ قَفَهَ طَلْمِيْشُ وَأَزْ دِرْ أَيُّوْجَهَ
بُرْ بَزْدَهَ أَوْتُوْرُ شَرِيْلِكُ أَيَّدُ سَمِيْدُ بِنِ السُّبِيْبِ
تَأْوِيْلُ أَيَّدُ بُوْشْتَهَ حَضْرَتِ رَسُوْلَهَ أَبُو كَبْر

عُمَانُ بَرُّ وَيُوْرُ دَهَ بِنْدُ قَلْبُ دِرْ عُمَانُ بِنِيْعَانُ الْخِرَابُ
بَلَكُنُ بِنْدُ وَغَنَهَ صَحْبُ الْخَارِيْبِيْنُ الْاَنْدُوْلِيْبِ
أَدْنُ بِنِيْعَانُ مَبْرُوكُ بُوْرُ كِيْ كَلْدُ وَدَنْ مَلِكُ
أَبُو كَلْدُ كَلْدُ بِيْدُ اَنْدُ دِرْ مَبْرُوكُ اَنْدُ
عُمَانُ الْاَنْدُ أَوْلُوْرُ دِرْ اَرِيْسِيْنُ فَيْسُ اَوْسْتِيْنْدَهَ
أَوْتُوْرُ دِرْ كُنُ جَمْرُ دِرْ اَلْنَهَ اَلْدُ اَوْ بُوْرُ كَلْبُ وُلْدُ
بِيْرُ كُ فُوْيُوْبِيْهَ دُشِيْدُ اَوْ اَنْ اِيْكَ قُوْعَهَ بَرْقَدِرْ دُوْرُ بِلَهَ
صُوْرُ بَزْدَهَ كَلْدُ بَرُّ بُوْرُ كِيْ بُوْرُ كِيْ اَنْدُ خِيْ بِيْمِيْدِيْهَ
دِرْ كِيْ بُوْرُ اَوْلُ وَفَتِيْدُ كَهَ عُمَانُ كُ خَلَا فِتْنَتَانُ اَلْدُ بِلَهَ

وَأَذِّنْ مَدِينَةَ أَهْلِ الْفَتْحِ لَكُمْ تَبَرُّكُمْ كَرِيمًا
أَنْتُمْ صَوْنِيذِينَ إِجْرَاءُ أَنْتُمْ صُونِيذِينَ الْوَرْدِ
أَطْرَافِ عَالَمَةٍ تَمُوتُكَ الدُّرُورُ بِنَدَا دَهْمَانَ نَمْنَمٍ حَلْدِ كَرِيمٍ

الْبَابُ الْخَاشِعُ

أَوْبِيخُ بَابِ ظَلِيمَاتٍ أَوْلِيَّةَ وَأَقْلَمُ لَمْرَةَ كَرِيمٍ
وَلِيحِقُ بِخَهْ أَنْتُمْ كَرَامَاتٍ بِيَانِ إِذْ هَرَمِيخِينَ
ظَلِيمَاتٍ فَضْدِ إِذْ كَرَامَاتٍ أَوْلِيَّةَ فَكَلَامَاتٍ
أَذِيلَهُ رَفُضَهُ قَرَشُورِيَّةَ طَوْرًا خَشُوعًا خَضُوعًا
دُعَا إِذْ كَرَامَاتٍ سَلَامًا وَرُكُونًا بَيْنَ كَرَامَاتٍ

يَجْمَعُونَ أَوْلِيَّ مَبَارِكِ بِيُورِكِ دُشَلْدَانِ بَرُوقَاتٍ
ظَاهِرًا وَالدَّخِي كِهْ عُمَانِ شَهِيدِ إِتْدِرُ أَوْلِي
فِيكَرْدَانِ بِيُورِي أَرِيضِيهِ بِيُورِي عَرِيضِينَ دِرُكُونِ
أَوْلِي خِي مَسْجِدِ قِيَادَانِ يَتَكَلَّمُ أَوْلِي بِيُورِي عَمَامَاتٍ
حَضَرَتِ أَنْدَرُ رِيضِيهِ الْبِيَاغَاتِ رِيضِيهِ صَوَالِدِ
رِيضِيهِ قَوِيْبِيَّةَ جَمْعِيهِ رَأُولِ وَقَدَرَانِ بَرُوقَاتٍ أَوْلِي
صَغَلَادِ بِيُورِي دِيخِ بِيُورِي رِيضِيهِ دُونِ بِيُورِي بِيُورِي
وَبِيُورِي بِيُورِي عَمَامَاتٍ دُونِ بِيُورِي بِيُورِي وَرَمَلَهُ دُونِ بِيُورِي
بِيُورِي كَرَامَاتٍ بِيُورِي أَوْلِي فَيُورِي دِيكَرُ كَرَامَاتٍ خَوْفِي

وَرَحْمَةً اللَّهُ وَبَرَكَاتِهِ جَزَاكَ اللَّهُ عَنَّا يَا

رَسُولَ اللَّهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ وَصَلَّى عَلَيْكَ أَفْضَلَ

السَّلَوَاتِ إِلَى يَوْمِ الْجَزَاءِ شِعْرًا

سَلَامًا بِضَوْعِ عَزْمِ كُنْهِهِ

سَجْدًا بِدَائِرَةِ ذِي الْأَطْوَالِ

وَيُنْفِخُ عَزْمُ كُنْهِهِ لَمَرَاتٍ

تُعْبِدُ عَلَيْكَ الشُّعْرَاءَ الْجَمِيلِ

أَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي أَوْعَى عَيْنِي بِرُؤْيُوكَ

وَأَحْوَزَ سَائِرَةَ الشُّعْرَاءِ بِمَحْوَلِ بَلَاءِ تَرْكِ

السَّلَامِ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ النَّبِيِّينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ

يَا شَمِيعَ الْمَذْنُوبِينَ يَا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا إِمَامَ

الْمُنْتَفِينَ يَا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا قَائِدَ الْغُرِّ الْجَمِيلِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ رَبِّ الْعَالَمِينَ يَا السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا مَوْجَةَ اللَّهِ عَلَى الْمَوْجِ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهَا السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا طَلَّةَ مَا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَيْتَ مَا السَّلَامُ

عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ السَّلَامُ

عَلَيْكَ وَعَلَى أَرْوَاحِكَ الطَّاهِرَاتِ الْمُبْرَكَاتِ أَهْلَانِ

الْمُؤْمَرِينَ يَا السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى صَخْرَتِكَ الْجَمْعِينَ

الْجَنَّةِ عَنْ ذَلِكَ يَا رَحِمَ الرَّحِيمِينَ إِلَهَ كَرَامَتِكَ
 بِبَعْدِهَا مِنْ حَضْرَتِ فَتْنَةِ لَعْنَتِهِ أَوْلَى مِنْ قَبْرِكَ صَدَقَ
 رَأْيُ مَنْ جَمَعَهُ دَرَسَهُ صَوْلَ آيَاتِهِ أَوْلَى
 تَصَدَّقَ أَنْذَانُ صَانِعِ آيَاتِهِ كَرَمَتِكَ جَهْدَ
 آيَاتِهِ يَحْفَظُ كَرَمَتَهُ بِآيَاتِهِ يَحْفَظُ بِيَدِهِ وَأَنْ
 قَبُولِ أَوْلَى نَشْرَانِ ذُو أَنْذَانِ إِلَهَ كَرَمَتِكَ
 مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ هَذَا الْخَيْرَ
 الْعَمَلُ بِبَيْتِكَ وَحَطَّ أَوْلَى رِزْقِ بَيْتِكَ وَأَخْبَثِي
 فِي سَمْعِي هَذَا الْكَلِمَةَ وَالْكَتُوبِي وَيَسِّرْ رِجْلِي بِرَبِّ

إِلَهَ كَرَمَتِكَ وَدَعَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ غَيْرَ مَوْجِدٍ مِنْ وَلَا
 سَأَلِ صِحْبِي بِغَيْرِ قِتْلِكَ وَتَحْنُ نَسْأَلُكَ أَنْ تَسْأَلَكَ
 تَعَالَى أَنْ لَا يَقْطَعَ آثَامَنَا مِنْزِلَ بَارِكَتِكَ وَحَمْدِكَ
 وَأَنْ يُعْبِدَنَا سَائِلِينَ غَائِبِينَ إِلَهِي أَوْطَانِي وَأَنْ
 تَسْأَلَكَ لَنَا فَمَا وَهَبْنَا مِنْ أَوْلَادِ وَحَوْلِ الْبَيْتِ
 وَأَنْ يَرْزُقَنَا الشُّكْرَ عَلَى ذَلِكَ بِمَنْتِهِ اللَّهُمَّ
 لَا تَجْعَلْ هَذَا الْخَيْرَ الْعَمَلُ مِنْ حَمْدِ رَسُولِكَ وَبَيْتِكَ
 الْعَمَلُ إِلَى الْكُرْمِيِّينَ الشُّكْرَ عَلَيْهِمْ وَأَنْزَلِ فِي الْعَمَلِ
 وَالْعَامِلِينَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَنْ يَجْعَلَ لَهُ فِعْلِي

إِلَهَكَ كَيْفَ بَوْمِيَا رَكَ يَرْكُودُنْ أَهْلِيهِ أَوْغَلِيهِ
 فَرِي نَهْ دُوسْتِيَا رَكَ بَار نَكْرِي نَهْ بَر هَدِي يَهْ بَلَسِي نَجِيهِ
 آله نَهْ قَدْرَ أَنْ أَوْلَسَهْ دَجِي زِي رَا اِلَيْشَهْ أَنْزِي رَا يَتِ
 إِدْرُ حَضْرَتِ رَا سَوْلَدُنْ صَلِي لَلَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 اِي دُرُ كَهْ يَحْنُ بَر كُرْدُنْ بَر حُزْنِ سَفَرْدَرُنْ
 كَلَسَهْ اَهْلِيهِ بَر نَسْتِي جِي كِ اَرْمَغَانِ كُتُورِسْتِي
 اَكْرَجِيهِ اَوْشَقْ طَلِيغَزْ كُرْدَهْ اَوْ كُورِسَهْ يَحْنُ كِهْ
 مَلِكْ بِي دَرَنْ جِي قَسَهْ اَوْ حَضْرَتِ نَكْرِي بَر اِي دَهْ اَنْدَرَنْ
 صَفْرَهْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ وَحْدَهْ لَا شَرِي كِهْ كِهْ اَلَمْ

اَقْبَلْ يَا اَدْحَسَ الرَّا حَمِيْبِ اَبُو الْفَضْلِ حَمِيْبِ رِي
 وَدَاغِ اَتَدَجِي رَا وَرَفْتِ بُو جُو حَمِيْبِ شَرِيْعِيَا وَفَدْرِ شَعْرِي
 لَوْ كُنْتِ سَاعَهْ بَيْنَا مَا بَيْنَنَا
 وَشَهَدْتِ كَيْفِ نَكْرِي رُو تَوَدِيْعِيَا
 كَلِمْتِ اَنْ مِنْ اَلدُّوْعِ حَمِيْبِيَا
 وَعَلِمْتِ اَنْ مِنْ اَلْحَدِيْبِ دُؤُوْعَا
 اُولُو كُرْدُنْ بَر نَكْرِي وَدَاغِ رَا اِنْفَاوَرِي سِي دَاغِ شَعْرِي
 اَحْسِنْ اِلِي رِي اَرَقْ جِي كِيْلِي وَعَهْدِي بِي مِنْ زِي اَرَقْ نَقْرُوْبِ
 وَكُنْتِ اَطْرُقْ فَرِي اَلْمَهْدِي طَلِي لَهِيْبِ اَلْمَشْرِقِ قَا اَرَا اَلْاَلْمِيْبِ

قَبِيحٍ خَائِجًا أَوْ لَمْ تَكُنْ كَسَادٌ خَيْرٌ مَرَدَّنِ الدِّينِ

قَدْ نَشَوْنَا لَيْبِنَ كَيْفَ مَسَكَتَ خَائِجًا رَبِّكَ لَمْ يَكُنْ

سَيِّئًا بِنِجْمُونِ اسْتَعْتَمَدْنَا ذِكْرُكَ دُعَاؤُكَ دِيْبَكَ

أَوَّلُ وَقْتُ بُوَدُّكَ وَكَذَلِكَ دُعَاؤُنِي بِوَيْلِكَ

مَا خَالِجٌ ذِكْرُ آيَةٍ لَكَ يَا اللَّهُمَّ

أَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلَهُوَلَانَا

أَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَخَيْرِكُمْ

يَا اللَّهُمَّ

أَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَخَيْرِهِمْ

لَهُ الْمَلِكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

تَارِبُونَ عَابِدُونَ سَاجِدُونَ لِرَبِّتِنَا مَا حِيدُونَ

صَدَقَ اللَّهُ وَعَدَّ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ

وَصَدَقَ كُلُّ شَيْءٍ هَذَا لِلَّهِ لَا وَجْهَ لَهُ لَهُ الْكَرَمُ

وَالْيَهُ تَرْجِعُونَ شَيْءٌ

تَفُوحُ أَرْوَاحُ تَجِدُ مِنْ نَبِيٍّ بِصَمْرٍ

عِنْدَ الْقُدُومِ لِقُرْبِ الْعَهْدِ بِالذَّارِ

يَا كَرِيمَانِ قَفَايِي وَأَقْنِبِيَا وَطَرِي

وَتَحِيْرَانِي عَن تَجِدُ يَا حَبِيبَ

في ذكره ابتداءً وناءً المسجداً الأقصى الشريف

الْبَابُ

في ذكر شد الرحال إلى بيت المقدس وقصر الناب

وانسحابه ومن ابن يضل المجد وقصر نيران بيت المقدس

الْبَابُ
فصل في

في فضل الصلوة فيه وفضل الحج والصلوة في

المسجد الأقصى في غار واجري في سنة

الْبَابُ

في فضل الاخر من بيت المقدس وفضل الاذان فيه والصلوة فيه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا

الرسول محمد وآله وأصحابه وأزواجه وذريته

الجميعين ثم نخصهم فضائل مذكورة

مديونة فارة ولد يساه شرف اولاد شمه

فضائل بيت المقدس ودخ نة سنة له انشا

منقلاذ انوك ذكر يكونو حى اون باب اذنة

من باب دن وناكة اول كتابه آله وغدة

الْبَابُ

اولاد

الباب السابع

في ذكر مريم ابنة مريم المقدسة وحجبت الوردية وعين
سلاواته وبنو يونس عليه الصلاة والسلام وبار القديس

الباب الثامن

في ذكر فضيلة الكاهنة وفضائل من بنات بيت المقدس

الباب التاسع

في ذكر جامع فضائل بيت المقدس وما يتعلق به

الباب العاشر

في فضائل قبر يوسف الخليل صلوات الله عليه وعلى آله

الباب الحادي عشر

في فضيلة الصخرة الشريفة وانها من الجنة وفضل
البلادة السوداء ومن ابن يدخل قبة الصخرة

الباب الثاني عشر

في فضيلة قبة العراجه وقبة النبي وباب الخمسة

ومخرب ذكي والصخرة التي في موضع الجامع وباب

التي كينة وباب حطة ومخرب عمى وكيفية

المخرب وباب النبي وقبة التسليخة وباب التور

وطور ذنبا وزيارة القابر في البيت المقدس

مبارك الأبد أينتم كه آذن صكره قنبي مسجده
يا بيلد ايند كه يا آاذن قدس مبارك مسجده يا بيلد
اينتم اكر مسنك اورت سنك نه قلده زمان چكرد
ددم ايند كه قوزق ييل چكرد اما امام خطا يي كورد
اعلامه خبر ورد ايند كه مسجده اقصا لك بنياد
داود بيغا مودن الرويكي تعالي دوسنك بنياد
اقتشرد امانا دوسنك اول بنياد او سنته
بايدون و كينده ان آذن اوتق نلارك اديله نظر
دردن كنجي بيله درد امام آذني روايت اذن

الانبياء وما اتصل به من القارِب للشهقة
الاول
اولكه باب بيان اذن قدس مبارك مسجده اول
بخه يا بيلد و كور يا پند حافظ قضا الدين كندك
و مسنك اوله كينا ايند كه اذ اذ اذ اذ اذ
رضي الله عنه بن اينتم بار سول الله نيا بركه اول
فتق مسجده بيلد ددم خضرت سول ايتد يا آا
ذر اول مسكه مسجده بيلد درد نيل تكي تعالي
قولند درد كه اين اول بيت وضع للناس كلذبيك

حديث صحيح له بن معاوية اوله كعب بن
 قيس مبارك مسجداك اوز تاسندك قوق بيل
 تقاوت وارميش ما بين آياه اولسه قد بر مبارك
 مسجدي دخي فرشتاكر بيمش اولور امام ازبكي
 روايت اذرنه يا خود آدم بيغانمى بيمش اولور
 عباس روايتنجيه بس بويله اولسه بوما لايك آ
 دد كمن اول فرشتاكر اولور كعب حق تعالى
 اتلع بوزدر كه اولله قن كوشان بيلور بوزدر
 بولور حكردان خان ابن خان قن بوزدر بوزدر

مجاهد ايدت الله تعالى منكك بوزدر بوزدر
 بين قن دن اكدن الي بيكي بيل اكدن دن
 بوزدر بيل اذرنه قن بوزدر بوزدر
 روايت اذرنه ايدن اوله ماله الله فرشتاكر بيل
 اذرنه الله تعالى بس بوزدر بوزدر
 اول كعبه اللطيف بيل اذرنه آدم يا بيل
 طواف تدر نماز قلند اذرنه بوزدر بوزدر
 نماز اذرنه و اذرنه الله تعالى بوزدر بوزدر
 نساكه اول كعبه بيل اذرنه بوزدر بوزدر

بِمِشْرِ أَقْلَانِ نَكَاهِ أَوْلَادِ بَيَانِ أَوْلِيئِهِ وَخَرَجِ أَوْلِي
وَقْتِ لَهُ حَقِّ تَعَالَى سُبْحَانَ بَيْعَامِمْ يَوْمَ رُكْعِهِ
قُدْسِ مُبَارَكِ يَا بَدِ سُبْحَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَيْسَرُ
طَائِفَتَانِ وَحَسْبُ لِمُكْرَمِينَ وَحَسْبُكَ عِزٌّ شَلْبَانِ
جَمْعُ أَيْلِدِ بَرُّ بُلُوغِ بَيْرُ لَوْدِ وَبَرُّ بُلُوغِ طَنْفِ كَسْرُ لَوْدِ
وَمِنْ مَمْدَنَ دِي كَسْرُ كَسْرُ بَرُّ بُلُوغِ كَسْرُ لَوْدِ طَلَّ لَوْدِ
أَيْخُو وَمَوْجَانِ حِقْرُ لَوْدِ حِقْرُ دَقِّ قَوْسِي بَرُّ لَوْدِ
دَقُّ لَوْدِ حِقْرُ تَوْرُ سَاكِرُ دَرِ الْوَرْدِ مَسْجِدُ بَرُّ لَوْدِ
أَرْدُ لَوْدِ كَوْنِ بَرُّ لَوْدِ قُدْسِ أَوْلَسِهِ أَوْ مَطْلَعِهِ مَسْجِدُ بَرُّ لَوْدِ

فَسَادِ أَدَبِ قَانِ دَكُّ مَطْلَعِ نَدْنِ صَلْبِ زَيْلِ أَلِه
تَعَالَى نَحْبِهِ بِكَ يَسِيلُ لَوْدِ نَوْرُ لَوْدِ لَهُ بَرُّ يَوْمِ لَوْدِ مَعْمُورُ
أَيْشِدِي نَا شَوْشِكَا كَرِينِ لَهُ بِنَارِ فُسُقِ فُسَادِ أَيْدِي
عِبَادَتِهِ وَطَاعَتِهِ كَاطِلِ أَوْلَادِ رَحَقِ تَعَالَى غَيْرُ تَرْ
أَدَبِ أَوْلَادِكَ كَوْنِ قَوْشِنَا لَوْدِ بِيَوْمِ حِقْرِهِ بَرُّ يَوْمِ لَوْدِ
سَيِّئِ لَوْدِ بِنَفْقِ لَوْدِ غَمْبِهِ وَطَاعَتِهِ مَسْمُورِ أَوْلَادِ
دِي جَانِ ابْنِ جَانِ قَقْرُ هَا لَوْدِ أَوْلَادِ بِنْدِ بَرُّ يَوْمِ لَوْدِ
أَلْدِ لَوْدِ لَوْدِ أَوْلِيَّانِ دَجِي طَاعَتِهِ نَفْسُهُ قَبْدِ لَوْدِ
لَوْدِ لَوْدِ مَسْكُورِ دَجِي وَقُدْسِ مُبَارَكِ دَجِي بَرُّ يَوْمِ لَوْدِ

بِقُوَّتِكَ يَا بَاقِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 كَمَا نَزَلَتْ فِي يَوْمِ الْبُرُوجِ
 نَحْنُ نَعْبُدُكَ يَا رَبَّنَا يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ
 بِقُوَّتِكَ يَا بَاقِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 كَمَا نَزَلَتْ فِي يَوْمِ الْبُرُوجِ
 نَحْنُ نَعْبُدُكَ يَا رَبَّنَا يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ

بِقُوَّتِكَ يَا بَاقِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 كَمَا نَزَلَتْ فِي يَوْمِ الْبُرُوجِ
 نَحْنُ نَعْبُدُكَ يَا رَبَّنَا يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ
 بِقُوَّتِكَ يَا بَاقِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ السَّمَاءُ بِسُحُبٍ مَدِينَةٍ
 كَمَا نَزَلَتْ فِي يَوْمِ الْبُرُوجِ
 نَحْنُ نَعْبُدُكَ يَا رَبَّنَا يَا مَنْ يَوْمَئِذٍ يَنْزِلُ

بُورِشَا عَفَاكَ فِي بِيَدِي وَرَبِّهِ وَرَبِّ قَلْبِي بِفَضْلِ طَرِيقِ طَبَقِ أَيْدِي
 بِيَدِي نَدِي فِي ضَلَاةِ نَجْمِهِ بِوَسِيلِ لَوْحِ خَلْقِ بِيَدِي
 بِوَسِيلِ نَدِي فِي غَمْرِ طَبَقِ طَبَقِ خَيْرَاتِ أَرْجُوْنَ حَقِ
 تَقَايِيهِ نَدِي فِي تَوْفِيقِ رَفِيقِ مَسْتَأْذِنِ فَضِيلِ ضَائِرِ غَمْرِ نَجْمِهِ

الْبَابُ الثَّانِي

كَبَّحْ بَابِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ بِوَسَطِ طَبَقِ
 كَلَامِ كُتُوبِكَ فَضَائِلِ بَيَانِ إِدْرَاجِ وَجِزَافِ
 بِسُوقِ لُحْمِ وَكَهْ تَبَوُّدِ نَدِي كَمَا كَرَّكَ أَنْ يَلْدُرُ
 بِوَسِيلِ خَضِرِي بِرَوَايَتِ إِدْرَاجِ جِهَانِ خَضِرِي

إِلَى كَوْنِكَ بِرَدِّ أَنْوَاكِ إِشْغِنِهِ وَشَعْلَسَتِهِ إِلَيْكَ
 أَكْبَرُ لَدُنِّي قَبْلَهُ بِوَسِيلِ مَقْدَارِ بِيَدِي
 هَضْبَاحِ كَوْنِ طَنْدُخِ وَقْتِ عَمَّوَسِ أَهْلِ عَدَا
 نَا حَيْثِيهِ أَوْلِيهِ وَقْتِ أَوْلِيهِ يَدِي نَدِي كَوْنِكَ
 ضُلَاةِ كَلِمَاتِ غَوْرَةِ أَهْلِ رَامِتِ الْبَدُونِ

صَلَّى أَخْشَمَهُ دَلِي شَيْءٌ كَلِمَاتِ بَدُونِكَ لَبِ
 أَوْلِي قَبْلَهُ بِوَقْدِ بَرِّكَ إِلَيْهِ سَلِيمَانَ بِيَعَامَتِ
 بِيَدِي غَلِيهِ دَوْلَتِ جِنَارِ كَحْمَلِهِ نَجْمِهِ بِلَدِّهِ
 اللَّهُ تَعَالَى عِبَادَتِ طَاغِي عَجُونِ كَرَّكَ إِخْرَاقِ لَهْوِ

نمانه چمن كعب الاحمر ايد و بيت المقدس
 بيا برون حق تعالينك بون چون قيون و از در
 هر چه اول قيون رقتش يك قوشكه قدس
 كه اول زيارت ادين اند نمانه قونك و چون
 بولغ حق ارسني كن اين بن مالك و و ايت در
 حضرت رسول دن صلي الله عليه وسلم هر چه
 بيت المقدس الله رضا سجون زيادت ائمه
 حق تعالي انك بياك شهيد نوان بوز و نجي
 بيوز در كه بوعليه عمل دن كار زيادت ائمه

محمد مصطفان دن صلي الله عليه وسلم ايد كه
 يوك كل بغلمبه دن بيا بوز نده اول اوج مسجده
 و از مخورن بريس بند مسجدهم دن و بريس
 ابن هيم مسجده دن يعني مكه الله در و بريس
 بيت المقدس دن صحبه مخارين و صحبه
 مسلمان و سار و صحا خارده دن بيه در اين
 عباس و و اينجه مسجده حرامه در كن نماز
 قلمق بوز بياك نمانه چمن ببعامين مسجده
 التي بيك نمانه چمن مسجده افضاده اون بك

وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ
 وَلَا تَحْمِلْ زِينَةَ الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ

بَيْتِ الْمَقْدِسِ زِيَارَتِ الشَّجَاهِ تَوَابٍ وَارْتِجَاءِ
 اللَّهُ بَيْتِ الْمَقْدِسِ مِنْ هَرَمِ كَرِيهِ زِيَارَتِ رِثْمَةِ حَنْ
 تَعَالَى أَنْكَ كَكُورَةٍ وَارْتِجَاءِ جَهَنَّمَ وَأُورِثَهُ
 حَرَامِ أَيْدِي خَالِدِينَ دَعَى أَيْدِي صَفِيَّةَ بِنْتِ مَيْمُونِ
 خَاتُونِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ كَلَامُ نَسَائِقِ قَلْبِ طُورِ رَيْبِيَّةِ
 حَيْفِدِ أَيْدِي أَزْرِيَّةَ طُورِ كَلْبِ ائْتَدِيهِ ائْتَدِيهِ
 طَعْنَتِ طَامَلُوطِ ائْتَدِيهِ بُونَدَنِ كَلْبِ سُرِ ائْتَدِيهِ
 ائْتَدِيهِ مَبْمُونَةَ خَاتُونِ بِنْتِ مَبْمُونَةَ خَاتُونِ ائْتَدِيهِ
 بِنِ ائْتَدِيهِ سُولِ ائْتَدِيهِ قَتُوبِي وَبُونَدِنِ ائْتَدِيهِ

بولكه انك بغير ورويش بوسنجون كرتند
 نظرت انقباسن جفيا بجهه فملا ملام و عليه
 التالام ايتد الهي كد عامي قبول بولند كسه
 دلگهي ورد كسه فوناهي قبول ايله جده
 اولف سايحت كوكردن برفرد ايدو قولي كوتور
 كوز ايجقيد عبد الله روايت اذن حضرت
 رسولدن صلي الله عليه وسلم حضرت رسول
 ابد سليمان سخن كه قدس ياپيد حق تعاليدن
 بربير است كه الله بي وعنه موافق اولدوخ

قونا فلر ايدك مبارك صحح اذوه جفد الله تعاليه
 حذرك و تبارك قلد عال دل ايتد كه الهي
 سندن دلم كه هر كس كه بوسنجون كله اشا
 بيش دن لو خا صيت و اولكنا هكاز كسي
 كسه توبه ايلسه توبين قبول ايله ايج
 قور قور ايجي كرسه قور قور سندن امين ايله
 بولغه ايج خسته كسي شفا بجون كلسه
 صغلق و بولغنه دروخ بوسملا كتناليم
 بغمسه كلسا لول استنفا انسا كرسن كرمك

ابلد يدريك فيون اعازك ايتدكه الهي هر كنج
 اشيب بو مسجون كلسه سن انك كاهن يوعه
 ودرج هر كنج سنه كه اكازون زخمت بدش سه بو
 مسجون كلسه اول زخمندان آن فورن وهرا
 كشي كه بو مسجون اشبو نيتارون بو سه كه حق تعالي
 اول كشي سليمان بيخامه روك دعاس بركازندن
 محروم فوسيه امام بهمني روايت ادرشدون
 اوسدن رجب الله عنه قدس مبارك باب زخمه
 بيتي اول ايدون ايتدك كه يار سول الله بخره سبر

بوملك دله كه كذون صكرن كسنه وركه
 قدح دله كه هر كشي بو مسجون كلسه نماز
 قلسه آبي يازون غندان چتر اندان طغيش
 اوله حضرت رسول ايتدكه ايك دعاس قبول
 اوله او حرم حكه بز دعاس درج قبول اوله ازين
 ماجاه روايت ادرنج احوامدن اوله اعوام
 ايتدكه كه بن حمر شبله بنشيد كه سليمان بيخامه
 عليه السلام وفتي حكه بيت المقدس بك
 سندن قارغ اولد بده اوخ بك صخره قاربان

طیبه ددی یعنی هجرت ادا چکنک برود در آذن بواق
 کین یایرم برده بصرد جبرئیل پینه آیتد که این نماز
 قل ینه انتم نماز قلتم آذن لر ویندم جبرئیل الله آیتد
 آیتد که بواند کونک بر تهر برود بر مسرس در آله یوز
 ودم آیتد که مدیندر نکری تعالی موسی به آجد
 تجلی آتدی برود در آذن بوقون پتشد کک
 سوا بلر و کوشکر کوز تهرینه بگا آیتد که این نماز
 قل انتم نماز قلتم جبرئیل آیتدی که باد کور بوقون برود
 آیتد که الله بلر آیتد که عیسی بیعامو طفند می برود بیت

اولدک یعنی معراجک ریحه وارذک آیتد کک کلان
 قش و لقا بنسوت نمازین آصفا ریحه قلبی و ردم جبرئیل
 بواق بلاق کنور داشکدان بیک قردن کچک
 جبرئیل آیتد که براغه بن بواق صجد جبرئیل قول غنه
 با بشد بودر قلاغنه آخرا جبرئیل آیتد که محمد در اولدک
 و در بواق ایس طرد بن دخی رندم بودر آی اغی
 کوزا برود کچون بصرد تا بوقون مال بین پتشد ک
 آیتد ان نماز قل انتم نماز قلتم ریته رندم جبرئیل بگا
 آیتد بوقون مسن بوقون دردن آیتد الله بلر و دم آیتد که

كذا اويان امني جھديت بولسرد آدن قوس
 بيشخ دزيه كلك تاكاه بكا جنت
 و جھانم كشف اولد او جھانم كوزدم طيقا
 طبقتا او ستندہ تختار تختار او ستندہ د شكار
 د شكار او ستندہ حوريز غلاما تا يا قوت كرم جان
 طيب جھانم كوزدم كوزدم كه در كه انقار
 اودن تختار تختار او ستندہ اودن د شكار
 د شكار او ستندہ اودن اودن كوزدم بولسرد
 جھانم اهل جھانم بولسرد جھانم اودن قوزدم

الكرمون آدن بندگان قدس مبارك لمن طرقتن
 كوزن بعني مسجدا فضا لك فبلكن يا زندن جھانم
 بلاق آله بعلد مسجدا فضا به كردن آله جھانم
 تمار قلدن تگر تعالي در لجه بعابت صوصدم
 الك قابله بن صورت كوزم بر سنده سدا وارد و بر سنده
 بال وارد الله تعالي بجاهايت ورد سدا آله
 اخدم كوزدم بوزجه بوزده او كوزم بوشخ تكلمش
 جھانم اول شخه آيتن كه بولسرد بولسرد فضا بولسرد
 اودن بعني انلام دين وطن و بولي قبول انلام در

هز نه صور دريسه بن برزنجواب وزدم كونه طور و دم
 كيب ابوبكر ايند كه اشهد انك رسول الله بعني بن
 طلق و درين سن الهك بيغابرين درمله كا و در
 ابوبكر طلق ارب ايند كه با فوك ابن ابي كنه
 زعماد كه محمد نوچه بيت المقدسه وان در كلاد در
 بن ايندم بهر سوز مظهر او غنه طلق اول برصكه
 قرين قافلس فلان برده فو بيشد بر دوق كر بيشد ان
 استخوان بن كلدم كند ان سلام و زدم كدم الله
 فلان برع فو كر بجه منزلدن صحن فلان كن مكبه

بن الدينه مكبه شكركن فو نيش قافلسي كوردك
 قوب او ترور بر دوق بي باو فو بيشد بولان سلام
 و زدم بخدم بعضيس ايند كه اشبو اوز محمد اوز در
 در اول بجه به مكبه شكدم ابوبكر كلاد شك
 ايند بار سول الله بوجه سني او مده غم بر دره ايندم
 بو ايندم بن ايندم كه يا ابا بكر بن بوجه بيت المقدسه
 وان دم كلدم ابوبكر ايند بار سول الله بيت المقدس
 بو تدين بر بوق بول دم بكا و صحن بيان اكل در دي
 الله تعالى الوصله و در صحن اكله او بكار شك

اجتمع باب رسول الجنه حج اذيت مكة بينه وبينه
 هناك قلموق وصحبه افضاده هناك قلموق قضيلتين
 بيان اذيت ابو هريره ر وايت اذيت حضرت رسول الله
 صلى الله عليه وسلم بيور صكه هر كوش بيت
 المتقدسه هناك قلموق جميع كاه بيور لغز اذيت
 مالك ر وايت اذيت حضرت رسول الله صلى الله
 عليه وسلم ر ايت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 بيور هناك حج حمله مستجدان هناك قلموق اذيت اذيت
 بيور هناك حج حمله مستجدان هناك قلموق اذيت اذيت

حذر اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 بيور مستجدان اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت
 اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت اذيت

الثالث

اذ حضرت رسولاً صلى الله عليه وسلم برس
 له حج ابلهه وياخذ عمه ابلهه بيت المقدس نماز
 فلسه نعل ابلهه كافر حقيق بزردن برس ضلله
 اول ^{بني} بنده جمع سنه يوره كنوز ضن اولور ^{كاد}
 روايت اولدنده قدس مباركه نماز قلمخون
 ضلله اوق غرض اولسا غلله بنز وقت
 نماز فلسه اولدوش كنانها رندن چقراندن
 طغش كب اولور يته مگوله ابدن هر كست
 مشتاق اولد بيت المقدس زيارت ايكه ازلين

بيت المقدسك مسجد اقصا ده فلسه الي بوش
 نماز نجو مكار مسجد حرامك فلسه يوزيك
 نماز كجوا امد بودر واتجه بزكون بيش وقت
 نماز جمانغنه قدس مسجدك فلسه كرفق اولان
 بزكرده بيش وقت اليجي كون جمانغنه قلمخه
 تقارب مسجد حرامك بيش وقت جمانغنه فلسه
 ضرو اولان بزكرده بوز بياك كون بيش وقت
 نماز جمانغنه قلمخه تقارب وازدن بيجامب
 مسجدك دخ بخلين ذنا اهل امامه اهل اهل بركت

استغفرك ارسه كذك دن النادر و فيها عجزون
 عدا لله سلام ايتده هر كسسته كه باك رگفت
 نماز قلسه صخر نك صغفند و صولنك المزدن
 اولك اول بسوي كخته كز مشل وله كهس ايد ز بوش
 صخر نك صغفند صولنك نماز قلسه سلبسه
 بريك صدقه ايشه اذن جعدن انا دن طغش
 لب اولك جميع كنانك نندن چقه د عاس قبول
 اوله جميع نشوي بشكردن بوي اولك الكهدن
 شهادت ارسه سه شهادت ك و ك ابو العالين

نار كن او جميعا فقه كن جميع ايتبا ان او عجزا جند
 و بارت اذن اذك منزله غبطه اولك الكهدن
 استيكر و دح بوقا فله بيت المقدسه و بار بون
 كلنك اون بك قرشته كند و عجز العزله
 بونك و عجزون الكهدن و عجز و عجزنا و ع
 استغفرك ايتبا ان الله قدسك و برشته كن او نيك
 قرشنيه نقدر كواب حاصل اولسه بوشنه
 اول قدز كواب حاصل اولون الكعجز اولسه
 هر كورن بوشنك قرشنتك نماز كواب بار بون

تَجَانِ اَتَمُّشْ اَوْ اَلِهْ جَهْدِ اِدْوَلِكْ اَوْلُ بَرُو بِيَجِدْ
 كُو مَو اَوْ اَوْ دِي شَهْ حَقْ تَعَالِي قَبُول اِدَهْ سَفِيَانِ
 تَوْرِي دِي مَن مَكَّنْ صَوْرِدِي اِيْتِي دِي اِمَامِ
 الْمُسْلِمِيْنَ مَسْجِدِ حَرَامَهْ نَمَازِ قَلَمَقُ نِيَهْ كَجْر
 دِي اِيْتِي دِي كِهْ يُوَزْ بِلَهْ كَجْرِ دِي اِيْتِي دِي
 بِيَعَامِي مَسْجِدِي دِي رَجَبِي كَجْرِ اِيْتِي دِي فَرْقِي كِهْ
 كَجْرِ اِيْتِي دِي كِهْ نَمَازِ مَسْجِدِي دِي رَجَبِي كَجْرِ اِيْتِي دِي
 اَوْ نِي كِهْ كَجْرِ رَوَايَتِ اَوْلَادِي اِيْتِي دِي بِيَعَامِي دِي
 طَرَاغِ بِيَتِ الْمَقْدِسِي دِي رَحْمَتِ قِيُو سِيَلَهْ اَسْبَاطِ

اِيْتِي دِي صَخْرِي زِيَارَتِ اِيْتِي دِي اَسَهْ صَخْرِي طَارِغِ
 يَا زِيَادَكْ قُو بِيَهْ اَلِي صَخْرِ اَوْ سَتِيَنَكْ قُو بِيَهْ صَخْرِي
 تَهْ اَوْ بِيَهْ وَنَهْ اَلِي كُرُوبِ اَلِي اَوْ بِيَهْ حَجْرِ اَسْوَدَهْ
 اِيْتِي دِي كَلْبِ تُو بِيَهْ اِسْتِغْفَارِ اِدَهْ خَيْرِ لُو دَعَا لِقَوْلِهْ
 اَلرُّضَخَ اَلنَّهْ اِنْسَهْ اِنْسَهْ اِدَهْ اَبَهْ خَشُو عِيَلَهْ
 اِيَهْ طَرِهْ بِيَعَامِي مَبْرُحْ صَخْرِي تِيْتِي عِلْمَامِي دِي اَلدُّ كِي
 بِيُو اَلتَّمَدِ نَمَازِ قَوْلِهْ اَنَّهُ كَخِي عَا مَسْتَحْجَا بَدَلِ رِيْتِي
 اَسَلَمِ اِيْتِي دِي كِي مَانِ بِيَعَامِي عَلَيْهِ اَلسَّلَامِ صَخْرِي
 كَلْبِ دِي اَلْمَسْنِيَهْ وَرَمَزِ دِي كَلْبِ دِي صَفَرِ دِي رُو كُو

دُونَ دِيُونِ وَدَخَ اَبْتَدَا حَضَرَتْ مَوْجِي صَالِحًا لِلَّهِ
 عَلَيْهِ هَرَجُ كُونَ نَظَرًا دُونَ حَقِّي نَعَالِيكَ اَوْلَى
 بَوْرِي نَهْ كِه بَيْتِ الْمُقَدَّسَةِ اَنْزِدْ وَسَبِيَتِ الْمُقَدَّسَةِ
 عَرِيَتِه جَعْرِ دُونَ دَخَ مَكْحُولُونَ تَقَالِ وَلَدِي كِه
 بَيْتِ الْمُقَدَّسَةِ اَوْلَ جَلِه اِنْزِ هَرْدُونَ وَهَرْدِي خِي
 كَقَارَاتِ دُونَ اَلْجُونِ كِه طَعْرِ جَنْدَن اَنْزِ
 وَدَخَ رَوَايَتِ اَوْلَادِ بَعْضِ الْوَلَدُونَ اَبْدُونَ كِه
 بَيْتِ الْمُقَدَّسَةِ يَنْسِقُ تَمَارِيْنَ قَدَمِ قَبِيَه صَخْرَه
 نَاطِقَاهُ بَرْدِي كِه سَتَكِيَتِ اَبُو مَنِيْنِ اَبُو مَنِيْنِ

قِيُونِيَتَاكَ اَوْ رَسِيَتَاكَ دُونَ هَرَجِيَتِه بِيَتْرِ مَسْجِدُونَ
 بَرْدَن قَالُوا يَا مَكِّيَه مَسْجِدُونَ وَيَا بَيْتِ الْمُقَدَّسَةِ
 وَيَا مَسْجِدِ طَوْرَه وَيَا مَسْجِدِ قُبَاةَه هَرْدُونَ
 بَرْدِي بِيَتْرِ مَسْجِدُونَ كِه فَيْسِلَه اِي كِه بِيَتْرِ
 بِيَتْرِ وَجَمْعَانِ بَرْدِي زَمَنِي صَوْبِيَتِ اِنْزِ اَجْرُونَ
 وَبَرْدِي جَمْعَانِ دَخَ بَيْتِ الْمُقَدَّسَةِ وَرَقَه فَوَيْسِدُونَ
 اَجْرُونَ وَبَرْدِي دَخَ عَيْنِ سَلَوَانْدُونَ اَجْرُونَ
 اَوْزُونَ دَخَ حَضَرَتْ رَسُولُونَ رَوَايَتِ اَوْلَادِيَه
 مَكِّيَه وَهَرْدِي بِيَه وَبَيْتِ الْمُقَدَّسِ اَوْ حَقِّي شَهْرِيَتُونَ

سبحانه و تعالي اندر بر فرشته ده خ صول
 ايندند انجلبين در اول يانده اولن فرشته
 بن ايندم كه اول نكزي حقيقون كه عباد سر طون
 ايلار و مسخر ايلد دردم بوضوح يانده طورن
 و تسبيح ادين كندند دردم ايند كه جوي نادر
 صول يانده جي كندند دردم ايند كه ميكا ايلد
 بيته اول فرشته اند دردم ايندم كه اول نكز
 حقيقون كه سر عبادت ائنگله سيله قوت و دري
 هر كس كه بوس تسبيح ايلد عوض نده دردم ايند كه

قبول كيتا منق اويندم الا فرشته و ك مناد
 اواز يله كدار صنف صنف اولي مجلس مريدان
 اول فرشته كه بنو ينده طر مشيد ايند كه ادجي
 در بن ايندم بلي غفلت بن اميش بون فليم
 دردم ايند كه قبور مرطايغ يانده نازك
 فر فرشته ايند كه سبحان اكر ايم القايم سبحان
 القايم القايم سبحان الحيا القيو سبحان
 الله و تحمك سبحان الملك القدوس سبحان
 ذى الاكرا يله و الروح سبحان العربي و اعالي

اَللّٰهُمَّ بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ
 بِسْمِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَيَسْوَدُّ وُجُوهٌُ

هَرَفَسَه كِه هَز كُون بُو سَبَبِ بُو زَرِز سَه بُو بِلَه كُون
 اَوْلَ شَيْخِي اَلَيْه اِلَّا اَوْجَهْتُمْ اِبْنَهُ بِرِي كَسْتَر
 اَبُو اَلْاَهْرِي اَيْدِي بِن اَيْتَمُّ اَوْلَه كِه بُو بِلَه دِي
 اَوْلِيَا م وَرُو دَم بُو زُو دَه اَوْزُو دَم بُو زُو دَم
 بُو سَبَبِ دَم كَسْتَر اَوْجَهْتُمْ بُو كُو رُو دَم جُو سَبَبِي اَيْدِي
 دِي بِي اَبْنِ صَبِيحَه مَكَلَه اَوْعَرُ شَدَم بُو سَبَبِ خَيْرُو رُو دَم
 اَصْحَابِي بِلَه بِنَه مَكَلَه بُو لَشَدَق بِنَا دَا اَنْدَه كِه جَزَاك
 اَللّٰهُ عَجِي خَيْرُ يَا اَبَا الصَّلَاتِ دِي دِي بُو نَفْسِ اَلرَّزَاكِي كُو كُو
 تَسْبِيحِ دَم اَوْجَهْتُمْ كُو رُو دَم دِي اَبُو الصَّلَاتِ كَسْتَر

يَا خذ عَمْرِي يَبْنِي نَأْفَهُ حَجِّي حَقِّي تَعَالَى أُنُوكِ ه
 كَجَمِشْ شُكْنَا هَمَارِي بِرَاغْرَا جَمَاعِ أَخَا وَاجِبِ
 قَلُورِي تَهْ أُمُّ سَلَمَةَ النَّزْنِ بَرْدِ رَوَايَتِ دَخِ بُو جَبْرِ بَرْدِ
 عَمْرَا عَلِي عَبْدِ اللَّهِ دَخِي سَلَمَةَ رَوَايَتِ إِدْرِ حَضْرَتِ
 دَسُو لَدَنْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَدَخِ ابْنِ عَمْرٍ رَوَايَتِ
 إِدْرِ رَسُولِ الْقَهْدَنْ هَرَجَسْتَنَهْ كَهْ رَمَضَانَ إِيْتَنِ
 بَيْنَ الْمُقَدِّسَاتِ إِخْلَامَ رَغْلَتَنَهْ بِحِجِّ الْبُجُورِ وَبِأَعْمَرِ
 رَجِيحُونَ دَسُو لَ اللَّهُ كَهْ أَوْ عَمْرٍ رَجِيحَةَ تَوَابِ وَرَدَدِ
 جَارِيحُونَ إِدْرِ تَوَكُّبِي رَسُولِ اللَّهِ دَنْ صَمُورِ إِتْبَدَاهْ بَارِ رَسُولِ اللَّهِ

بِكَ وَيُحْمَلُ بِكَ يَا أَحْمَمَ التَّالِي حَسْبِينِ هَ حَقِّي تَعَالَى أُولُو كِي
 تَلْفَ وَهَلَاكَ أُولُو حَقِّي بَرْدِ دَنْ صَفَلِيَهْ قُورُقْدِ وَغَدَدِ
 آمِينَ إِلَيْهِ الْبَابُ التَّلْوِيحُ
 دَرْدِ بِحِجِّ بَابِ بَيْتِ الْمُقَدِّسَاتِ إِخْلَامَ كَيْمُكَ فُضَيْلَتِي
 وَدَخِ أَنْ إِذْكَ أَوْ قَمَنُكَ فُضَيْلَتِي وَدَخِ أَنْ صَدَقَةَ
 إِتْمَكَ فُضَيْلَتِي بَيَانِ إِذَا مُمْ سَلَمَةَ أَمْرٍ رَوَى اللَّهُ عَمَّا
 رَوَايَتِ إِذْكَ إِحْسَانِ حَقِّي حَمْدُ مُصْطَفَى دَنْ صَلَى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْبَدَ كَهْ هَرَجَسْتَنَهْ كَهْ سَجِيحًا فَضَادَنْ
 بِحِجِّ رَجِيحُونَ إِخْلَامَ رَغْلَتَنَهْ وَارَسَهْ قُورُقْبِي بَرْدِ كُتُورِسَهْ

ابدار هر كس سنه كه بيت المقدس را بر او فتحه صدقه
 ايشه اول كمي نغسن او دهون قور منس اولور و ده خ
 ايتد كه كور كه بيت المقدس را بر او فتحه صدقه ايشه
 نوز يوز نه قدر ظاهر و ارسه اول قدر صدقه
 ايشه نوز و ارسه اول قدر صدقه ايشه نوز
 كه بيت المقدس را بر او فتحه اول كمي نغسن
 اولور قور نغسن اولور بهر بي سنجي ابدار و ده الله
 عليه خوسر و ايلاس هر يوز كور نغسن ايشه نوز
 المقدس را بر او فتحه اولور و الله عليه

اول اجتماعه كند اولور ايتد كه اول بيعه مبر اولور
 اول كمي ايتد كه اذن صحن كند اولور و بيعه مبر
 حضرت ايتد كه اذن صحن شهيد اولور ايتد كه
 اذن صحن كور اولور بار سول الله ايتد اذن
 صحن بيت المقدس اذن اوقيا ايتد كه صحن
 كند اولور ايتد مسجد حرام اوقيا ايتد اذن
 صحن كند اولور ايتد كه بنف مسجد اذن اذن
 اوقيا ايتد اذن كور ايتد سول الله ايتد اولور اذن
 مؤمنان اولور قدر اولور قدر خه حكن بصيرت وجه الله عليه

طين اجمع طشارتدن درن كعب الاحبار ايدريت
 المعمور در درنج قنن كوكنه بيت الله بولونون
 درن اكر بوطاش بر فسار طغز بيت الله ازرده
 در شيبه يته الخيلن اچاق دخي بيت المقدس بر ايدن
 يدوخ قنن كوك اشندك اولور اكر اندن بوطاش بر
 طغز بيت المقدس صخرس ازرده شيبه بولونون
 انز و كبيت المقدسه اور شلدر در اكر يعني دار السلام
 درمك اولور دار السلام خود اجمع بكنر سنسرخ
 بيزد سلك اولور و صخر ايدن الله تعالي بيت المقدس

فساردر

الخامس

ايشنج باب مبارك صخر نك فضيلتون و درنج
 او جهه تقد بذر و غني و قبه صخر اده اجمع قبه سوزك
 ايجنه فرا لا طرك بعني قوه در شمس طينك فضيلتون
 بيان ادر و بيت المقدسه كلجك نه بوزدن ادر ادر
 بلادر اهر القومين علي بن ابي طالب ايدن كوك الله
 وجهه رسول الكهدن بن ارشندم ايدن كوك بزر
 اولوي بيت المقدس در طشار اولوي بيت الفتيح
 صخر الله در و درنج ابن عباس ايدن بيت المقدسك

كَتَبَ اَبْدُرَاحْمٰنُ بْنُ اَبِي بَكْرٍ الْمَقْدِسِيُّ سَلَّمَ عَلَيْكَ
 سَنَ بَعَثَ بِكَ عَمْرُو بْنُ سُرَيْجٍ يَزِيْرُ سَنَكَ الْكَلْبِيَّ
 دَسَدَمَ بِغَرِّ يَوْمَ يَوْمِ عَمْرُو كَوَظَلَّ سَنَدَكَ جَعِدُ دُرِّ
 طَعَانُ لَيْسَنَدَكَ اَقْنَطَانُ صَوْلُ صَاكِرُ سَنَكَ الْكَلْبِيَّ جَعِدُ
 دُرِّ اَبُو صَيْرٍ رَوَيْتَ اِدْرَاحْمٰنُ رَسُوْلَدُنَا وَوَلَدُ
 وَوَقْتُتْ كِهْ بِنِ جَعِدُ بِلَ بَيْتِ الْمَقْدِسِيِّ صَخَّ سَنَكَ
 كَتُوْرُ دُرِّ نَكَا اَيْتَدِكِهْ سَنَكَ تَكْرُكُفِي يَوْمَ قَلَرُ يَوْمِ
 طَشَقُ اِرْدُنْدُ كُنْ كُوْطَا جَعِدُ دُرِّ حَقِّ تَعَالِي بَشَا
 كَمَا زَالَمَا اِرْدُنْدُ تَمَا زَانِ مَسْتَعْفُوْكَ اَوْلَعُ بِيْغَا مَبْرُكُ

صَخَّ سَنَدَكَ اَوْجُ كُنْ اَيْتَدِكِهْ سَكَادَتِ اَوْلُ كُنْ سَنَكَ
 كِهْ سَنَ زِيَارَتِ اِدْرَهْ وَوَجْ اَيْتَدِكِهْ اَوْ حَا جَمَّ سَنَدَكَ
 دُرِّ عَمْرُو سَنَدَكَ دُرِّ اَبُو صَيْرٍ رَوَيْتَ اِدْرَاحْمٰنُ
 رَسُوْلَدِكِ صَاكِرُ لَلَّهِ عَلَيْهِ رَسُوْلُ لَلَّهِ اَيْتَدِكِهْ جَمِيْعُ
 اِرْمَقَارُ وَوَلَدُ وَوَلَدُ بَيْنِ الْمَقْدِسِيِّ سَلَّمَ عَلَيْكَ سَنَكَ
 التَّمْدِيْنُ جَعِدُ دُرِّ اَبِي بِنِ كَعْبِ دَخَّ يَوْمَهُ رَوَيْتَ
 اِدْرَاحْمٰنُ اَبْدُرَاحْمٰنُ اَبْدُرَاحْمٰنُ جَمِيْعُ طَنَا وَوَصَلُّوْكَ صَخَّ التَّمْدِيْنُ
 جَعِدُ نَوْفِ الْبِكَا لِي اَيْدُرُ سَيْحَانُ وَوَحَّانُ وَنَبِيْلُ
 وَوَقَاتِ يَوْمَ دُرِّ اِرْمَقَارُ صَخَّ التَّمْدِيْنُ جَعِدُ دُرِّ يَوْمِ

وَخَرَجَ بِرُكْنَيْهِ نِزَاوَلُوكُمَا سَبَدَدَنْ بَيْتِ الْمُقَاتِبَةِ
 كَلَسَهُ اللَّهُ تَعَالَى أَوْلَيْكُمْ يَوْمَ رَحْمَتِيهِ
 تَشْرُوكِ أَكْرَأَوْلُ بِيْرَحْمَتِ أَوْلِيَاكُمْ فَكَانَ
 أَيْ جَوْنِ تَخْشِ إِتْسَارُ دَجْمِيحِيهِ بِشَيْبِ وَدَخِ
 هَرِيكِيهِ كَيْتُ كَيْتِ الْمَقْدَسَةِ كَلَسَهُ إِلَيْكُمْ
 نَمَا ذَقَلَسَهُ فَاتَّخَذَهُ سَوْرِي سِيْلَهُ وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ
 سَوْرِي سِيْلَهُ كَجَمِيْعِ كُنَّا هَلْدَنْدَنْ جِقَهُ أَدْنَاكُمْ
 رَبِّ دَخِ دَرْتِ رَكْعَتِ كُنَّا ذَقَلَسَهُ صِرَا ط
 يَلْدَرِيكُمْ رَبِّ كَيْتِ الْبُرْجِ رَكْعَتِ قَلَسَهُ حَقِي تَعَالَى

جَانِكِرَ حَاضِرِ أَوْلَادِكُمْ بُوْتَلِكُمْ إِلِيَامَتِ أَيْلَهُمْ أَدْنَاكُمْ
 كُوْتَلِكُمْ بُوْمِيَارِكُمْ طَشِ أَوْسْتِنْدَكَ مَعْرَاجِ أَوْلَادِكُمْ
 كُوْتَلِكُمْ جِقْتُمْ أَيْوَادِ رَيْسِ حَجَلَانِي أَيْدِيَاكُمْ
 كُوْتَلِكُمْ اللَّهُ تَعَالَى بُوْمِيَارِكُمْ طَشِ بَرَاقِ مَرَجَانِ
 صَوْرَتِي قَلَهُ أَيْوَالِكُمْ بِرُكْنَيْكُمْ أَيْبُخْتَهُ أَوْلَاكُمْ
 عَرَشِي بُوْتَلِكُمْ أَوْسْتِنْدَهُ قُوْبِهِ عَدَلِ نَزَاوَلُوسِي دَخِ
 نَمَا ذَقَلَسَهُ قَوْلِ كِرَاوَلْتِنْدَهُ أَدْنَاكُمْ حَكْمِ
 أَيْلَهُمْ أَوْجَمَا قَلَقِ أَوْجَمَفَةً بِيْرُوْكَهَ طَامَلُوقِ طَامُوْبِهِ
 بِيْرُوْكَهَ أَوْلَاكُمْ أَيْدِيَا نَمُوْلَا فَيْلَا حِمْصُوْرُكُمْ

و لوليك اجميد اجميد ساوونو سيبون دخي و زوانل
 دخي اجماد اجميدان و زجر اند دخي اجميد
 جمعيبي اش جن ملول اولب اونور ارحضه
 سليمان ايله صند كه جقق تعالي بونلورك بوان
 شخرد كلن درضا بس يوقدر هم ايليكه صند
 نالفاه بونقاينك يشلوقچي كشي داود بيغامبر محبتيه
 ارضين كشي لر و كلاد عصا من جيلون سليمان اذن
 بيكلا بخلان ايتد كه يا رب الله سني ملول كورين بولد
 سقاود سليمان ايتد كلام ايشوقبولي اجرين

بوزد عا سين قبول ايله ايك اشعش طمودن
 فورنفاق و او جفته كرمك اوله اكر سكر كوت
 قلته خيل الله بلاناش اوله اكر اون ركعت
 قلته داود بيغامبر بولداش اوله او جوق
 ايجن و دح هر شوقه ايمان اقلنك اركلي
 و در شيبچون بوزغما و قلته حق تعالي اكا
 اندوك صاغش حسنا و رك جميع كا هادن
 بوزغبه عثمان بن عطا ايدر بيت المقدس
 تر قوش بوزغند اوله ايله بوزغشته و با بوزغما مبر

نك

بيضا منبر يورن اوقونده چو اول صخره آتت جسيم انبيا
 قبلي حن حتى بر فر محمدان مضطفا نك تا اول دخ
 اون الت اي نماز صخره به فله انجلا شيبه
 اشيد لدر كه قبه صخره نك شابي قبو شيدان اچو
 اضا انقيد ياب الحنه درونك درك او رسيد
 بونيش من مر و اول اوجوق قبولك نك بر قوسي
 او شندون در الك قوتنه دعا رسوخا بند صخره نك
 هر چه نبي خيبتندت خالي دكلد صخره شيله كن
 در كه الله تعالى قيامت كو نون مقرب فرشتك

ديوا احمد بندن غير آدم او غلان كور و ورد
 و جبار وردم انلد خي احمدلر بوقجه ايتديا
 ربي الله سگنا بروج سگله اكي دين كه اناك داود
 بيضا منبر دن اشنتم قن بوا شوع سوار لفسه
 ان در اول اش شكار اولورد سلبان
 بيضا منبر ايتديكي كز تكل در اول حله يورد اللهم
 نورك اهدتيت و بفضلك استغيت و بك
 اصحت و امسيت ذوق بيديك استغيت
 و اتوب اليك يا حنان يا منان چونكه سليمان

فَاِنَّ تَهْ قَدْ كِه مَلِكٌ وَمَكْتَلِكُ جَوْرٍ سِنْدِكِ اَوَّلًا نَدْرِ مَشَهَدِ
 لِي نَدَنْ قَوْلِكُ بُوْرِي اِي كِبِ اِحْرَامِكِ لِه مَكْتَلِكِ
 يَا نَبَهْ خَاخِرِ اَوَّلَا كِن مَقْرَبِ فَرِشْتَا كَرِيْمَه اِيْدَا رُكْبَه
 يُوْنِ اَوَّلَا رِي كِعْبَه اَللّٰهَ دِيَارِ كَعْبَه يُوْنِ اَمْرِ اِيْدَه اَللّٰهَ
 قَوْلِي كَا حَيْمِ وَشَفَا عَوَّلِي وَاِيْجَا حَيْمِ وَشَفَا عَمْرِ بِسْمِيْجَه
 كِيْمَنِي دِي كِه كُوْدَنْ بُوْرِي شَهْ كَا عَزِي كِه يَا كَعْبَه اَللّٰهَ
 خَاخِرْتِكِ وَشَفَا عَمْرِكِ تَه دَرِ دِه كِه كَعْبَه اَللّٰهَ يَحِيَه
 اَوَّلَا كِه خَيْرِ اِيْبَانِ اَلْحَيِّ وَاَلْمُؤْمِنِ قَوْلَا رُوْكَ كِه
 اَرَا قِ بُوْلُوْدَنْ اَرُوْقِ دَوَقِ كِن بِسْمِ عَجْرِ طَلْقِ بُوْرِي كُوْرِي لُو

اِيْبَانِ كِه وَارَا كِه بِفَرِ كَحَيْمِي كَحَشْتِي رُوْبِه كُوْرِي كِه دِيْبَه
 يَحِيَه بِيْتِ الْمَقْدَه سَه فَرِشْتَا كَرِيْمَه رُوْسِ اَللّٰهَ سَه
 اَلْمُوْنَدَنْ زَخِيْرِ اِيْبَانِ وَاِيْجَا مَرِي كِيَه دَرِ تَرِي اَوْدَنْ
 بَعْلِي كِي خَيْرِ اِيْبَانِ اَرَا كِه طُوْرِ يَا كَعْبَه اَللّٰهَ نَدْرِ تَعَالِي
 يُوْرِي عَمْرِي قَبُوْلِي اَرِيْتِ مَحَشْتِي رُوْرِي كِلِ دِيَارِ كَعْبَه اِيْبَانِ
 كِه نَدْرِ خَاخِرْتِكِ شَفَا عَمْرِي قَبُوْلِي اَوَّلِي سِيْجَه وَرُوْرِي دِي كِه
 كُوْدَنْ بَرَاوَرِ يَشْتَه كِه خَاخِرْتِكِ وَشَفَا عَمْرِكِ تَه
 دِي اِيْبَانِ كِه بِفَرِشْتَا عَمْرِي وَرُوْرِي كِه قَدْ اَرَا كَلْدَنْ
 وَرِشْتِي كِن كُوْسَنَه وَارَا سَه كَفَا بِفَرِشْتَا كِي سِنِ بِفَرِشْتَا كِه

واجب اوله و چون ديه نگر تعالي كرميله آيه شفا غدا
 قبول انتم بونكر سگا بعشادتم ديه كهبه آيه ايه ايات
 بعفورمه كلست لربومه به اولسونك ديه كوكون
 بزفرشته جبره ايه كهبه زيارت اذ نارك بخلك
 الله تعالي بيودغله كه عينك جورسته شك اذ ديه
 بونكر بوزير اق جهنم دن امين اولمشك لبتك جانر
 كلار مصكه الله زيارت اذ كوك النذرت به
 جانغرك كه بوز امنيدي كهبه الله ديار كهبه ديجي
 ايه كه لبتك الدهر لبتك شرك لك لبتك ان الحمد

بن

طير فاقو عقوتك اوين اوغلامن كوين سالون تونك ادي
 سوكورين تونك ادي بگا مشتاق اوليب بن
 زيارت ايدك سنك بيون غلبي بونه كه قوردر
 سگا قلق لرين قنهام ايدك درون سنك خضرتك
 نك و نه كزوت امين ايلمايون بونكر دمريامه
 دوشون بفر شفا عني بونكر و ك حقتك قبول
 ادينين بزاوان يقينه آيه كه يا كهبه الله اولمشك
 سگا كلار و زوردين اولونغا هلك ايشلارون انور جهنمه
 بيوندم ديه كهبه الله ايه كه بارت بفر شفا عني جهنمه

ائذ لم عهد آياته وقال ائذ لم يدرك اول كون خلق تعالي
 ملكه وخر اسوده وخر كوز وذل وطق
 وبن فضبح و الله طنقنلق وبن كفا اول كون ملكه
 الله كند يله يله اولنك له كله صخر الله زيارت
 اده صخر جي آين له خوش كله شون نك له زيارت
 كله زمك وبيت المقدس يدب اهله له سله
 صر سرجسا بنر و طاعة قول الله تعالي رضا سله بيضا منجنا و ذر لبعده

الباب السادس

الشيخ باب فيه بيتك باب رحمتك زكي يا خيرك

والرحمة والملك لا شريك لك ديه التوندك زنجير له
 ملكه وشتار حرك طاجار خون يا نيك مدم بينه
 ضله بيضا منجنا زينه سلام ورن آين له السلام
 عليك يا رسول الله ورحمة الله وبركاته رسول
 الله خير آين له وعلبك السلام يا حجة الله ديه
 بلغا امثال حال ندر ديه كعبه آين له يا حجة بك
 ضكنك زيارت اذ نك فون ترم او شاك بسمله
 يله دن ديه ملكه الله وخر اسود برزله كند زيارت
 اذ نك خلق حضرتك طنقنلق ورن بو نك وبن كند زيارت

تَكْرِمًا يَا بِيُورْدِي كَهْ قَضَرْت بِيَهْمَرِ سُوْرِي كَهْ يَا بَابِي
 فِيهَا التَّخْمَةُ وَظَاهِرٌ مِنْ قَبْلِهَا الْعَدَابُ الْاَنْدَرِي كَرِيْمًا
 حُرَابِيَهْ كَلَهْ اَفْضَا اِيْحَنَك تَمَاذ فَهْ دَعَا لِرِكِيَهْ اَنْدَرِي
 حُرَابِيَهْ مَحْرَابِيَهْ كَلَهْ كَهْ اَنْظَا عِيْسِي دِيْشِي دِرْزَلِ اَنْدَرِي بَابِي
 اَسْتَظَا اَرْشِيَهْ كَلَهْ اَكَا كَرِيْمِي سِيْمَانِ دِرْزَلِ سِيْمَانِي
 كَرِيْمِي اَوْ لَهْ اَوْ دَهْ يَمِيَش شَمِيْدِي نَزِيْحِي مَرْمُورِي
 بَابِي دِيْ كَلْبِ دَرِي اَنْدَرِي تَمَاذ فَهْ دَعَا اَنْدَرِي حُرَابِي
 كَاهُوهْ وَانْ صِنُورِيْنِ اَوْ قِيَا اِيْحَن اَدَهْ اَنْدَرِي تَوِيْبِي
 وَارْتَعَمَا اِنْ اَدَهْ طُوْرِي تِيْمَا بِيَهْ حِفَا زِيَارْت اَدَهْ صَدَقَهْ اَدَهْ

بَابِ حَضْرَتِكَ يَا تَقِيْبِكَ حُرَابِي عَمِي كَرِيْمِي وَسَا بِي
 حُرَابِي اَنْدَرِي فِيَهْ سِيْلَسَلَاكِ طُوْرِي تِيْمَا اَنْدَرِي قَضَا اَلِي
 بِيَانِ اِنْ دَرِي شَرِي اَبْنِ اَلْحُرَابِي اَبْنِ صَحْحِي زِيَارْت اَدَهْ
 حَقِيْقِي سَوْحَلِي اَوْلَدِي كَهْ قِيَهْ سِيْلَسَلَاكِ تَمَاذ فَهْ دَعَا
 دِيْ كِيَهْ اَنْدَرِي فِيَهْ مَعْرَابِيَهْ كَلَهْ اَدَهْ دِيْ حُرَابِي اَبْنِ اَدَهْ
 اَنْدَرِي قِيَهْ تِيْ كِيَهْ وَانْ اَنْدَرِي بَابِ رَحْمِيَهْ اِنَهْ دِيْ بَوَالِي اَرْحِي
 يُوْرْدِيَهْ تَمَاذ فَهْ بَابِ تَقُوْبِيَهْ دِيْ حُرَابِي اَدَهْ دَعَا لِرِكِيَهْ
 اَوْ جَمَارِي دِيْ كِيَهْ جَهْمَانِ اَللّهُ صَفِيْعَهْ بَابِ رَحْمَتِكَ
 طِيَشِي يُوْرْدِي اَوْلِ دَرِي اَوْ شِيْمَتِيَهْ دَرِي كَهْ اَبْنِ عَطِيْبِيَهْ قَوْلِي اَدَرِيَهْ

كوكب من تلك النجوم والشمس والارض والسموات والارض
 هرج من الكون دعوى به كل من قنفس دعوى من ارضك
 اولسه ابن اول اصل طون زنجيره اورد اية
 ارس بايشه اكل يلان اولسه اية ارضه زنجيره اية
 چكدر بيمعا موصرت اول زنجيره اية ارضه حورينه
 صند موع كلابه وقت قبه صلكه عبد الملك ابن
 مروان يان قبه صلكه مسجدا فصاي يان موع وقت بو
 مباركه مفا موك و زكارت و مجاورت غنمت كوكب
 الباء السابع

الله تعالى حتى شكرك اية يومناك يرك
 زيارت ميسر اية جميع كما هار اية زنجيره اية
 طغيش كيب اولور طور دن كجك سليمان اسطابوليه
 كرك جيت يلى برمه عيله كرك طواق بغلكه طارش زيارت
 ايه دنيا ايرت دك ايرت و كيه خيره ايه ايرت
 اسول ايل ايجنه قن كه يلان و شجوق اولديه
 و يلان طوق طرشوق جوق اولديه كاهه بيمعا
 فكر تعاليدن زنجيره انستد صلكه كوكب طغيش
 كفا صخر كه كوكب زنده حتى تعال كوكب دن بر زنجيره اية

زبانية نضمت افسان اول بخانه گنوز گز اول صودن
 اجز اول آن اول نضمتن برينه البر اول اول
 الر د چندان اول زمانه منبر عليها السلام بكرتعالى
 قلند نندن عينا به طابيه اولد يسه بوندش قنوه
 بندن دكن اول صوبيه الب كندر قنوه منبر صود
 من بوقنوه الب نندن دنت كظيه دد قنوه اول وفند
 برو عقم دن اول صودن تميمه اچرد لر هيم ضرر
 اندي بلدر كه بونك حمل زنادن دكلد اول وقت
 منبر عليها السلام د عا فدا اول بگا ر صغاله ناله نونون كن

بروج باب بيت المقدس و نصوصك و عجب سلوا انك
 و رفه صوبيك قضا بلن بيان ادب الله تعالى
 قلند بورد فيها عينان تجران و بروج فيها عينان
 نضما ختان بغضن فسر لر قول از رنه تجريا ندن مراد
 سلوان بكار دن و بيسان بكار دن نضما ختا ندن مراد
 نغزه صوبيد و عكاخ بكار دن و وايت اولدي
 كه دنياده ان بكار اجفندن دن برومي زنتم و بروس عجب
 سلوان سعبدن عباد العز بريدن عجب اول اول اول
 عجب سلوان قيندن بونكار وار و هر قين بزرعور كنه

قدس صبار كن كورگنه انجا كايت انديجهي خلق خيبر
 اقول اول بولج اولدور مندرت بوجهر اهر اولدور من بون
 عمر نلدردر عمر روجل الله صنه بونلن رتي باز يلد
 كه بوجهر كورگنه دن بعابير دن ارشدلن دن اما
 ايتله كه كورك وصفا لرك اول بي في فورمسه انجا دن
 دن بخه زمانه صفا لركه هرتن فورمدر بوزر و ايتن اول
 وقت كه شريك قوربه اين بونلني لنه بيشد الله صنه
 كورد تفرخ اقدرد شريك اول وقت بخه بوزر اولد
 اهر لومنين عمر بوجهر كورب الاحار دن صوردر اولدرد

عيب احميه عطيه ر وايت ادره حضرت رسولدن
 صلي الله عليه وسلم بوزر منن كه بلف امتدت بونلني
 المزدن الكوين اياغيه اوخماغه كونه كرك ابر
 المومنين عمر زمانه بني شيدن شريك اونجا كيه
 دزد افضا قوربين لبتن ايج بوزر ده بوزر وي وارند
 اول قيدن صورچكرد كند به ايله اولنن صورچكورد
 بوزر كون فغارس اولد شريك قوربه اند كورد كه بوزر
 اچلمش اوخما قدن بچا اچر و كوربنت اولد كورد
 بخار به قلد بوزر بونلن اولد بوزر انجانن كلل جند اول زمان

بیتوق شیکه بئشیدله صوی طلیبو در تریک الودی
 اوروز کوز کوز نه سرتدی بته مضف و قلدنیک اجنه
 قورد الوی خمس لعتنه وصیت آله که لقیبانه کوس
 اورتنتنه قویک و جماعت ایند که اجوز نما اول
 اولد که کورس اوستنتن قوردنه شفتا لوبغنه

بکنزد آیاد کلوار در اوج دروز در نشت اوج کوز در

الباب الثاني

سکن پنج باب سا هر نیک و نیک المقدس اولانک
 فصی کنن بیان ادره حایقه و این عیاس و علی رحی الله

اشو خیر در کعب ایند بخر کوزک در بولامند بر
 کشی ایایغیله بیوی کوز سه کوزک در عمر نری بارد
 قد ساق بکنه کندر بدردن که بو بوقر قوروسه
 کوزک بلکنه اول کشی او جمعه کوز عطرینه
 ایدرین اول جمانا عته بئشندم که شریک این حایسه

بئشند کوز در ایهرین خبر و کوز شریک کند کوز بجه

کوز کوزی بوقر قور کوز اوله عقی قور و مندین بو جماعتن

ایدر که بتر اول بیوی شریکله کوزک بئشله شریک

اولا مشه کند بیه بوقر قور بئشند در کوز بئشند که بو

ولور وهيب بن منبه دخ ابله ديوشهده طر لعندن
 قور تلور د رحسندن روابت در هر كيمسه كه ما ملان
 دفن اولسه كانه دنيا كو كندن دفن اولمشدر و دخ
 اچمق بخارندن بوزخه در د

الباب السابع

طفر و خ باب جميع فضائل قدس بيان ادر ابو
 روابت ادر حضرت رسول دن صلي الله عليه وسلم
 رسول الله ادر دوزت شهر و جعفر دن در مکه مکه
 بيت المقدس و در مشق مسافر روابت ادر حضرت رسول

عنهوا جميعاين بونا ايتار بركون بزيعامت
 حضرتك قنته او نردق بيعامت ايتار كه خلايق
 بزدن بچقى بيت المقدس طوبر ريتا بوا بركون برك
 بوزار انكا ساهره درون الله تعالي دستور بيه اولن جهر
 اولان ان صغلا كعب الاحجار ايدر نكر تعالي توتون
 بيت المقدسه ايدر هر كيمسه كه مؤمنلردن سنه
 اولسه دنيا كو كندن المشرب در سنه جور كه الله
 سنه المشرب در يته كعب ايدر هر كيمسه كه بيت المقدس
 الله عتبق اولن شجر طر كنجين ولور قور عار ايتار مين

كونهن كلبين كويچون بوردن سكارا سندان
 طوزن تشنه بغيره يله باي اوله و هيب ايدن قيس
 مبارك كواهل الله قوتلردن الله تعالى لايه لا يق
 بودن كه قنسيه عناض اقبية الله تعالى موسى بيخاين
 ايندكه قدس مباركه وان نازم نازم در نورم اده در
 نورم اده در يحيي و قار الله نور موسى مبارك ايدني
 قدس مبارك اده در الله تعالى يحيي ايدني طلاع قدس
 مبارك اده در موسى الله نور قدس مبارك اده در
 كورم صخره الله جميع بروك اوز تا سندان كا و اوك قوتني

ايدن كه الله تعالى قدس مباركه ايدن بار شام
 كور قلان بركه مددن سن بنهار ايدن كور بوسين
 مؤمن قول كور مددن اوزند اده ابي سكارا برون برون
 كشي كه سندان طغنه سنانك اوزر كا اوزر اوزر اوزر
 انسه كناه شوملو غنكدن دن كه اكا بشتيد هدر
 كمنه كه ابرق برده طغنه سن كند بركه ايدني اختيار
 انسه بخور خنيزد كه اول خنيزه بشتيد ندينه حق
 تعالى قدسه ايدن كه بار شام سن بنور نور ايدني
 سن قول كور خنيزد بوسندان دن سن بركه قوتني قياست

قدس مبارک سنبله کوه که درخ قدس دان آغلو
 رینه قدسه کلست عیسا به ما آید قدس مبارک
 اید عیسی دجال یا جوج و ما جوج کلست قدسه
 غایب اولیس الله تعالی هر کون قدسه خیر نظر
 ایلر آدم همد شتانه الله وصیت ائده بیت
 المقدسه دفن اولنه ابرهیم قدس مبارک هر
 ائد احو وقتان صالو قدس مبارک کلاک پی ائو الله
 کعبینه تابوت قدس مبارک رفعا اولدورون
 سلساله بیت المقدسه ائو بیعا خضر طامو ما کنی

قدس مبارک قبول ائدی ائو الله خطا ر قدس
 بولقد سلیمان ملکین قدسه دندره الله تعالی
 انخاف ائو اهبمه وسایر قدس مبارک مشدله
 زکر یا به سجاری قدسه مشدله داوده طاغیر
 وقوشار و درجری قدسه مسخر ایلد انبیا اولور
 قدس ایلد کور شتار کله کلدن قدسه ائو جعفر
 الله تعالی من بیکه فتنه چندن یازد شتار کور یازده
 فتنه یشتار کور قدس مبارک بترج عیسی بیجا
 قدس مبارک طغیر انایس قرینان بکن بشتار کور

جانب الطور لا يمن ددك قدس مبارك دد و دد حيد
 هذه القرية وكما امرتها حبيب نبيته بيت المقدس دد
 و دد و جعلنا ابن مريم وامه و اوليا لها الي يوفى
 ذات قرار و عبيد ددك قدس مبارك دد و دد حيد
 بخشد و دد عيسى روح قدس سله مؤيد قدس و دد
 بجبا به او غلا لكون خصم و دد و دد عيسى الي دد
 قدس و دد بيت المقدس دد و دد طوقا نند اول صبي
 اجلن بيت المقدس دد طوقسان يلدن نورش حرنا
 اجاج بشرت يمش و دد و دد قدس دد مؤمنه دد

قدس مبارك دد و دد صراط و تراز و صور ان ملك
 اجتملق و جمعته و طاملق ظموم يدك بيت المقدس
 اولسن بدقت يبرك نورت يا لغوك باش كون جفد و دد
 بزرده اوز نس بيت المقدس الفقه دد الله تعالي
 قرانه و تخينه و لو طارا الي الارض التي بارحنا فيها
 اللعالمين ددك قدس مبارك دد و دد و دد و لقد بونا
 بني اسرائيل ايل صبور و صديق دد و دد قدس مبارك دد
 و دد سخان الذي انزلي بحدك لهما لمن المبحر
 الي المسجل لا قضي ددك بيت المقدس دد و دد و دد

كُنْ تَعَالَى بِمَا لَيْتَ جِهَدَنِي رَدِّفُورُ اسْتَنْدَن
 الْبُتْدَن طَاغِنْدَن صُورِلْدَن اَوْتِنْدَن اَرْدِنْدَن
 وَدَجِي اَخْرَزَمَانْدَن مَوْسِي نَكْ عَصَارِس بَيْتِ الْقُدْسِ
 دَرْدِيحِ بَرْتَن قُدْسِ مَبَارَكْ خَاوَزْ اَوْلَمَزْ لَا بَشْتِي سَرْدَن
 اَوْل كَيْسِيه شَفَاعَتِ اِدْرَنْ اَكْبُونُ اللهُ تَعَالَى بَيْتِ الْقُدْسِ
 سَاكِنِ اَوْلْدَنْ اَيْدِيه سِنْتِ بِنْر اَوْلَمَكْ خَاوَزْ اَوْلْدَنْ بِنْمُ
 اَوْلَم اَوْلَمَا قَدْر بِنْمُ اَوْلَمَكْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ
 اللهُ اَبُو عَيْبَانِ ابْنِ حِرَاكْ اَيْتْدَجِي قَتَاكْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ
 قُدْسِ مَبَارَكْ كَجَوْنِ اَبُو عَيْبَانِ اَيْتْدِيه اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ

جَانْدَنْ تَنْدَرْتَه اَوْجِبْ كَلْبِي رُوَيْتِ الْقُدْسِ سُدْرُ مُحَمَّدٍ
 مَصْطَفَا صَاحِبِي اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ
 بَيْنَهَا اَوْلَمَزْ دَرْدِي اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ بَيْتِ الْقُدْسِ سُدْرُ
 هَر كَمَسْنَه اَكْ قُدْسِي قَتَاكْ قَلْبِيه اَنْدَنْ طَمَشِ
 رَيْبِ اَوْلَمَزْ هَر قَلْبِي مَغْسِيه قِيَامَتَاكْ يَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ
 قَبُولِ اَوْلَمَزْ نِيحِ نَوَابِ بَارِزْ اَوْلَمَزْ اَوْلَمَزْ اَكْبَانْ شَاكْرُ دَرْدِي
 كَوُظْ اَوْلَمَزْ فَرِيحِ ذِكْرِي دَرْدِي دَوْلِ وِرْدِ جَمِيْعِ مَعَا صِبْدِي
 اِنْ صَفَلُو بِيْعَا مَبْرُوْرِيه اَكْ بِلَهْ قَبْرُ وِرْدِ حَر كَمَسْنَه اَكْ بَرْدِ
 رِيَالِ بَيْتِ الْقُدْسِ سُدْرُ مَسْتَقْبَلِيه وَرْتَحْتِيه صَبْرُ اَوْلَمَزْ

أَتَدَّ اجِدْكَ يَا حَتْمَةَ عَرَبِيٍّ سَنَّاكَ أَوْ سَنَوَكَ قَوْلِي وَجِيع
بِرْتَدِّ عَمِّ سَنَّاكَ لِيُورِيَنِي وَدَخِي سَنَّاكَ دُرَّتْ أَرْسُوقِ
أَقْدَرِيَن بَرِيَسِي سَنَّاكَ دُونَ وَبَرِيَسِي بِالْأَدْنِ وَبَرِيَسِي صُورِيَن
وَبَرِيَسِي حَمُورِيَنِي وَدَخِي دُرَّتْ بِكَازِبِيَن صُورِيَن
شُورِيَسِي جَمْعًا تَوَادُّوَنِي حَكْمًا أَوْ لَا بَرِيَسِي عَقْدَاكَ
عَابِيَن بَقَرِيَن بَرِيَسِي سَنَّاكَ عَابِيَن قَلُوبِيَن بَرِيَسِي بَرِيَسِي بَيْتِي
الْمَقْدِسِيَن عَابِيَن سَنَّاكَ دُونَ وَبَرِيَسِي سَنَّاكَ عَابِيَن رِيَن
دُونَ بَنَّاكَ دُونَ رِيَسِي أَوْ دَهْ بَرِيَسِي وَأَلَلَّ عَالَمًا بِالصُّوَابِ

الْبَابُ
الْمَقْدِسِيَن

أَرْتَمِيَن سَمِيَن رِيَسِي دِينِي أَيْتِيَدُكَ مَا لِي وَوَدَّ بَرِيَسِي
أَمَامِي عَلِيٍّ دَخِي أَيْلَهُ بِوَرِيَسِي الْمَقْدِسِيَن نَهْ كَوْنِيَن
بِرْدُونَ وَنَشَارَ طَاهِرًا فَلَذِي وَوَقْتِي أَنَاكَ طَرْمَقِي أَلَلَّ
بُولِيَن عَمَّا فَمَاكَ كَيْبِي دَرَّ صَلَابِيَن أَوْ سَنِيَن بَرِيَسِي مَا نَكَلَهُ
كَلَهُ أَبَاكَ لَرَبِي نَهْ أَوْلِيَدِي بَرِيَسِي صَحَابِيَن جَبِي أَوْلَا بِيَدِيَن
بَرِيَسِي كَرِيَسِي رِيَسِي بَيْتِي الْمَقْدِسِيَن سَنَّاكَ أَوْلِيَدِيَن دَرِيَسِي سَنَّاكَ
أَلَلَّ فَتَنَّاكَ سَنَّاكَ سَنَّاكَ بَيْتِي الْمَقْدِسِيَن سَنَّاكَ صَحْبِيَن رِيَسِي
بَرِيَسِي دُونَ فَرِيَسِي بَرِيَسِي دُونَ هَدَاكَ أَوْلَا بَرِيَسِي
الْمَقْدِسِيَن جَمْعًا كَرِيَسِي بَرِيَسِي دُونَ كَرِيَسِي نَمَالِي عَرَبِيَن عَظْمِيَن

صنعتهم درت بوزن بختیاء هر آنچه پیش درتم اغرا و اول
 هر بوزن سلطانک سگبسی اوزر کنه اول الله صند که
 ابراهیم غا جز اولک انجمن قبول اده دیو بوزن اده در کانه
 که ابراهیم ملک قشندن طشه جعفر جبریل علیه
 السلام انجی حاضر ایدیک دیک سب سانه نوزد
 معارده دفن اید اندن ابراهیم صاوات الله علیه
 انوک بوزن اید دفن اولند اندن انحق خا قون رفته
 دفن اولند انوک متا بلنده انخاق علیه السلام
 دفن اولند اندن معارنک قوس کنه تعیین یعقوب

اولنج باب ابراهیم خلیل اللفک قبرنی و اول غنبر
 قبرنی و اول مقامک فضایلین بیان ادر الوهیر
 ایدار رسول حضرت اید که اول وقت بن و عراج
 سیند اولدم بیت المقدسه جبریل مگا اید که انک
 لبراهیمک قبر بوندک در این نماز قل حب اید اول
 خبر کوینده اولن ابراهیم خا نون سارید ابراهیم علیه
 اول کندن بوزن صفتون الا اول بک اید کاراک
 اولسون سکا هر قنق بوزن لساک در ابراهیم اید سول
 معار و کما سبکه در بوزنک اید که سکا اول معار

بوزن

ظلم او ستمينه كلسه بايد كور قور اجدر كور بئير كور بئير كور
 الله تعالي چو نكده ايله اهل ايم او دودن قور نوردن بايله
 بوردن چقدر بيت المقدسه عزيم اديب خانون
 سار قور ندر اش اوغل و دج جملعتن يلدي بي تاخره
 كلدر كور بوزر و مان انق منقيم اولدر اندرن اردنه
 بئير كور بوزر شهره كلدر كور كه بئير خاله و جباردي
 حق تعالي ساري اول جبار كور ظلمندن سنج اولد
 بله اول جبار حق تعالي اول بوزر چو بوزر ي
 اول بوزر الله و ز قيله ايله هميه و ز ايله هميه دج

دق اولدر انور كور بوزر نوره خانون ليقادق اولدر
 بئير كور بئير كور اوغلا نكدي و دج جبار عيوض
 قور نكده اشو ريله ايندر كور كه معبار نك قور سمن اچوق
 قور نوردن هر كور منته انسه انده دقن ايلسنلار
 چكشدر كور عيوضك بوزر ندر اش ايله كور نوردن و ز
 عيوض بارتن اولدر معبار ديه دئشدر كور سمن ايروق
 بوزر ده باشتم فن ايندر كور معبار قور بوزر جبار كلدر معبار
 ادر نه بوزر بوزر جبار كلدر هر بوزر قور نك ادر نه نشان
 ايندر كور بوزر نوردن قور نوردن ايله كور بوزر جبار كلدر روم

ابد که از ابد اهدیم بزرگه دهن اولیو دیو بنار و ایزد
 بزرگ مستبک لک ابد کج خلق اند کجا جبرل در زرد الله
 تعالی ایتدیاجبر انت شعوی شغسوی سن ایزد
 قدس و سوسنی بهر علم خیز بیسی سندان در در خیزد
 بوسکا ایزدی سنانک اوستوله اندر ورن قول و رانی
 خیز لوسنی سکا و شریون در ناک تعالی ایتدی که
 ایزی سعادت اول کیشنی که آفری سندان سجده نور
 بن کجا خصبرم قدس سندان ایزد ورم در نور قیامت نور
 کردن امین قلورین در نور آبی رحمتیله و چمانان

ما لیلک بوسنی لوط بیغا مبرم وورد ایزد اهدیم علیه
 السلام خیز ورن جبار که کویوند دهن اولیو
 عبدنا لله ابن مسعود ابد اسحق بیغا مبرم وورد
 سکنن بیل سنانک یعقوب بیغا مبرم و اولیو ورن
 عیض دخی بوز قرق طغور و بل سندان ایزد اهدیم
 قینان دهن اولیو که ایزدی سنانک ابد حق تعالی
 ایزد اهدیم کجا ایزدی قبض ایزدی بوز ورن خطاب
 ایزدی که بن دوشتم خلیل ایزد اهدیم سندان دهن ایزدی
 بوز بوز سوزند کندن اولیو طغور و کجا کندن ایزد

سَأَلْتُ قَنُورَةَ دِرْبَحِي تَعَالَى جِبْرَائِيلَ أَيُّهَا رَبِّي
 سَعَادَتِ سَنَتِكَ كَوَخِيلِي سَنَتِكَ دَقْنِ إِدْرِكِ دِرْ
 نَكَرَ رَابِيَةَ دِرْ كَعَبِ أَيُّهَا تَعَالَى سَلَّمَ تَه
 وَجِي نَدِيَّتِ الْمُقَدَّسِ بِيَدِ وَغَدَنِ صَلِّمْ أَيُّهَا
 كِه يَا سَلَّمَ تَه خَلِيْلِي وَسَنَتِي يَا بُوَيَايَ تَابِلِي تَه
 سَلَّمَ تَه رَابِيَةَ أَدَلُو دِرْ بُوَيَا بِيَدِ أَنَّهُ صَكْتِي دِي
 تَعَالَى أَيُّهَا أَوْلُ دَكَلْدُ لَكُنْ أَوْلُ بُونَ نَظَرِ أَفْكَه
 كَوَلْدَنِ بَرِي دِرْ كَلِشِ رُ سَلَّمَ تَه نَقَدِ كَوَرْدِ كِه جِبْر
 وَسَلَّمَ تَه رُ بُوَيَا كَوَلْدُ أَفْكَه أَرَبِي كِه يَا بِيَدِ وَغَدَنِ

كِه يَا سَلَّمَ تَه خَلِيْلِي وَسَنَتِي يَا بُوَيَايَ تَابِلِي تَه
 سَلَّمَ تَه رَابِيَةَ أَدَلُو دِرْ بُوَيَا بِيَدِ أَنَّهُ صَكْتِي دِي
 تَعَالَى أَيُّهَا أَوْلُ دَكَلْدُ لَكُنْ أَوْلُ بُونَ نَظَرِ أَفْكَه
 كَوَلْدَنِ بَرِي دِرْ كَلِشِ رُ سَلَّمَ تَه نَقَدِ كَوَرْدِ كِه جِبْر
 وَسَلَّمَ تَه رُ بُوَيَا كَوَلْدُ أَفْكَه أَرَبِي كِه يَا بِيَدِ وَغَدَنِ

رَابِيَةَ سَلَّمَ تَه أَيُّهَا بِيَدِ وَغَدَنِ تَعَالَى أَفْكَه

رَابِيَةَ سَلَّمَ تَه أَيُّهَا بِيَدِ وَغَدَنِ تَعَالَى أَفْكَه

زيارت ادرا اول ابراهيم انت اله الي ركعت نماز
 فلا ينبي الله طرطوته نق به استغفار اده ايه
 كه الهي دوستك ابراهيم سگنا وسيله قلوبون
 وسمايه سيعا ميرون وحبيبك محمد مصطفاي سگنا
 شفا عتر قلوبون ديه اذن ادبه خشوعه مسكنه
 كره ابراهيم بيعا مبر سلام و اول سلطان كره
 سلام و درك اول ضاع ابا جيله قودن كره ايدك
 كه يشر الله و سلام علي رسول الله اللهم صل على
 محمد و علي اب محمد و آتغزبي و ارحمني و افرحني

حق تعالي دن نه دلك ولسه اظا و روح جميع
 كذا هارن يزغرو ح كره كه ابراهيم قبرن و جوارش
 اولان قبرن زيارت ايمسه نكر تعالي اظا كرامت
 و نه دنياده رزقن كريك ايله آخرتد ايوك
 منزله ارشده دنيا دن چقميه اولا ابراهيم
 اضا امتد ايه كه حق تعالي سبي يولود عبد الله
 سلامدن روايت دن ابراهيم زيارت ايتك
 قنده نماز قلمق فقير كره اوك حجاد بيلر و لك
 ديبان دن مستحبان اوله كيشيه كه قنن خطيل الله

دعاك اليه محمد مصطفى بصلوات كتون اذك فيخاف
 ببعامه وخوانون رقيقه وان اذك دحي ايجابن اذك
 اذك ببعفوب ببعامه وخوانون لبقا به وان سلام
 وون بونك دحي خان قلص صلوات كتون اذك
 اذك ركب اذك يوسف ببعامه وان اذك دحي سلام
 وون دعار اذك صلوات كتون اما يوسف ببعامه
 عليه السلام معار دن طنش در اذك صكر دن
 فونشند احمد بن عمر وبن جان دن صور دن ابراهيم
 وسار ورا وغل اذك وخوان اذك وون كعبين اذك

رحمتك وللمسلمين اذك اذك ركعت تحية الحج
 قلذ اذك ابراهيمك قبر ابيه ورا اذك السلام
 على خليل لله ورحمة الله وبركاته ديه بوز في قلبه
 ايليب صلوات كتون دحي دعار اذك دحي تقايله
 ابراهيم وسيله قلذ زير ففق دعا ديه ابراهيم وسيله
 اولسه دحي تقالي ان رذ الم اذك فارغ اولحق
 اخلاق ببعامه شكاه سلام وراه تله اذك اشد اذك
 بونك دحي اذك اذك ببعفوب ببعامه وان
 ايجابن اذك اذك ابراهيمك خانون ساتر به وان سلام وون

كَسْبُكَ بِرُؤْيُكَ نَصْرًا لِمَنْ أَوْ سِدِّي أَيْكَ قَوْلًا رُفِعَ
 بَيْنَ أَوْ سِدِّي وَبِرُؤْيِكَ عِنْدَ اللَّهِ أَوْ سِدِّي وَبِرُؤْيِكَ
 فَكَلِمَةُ ابْنِ النَّضْرِ بَدِي وَبِرُؤْيِكَ بِنِ عِدِّ اللَّهِ أَوْ
 وَارْدُ قَوْلِ سَلْمَانَ أَوْلَدُكَ دَلِيلُكَ رَسُولُ حَضْرَتِ بِنِ
 شَاهِدُكَ بِنِ رُؤْيِكَ رَسُولُ اللَّهِ أَيْكَ بَدِي وَبِرُؤْيِكَ
 أَوْ رِي دِكَلْزِدْ أَوْ بُوهِنْدُ أَيْكَ طَوْلُكَ رَسُولُ اللَّهِ
 رَفِيعُكَ بِنِ رُؤْيِكَ وَارْدُ قَوْلِ طَلْحَةَ قَوْلِي دَلِيلُكَ رُؤْيِكَ
 عَمِيمُ أَيْكَ بَدِيكَ النَّفْسُ بِنِ رُؤْيِكَ بِنِ رُؤْيِكَ عَارِ لَكَ دُرْدُ
 أَوْ رِي أَيْكَ عَمِيمُكَ دُرْدُ سَوْرَتِ بِنِ رُؤْيِكَ دَلِيلُكَ رُؤْيِكَ

كَلِمَةُ لَكَ زَيْمًا نَفْسُكَ رُؤْيِكَ أَوْ رِي أَيْكَ بَدِيكَ رُؤْيِكَ
 مَخَارِجُ أَيْكَ دُرْدُ طَلْحَةَ بِنِ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ أَيْكَ رُؤْيِكَ
 عَالِمُكَ دُرْدُ وَرُؤْيِكَ نَفْسُكَ دُرْدُ أَيْكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ
 نَشَانُ لِرُؤْيِكَ دُرْدُ صَحِيحُ مِدْرَدُ دُرْدُ جَمِيعُ أَيْكَ رُؤْيِكَ
 صَحِيحُ دُرْدُ رُؤْيِكَ شَهْبَةَ يُقَالُ لَكَ أَيْكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ
 بُو قَبْرُ لِحَاقِ دُرْدُ بُو قَبْرُ يَعْمُوبُ دُرْدُ نَفْسُكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ
 دُرْدُ لَكَ بُو قَبْرُ أَيْكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ وَارْدُ عَوْنُ
 رُؤْيِكَ دُرْدُ أَيْكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ أَيْكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ
 كَلِمَةُ لَكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ رُؤْيِكَ

يَا رَسُولَ اللَّهِ تَأْتِيَا نَهْرًا يَدَاهُ أَفْلا رَسُوْلُ اللهِ اَيْتَدُو
 يَا أَيُّمِ سَنَنْ نُوَسِّنُهُ دِلْدَاكْ بُوَأْنَاكْ غَيْرِيْنَ دِلْدُوِي
 طَلِشْتِيْ نَهْ كُوَسْجَاكْ دُوْدُوْدُو رَسُوْلُ اللهِ بُوُوْرُوْدُوْرَاكْ
 سَقِيْنَا كُوُوْرُوْدُوْرَاكْ اَنْوَاكْ اَوْ شَتِيْ نَهْ بُوُوْرَاكْ
 لِنَخْسِيْ بُوُوْدُوْرَاكْ بِيْسْتِ حِرَاللهِ اَلْحَمْدُ لِيْهِ هَذَا اَوْدُو
 مَا وَهَبَ مُحَمَّدُو رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 لِلدَّائِيْمِيْنَ اِيْذَا اَعْطَاهُ اللهُ اَلْاَرْضَ وَهَبَ لِكُلِّ مَرْبِيْتِ
 عَابِيْ وَخَيْرُوْمُوْنِ وَالْمَرْطُوْمِ وَبَيْتِ اِرْوَاهِيْمِ فَمَنْ فَيَقْمُ لَهْمُ
 اَلْبَا شَهْرًا عِبَادِيْنَ مِنْ عِبَادِ الطَّلِبِ وَجَهْرِيْنَ فَيَسْ وَتَسْمِيْلِ
 اِيْش

اَيْتَدُو اَيْلَهْ دُو كُوُوْرُوْدُوْرِيْسِيْنَ اَبُو هُوْنَدُو اَيْتَدُو مَلِكْ عَرَبِيْ
 دَخْ اَيْلَهْ اَوْلَسُوْرِيْنَ شَمْنُ فُوُوْرُوْمُوْ كِهْ بُوُوْرَاكْ بُوُوْرُو
 كَسَامْ اَوْلِيْبِهْ تَسْمِيْلِ اَيْتَدُو بَيْتِ جَبْرِيْلِ دُوْرُوْدُوْ جُوُوْرُو اِيْرَانِ
 مَرْزُوْرُو اَيْلَهْ اَبُو هُوْنَدُو اَيْتَدُو چَقْدُوْدُو بِيُوَكْ دُوُوْدُوْدُو تَسْمِيْلِ
 اَيْتَدُو نَهْ بِيْمَصْحُوْتِ كُوُوْرُوْرِيْسِيْنَ اِنْ دِلْمِهْ سُوُوْلِ كُوُوْرُوِيْ
 دُو لِيْمِهْ كِهْ اَنْدَكْ حَصِيْبِرُوْرُو اَشْكُوْرُو وَهْمُ اَنْدَكْ اَثَارِ اِيْرَاهِيْمِ
 وَانْ دُوْرُوْدُو فُوُوْرُو بِيْتَهْ رَسُوْلِ اللهِ قُوْتَهْ وَانْ دُوْرُو قِ اَيْتَدُو كِهْ
 يَا أَيُّمِ سُوُوْرُوْمِيْسِيْنَ شُوُوْلِ شَمْنَهْ كِهْ طَالِشْتِيْ كُوُوْرُو سَنَنْ جُوُوْرُوْرِيْسِيْنَ
 يَا أَيُّمِ سَنَنْ حَصِيْبِرُوْرُو تَسْمِيْلِ اَيْتَدُو بِلْ كِهْ سَنَنْ جُوُوْرُوْرُو كِهْ بُوُوْرُو

سَمِيحًا وَكَتَبَ بِمِثْلِ يَدِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَفَاتِ انْتِظَارِ صَاحِبِ ابْنِ أَبِي خَلْفَةَ
أَوْلَادِهَا مَهْمًا بِرَبْرِ ضَعْفُورٍ لِنَخَسِي بُوْدُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مِنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ إِلَى أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ
الْحَمَّادِ سَلَامٌ عَلَيْكَ فَإِنِّي أَخْبَرْتُكَ أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ مَا فَاتَمَعَتْ مِنْ كَانَ
يَقُولُ مِنْ يَأْتِيهِ وَالْيَوْمَ مِنَ الْأَجْرِ مِنَ الْفَسَادِ

فِي قَوْلِ النَّبِيِّينَ وَإِنْ كَانَ أَهْلُهَا قَدْ كَانُوا

حَسَنَةً تَبِعُوا أَبَدًا وَقَبِيحَةً رَسُولَ حَضْرَتِ مُحَمَّدٍ زَائِدِي
مَكَدَنَ مَدِينَةَ طَرْدِكَ ذَلِكَ لَهُ يَنْبَغِي أَبِي بَارِئ

لِنَخَسِي بُوْدُونَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذَا

مَا أَنْطَقِي مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ نَبِيَّ النَّبِيِّ وَأَصْحَابِي
إِلَى أَنْطَقِي كَرِيمَتِ عَيْنِي وَحَبْرُونَ وَالذُّطُومَ وَيَدِي

أَبُو هَبِيبٍ يَمِينِي وَمِنْهُمَا مَا فِيهِمْ نَظْمِيَّةٌ وَقَدْ رَجَعْتُ
وَسَلِّتُ ذَلِكَ لَهُمْ وَلَا عَفَا بِصِرَاطِ الْأَبَدِ قَسَمٌ ذَاهِمٌ

فِيهِ قَالَهُ اللَّهُ شَهِدَ أَبُو بَكْرٍ بْنُ أَبِي خَلْفَةَ وَعَبْرَتُ مِنَ الْخَطَابِ
وَعَمَّانُ بْنُ عَمَّانٍ وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَمَعَا وَبِهِ مِنْ لَيْدٍ

عَنْهَا وَأَرَادَ التَّارِيخُ بِرُغْوَانِهَا

فَلْيَنْدَعُوْنَهَا قَادًا تَجْعَلُهَا

أَهْلَهَا وَهِيَ لَكُمْ وَأَخِي

بِهِمْ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مَا

سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

وَأَلِيٍّ

بِأَجْمَعِينَ

